

അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം

സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും

ഭാഗം : അഞ്ച്

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ

മുളങ്കുന്നത്തുകാവ്, തൃശൂർ

മാർച്ച്, 2009

ഉള്ളടക്കം

ഭാഗം : അഞ്ച്

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം	പേജ്
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	അവതാരിക			v
	ആമുഖം			vii
1.	സബ്സിഡി നിരക്ക്			
1.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)183/2007/തസ്വഭവ	24.07.2007	പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ സബ്സിഡി സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ	3
1.2	ജി.ഒ.(സാധാ)2712/2007/തസ്വഭവ	4.10.2007	ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ ഭവന നിർമ്മാണ സബ്സിഡി നിരക്ക്	30
1.3	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)280/2007/തസ്വഭവ	03.12.2007	ഭൂമി വിലയ്ക്കുവാങ്ങുന്നതിന് അനുവദിക്കാവുന്ന തുകയുടെ പരിധി	31
1.4	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)34/2008/തസ്വഭവ	06.02.2008	ഗുണഭോക്താക്കൾ ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുമ്പോൾ അനുവദിക്കാവുന്ന സബ്സിഡി നിരക്ക്	32
1.5	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)39/2008/തസ്വഭവ	11.02.2008	ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുടെ സ്റ്റാൻഡേർഡ് യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ്, സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ മുതലായവ	34
1.6	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)199/2008/തസ്വഭവ	11.07.2008	പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളിലെ ഭേദഗതികൾ	61
1.7	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)221/2008/തസ്വഭവ	07.08.2008	സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാമിഷൻ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ബാധകമായിട്ടുള്ള സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ	67
1.8	52936/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	11.08.2008	സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് വിശദീകരണം	117
1.9	ജി.ഒ.(സാധാ)3958/2008/തസ്വഭവ	11.11.2008	ആശ്രയ ഭവന നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടിന് വർദ്ധിപ്പിച്ച വിഹിതം	119
2.	സാധനങ്ങളും സാമഗ്രികളും വാങ്ങൽ			
2.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)9/2008/തസ്വഭവ	07.01.2008	പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഭൂമി ലഭ്യമാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ	123
2.2	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)71/2008/തസ്വഭവ	12.03.2008	മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് അലോപ്പതി മരുന്ന് വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ	127
2.3	14673/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	13.03.2008	കാർഷിക പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വിത്തുകളും തൈകളും വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	128
2.4	55909/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	13.03.2008	മലബാർ ഫീഡ്സിർനിന് കാലിത്തീറ്റ വാങ്ങുന്നതിന് അനുവാദം	129

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം	പേജ്
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2.5	9484/പി.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	22.03.2008	സ്കൂൾ ലബോറട്ടറി ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുവാൻ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് അനുവദിക്കാമെന്ന നിർദ്ദേശം	130
2.6	55239/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	28.08.2008	സ്കൂളുകളിൽ കമ്പ്യൂട്ടർ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ	131
2.7	ജി.ഒ.(സാധാ)3075/2008/തസ്വഭവ	11.08.2008	കൊല്ലം ജില്ലാ ആയുർവ്വേദ ഔഷധ നിർമ്മാണ സഹകരണ സംഘത്തിൽ നിന്ന് ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങുവാൻ അനുവാദം	134
2.8	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)275/2008/തസ്വഭവ	13.10.2008	ടാർ വാങ്ങി വിതരണം ചെയ്യൽ	135
2.9	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)278/2008/തസ്വഭവ	23.10.2008	ടാർ, കമ്പി, സിമെന്റ് എന്നിവയ്ക്ക് അധിക നിരക്ക് നൽകുവാൻ അനുവാദം	136
2.10	59850/എഫ്.എം.2/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	28.10.2008	ആയുർവ്വേദ ആശുപത്രികൾക്കും ഡിസ്പെൻസറികൾക്കും ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങൽ	139
2.11	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)321/2008/തസ്വഭവ	04.12.2008	ആയുർവ്വേദ ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങുമ്പോൾ ഡിസ്കൗണ്ട്/കമ്മീഷൻ നൽകണമെന്ന വ്യവസ്ഥ	140
2.12	6040/ഡി.സി.2/2009/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	11.02.2009	സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാമിഷൻ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	142
3.	പ്രോജക്ട് നിർവഹണം			
3.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)133/2007/തസ്വഭവ	18.05.2007	അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ പൊതു മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ	151
3.2	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)17/2008/തസ്വഭവ	16.01.2008	ഗുണഭോക്തൃസമിതി മുഖേന നിർവ്വഹണം നടത്തുന്ന മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ പരിധി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ്	156
3.3	65822/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	30.10.2007	ലോവർ പ്രൈമറി/അപ്പർ പ്രൈമറി വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർമാർക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പ്രോജക്ട് നിർവ്വഹണ ചുമതല	158
3.4	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)73/2008/തസ്വഭവ	13.03.2008	ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് വ്യക്തിഗത ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും അനുവാദം	159
3.5	55287/എ.ബി.2/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	16.10.2008	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിന് നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം	160
3.6	70301/ഡി.ബി.2/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	07/11/2008	സമ്പൂർണ്ണ ശാരീരിക യോഗ്യതാ പരിപാടി (Total Physical Fitness Programme TFPF) നിർവ്വഹണം സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ	161

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം	പേജ്
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3.7	13184/ഡി.എ.1/2009/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	27.02.2009	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ പി.ഡബ്ല്യു. വകുപ്പിന് ഡിപ്പോസിറ്റ് വർഷമായി നൽകുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം	162
4.	ഭരണനിർവഹണം			
4.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)82/2008/തസ്വഭവ	15.03.2008	കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകൾ വഹിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച്	165
4.2	ജി.ഒ.(സാധാ.)1084/2008/പജ.പവ.വിവ.	17.09.2008	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പ്രീമെട്രിക് ഹോസ്റ്റലുകളുടെ നിർമ്മാണചുമതല	166
4.3	59670/ഡി.ബി.2/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	17.09.2008	അഗതി(വിധവാ) പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	167
4.4	34900/ഡി.എ.3/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	23.10.2008	ഭക്ഷ്യമായം ചേർക്കൽ തടയൽ നിയമം, ഗുണഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങൾ എന്നീ വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യാൻ ഗ്രാമ/വാർഡ് സഭകൾ ചേരുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	168
5.	മോണിറ്ററിംഗ്			
5.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)28/2009/തസ്വഭവ	13.02.2009	വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ പ്രോജക്ട് നിർവ്വഹണം മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ	171
6.	മറ്റിനങ്ങൾ			
6.1	75326/എഫ്.എം.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	30.01.2008	മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിന്റെ വിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ	177
6.2	25918/ഡി.ബി.2/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	14.07.2008	സാധുക്കളായ വിധവകളുടെ പെൻഷനുകളുടെ വിവാഹധനസഹായത്തിനുള്ള അപേക്ഷ സംബന്ധിച്ച്	178
6.3	55178/എഫ്.എം.3/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	24.08.2008	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആസ്തികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ	179
7.	അനുബന്ധങ്ങൾ			
7.1	ഭാഗം: ഒന്ന്, രണ്ട്, മൂന്ന്,		വിഷയസൂചികസംഗ്രഹം	183
7.2	ഭാഗം: നാല്		വിഷയസൂചികസംഗ്രഹം	206

അവതാരിക

ജനാധിപത്യപരമായ പ്രാദേശിക ഭരണ സംവിധാനം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് ജനകീയാസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനത്തിലൂടെ കേരളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇതിനകം ലോകശ്രദ്ധ ആകർഷിക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം വ്യവസ്ഥാപിതമാക്കുന്നതിനു വേണ്ടി സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും ഭരണചരിത്രത്തിൽ സമാനതകളില്ലാത്ത പുതിയൊരു നൂതനവുമായി മാറുകയുണ്ടായി. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടിക്രമങ്ങൾക്കപ്പുറം ജനാധിപത്യപരമായ ഭരണ നിർവ്വഹണത്തിന്റെ ദർശനവും കാഴ്ചപ്പാടും വിശദമാക്കുന്നതാണ് ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും എന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. ഭരണസിരാകേന്ദ്രവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒന്നോ രണ്ടോ പേർ മാത്രം എഴുതി തയ്യാറാക്കിയതായിരുന്നില്ല ഈ ഉത്തരവുകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും. പ്രാദേശിക ഭരണ നിർവ്വഹണവുമായും ആസൂത്രണവുമായും ബന്ധപ്പെട്ട പ്രായോഗിക പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിന്റെ ഭാഗമായാണ് ഇവയിൽ നല്ലൊരുപങ്കും തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ജനപക്ഷപാതിത്വത്തോടെ സുതാര്യമായും നീതിപൂർവ്വമായും പ്രാദേശിക ഭരണനിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതിന് സഹായകമായ ഇവയെല്ലാം തന്നെ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഏറെ പ്രയോജനകരമാണ്. ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെയും അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യങ്ങളും ദർശനങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്നതിനും അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് കേരളത്തിൽ കൈക്കൊണ്ട നടപടികളുടെ വ്യാപ്തിയും ആഴവും തിരിച്ചറിയുന്നതിനും ഈ മാർഗ്ഗരേഖകൾ സഹായകരമാണ്.

ഒൻപതാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ ജനകീയാസൂത്രണം ആരംഭിച്ചതു മുതൽ പത്താം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ 2006 ഡിസംബർ വരെ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവും പ്രാദേശികാസൂത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പ്രസക്തമായ എല്ലാ ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും വിജ്ഞാപനങ്ങളും മൂന്ന് ഭാഗങ്ങളായി കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില) മുൻപ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു. ആ പരമ്പരയിലെ നാലാമത്തെയും അഞ്ചാമത്തെയും ഭാഗങ്ങളാണ് ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 2009 മാർച്ച് വരെയുള്ള സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളുമാണ് ഇവയിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റുള്ളവരുടെയും കാര്യപ്രാപ്തി വികസനത്തിന് ഇവ സഹായകമാവും എന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം
28.03.2009

പാലൊളി മുഹമ്മദ്കുട്ടി
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി

ആമുഖം

ജനാധിപത്യ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഏറ്റവും സുപ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്ന് നിലവിലുള്ള കേന്ദ്രീകൃതഭരണ വ്യവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങളിലും ചട്ടങ്ങളിലും അടിസ്ഥാനപരമായ മാറ്റം വരുത്തുക എന്നതാണ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ കേരളം കൈവരിച്ച നേട്ടം അഭിമാനകരമാണ്. ജനകീയാസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനം സൃഷ്ടിച്ച പുതിയ പ്രാദേശികഭരണ സംസ്കാരത്തിനനുസൃതമായി നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന നിയമങ്ങളിലും ചട്ടങ്ങളിലും മാറ്റംവരുത്തുകയും പുതിയ ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിക്കുകയുമുണ്ടായി. ഇവയിൽ പലതും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വഴി തെളിച്ചു എന്നതും നമ്മുടെ അഭിമാനകരമായ നേട്ടമാണ്.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികളുടെ പ്രായോഗികമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തും അനുഭവങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലും പല ഉത്തരവുകളിലും ഇതിനകം ഭേദഗതി വരുത്തുകയും പുതിയ നിർദ്ദേശങ്ങളും സർക്കുലറുകളും പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവയെല്ലാം സമാഹരിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉദ്യമം 'കില' ഏറ്റെടുക്കുകയും അധികാരവികേന്ദ്രീകരണവും പ്രദേശികാസൂത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 2006 ഡിസംബർ വരെ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും വിജ്ഞാപനങ്ങളും മൂന്ന് ഭാഗങ്ങളായി സമാഹരിച്ച് 2007 മാർച്ചിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പഞ്ചായത്തീരാജ് നഗര പാലികാ ഭരണസംവിധാന നടപടിക്രമങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണയും വൈദഗ്ദ്ധ്യവും വളർത്തുന്നതിനും പ്രാദേശിക ഭരണ നിർവഹണം കൂടുതൽ വ്യവസ്ഥാപിതവും കാര്യക്ഷമവുമാക്കുന്നതിനും അവ സഹായകമായിട്ടുണ്ട്.

പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ആരംഭംമുതൽ 2009 മാർച്ച് വരെ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഈ പരമ്പരയിലെ നാല്, അഞ്ച് ഭാഗങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയാണ്. വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണം, പദ്ധതി പരിശോധന, സാങ്കേതിക അനുവാദം എന്നീ വിഷയങ്ങൾ ഭാഗം നാലിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ഭാഗം അഞ്ചിൽ സബ്സിഡി നിരക്ക്, സാധനങ്ങളും സാമഗ്രികളും വാങ്ങൽ, പ്രോജക്ട് നിർവഹണം, ഭരണനിർവഹണം, മോണിറ്ററിംഗ് മുതലായ വിഷയങ്ങളാണ് പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നത്.

ഇവ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ശ്രീ. എസ്.എം. വിജയാനന്ദിനോട് നന്ദിയും കടപ്പാടും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

മുളക്കുന്നത്തുകാവ്
30.03.2009

പ്രൊഫ. എൻ. രമാകാന്തൻ
ഡയറക്ടർ,
കില

1 സബ്സിഡി നിരക്ക്

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ സബ്സിഡിയും ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ - അംഗീകരിച്ച് - ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

ജി.ഒ.(എം.എസ്.) നമ്പർ183/07/തസ്വഭവ. തിരുവനന്തപുരം, തീയതി, 2007 ജൂലൈ, 24

പരാമർശം : 14.05.2007 - ലെ ജി.ഒ. (എം.എസ്) 128/07/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്

ഉത്തരവ്

ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടമായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ പരാമർശത്തിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഉത്തരവിന്റെ തുടർച്ചയായി, സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് ഇതോടൊപ്പം അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവാകുന്നു. സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് മുൻപ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവുകൾക്ക് പകരമാണ് ഈ മാർഗ്ഗരേഖ എന്നും സർക്കാർ ഉത്തരവാകുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ

(24.07.2007 - ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്.) 183/07/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവിന്റെ അനുമതി)

1. സബ്സിഡി നൽകുന്നതിന് നിയന്ത്രണം

- 1.1. വ്യക്തികൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന ഇനങ്ങൾക്ക് സബ്സിഡി നൽകുവാൻ പാടില്ല.
  - 1. പ്രഷർകുക്കർ
  - 2. പാചകപാത്രങ്ങൾ/സംഭരണ പാത്രങ്ങൾ
  - 3. ഫർണിച്ചർ
  - 4. ടെലിവിഷൻ/റേഡിയോ/മൈക്ക് സെറ്റുകൾ/വിളക്കുകൾ/റാന്തൽ (വൈദ്യുതി ലഭ്യമല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിലെ വീടുകൾക്ക് സൗരോർജ്ജ റാന്തലുകൾ നൽകാവുന്നതാണ്.)
  - 5. ബാഗുകൾ/ചെറുപ്പുകൾ/ഷൂസുകൾ/കൂടകൾ മുതലായവ } പട്ടിക വർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി
  - 6. വസ്ത്രങ്ങൾ/യൂണിഫോമുകൾ/പുസ്തകങ്ങൾ } പ്രകാരം നൽകാവുന്നതാണ്.
  - 7. പണമായി നൽകുന്ന സഹായം/പെൻഷനുകൾ/സംഭാവനകൾ/പരസ്യങ്ങൾ
  - 8. ചികിത്സ/വിവാഹം/മരണാനന്തര ചടങ്ങുകൾ/കുട്ടികളുടെ ജനനം (പ്രത്യേകം അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ)
  - 9. തയ്യൽ മെഷീൻ
  - 10. കോടാലി/പിക്കാസ്/മൺകോരി/മൺവെട്ടി/കത്തി എന്നിവയും മറ്റു പുതോട്ട നിർമ്മാണ ഉപകരണങ്ങളും
  - 11. കൃഷിഭൂമി
  - 12. പലിശ സബ്സിഡി
  - 13. ഒറ്റ ചക്രവണ്ടി (wheel barrow)
  - 14. എൽ.പി.ജി. കണക്ഷൻ

1.2. വ്യക്തികളോ കുടുംബങ്ങളോ ഗുണഭോക്താക്കൾ ആയിട്ടുള്ള പരിപാടികൾക്ക് മാത്രം ബാധകമായ ഇനങ്ങളുടെ പട്ടികയാണ് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. ഇതുപോലെ ഫണ്ട് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് മാത്രമായുള്ള ഇനങ്ങൾ വേറെയും ഉണ്ടെന്ന് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്ക് ബോധ്യപ്പെടുകയാണെങ്കിൽ അത്തരം പ്രോജക്ടുകൾ ഒഴിവാക്കുവാൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ നിർബന്ധിക്കാവുന്നതാണ്. സബ്സിഡി നൽകുന്ന കാര്യത്തിൽ തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ അത് സംബന്ധിച്ച ഗവൺമെന്റ് തലത്തിൽ സ്പഷ്ടീകരണം തേടേണ്ടതാണ്.

2. സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ

- 2.1. സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ ഉയർന്ന പരിധിയാണ് ഈ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്.
- 2.2. ഈ മാർഗ്ഗരേഖയിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടില്ലാത്ത മറ്റേതൊരു ഇനത്തിനും സബ്സിഡി നൽകുന്നതിന് സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുമതി ആവശ്യമാണ്. സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ ലംഘനം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ടിന്റെ ദുർവിനിയോഗമായി കണക്കാക്കുന്നതും അധികം നൽകിയ സബ്സിഡി ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട വ്യക്തിയിൽ/വ്യക്തികളിൽ നിന്ന് ബാധകമായ നിയമ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വിധേയമായി ഈടാക്കുന്നതുമാണ്.
- 2.3. ഗുണഭോക്താക്കൾ മുതൽമുടക്കുന്നത് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് സബ്സിഡി നൽകുന്നത്. ഉത്പാദന മേഖലയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പൂരകമായോ അനുപൂരകമായോ മുതൽമുടക്കാൻ ഗുണഭോക്താക്കളെ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമമാണ് സബ്സിഡി കൊടുക്കുന്നതിലൂടെ നടത്തേണ്ടത്. അതിനാൽ എല്ലാ സബ്സിഡിയും കഴിയുന്നിടത്തോളം ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതമോ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പ്രവർത്തനമോ ഉറപ്പാക്കുന്ന സംയോജിത പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. ഓരോ ഇനത്തിനും അനുവദനീയമായ ഏറ്റവും കൂടിയ സബ്സിഡി നിരക്ക് ചുവടെ വിവരിക്കുന്നു:-

I കൃഷി

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	ജൈവവളവും സാധാരണ വളവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള വളം*	പൊതു വിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	50%	<ul style="list-style-type: none"> നാമമാത്ര കർഷകർക്കും (ഒരു ഹെക്ടറോ അതിൽ കുറവോ ഭൂമി സ്വന്തമായുള്ളവർ), ചെറുകിട കർഷകർക്കും (ഒന്നുമുതൽ രണ്ടു ഹെക്ടർവരെ ഭൂമി സ്വന്തമായുള്ളവർ) മാത്രം. വളം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് മാത്രമായി പദ്ധതികൾ ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. സബ്സിഡി വ്യക്തികൾക്കോ കുടുംബങ്ങൾക്കോ പണമായി നൽകാൻ പാടില്ല പ്രാദേശികമായി ഉത്പാദിപ്പിക്കുന്ന വെർമികമ്പോസ്റ്റ്, ചാണകം മുതലായ ഓർഗാനിക് കമ്പോസ്റ്റുകളും ജൈവവളം, സാധാരണ വളം എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. ആ ഇനങ്ങളുടെ യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.
2.	ജൈവ കീടനാശിനികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കീടനാശിനികൾ*	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	50%	<ul style="list-style-type: none"> നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് മാത്രം കീടനാശിനി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് മാത്രമായി പദ്ധതികൾ ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല. സബ്സിഡി വ്യക്തികൾക്കോ കുടുംബങ്ങൾക്കോ പണമായി നൽകാൻ പാടില്ല.
3.	പച്ചക്കറി വിത്തുകളും നെൽവിത്തുകളും തൈകളും*	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	100%	<ul style="list-style-type: none"> നാമമാത്ര കർഷകർക്കും ചെറുകിട കർഷകർക്കും മാത്രം സബ്സിഡി വ്യക്തികൾക്കോ കുടുംബങ്ങൾക്കോ പണമായി നൽകാൻ പാടില്ല.
4.	മറ്റ് വിത്തുകളും തൈകളും*	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	50%	<ul style="list-style-type: none"> നാമമാത്ര കർഷകർക്കുമാത്രം സബ്സിഡി വ്യക്തികൾക്കോ കുടുംബങ്ങൾക്കോ പണമായി നൽകാൻ പാടില്ല.
5.	പമ്പ് സെറ്റുകൾ സ്പ്രെയറുകൾ മറ്റു കാർഷിക ഉപകരണങ്ങൾ*	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	50% 75%	<ul style="list-style-type: none"> നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് മാത്രം നബാർഡ് നിശ്ചയിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് സബ്സിഡി പണമായി നൽകാൻ പാടില്ല.
6.	ട്രാക്ടറുകൾ, ടില്ലറുകൾ, മറ്റു കാർഷിക യന്ത്രങ്ങൾ*	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	100%	<ul style="list-style-type: none"> കർഷക സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്കും രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത പാടശേഖര സമിതികൾക്കും മാത്രം യന്ത്രങ്ങൾ ശരിയായി സംരക്ഷിക്കുമെന്നും പൊതു ആവശ്യത്തിനുമാത്രമേ ഉപയോഗിക്കൂ എന്നും അവ നൽകപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനവുമായി ഒരു കരാർ ഉടമ്പടിയിൽ ഏർപ്പെടണം.
7.	രോഗബാധിത തെങ്ങ് വെട്ടിമാറ്റി പുതിയ തൈ നടൽ	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	കൃഷി വകുപ്പിന്റെ സബ്സിഡി നിരക്ക്	<ul style="list-style-type: none"> നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് മാത്രമേ ഈ സബ്സിഡിക്ക് അർഹതയുള്ളൂ. രോഗ ബാധിച്ച തെങ്ങുകൾ തിട്ടപ്പെടുത്തി പ്രത്യേകം അടയാളപ്പെടുത്തുന്നതിന് കൃഷി ഓഫീസറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു കമ്മിറ്റി ഉണ്ടാകേണ്ടതും കമ്മിറ്റിയുടെ പരിശോധനയ്ക്ക് ശേഷം മാത്രം വെട്ടിമാറ്റിയ തെങ്ങുകൾക്ക് ധനസഹായം നൽകുകയും ചെയ്യണം.
8.	കിണർ (ജലസേചനം)	ബി.പി.എൽ നാമമാത്ര കർഷകർക്ക്	100%	<ul style="list-style-type: none"> യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.
9.	കിണർ (ജലസേചനം)	എ.പി.എൽ നാമമാത്ര കർഷകർക്ക്	50%	<ul style="list-style-type: none"> യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.

കുറിപ്പ്:- * ക്രമനമ്പർ (1) മുതൽ (6) വരെ ഇനങ്ങളുടെ പൊതുമാനദണ്ഡങ്ങൾ

- ക്രമനമ്പർ (1) മുതൽ (6) വരെ ഇനങ്ങൾക്ക് സബ്സിഡി ഒരു സംയോജിത ഉത്പാദന വർദ്ധന പ്രോജക്ടിന്റെ ഘടകമായി മാത്രമേ നൽകാവൂ.
- ക്രമനമ്പർ (1) മുതൽ (6) വരെ ഇനങ്ങളിലെ സബ്സിഡി പാട്ടു ഭൂമിയിൽ കൃഷി നടത്തുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കും നൽകാവുന്നതാണ്.

II മൃഗസംരക്ഷണം

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	മൃഗസംരക്ഷണ പരിപാടികൾ	പൊതു വിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	എസ്.ജി. എസ്.വൈ/ എസ്.ജെ. എസ്.ആർ. വൈ. നിരക്കു കളും മാനദണ്ഡങ്ങളും.	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം കുടുംബങ്ങളുടേയും വ്യക്തികളുടെയും പരിപാടികൾക്ക് ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്.ജി.എസ്.വൈ പ്രകാരവും നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ പ്രകാരവും ആയിരിക്കുന്നതാണ്. നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾക്ക് എസ്.ജി.എസ്.വൈ മാനദണ്ഡ പ്രകാരം സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്. യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് നബാർഡ് കാലാകാലങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്നത് പ്രകാരം. കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് വായ്പ നൽകുന്നതിന് കുടുംബശ്രീയുടെ ത്രിഫ്റ്റും പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.
2.	കാമയേന്തു ഇൻഷുറൻസ്	പൊതു വിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നിരക്ക്	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമം പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

III മണ്ണ് സംരക്ഷണം

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	മണ്ണ് സംരക്ഷണം	പൊതു വിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	ഹെക്ടറിന് 7500 രൂപ (പശ്ചിമഘട്ട വികസന പരിപാടി നിരക്ക്)	<ul style="list-style-type: none"> ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം നിർബന്ധമല്ല. പശ്ചിമഘട്ട വികസന പരിപാടിയുടെ മാർഗ്ഗരേഖ ബാധകം ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ 2007-08 വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് മാത്രമേ ബാധകമാകുകയുള്ളൂ. പതിനൊന്നാം പദ്ധതിയിലെ ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിൽ നിർമ്മാണ വികസന പരിപാടികൾ പ്രകാരമുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കണം. അവ പിന്നീട് നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.

IV മത്സ്യ കൃഷി

(എ) സമുദ്രമേഖല

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സബ്സിഡിയുടെ കൂടിയ പരിധി	സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ	അർഹത
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	ചിപ്പി ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള ഡിങ്കി	വിലയുടെ 50 ശതമാനമോ 10,000 രൂപയോ ഏതാണോ കുറവ് അത്.	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 25,000 രൂപ.	ബി.പി.എൽ. കുടുംബത്തിലെ യഥാർത്ഥ മത്സ്യതൊഴിലാളി
2.	ഗിൽനെറ്റും ഡിങ്കിയും	വിലയുടെ 50 ശതമാനമോ 10,000 രൂപയോ ഏതാണോ കുറവ് അത്.	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 25,000 രൂപ.	ബി.പി.എൽ. കുടുംബത്തിലെ യഥാർത്ഥ മത്സ്യതൊഴിലാളി
3.	കട്ടമരം	വിലയുടെ 50 ശതമാനമോ 10,000 രൂപയോ ഏതാണോ കുറവ് അത്.	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 25,000 രൂപ.	ബി.പി.എൽ. കുടുംബത്തിലെ യഥാർത്ഥ മത്സ്യതൊഴിലാളി
4.	മത്സ്യ ബന്ധന വള്ളത്തിന് കടൽ സുരക്ഷാ ഉപകരണം ഒരു വള്ളത്തിന്	വിലയുടെ 50 ശതമാനമോ 10,000 രൂപയോ ഏതാണോ കുറവ് അത്.	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നത് പ്രകാരം	ബി.പി.എൽ. കുടുംബത്തിലെ വള്ളം സ്വന്തമായുള്ള യഥാർത്ഥ മത്സ്യതൊഴിലാളി

(ബി) ഉൾനാടൻ മേഖല

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സബ്സിഡിയുടെ കൂടിയ പരിധി	സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ	അർഹത
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	അലങ്കാര മത്സ്യം വളർത്തലും വിപണനവും, അക്വേറിയം രൂപകല്പന മുതലായവ	10,000 രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി വിലയുടെ 50 ശതമാനം	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നത് പ്രകാരം	യഥാർത്ഥ മത്സ്യ തൊഴിലാളി/ മത്സ്യ കർഷകരിലെ യുവാക്കൾ
2.	മത്സ്യം വളർത്തലിന് മത്സ്യതീറ്റ	10,000 രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി വിലയുടെ 50 ശതമാനം	പരമാവധി 6000 രൂപ എന്നതിന് വിധേയമായി യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഒരു ഹെക്ടറിന് 3000 രൂപ	നാമമാത്ര മത്സ്യകർഷകർക്ക് ഒരു തവണ മാത്രം
3.	മത്സ്യം വളർത്തുന്ന തിനുള്ള കുളങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന്	10,000 രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം	പരമാവധി 12,000 രൂപ എന്നതിന് വിധേയമായി യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഒരു ഹെക്ടറിന് 6000 രൂപ	നാമമാത്ര മത്സ്യകർഷകർക്ക് ഒരു തവണ മാത്രം
4.	ചിപ്പി കൃഷി	10,000 രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം	ഒരു ഹെക്ടറിന് പരമാവധി 6000 രൂപ	നാമമാത്ര മത്സ്യകർഷകർക്ക് ഒരു തവണ മാത്രം
5.	കടൽ മുരിങ്ങ കൃഷി	10,000 രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം	ഒരു ഹെക്ടറിന് പരമാവധി 6000 രൂപ	നാമമാത്ര മത്സ്യകർഷകർക്ക് ഒരു തവണ മാത്രം
6.	ഞണ്ട് കൃഷി	10,000 രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം	ഒരു ഹെക്ടറിന് പരമാവധി 6000 രൂപ	നാമമാത്ര മത്സ്യകർഷകർക്ക് ഒരു തവണ മാത്രം

കുറിപ്പ്(*) ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളിലെ കർഷകർ മാത്രമെ അർഹരാകുകയുള്ളൂ.

(സി) ഗ്രൂപ്പുകൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സബ്സിഡിയുടെ കൂടിയ പരിധി	അർഹത
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	മത്സ്യ വിപണന വാഹനം	1.25 ലക്ഷം രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി വിലയുടെ 50 ശതമാനം	കുടുംബശ്രീ വനിതാമത്സ്യ വിപണന ഗ്രൂപ്പ്

V കുടിവെള്ളം

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	കിണർ (കുടിവെള്ളം)	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	100%	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രം യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.
2.	കിണറുകൾ പുനരുദ്ധാരണം (കുടിവെള്ളം)	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	2000 രൂപ	ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രം
3.	തുറസായ കിണറുകൾ ശുചിത്വ കിണറുകളാക്കി മാറ്റൽ	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	2000 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രം കേരള സന്ധ്യർണ്ണ ശുചിത്വ മിഷന്റെ മാർഗ്ഗരേഖ പ്രകാരം കിണറുകളുടെ ഉൾവശം സിമന്റ് പൂശുക, ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടുക, പ്ലാറ്റ് ഫോം നിർമ്മിക്കുക, മലിനജലം

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				ഒഴുകി പോകുന്നതിന് ചാൽ നിർമ്മിക്കുക, മുകൾഭാഗത്ത് സംരക്ഷണ വലകെട്ടുക മുതലായ പ്രവൃത്തികൾ ചെയ്ത് തുറസായ കിണറിനെ സാനിട്ടറി കിണറാക്കി മാറ്റുന്നതിന് ഈ സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്.
4.	മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണം (roof water harvesting)	പാതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	ചെലവിന്റെ 75% പരമാവധി 10,000 രൂപ വരെ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രം യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്നതാണ്.

VI വീടുകൾ/വീട് അറ്റകുറ്റപ്പണി/ശുചിത്വ കക്കൂസ്

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	വീട്	പൊതുവിഭാഗം പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗം	50,000 രൂപ 75,000 രൂപ 1,00,000 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് മാത്രം ഇന്ദിരാ ആവാസ് യോജന പ്രകാരമുള്ള ഭവന നിർമ്മാണത്തിനും ഈ നിരക്കിൽ സബ്സിഡി അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്. ഐ.എ. വൈ. വിഹിതത്തിന് ഉപരിയായുള്ള തുക (അധികവിഹിതം) ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ നൽകേണ്ടതാണ്. പട്ടികജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കു അധികമായി വേണ്ടിവരുന്ന തുക ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിനും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും കൂടി നൽകാവുന്നതാണ്. വീടുകളുടെ തറ വിസ്തീർണ്ണം 25 ച. മീറ്ററിനും 40 ച. മീറ്ററിനും ഇടയ്ക്ക് ആയിരിക്കണം വീടുകൾക്ക് പ്രാദേശികമായി അനുയോജ്യമായ മേൽക്കൂര - മഴവെള്ള സംഭരണ സംവിധാനവും, ശുചിത്വ കക്കൂസും പുകയില്ലാത്ത അടുപ്പുകളും നിർബന്ധമായും ഉണ്ടായിരിക്കണം. മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണ സംവിധാനത്തിന്റെ സാങ്കേതിക മാനദണ്ഡങ്ങൾ (technical specification) ജില്ലാതലത്തിൽ വികസിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. പുകയില്ലാത്ത അടുപ്പുകൾക്ക് അധിക സബ്സിഡി നൽകേണ്ടതില്ല. എന്നാൽ മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണ സംവിധാനത്തിനും ശുചിത്വ കക്കൂസിനും അനുവദനീയമായ സബ്സിഡി അധികമായി നൽകാവുന്നതാണ്. പുറമ്പോക്കുകളിൽ/വനത്തിനുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ താൽക്കാലിക വീട്ടുനമ്പർ നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ കൈവശാവകാശ രേഖയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അവർക്ക് വീടുകൾക്കുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പ്രകാരം സഹായം നൽകാവുന്നതാണ്. എല്ലാ ഭവന നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടുകൾക്കും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കൾ ഇപ്പോൾ താമസിക്കുന്ന പാർപ്പിടത്തിന് (dwelling place) മൂന്നിൽ കുടുംബത്തോടൊപ്പം നിൽക്കുന്ന ഫോട്ടോ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2.	വീടിന്റെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധന/മേൽക്കൂര ബലപ്പെടുത്തൽ (ലക്ഷം വീട് ഉൾപ്പെടെ)	പൊതുവിലാശം/ പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗം	7500 രൂപ 9000 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കുമാത്രം സബ്സിഡി പണമായി നൽകാൻ പാടില്ല. മൂല്യനിർണ്ണയം (valuation) നടത്തണം. വിശദമായ അളവ് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല എ.ഡി.എസ്./സി.ഡി.എസ്. മോണിറ്ററിംഗ് നടത്തണം.
3.	വീടുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണി (ലക്ഷം വീട് ഉൾപ്പെടെ)	പട്ടിക ജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം മാത്രം	10,000 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കുമാത്രം ഒരോ അറ്റകുറ്റപ്പണിക്കും പ്രത്യേകം എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കണം. മൂല്യനിർണ്ണയം (valuation) നടത്തണം. വിശദമായ അളവ് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല. എ.ഡി.എസ്./സി.ഡി.എസ്. മോണിറ്ററിംഗ് നടത്തണം.
4	ലക്ഷം വീടിന്റെ പുതുക്കിപ്പണി/ അറ്റകുറ്റപ്പണി	പൊതുവിലാശം	5000 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കുമാത്രം ഒരോ അറ്റകുറ്റപ്പണിക്കും പ്രത്യേകം എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കണം. മൂല്യനിർണ്ണയം (valuation) നടത്തണം. വിശദമായ അളവ് രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല. എ.ഡി.എസ്./സി.ഡി.എസ്. മോണിറ്ററിംഗ് നടത്തണം. നിലവിലുള്ള വീടുകൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി ചെയ്യാൻ കഴിയില്ലെങ്കിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ മുൻഗണനാലിസ്റ്റ് പ്രകാരം കുടുംബത്തിന് അർഹതയുണ്ടെങ്കിൽ പുതിയ വീട് നൽകാവുന്നതാണ്.
5.	വീട് വയറിംഗ്	പൊതുവിലാശം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	1000 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കണം.
6.	സാനിറ്ററി യൂണിറ്റ്	പൊതുവിലാശം/ പട്ടികജാതി പട്ടിക വർഗ്ഗം	2500 രൂപ 3500 രൂപ	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം മലിനജലം ഒഴുക്കി പോകുന്നതിനുള്ള സോക്ക്പിറ്റ്, ജൈവമാലിന്യം സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ്, ഇരട്ടപിറ്റ് കക്കൂസ് എന്നിവ അടങ്ങിയതായിരിക്കണം ഒരു സാനിറ്ററി യൂണിറ്റ് കമ്പോസ്റ്റ് പിറ്റ് ഏർപ്പെടുത്തുവാൻ തയ്യാറുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രം സഹായം നൽകുകയും പൂർണ്ണ സബ്സിഡി അനുവദിക്കുകയും ചെയ്താൽ മതിയാകും. സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ പരിപാടി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ജില്ലകളിൽ ഈ നിരക്കിൽ സബ്സിഡി അനുവദിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി വരുന്ന അധിക തുക തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്.

VII സാമ്പത്തിക വികസന പരിപാടികൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	കാറ്റഗറി	സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	സ്വയംതൊഴിലിന് ആസൂത്രികൾ	പൊതുവിലാശം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	എസ്.ജി.എസ്.വൈ./ എസ്.ജെ.എസ്.ആർ. വൈ. നിരക്കുകളും/ മാനദണ്ഡങ്ങളും	<ul style="list-style-type: none"> ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്.ജി.എസ്.വൈ. നിരക്കുകൾ പാലിക്കണം നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ നിരക്കുകൾ ബാധകമാണ്.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2.ഓട്ടോറിക്ഷ/പിക്ക് അപ്പ് ഓട്ടോ	പൊതുവിഭാഗം	10,000 രൂപ	• ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം	
	പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	20,000 രൂപ	• ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വായ്പയുമായി പ്രോജക്ട് ബന്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം	
			• വായ്പതുക ബാക്ക് എൻഡ് (back end) സബ്സിഡിയായി ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കിന് നൽകണം	
3. ഗ്രൂപ്പ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാമ്പത്തിക വികസന പരിപാടികൾ	പൊതുവിഭാഗം/ പട്ടികജാതി/ പട്ടികവർഗ്ഗം	എസ്.ജി.എസ്.വൈ./ എസ്.ജെ.എസ്.ആർ. വൈ. നിരക്കുകളും മാനദണ്ഡങ്ങളും	<ul style="list-style-type: none"> • ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കു മാത്രം • ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്.ജി.എസ്.വൈ. നിരക്കുകൾ പാലിക്കണം. • നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ. നിരക്കുകൾ ബാധകമാണ്. 	

3 സഹകരണസംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം

3.1 തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ചുവടെ വിശദീകരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.

I ക്ഷീര സഹകരണ സംഘവുമായി/മിൽമയുമായി അഫിലിയേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സബ്സിഡി ശതമാനം	പരമാവധി സബ്സിഡി തുക	അർഹതാ മാനദണ്ഡം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(i).	സംഘങ്ങളിൽ പാസ്ചറൈസേഷൻ പ്ലാന്റുകൾ (Pasteurisation plants) സ്ഥാപിക്കൽ	ചെലവിന്റെ 25 ശതമാനം	12 ലക്ഷം രൂപ	കഴിഞ്ഞ 3 വർഷമായി ലാഭത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും പ്രതിദിനം ശരാശരി 5000 ലിറ്റർ പാൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന തുമായ സംഘങ്ങൾ
(ii).	പാൽ ശീതീകരണികൾ (milk cooler) വാങ്ങുന്നതിന്	വിലയുടെ 33 1/3 ശതമാനം	2 ലക്ഷം രൂപ	പ്രതിദിനം കുറഞ്ഞത് 300 ലിറ്റർ പാൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന സംഘങ്ങൾ
(iii).	ഓട്ടോമാറ്റിക് മിൽക്ക് പായ്ക്കിംഗ് മെഷീൻ	വിലയുടെ 33 1/3 ശതമാനം	2 ലക്ഷം രൂപ	കഴിഞ്ഞ 3 വർഷമായി ലാഭത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും പ്രതിദിനം ശരാശരി 300 ലിറ്റർ പാൽ ശേഖരിക്കുന്നതും 300 ലിറ്റർ ശേഷിയുള്ള മിൽക്ക് ക്ലൂർ ഉള്ളതുമായ സംഘങ്ങൾ.
(iv).	പാൽ ശേഖരിക്കുന്ന മുറികൾ	ചെലവിന്റെ 25 ശതമാനം	75,000 രൂപ	സ്വന്തം സ്ഥലം ഉണ്ടായിരിക്കുകയും കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് വർഷമായി ലാഭത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും പ്രതിദിനം ശരാശരി 300 ലിറ്റർ പാൽ ശേഖരിക്കുന്ന തുമായ സംഘങ്ങൾ
(v).	ഓട്ടോമാറ്റിക് മിൽക്ക് കളക്ഷൻ യൂണിറ്റ്	ചെലവിന്റെ 33 1/3 ശതമാനം	50,000 രൂപ	പ്രതിദിനം 300 ലിറ്റർ പാൽ സംഭരിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾ
(vi).	പാലിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള ഉപകരണം	വിലയുടെ 33 1/3 ശതമാനം	25,000 രൂപ	പ്രതിദിനം 200 ലിറ്റർ പാൽ സംഭരിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾ
(vii).	സ്റ്റെയിൻലസ് സ്റ്റീൽ 304 ഗ്രേഡ് 40 ലിറ്റർ സംഭരണി	വിലയുടെ 33 1/3 ശതമാനം	800 രൂപ യൂണിറ്റിന്	പരമാവധി 10 സംഭരണികൾ - എല്ലാ പ്രാഥമിക സംഘങ്ങൾക്കും

II മത്സ്യ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

- (i) പുർണ്ണമായ തോതിൽ ലേലസംവിധാനം ഉള്ള മത്സ്യ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ സബ്സിഡി ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുള്ളൂ.
- (ii) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് ആർജ്ജിക്കുന്ന ആസ്തികൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലായിരിക്കുന്നതാണ്.
- (iii) മത്സ്യലേലത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന ഒരു അംഗത്തിന് 2000 രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നൽകാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന സഹായവും നൽകാവുന്നതാണ്.

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സബ്സിഡിയുടെ ഉയർന്ന പരിധി	മാനദണ്ഡങ്ങൾ	അർഹതാ മാനദണ്ഡം
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	എഫ്.ഡബ്ല്യു.ഡി.സി. എസിന് മത്സ്യ വിപണന വാഹനം	ഒരു ലക്ഷം രൂപ എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി വിലയുടെ 20 ശതമാനം	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാ തല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.	മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ക്ഷേമ വികസന സഹകരണ സംഘങ്ങൾ (എഫ്.ഡബ്ല്യു.ഡി.സി.എസ്.)
2.	ലേലഹാൾ*	നിർമ്മാണ ചെലവിന്റെ 20 ശതമാനം	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാ തല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.	മത്സ്യത്തൊഴിലാളി ക്ഷേമവികസന സഹകരണ സംഘങ്ങൾ - സംഘങ്ങൾക്ക് സ്വന്തമായി ഭൂമിയും ലേലം നടത്തുന്നതിന് പുർണ്ണമായ സംവിധാനവും ഉണ്ടായിരിക്കണം.
3.	മത്സ്യവിപണനം നടത്തുന്ന വനിതകൾക്ക് വിശ്രമ സ്ഥലം*	നിർമ്മാണ ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാ തല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.	മത്സ്യ തൊഴിലാളി ക്ഷേമ വികസന സഹകരണ സംഘങ്ങൾ - സംഘങ്ങൾക്ക് സ്വന്തമായി ഭൂമി ഉണ്ടായിരിക്കണം.
4.	തൊഴിൽ വൈവിധ്യ വൽക്കരണ സംരംഭങ്ങൾ			
(i)	മത്സ്യം സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ശീതീകരണ സംവിധാനം	വിലയുടെ 20 %	ഉയർന്ന പരിധി 2 ലക്ഷം രൂപ	} മത്സ്യ തൊഴിലാളി ക്ഷേമ വികസന സഹകരണ സംഘങ്ങൾ - സംഘങ്ങൾക്ക് സ്വന്തമായി ഭൂമി ഉണ്ടായിരിക്കണം.
(ii)	ഓട്ടോമാറ്റിക് മത്സ്യ സംസ്കരണ യന്ത്രം	വിലയുടെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം	ഉയർന്ന പരിധി 2 ലക്ഷം രൂപ	
(iii)	മത്സ്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ	വിലയുടെ 20 %	ഉയർന്ന പരിധി 8 ലക്ഷം രൂപ	
(iv)	അലങ്കാര മത്സ്യം വളർത്തൽ	വിലയുടെ 20 %	ഉയർന്ന പരിധി 25,000 രൂപ	

കുറിപ്പ് (*): ഇവ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. ഈ സംഗതികളിൽ നിർമ്മിതികളുടെയും സ്ഥലത്തിന്റെയും ഉടമസ്ഥത തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ആണെങ്കിൽ 100 ശതമാനം ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ പരിപാലിക്കേണ്ട ചുമതല സ്വയം സഹായസംഘങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

III വ്യവസായ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

- (i) ആധുനികവൽക്കരണത്തിനും (modernization) വിപുലീകരണത്തിനും (expansion) ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് - മൊത്തം വിലയുടെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗം - പരമാവധി 1.50 ലക്ഷം രൂപ ഓരോ സംഘത്തിനും സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്.
- (ii) അർഹത നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണ്.
  - (1) ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും സാമ്പത്തിക സഹായം വാങ്ങിയിരിക്കണം
  - (2) സംഘത്തിന് ശമ്പളം പറ്റുന്ന മുഴുവൻ സമയ സെക്രട്ടറി (paid secretary) ഉണ്ടായിരിക്കണം
  - (3) സംഘത്തിന് വിപണന ശൃംഖല ഉണ്ടായിരിക്കണം.
  - (4) സംഘത്തിന് കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് വർഷത്തെ യഥാർത്ഥ നഷ്ടം (net loss) പിരിഞ്ഞുകിട്ടിയ ഓഹരി മൂലധനത്തിന്റെ (paid-up share capital) പകുതിയിൽ അധികമാകാൻ പാടില്ല.
  - (5) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയുള്ള സ്ഥിരമായ വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ.

IV കൈത്തറി സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

- (i) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയുള്ള സ്ഥിരമായ വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ.
- (ii) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് തനി, നെയ്ത്ത് സാമഗ്രികൾ എന്നിവ വാങ്ങുന്നതിന് എസ്.ജി.എസ്.വൈ. മാനദണ്ഡമനുസരിച്ച് ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.

V കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

- (i) ഗവൺമെന്റ് ഗ്യാരന്റി കൂടാതെയുള്ള ബാങ്ക് വായ്പയുടെ 20 ശതമാനം മാർജിൻമണിയായി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.
- (ii) പുതിയ സംഘങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് റാട്ട് വാങ്ങുന്നതിന് സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.
- (iii) ഫാക്ടറികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഭൂമി പാട്ടു വ്യവസ്ഥയിൽ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

VI ഖാദി സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

- (i) ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായ കമ്മീഷനും (KVIC) ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായ ബോർഡും (KVIB) പരിരക്ഷിക്കുന്ന സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് മാത്രം (അവ കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷങ്ങളിൽ തുടർച്ചയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നവയാണെങ്കിൽ) ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കും. ഖാദി മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ചാരിറ്റബിൾ സംഘങ്ങൾക്കും അവയുടെ ഖാദി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മാത്രം ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്. അത്തരം ചാരിറ്റബിൾ സംഘങ്ങൾക്ക് 'ഖാദി സർട്ടിഫിക്കേഷൻ' ഉണ്ടായിരിക്കണം.
- (ii) ഫണ്ട് ശരിയായ രീതിയിൽ വിനിയോഗിക്കുന്ന സംഘമാണെന്ന് ഖാദി ഗ്രാമവ്യവസായ കമ്മീഷന്റെ/ഖാദി ഗ്രാമ വ്യവസായ ബോർഡിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തി നൽകിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സംഘത്തിന് ഉണ്ടായിരിക്കണം. കുടുംബങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.
- (iii) ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.
  - (1) നിലവിലുള്ള യൂണിറ്റുകളുടെ വിപുലീകരണം (expansion)
  - (2) തൊഴിൽ സാധ്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന യൂണിറ്റുകൾ
  - (3) വർക്ക്ഷെഡുകൾ, വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന്
  - (4) യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് (upgradation of machinery)
- (iv) സബ്സിഡി തുക പ്രോജക്ട് ചെലവിന്റെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗത്തിൽ അധികമാകാൻ പാടില്ല.

VII പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

കഴിഞ്ഞ അഞ്ച് വർഷമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതും ഓഹരി മൂലധനത്തിന്റെ (share capital) 50 ശതമാനത്തിൽ കൂടുതൽ നഷ്ടം ഇല്ലാത്തതുമായ സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായത്തിനുള്ള അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കും. തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾക്ക്, പ്രോജക്ട് ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി, ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്. മാനേജ്മെന്റിൽ സബ്സിഡി നൽകാൻ പാടുള്ളതല്ല.

VIII കർഷക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ

അംഗങ്ങളിൽ 75 ശതമാനം എങ്കിലും ചെറുകിട/നാമമാത്ര കർഷകരായിട്ടുള്ളതും കഴിഞ്ഞ

അഞ്ച് വർഷമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതും നഷ്ടത്തിൽ അല്ലാത്തതുമായ സംഘങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. സംഭരണ സംവിധാനങ്ങൾക്കോ (storage facilities) മൂല്യവർദ്ധനവിന് (value addition) ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനോ ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്. സഹായത്തിന്റെ തോത് പ്രോജക്ട് ചെലവിന്റെ മൂന്നിലൊരു ഭാഗമായി പരിമിതപ്പെടുത്തണം. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം നൽകുന്ന ഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് സൃഷ്ടിക്കുന്ന ആസ്തികൾ യാതൊരു കാരണവശാലും അന്യാധീനപ്പെടുത്തുന്നതല്ലെന്നും, ഏതെങ്കിലും കാരണത്താൽ സംഘം ലിക്വിഡേറ്റ് ചെയ്യുകയോ, പ്രവർത്തനരഹിതമാകുകയോ (liquidate or non-functional) ആണെങ്കിൽ ആസ്തികൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റേതായി തീരുന്നതാണെന്നും രേഖാമൂലം ഒരു കരാറിൽ ഏർപ്പെടേണ്ടതാണ്.

IX പൊതുവായവ (General)

ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന ആവശ്യങ്ങൾക്കും ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.

- (i) കൊപ്ര, കുരുമുളക് മുതലായവ ഉണക്കുന്നതിനുള്ള യന്ത്രത്തിന്റെ വിലയുടെ 25 ശതമാനം-പരമാവധി 50,000 രൂപ.
  - (ii) സഹകരണ സംഘങ്ങൾ നടത്തുന്ന ഗോഡൗണുകളുടെയും ആധുനിക സംഭരണ ശാലകളുടെയും (modern storehouses) നിർമ്മാണം - എന്നാൽ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, ആസ്തിയുടെ ഉടമസ്ഥത തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് അനുവദിച്ചു നൽകണം.
- 3.2. 2006-07 വരെയുള്ള കണക്കുകൾ കൃത്യമായി തയ്യാറാക്കിയവയും (up-to-date) 2005-06 വരെയുള്ള കണക്കുകൾ ആഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കുകയും ആഡിറ്റിൽ ഗുരുതരമായ വീഴ്ചകൾ കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലാത്തവയും ആയ സഹകരണസംഘങ്ങൾക്ക് മാത്രമേ ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.
- 3.3. ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിലെ (particular type) സഹകരണ സംഘത്തിന് ധനസഹായം നൽകാൻ ഒരു തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അധികാരാതിർത്തിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആ വിഭാഗത്തിലെ എല്ലാ സഹകരണ സംഘങ്ങളിൽനിന്നും ഇതിനായി അപേക്ഷ ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്. അപേക്ഷകൾക്കുള്ള അർഹതാ മാനദണ്ഡങ്ങളും മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡങ്ങളും അപേക്ഷാ ഫോറത്തിൽ വ്യക്തമായി സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കണം. വ്യക്തിഗത ഗുണഭോക്താക്കളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതുപോലെ മാർക്കുകൾ നിശ്ചയിച്ച് ഏറ്റവും അർഹമായ സഹകരണ സംഘത്തെ/സംഘങ്ങളെ മാത്രമേ തിരഞ്ഞെടുക്കാവൂ. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഏതെങ്കിലും സഹകരണ സംഘത്തെ ഏകപക്ഷീയമായി തിരഞ്ഞെടുത്ത് (arbitrary selection) ധനസഹായം നൽകാൻ കഴിയുകയില്ല.

4 ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് സഹായം

- 4.1. ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക്, അവർ എ.പി.എൽ./ബി.പി.എൽ. ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്ന വേർതിരിവില്ലാതെ തന്നെ സഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.
- 4.2. ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരെ സഹായിക്കുന്നതിന് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന ഇനങ്ങൾ സൗജന്യമായി വിതരണം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.
  - (a) ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് :

- (1) സർജിക്കൽ ഷൂസ്/ആംഗിൾബുട്ട്/മോൾഡഡ് ഷൂസ്/ഉയരവും അളവും അനുസരിച്ച് പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കിയ തുകൽ ചെരുപ്പ്/മൈക്രോ സെല്ലുലാർ റബ്ബർ സോളുള്ള ചെരുപ്പ്/ അക്കോമഡേറ്റീവ് പാദരക്ഷകൾ
  - (2) ഓർത്തോപെഡിക് ഉപകരണങ്ങൾ/വിവിധതരം കറക്റ്റീവ് ഷൂസുകൾ
  - (3) വിവിധതരം കൃത്രിമ അവയവങ്ങൾ/കാൽ, കൈ എന്നിവ
  - (4) സഞ്ചാര സഹായികൾ/വിവിധതരം ക്രച്ചസ്, വാക്കേഴ്സ് (walkers)
  - (5) ലംബാർ കോർസെറ്റ്/സ്പൈനൽ ബ്രസ്/ജാക്കറ്റ്/നീ ബ്രേസ് (knee brace)/ സ്റ്റാറ്റിക് അല്ലെങ്കിൽ ഡൈനാമിക് സപ്ലിന്റ്സ്/വീൽ ചെയർ/ കൈകൊണ്ടുപയോഗിക്കുന്നതോ മോട്ടോർ മുഖേന പ്രവർത്തിക്കുന്നതോ ആയ ട്രൈസൈക്കിളുകൾ
- (b) കേഴ്വി ശക്തി കുറഞ്ഞവർക്ക്
ശ്രവണ സഹായികൾ (hearing aids)
- (c) മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക്
- (1) ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് നൽകാവുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ ഈ വിഭാഗത്തിലെ ആളുകളുടെ ആവശ്യമനുസരിച്ച്.
  - (2) ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും ആരോഗ്യസ്ഥിതി അനുസരിച്ച് നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ട്രൈസൈക്കിളുകളും വീൽചെയറുകളും
  - (3) കുട്ടികൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാവുന്ന ഡിസൈനർ ഫർണിച്ചർ.
- (d) കാഴ്ച കുറഞ്ഞവർക്ക്
- (1) ചലനത്തിനായുള്ള പ്രത്യേക ഉപകരണങ്ങൾ, വൈറ്റ് കെയ്ൻ.
  - (2) ഹാൻഡ് ഹെൽഡ് സ്റ്റാന്റ്, ലൈറ്റുള്ളവയും അല്ലാത്തവയുമായ മാഗ്നീഫൈയ്ങ്ങ്, സ്പീച്ച് സിൻതസൈസേഴ്സ്, കമ്പ്യൂട്ടറിനാവശ്യമായ ബ്രെയ്യിലി അറ്റാച്ച്മെന്റുകൾ.
  - (3) കാഴ്ച കുറഞ്ഞവർക്കും കേഴ്വിശക്തി കുറഞ്ഞവർക്കുമായി ടെലഫോണിൽ ഘടിപ്പിക്കുന്ന ബ്രെയ്യിലി അറ്റാച്ച്മെന്റ്.
  - (4) ബ്രെയ്യിലി എഴുത്തിനുപകരിക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ-ഷോർട്ട് ഹാൻഡ് ബ്രെയ്യിലി മെഷീൻ, പത്താം ക്ലാസ് ജയിച്ച വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ബ്രെയ്യിലി ടൈപ്പ്റൈറ്റർ, ടോക്കിംഗ് കാൽക്കുലേറ്ററുകൾ, റെയ്സ്ഡ് മാപ്പ്, ഗ്ലോബ് തുടങ്ങിയവ.
  - (5) പ്രത്യേക പഠന സാമഗ്രികൾ.
- (e) മുകളിൽ വിവിരിച്ച ഉപകരണങ്ങളുടെ വില നിശ്ചയിക്കുന്നതും അവ വാങ്ങുന്നതും ആരോഗ്യ വകുപ്പിന്റെ നിലവിലുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ചുവേണം. അല്ലെങ്കിൽ വികലാംഗ ക്ഷേമ കോർപ്പറേഷൻ മുഖേനയുള്ള സംഭരണം ആയിരിക്കണം.

4.3 ശാരീരിക - മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന സഹായങ്ങൾ നിശ്ചിത നിരക്ക് പ്രകാരം നൽകാവുന്നതാണ്.

(എ) ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ

ക്രമ നമ്പർ	സ്റ്റാൻഡേർഡ്/ക്ലാസ്സ്	പ്രതിമാസ സ്കോളർഷിപ്പ്/ബത്തയുടെ നിരക്ക് (രൂപ)		വാർഷിക ബത്ത
		ഡേ സ്കോളർ	ഹോസ്റ്റലർ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(1)	1 - 4/നഴ്സറി ക്ലാസ്സ്	300	—	400
(2)	5 - 8	400	—	500
(3)	9, 10, +2	500	800	600
(4)	ബിരുദം	750	1250	1000
(5)	ബിരുദാനന്തര ബിരുദം	1000	1500	1500
(6)	വൊക്കേഷണൽ പരിശീലനം	1000	1500	1500
(7)	ഓർത്തോപീഡിക്കലി ചലഞ്ചൽ ആയിട്ടുള്ളവർക്ക് യാത്രാബത്ത	150 രൂപയോ യഥാർത്ഥ ചെലവോ	—	—
(8)	സ്ഥാപനത്തിന്റെ സൗകര്യം ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ യാത്രാബത്ത	യഥാർത്ഥ ചെലവ്	—	—

(ബി) മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	സ്കോളർഷിപ്പ്/ബത്ത (രൂപ)
(1)	(2)	(3)
(1)	സ്കോളർഷിപ്പ് (പ്രതിമാസം)	750
(2)	വസ്ത്രങ്ങൾക്കുള്ള ബത്ത (വാർഷികം)	750
(3)	പഠനസഹായികൾക്ക്/വിദ്യാഭ്യാസ സാമഗ്രികൾക്ക് വാർഷികബത്ത	1250
(4)	ഡേ സ്കോളർക്ക് യാത്രാബത്ത, ഉല്ലാസയാത്രാ ചെലവുകൾ, പഠനപര്യടനം മുതലായവ	(i) യഥാർത്ഥ ചെലവ് (ii) രക്ഷാകർത്താക്കളിൽ ഒരാൾക്ക്/ഒരു സഹായിക്കുള്ള ചെലവ്
(5)	21 വയസ്സോ അതിൽകൂടുതലാ ഉള്ള മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വ്യക്തികൾ പകൽ സമയം 'ഡേ കെയർ സെന്ററുകളിൽ കഴിയുന്നതിനുള്ള ബത്ത	പ്രതിമാസം 600 രൂപ - ഡേ കെയർ സെന്ററുകളിൽ ഈ വിഭാഗം ആളുകളുടെ സുരക്ഷയ്ക്ക് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും മറ്റ് സാമഗ്രികളും ലഭ്യമാണെന്ന് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനം ഉറപ്പുവരുത്തണം

• ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ മുകളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള സഹായങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുള്ള തുക ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾ സംയുക്തമായി വഹിക്കേണ്ടതാണ്. അപ്രകാരം വിഹിതം നിശ്ചയിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ ചുവടെ വിവരിക്കുന്നു.

(a) ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതിയുടെ സൂക്ഷ്മ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ, അയൽകൂട്ടങ്ങളിൽ വച്ച് പങ്കാളിത്ത ആവശ്യ വിലയിരുത്തൽ (participatory need assessment) പ്രക്രിയ മുഖേന ശാരീരിക - മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന ആളുകളെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

- (b) ഇപ്രകാരം കണ്ടെത്തുന്ന ശാരീരിക - മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ പട്ടിക ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ഗ്രാമസഭകളിൽ ഉറക്കെ വായിക്കുകയും വേണം.
- (c) എ.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നോ, അയൽകൂട്ടത്തിൽ അംഗമല്ലാത്ത കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നോ പട്ടികയിൽ ഒഴിവാക്കി പോയിട്ടുള്ളവരിൽനിന്ന് അപേക്ഷ ക്ഷണിക്കണം.
- (d) അംഗവൈകല്യം സംഭവിച്ചവർക്കുവേണ്ടി ജില്ലാമെഡിക്കൽ ഓഫീസറുടെയും സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ് ഡോക്ടർമാരുടെയും പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഒരു ഡിസെബിലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കുക.
- (e) ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ വിവിധ ആവശ്യങ്ങളും അത് നേടുന്നതിനുള്ള ചെലവും തിട്ടപ്പെടുത്തുക.
- (f) പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെ ആകെ ചെലവ് 50 : 30 : 20 എന്ന അനുപാതത്തിൽ ഗ്രാമ, ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വിഭജിക്കുക.
- (g) ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളെ അവയുടെ വിഹിതം അറിയിച്ച് അതുപ്രകാരം വിഭവശേഖരണം നടത്തുക.
- (h) ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലൂടെയാണ് തുക നൽകേണ്ടത്.

മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് /വ്യക്തികൾക്ക് അനുവദനീയമായ സഹായങ്ങൾ, വളർച്ചാ സംബന്ധമായ വെല്ലുവിളികൾ, മസ്തിഷ്ക തളർവാതം (cerebral palsy), ഓട്ടിസം (autism) മുതലായവ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്കും/ആളുകൾക്കും കൂടി നൽകാവുന്നതാണ്.

- സ്ഥാപനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതുപ്രകാരം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സ്കോളർഷിപ്പ് നേരിട്ട് നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ സംഗതികളിൽ, വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികളുടെ ശരിയായ സുരക്ഷയും വികസനവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതാണ്.

4.4 തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ശാരീരിക - മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികളുടെ പുനരധിവാസത്തിന് കുടുംബശ്രീയുടെ സഹായത്തോടെ സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകൾ സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്. യോഗ്യരായ അധ്യാപകർക്ക് പ്രതിമാസം 3000 രൂപ, ഹെൽപ്പർമാർക്ക് പ്രതിമാസം 1500 രൂപ, ഫിസിയോതെറാപ്പിസ്റ്റ്, സ്പീച്ച് തെറാപ്പിസ്റ്റ് എന്നീ സ്പെഷ്യലിസ്റ്റുകൾക്ക് അവർ സ്ഥാപനം സന്ദർശിക്കുന്ന ഓരോ അവസരത്തിലും 250 രൂപ എന്നീ നിരക്കുകളിൽ ഓണറേറിയം നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ ആവശ്യത്തിന് വികസനഫണ്ട്/പൊതു ആവശ്യഫണ്ട്/തനത് ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

5 പരിപാടികൾ

5.1 അക്ഷയ പരിപാടികൾ

(1) സമ്പൂർണ്ണ കമ്പ്യൂട്ടർ സാക്ഷരത നടപ്പാക്കുവാൻ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ പൈലറ്റ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആരംഭിച്ച അക്ഷയ പരിപാടി മറ്റ് ജില്ലകളിലും നടപ്പാക്കി വരികയാണ്. ഒരു കുടുംബത്തിൽ ഒരാൾക്കെങ്കിലും കമ്പ്യൂട്ടർ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുള്ള ഈ പരിപാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും സാമ്പത്തിക സഹകരണത്തോടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും പൂർണ്ണമായും അവയുടെ വിഹിതം വിനിയോഗിച്ചും നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. പ്രോജക്ടിന്റെ വിശദമായ നിർവഹണ പദ്ധതി അനുസരിച്ചുള്ള വിഹിതം പൂർണ്ണ

മായും ഇതിനകം നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവശേഷിക്കുന്ന തുക തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വകയിരുത്തണം. ഗുണഭോക്താക്കളുടെ പരിശീലന ചെലവ് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന പ്രകാരമായിരിക്കും.

- a) ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ : ഒരു കുടുംബത്തിലെ ഒരാൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 60 രൂപ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് 10 രൂപ, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് 10 രൂപ, ഗുണഭോക്താവ് 40 രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ.
- b) നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ : ഒരു കുടുംബത്തിലെ ഒരാൾക്ക് മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ 80 രൂപ, ഗുണഭോക്താവ് 40 രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ.

- (2) പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങളുടെ ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം വികസന ഫണ്ടിൽനിന്ന് വഹിക്കാവുന്നതാണ്. പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങളുടെ ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ ഒരു കുടുംബത്തിന് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് 20 രൂപ, ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ 10 രൂപ വീതം എന്ന നിരക്കിൽ സംയുക്തമായി വകയിരുത്താവുന്നതാണ്.
- (3) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇതിന് ആവശ്യമായ തുക 05-05-2004-ലെ ജി.ഒ.(ആർ.റ്റി.) 3330/04/ധന നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുടെ പേരിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ള സ്പെഷ്യൽ ട്രഷറി സേവിംഗ്സ് ബാങ്ക് (special TSB) അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കണം.

5.2 മൾബറി കൃഷിക്കും കൊക്കൂൺ ഉല്പാദനത്തിനുമുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ

കേരള സംസ്ഥാന സെറികൾച്ചർ സഹകരണ ഫെഡറേഷന്റെ (സെറിഫെഡ്) സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെയും സാമ്പത്തിക സഹകരണത്തോടെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മൾബറി കൃഷിയും കൊക്കൂൺ ഉല്പാദനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. മൾബറി കൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമെന്ന് സെറിഫെഡ് കണ്ടെത്തുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ഈ പരിപാടി നടപ്പാക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം.

- (a) 5000 ചുവട് മൾബറി കൃഷി ചെയ്യുന്ന ഒരു സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഏക്കർ യൂണിറ്റിന്റെ പ്രോജക്ടാണ് അഭികാമ്യം. എങ്കിലും 25 സെന്റ്/50 സെന്റ്/ഒരു ഏക്കർ എന്നീ യൂണിറ്റുകളിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്ന പ്രോജക്ടുകളും പരിഗണിക്കാവുന്നതാണ്.
- (b) ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 10 ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് മൾബറി കൃഷി സാധ്യതയുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മാത്രമെ ഈ പ്രോജക്ട് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുള്ളൂ.
- (c) ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് ഒരു സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് 5000 ചുവട് മൾബറി ചെടികൾ നട്ടുവളർത്തുന്നതിന് പരമാവധി 12,500 രൂപ വരെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് അവയുടെ വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്ന് സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്. ഒരു ഗുണഭോക്താവ് മൾബറി കൃഷി ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ വിസ്തൃതി ഒരു സ്റ്റാൻഡേർഡ് ഏക്കറിൽ കുറവാണെങ്കിൽ മൾബറി ചെടിയുടെ എണ്ണത്തിന് ആനുപാതികമായി സബ്സിഡി നിരക്കിൽ കുറവ് വരുത്തണം. ഒരു ഏക്കർ മൾബറി കൃഷിയിൽ നിന്ന് 100 കിലോഗ്രാം കൊക്കൂൺ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന (അല്ലെങ്കിൽ ആനുപാതികമായി) കർഷകർ മാത്രമെ സബ്സിഡിക്ക് അർഹരാകുകയുള്ളൂ. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് നൽകാവുന്ന പരമാവധി സബ്സിഡി നിരക്ക് ചുവടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	ഇനം	തുക (രൂപ)
1.	പുഴു വളർത്തുപകരണങ്ങൾ (200 ഡി.എഫ്.എൽ. ശേഷി)	7500
2.	പുഴു വളർത്തുപുര നിർമ്മാണം (തറ വിസ്തീർണ്ണം 800 ച.അടി)	5000
	ആകെ	12,500

ഇതിനുപുറമെ സെൻട്രൽ സിൽക്ക് ബോർഡും സെറിഫെഡും 15,185 രൂപ വീതവും സബ്സിഡി നൽകുന്നതാണ്.

- (d) വ്യക്തികളും മൾബറി കർഷക സഹകരണ സംഘങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളും ആയ ചെറുകിട/നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് മാത്രമായി സബ്സിഡി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം സ്ഥലത്തോ ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുത്തോ മൾബറി കൃഷി ചെയ്യുന്ന ചെറുകിട, നാമമാത്ര കർഷകർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽനിന്നുള്ള സബ്സിഡിക്ക് അർഹരാണ്.
- (e) കൊക്കൂൺ ഉത്പാദനം ആരംഭിച്ചതിനുശേഷം മാത്രമെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നുള്ള സബ്സിഡി വിതരണം ചെയ്യാൻ പാടുള്ളൂ.
- (f) സെറിഫെഡിന്റെ സാങ്കേതിക ഉപദേശം അനുസരിച്ച് മൾബറി കൃഷിയും കൊക്കൂൺ ഉത്പാദനവും നടത്തേണ്ടതാണ്. സെറിഫെഡ് നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമെ സബ്സിഡി വിതരണം ചെയ്യാൻ പാടുള്ളൂ.

5.3 കൈത്തറി വികസന മേഖലയിൽ (handloom sector) ഹൗസ്-കം-വർക്ക് ഷെഡ് നിർമ്മാണം

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കൈത്തറി വികസന മേഖലയിലെ ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള തൊഴിലാളികൾക്ക് കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പരിപാടിയായ ഹൗസ്-കം-വർക്ക് ഷെഡ് നിർമ്മാണം ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. പ്രസ്തുത പരിപാടിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- (a) കൈത്തറി തൊഴിലാളികളുടെ ഹൗസ്-കം-വർക്ക് ഷെഡ് ഒരു കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പരിപാടി ആണ്. കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിന്റെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഗുണഭോക്താക്കളുടെയും സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെയാണ് പരിപാടി നടപ്പാക്കേണ്ടത്.
- (b) ഹൗസ്-കം-വർക്ക് ഷെഡിന്റെ യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ 35,000 രൂപയും നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ 45,000 രൂപയുമാണ്. ധനകാര്യ വിശകലനം ചുവടെ നൽകുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	സ്രോതസ്സ്	ഗ്രാമപ്രദേശം (തുക രൂപയിൽ)	നഗരപ്രദേശം (തുക രൂപയിൽ)
1.	സബ്സിഡി		
(a)	കേന്ദ്രവിഹിതം	18,000	20,000
(b)	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിഹിതം	14,000	20,000
	ആകെ (1)	32,000	40,000
2.	ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം	3,000	5,000
	ആകെ (1 + 2)	35,000	45,000

ഭവനനിർമ്മാണ പരിപാടിക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ പരിധിവരെ വിഹിതം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിവരുന്ന അധിക തുക ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നൽകാവുന്നതാണ്.

- (c) കേന്ദ്രഗവൺമെന്റ് നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം ഗ്രാമസഭ/വാർഡ്സഭ മുഖേനയായിരിക്കണം ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടത്. ഗ്രാമസഭ/വാർഡ്സഭ മുഖേന തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ലിസ്റ്റ് ജില്ലാ വ്യവസായ കേന്ദ്രം ജനറൽ മാനേജർക്ക് നൽകേണ്ടതും, അദ്ദേഹം ലിസ്റ്റ് കൈത്തറി ടെക്സ്റ്റയിൽസ് ഡയറക്ടർക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതുമാണ്.
- (d) കൈത്തറി ടെക്സ്റ്റയിൽസ് ഡയറക്ടർ ലിസ്റ്റ് അംഗീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിഹിതവും ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതവും ഉൾപ്പെടുത്തി പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിന് കേന്ദ്ര സബ്സിഡി ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് കൈമാറേണ്ടതാണ്.

5.4 പ്രത്യേക കന്നുകൂട്ടി പരിപാലന പരിപാടി

പ്രത്യേക കന്നുകൂട്ടി പരിപാലന പരിപാടിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അവയുടെ വികസന ഫണ്ടിൽനിന്നും സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്.

- (a) സംസ്ഥാന വിഹിതം 3250 രൂപ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിഹിതം 3250 രൂപ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം 6500 രൂപ എന്ന രീതിയിലാണ് ഒരു യൂണിറ്റിന്റെ നിരക്ക്.
- (b) പൊതുവിഭാഗം, പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗം എന്നീ ഗ്രൂപ്പുകളിലെ ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളിലെ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് മാത്രമായി ആദ്യഘട്ടത്തിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സബ്സിഡി പരിമിതിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള അർഹരായ എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും ധനസഹായം നൽകിയതിനുശേഷം ഗവൺമെന്റിന്റെ മുൻകൂട്ടിയുള്ള അനുവാദത്തോടെ ഈ പരിപാടിയുടെ ആനുകൂല്യം എ.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്കുകൂടി വ്യാപിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
- (c) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വ്യക്തിഗത ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളും നടപടിക്രമങ്ങളും പാലിച്ച് മാത്രമേ ഈ പരിപാടിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളെയും തിരഞ്ഞെടുക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ.
- (d) സബ്സിഡിയുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതം ആദ്യം നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനായ വെറ്ററിനറി സർജന്റ് നൽകേണ്ടതും അപ്രകാരം തുക നൽകിയ വിവരം ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തെ അറിയിക്കേണ്ടതുമാണ്. അതിനുശേഷം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിഹിതം നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥന് കൈമാറേണ്ടതാണ്.

5.5 പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും തെരുവ് നായ്ക്കളുടെ നിയന്ത്രണത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും തെരുവ് നായ്ക്കളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പൊതുവിഭാഗത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. അതിന്റെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ചുവടെ നൽകുന്നു:-

- (a) പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജന ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പയിൻ സംഘടിപ്പിക്കുക.
- (b) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കുത്തിവെയ്പ്പ് നടത്തേണ്ടുന്ന നായ്ക്കളുടെ എണ്ണം തിട്ടപ്പെടുത്തണം.
- (c) അപ്രകാരം തിട്ടപ്പെടുത്തുന്ന നായ്ക്കളുടെ എണ്ണം അനുസരിച്ച് യഥാർത്ഥത്തിൽ ആവശ്യമുള്ള വാക്സിൻ ഒരുമിച്ച് ഓഡർ നൽകി വാങ്ങുക.
- (d) ഓരോ സ്ഥാപനത്തിലും പേവിഷ നിർമ്മാർജ്ജന ക്യാമ്പിൽ സംഘടിപ്പിക്കുവാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകരെ കണ്ടെത്തി അവർക്ക് കുടുംബശ്രീയുടെയും കേരള സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ ആരോഗ്യമിഷന്റെയും ആഭിമുഖ്യത്തിൽ പരിശീലനം നൽകുക. പരിശീലനം ലഭിച്ചവരെ പരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നതിന് ചുമതലപ്പെട്ട കൺസൾട്ടന്റുമാരായി (authorised consultants) നിയോഗിക്കുക.
- (e) ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളിൽ വളർത്തുന്ന നായ്ക്കളെ കുത്തിവെയ്പ്പുവാൻ ആവശ്യമുള്ള വാക്സിന്റെ യഥാർത്ഥ വില വികസനഫണ്ടിൽനിന്നും സബ്സിഡിയായി നൽകാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ എ.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളിലെ വളർത്തുന്നായ്ക്കളെ കുത്തിവെയ്പ്പുവാൻ ആവശ്യമുള്ള വാക്സിന്റെ യഥാർത്ഥ വില ബന്ധപ്പെട്ടവരിൽനിന്ന് ഈടാക്കി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ റവന്യൂ ആയി വരവ് വയ്ക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ തെരുവ് നായ്ക്കളുടെ കുത്തിവെയ്പ്പിനാവശ്യമായ ചെലവ് വികസന ഫണ്ടിൽനിന്ന് വഹിക്കാവുന്നതാണ്.
- (f) പ്രോജക്ടിന് ആവശ്യമായ വാക്സിൻ മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ തിരുവനന്തപുരത്ത് പാലോട് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന 'ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അനിമൽ ഹെൽത്ത് റിസർച്ച് ആന്റ് വെറ്ററിനറി ബയോളജിക്കൽ' എന്ന സ്ഥാപനത്തിൽനിന്ന് വാങ്ങാവുന്നതാണ്. വാക്സിന്റെ വില മുൻകൂറായി നൽകാവുന്നതുമാണ്.
- (g) വോളന്റിയർമാരുടെ പരിശീലനം, ക്യാമ്പയിൻ പ്രവർത്തനം മുതലായവയ്ക്ക് വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

5.6 പാവപ്പെട്ടവർക്ക് വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് സ്ഥലം നൽകൽ

- (a) യഥാർത്ഥ ഭൂരഹിതരെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമം നടത്തേണ്ടതാണ്. ഇങ്ങനെ ചെയ്യുമ്പോൾ മാതാപിതാക്കളിൽനിന്നോ ഭാര്യ/ഭർത്താവിൽനിന്നോ ഭൂമി അനന്തരാവകാശമായി ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയുള്ളവരെ ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ല. പുറമ്പോക്ക് നിവാസികൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് റെയിൽവേ, റോഡ് മുതലായ പുറമ്പോക്കുകളിലും ഒരിക്കലും പട്ടയം കിട്ടാൻ സാധ്യതയില്ലാത്ത മറ്റ് പുറമ്പോക്കുകളിലും കഴിയുന്നവർക്ക്, ആദ്യപരിഗണന നൽകണം.
- (b) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള, വീട് വയ്ക്കാൻ സ്ഥലമില്ലാത്ത എല്ലാ വിഭാഗം ആളുകൾക്കും വീട് വയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ഭൂമി വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് വാങ്ങി നൽകാവുന്നതാണ്. ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭാ സ്ഥാപനം ഭൂമി കണ്ടെത്തേണ്ടതും ജില്ലാ കളക്ടർ നിശ്ചയിക്കുന്ന വില പ്രകാരം ഭൂമി വാങ്ങേണ്ടതുമാണ്. ജില്ലാ കളക്ടർ നിശ്ചയിക്കുന്ന വിലയ്ക്ക് വസ്തു നൽകുവാൻ ഉടമസ്ഥൻ തയ്യാറാകുന്നില്ലെങ്കിൽ അതിനെക്കാൾ 30 ശതമാനം വരെ അധികം നഷ്ടപരിഹാരമായി (solatium) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്. അപ്രകാരമുള്ള തീരുമാനത്തിന് അധികവില നൽകേണ്ട സാഹചര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച വ്യക്തമായ കാരണങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഭരണ സമിതി ഏകകണ്ഠമായി പ്രമേയം പാസാക്കേണ്ടതാണ്. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും

വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് സ്ഥലം വാങ്ങുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന മാത്രമേ നടപ്പിലാക്കാവൂ. ഭൂമി വാങ്ങുന്നത് സംബന്ധിച്ച് എല്ലാ നടപടികളും 22.1.1998-ലെ ജി.ഒ.(പി)18/1998/തഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവിലെ നിബന്ധനകൾ പ്രകാരമായിരിക്കണം.

- (c) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെ അർഹതയുള്ള എല്ലാവർക്കും വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് ഭൂമി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങി നൽകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ മുകളിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ച് മാത്രമേ നടപ്പിലാക്കാവൂ. ഇതിനുപുറമെ, ഭൂരഹിതരായ പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ, ആശ്രയപദ്ധതി പ്രകാരം കണ്ടെത്തുന്ന അഗതികൾ, റെയിൽവേ പുറമ്പോക്ക്, റോഡ് പുറമ്പോക്ക് എന്നിവിടങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവർ എന്നീ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർ ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ വസ്തുവിന്റെ വില സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകളും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം വാങ്ങുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി ഗ്രാമപ്രദേശത്ത് കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് സെന്റും നഗരപ്രദേശത്ത് ഒന്നര സെന്റും ആയിരിക്കണം. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ 30,000 രൂപയും മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ 40,000 രൂപയും കോർപ്പറേഷൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ 50,000 രൂപയും പരമാവധി സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ പരിധിക്ക് വിധേയമായ തുകയോ ആധാരപ്രകാരമുള്ള യഥാർത്ഥ തുകയോ ഏതാണ് കുറവ് ആ തുക വസ്തു വിൽക്കുന്ന ആളിന്റെ പേരിൽ ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റായി കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.
- (d) മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും ചേരി വികസനത്തിന് നീക്കിവയ്ക്കുന്ന വികസനഫണ്ട് ഭൂരഹിതരോ പൈതൃക സ്വത്തായി ഭൂമി ലഭിക്കാൻ സാധ്യതയില്ലാത്തവരോ ആയ പുറമ്പോക്ക് നിവാസികൾക്ക് അവർ അംഗീകൃത ചേരികളിൽ താമസിക്കുന്നവർ അല്ലെങ്കിൽപോലും പുനരധിവാസത്തിനായി വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

5.7 പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വനിതകൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം

പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ രക്ഷാകർത്താക്കളുടെ പെൺകുട്ടികളുടെ വിവാഹനത്തിന് ധനസഹായം നൽകുന്ന പരിപാടികൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളിലെ വനിതകളുടെ വിവാഹത്തിന് 5,000 രൂപ നിരക്കിൽ ധനസഹായം നൽകാവുന്നതാണ്.

5.8 ഇൻഷുറൻസ് പരിപാടി

ഗവൺമെന്റ് അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുള്ള ഇൻഷുറൻസ് പരിപാടികൾക്ക് മാത്രമേ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വിഹിതം നൽകാവൂ. അപകട ഇൻഷുറൻസ്, ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ്, കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ് മുതലായ എല്ലാ പരിപാടികൾക്കും ഇത് ബാധകമാണ്. തെങ്ങുകയറ്റ തൊഴിലാളികളുടെ ഇൻഷുറൻസ് പരിപാടിയിലേക്ക് വിഹിതം നൽകുന്നത് 25.08.2005-ലെ ജി.ഒ.(എം.എസ്.)54/2005/പ്ലാനിംഗ് നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരമായിരിക്കണം.

5.9 നിയമ സാക്ഷരതാ പരിപാടി

കേരളാ സ്റ്റേറ്റ് ലീഗൽ സർവ്വീസസ് അതോറിറ്റി സർക്കാർ ഹൈസ്കൂളുകളിലെ 9-ാം ക്ലാസ് വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള നിയമ സാക്ഷരതാ പരിപാടിക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായ

ത്തുകൾക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും പ്രോജക്ടുകൾ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. ഒരു സ്കൂളിന് പരമാവധി 3,000 രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ 50 : 50 അനുപാതത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും പൊതുവിഭാഗം വികസനഫണ്ടിൽനിന്നും തുക വകയിരുത്താവുന്നതാണ്.

5.10 സമർത്ഥരായ പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസം

സമർത്ഥരായ പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസ സൗകര്യങ്ങൾ നൽകുന്ന പരിപാടി പ്രകാരം പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരായ തമിഴ്, കന്നട ഭാഷാ ന്യൂനപക്ഷ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് തമിഴ്നാട്ടിലോ കർണ്ണാടകത്തിലോ ഉന്നത നിലവാരം പുലർത്തുന്ന റസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂളുകളിൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.

6 പൊതുമാനദണ്ഡങ്ങൾ/വിശദീകരണങ്ങൾ

6.1 വ്യക്തിഗത ആനുകൂല്യങ്ങളായി ആസ്തി വിതരണ പരിപാടികൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും മാത്രമേ വ്യക്തിഗത ആനുകൂല്യങ്ങളായി ആസ്തി വിതരണം ചെയ്യുന്ന പരിപാടികൾ (individual beneficiary oriented asset distribution programmes) ഏറ്റെടുക്കാവൂ. എന്നാൽ ഈ നിബന്ധനയിൽനിന്ന് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന ഇനങ്ങൾ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

- (i) ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് സ്ഥലം നൽകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അതിന്റെ നിർവ്വഹണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന ആയിരിക്കണം.
- (ii) ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് പുതിയ ഭവന നിർമ്മാണം, വീടുകളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണി, വീടിന്റെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധന എന്നീ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ അവയുടെ നിർവ്വഹണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന ആയിരിക്കണം.
- (iii) പ്രത്യേക കുടിവെള്ള വിതരണ പരിപാടിയും സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ പ്രോജക്ടുകളും നടപ്പിലാക്കുന്ന ജില്ലകളിൽ സബ്സിഡിയും മറ്റ് ചെലവുകളും, ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി നിശ്ചയിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും കൂടി നൽകാവുന്നതാണ്.
- (iv) 'ഒരു ലക്ഷം ഭവന' (ലക്ഷം വീട്) പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായുള്ള, താമസയോഗ്യമല്ലാത്ത വീടുകളുടെ പുനർനിർമ്മാണ പ്രോജക്ടുകൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഈ പ്രോജക്ട് പ്രകാരം ഒരു കോളനിയിലെ ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങളുടെ താമസയോഗ്യമല്ലാത്ത എല്ലാ വീടുകളുടെയും പുനർനിർമ്മാണം ഏറ്റെടുക്കണം. ഭവനനിർമ്മാണ പരിപാടിയുടെ മാനദണ്ഡ പ്രകാരമുള്ള സബ്സിഡി ധനസഹായമായി നൽകാവുന്നതാണ്.

6.2 ശമ്പളം/ഹോണേറേറിയം നൽകുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം

വികസന ഫണ്ടിൽനിന്ന് ശമ്പളം നൽകാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ പരമാവധി ആറു മാസത്തേക്ക് ഓണറേറിയമോ കൺസൾട്ടൻസി ചാർജ്ജോ നൽകാവുന്നതാണ്. ഇത് ഒരു കാരണവശാലും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ശമ്പള ചെലവിന്റെ ബാധ്യ

തയുടെ ഭാഗമാകാൻ പാടില്ല. ഈ പൊതുനിബന്ധനയ്ക്ക് ചുവടെയുള്ള ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നു.

- (i) ഗ്രാമസഭകളിലും വാർഡ്സഭകളിലും വനിതകളെ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും കുടുംബശ്രീ പരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നതിനുമുള്ള സേവനം നൽകുന്ന അംഗൻവാടി വർക്കർമാർക്ക് പ്രതിമാസം പരമാവധി 150 രൂപയും ഹെൽപ്പർമാർക്ക് പ്രതിമാസം 75 രൂപയും നിരക്കിൽ നൽകുന്ന ഹോണറേറിയം.
- (ii) കുടുംബശ്രീ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശപ്രകാരം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച് പരിപാലിക്കുന്ന സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകളിലെ (BUDS) യോഗ്യരായ അധ്യാപകർ, ഹെൽപ്പർമാർ, സ്പെഷ്യലിസ്റ്റുകൾ എന്നിവർക്ക് നൽകുന്ന ഓണറേറിയം.

6.3 പദ്ധതി ആസൂത്രണം, മോണിറ്ററിംഗ് എന്നിവയുടെ ചെലവുകൾ

- (a) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവയുടെ 2007-08 വാർഷിക പദ്ധതിയും പരിനോന്നാപഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആകെ വികസന ഫണ്ടിന്റെ ഒരു ശതമാനം വരെ ചെലവാക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ആ ചെലവ് പൊതുവിഭാഗത്തിൽനിന്ന് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ആയിരിക്കണം.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	പരിധി (രൂപ)
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	1,00,000
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	50,000
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	70,000
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	1,00,000
കോർപ്പറേഷൻ	1,20,000

- (b) പദ്ധതി നിർവ്വഹണം മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവയുടെ വികസനഫണ്ടിൽനിന്ന് ചുവടെ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി ചെലവ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	പരിധി (രൂപ)
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	20,000
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	50,000
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	75,000
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	30,000
കോർപ്പറേഷൻ	50,000

ഈ രണ്ട് ഇനങ്ങളിലെയും ഓരോ വർഷത്തെയും ചെലവ് കണക്കുകൾ പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് വിഭാഗത്തിന്റെ പ്രത്യേക പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടതാണ്.

6.4 വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങൽ

31.03.2006-ലെ ജി.ഒ.(എം.എസ്.) 86/2006/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി മാത്രമെ വികസനഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുവാൻ പാടുള്ളൂ.

6.5 ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങൽ

ആയുർവേദ ആശുപത്രികൾക്കും/ഡിസ്പെൻസറികൾക്കും വേണ്ട ഔഷധങ്ങൾ 'ഔഷധി' യിൽ നിന്നും 'ആയുർധാര'യിൽ നിന്നും ഹോമിയോപതി ആശുപത്രികൾക്കും ഡിസ്പെൻസറികൾക്കും വേണ്ട ഔഷധങ്ങൾ കേരള സംസ്ഥാന ഹോമിയോപ്പതിക്ക് സഹകരണ ഫാർമസി ലിമിറ്റഡിൽനിന്നും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നേരിട്ട് വാങ്ങാവുന്നതാണ്. ഈ രണ്ട് സംഗതികളിലും അതത് വകുപ്പിൽ നിലവിലുള്ള നിരക്കുകൾ ബാധകമാണ്. അലോപ്പതി ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനും അനുവാദം നൽകുന്നു.

6.6 അയൽകൂട്ടങ്ങൾ/ഏരിയാ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ/കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ എന്നിവയ്ക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്

കുടുംബശ്രീ സംവിധാനത്തിലെ അയൽകൂട്ടങ്ങൾ, ഏരിയാ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികൾ ഇവയ്ക്കു മാത്രം വ്യക്തമായ പ്രോജക്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നൽകാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ മറ്റു സ്വയംസഹായ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് പ്രവർത്തന മൂലധനം, വായ്പ, റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് മുതലായവ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വികസനഫണ്ടിൽ നിന്നും നൽകുവാൻ പാടില്ല.

6.7 കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും പാടശേഖര സമിതികൾക്കും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്

സബ്സിഡി നൽകുന്നതിന് പകരം കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും പാടശേഖര സമിതികൾക്കും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നൽകാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ഏത് ആവശ്യത്തിനാണ് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്ന കാര്യം പ്രത്യേകം വ്യക്തമാക്കേണ്ടതാണ്. കർഷികാവശ്യത്തിനുള്ള വിത്തും വളവും കീടനാശിനികളും സാധനങ്ങളായിതന്നെ വിതരണം ചെയ്യുവാൻ കഴിയുന്നതിന് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് സഹകരണ സംഘങ്ങൾ മുഖേന നൽകേണ്ടതാണ്.

6.8 വെബ്സൈറ്റ് വരിസംഖ്യ

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിനുമാത്രമായി ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വെബ്സൈറ്റിന്റെ വരിസംഖ്യ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകാവുന്നതാണ്. ഈ ആവശ്യത്തിന് വികസന ഫണ്ട്/പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റ് / തനതു ഫണ്ട് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

വാർഷിക വരിസംഖ്യ ചുവടെ നൽകുന്നു :-

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	തുക (രൂപ)
(i) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	: 1500
(ii) ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും	: 3000
(iii) ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും കോർപ്പറേഷനുകളും	: 6000

6.9 ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പുകൾ, മേളകൾ മുതലായവയ്ക്ക് നിയന്ത്രണം

ഉത്പാദനപരമല്ലാത്ത പരിപാടികളായ ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പുകൾ, ക്യാമ്പയിനുകൾ, മേളകൾ, ഉല്ലാസയാത്രകൾ തുടങ്ങിയവ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ രോഗപ്രതിരോധ ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പുകൾ, സ്വർണ്ണജയന്തി ഗ്രാമസന്ദേശ സ്മാരക യോജന (എസ്.ജി.എസ്.വൈ), സ്വാതന്ത്ര്യ സുവർണ്ണ ജൂബിലി തൊഴിൽദാന പരി

പാടി (എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ.), സ്വാതന്ത്ര്യ സുവർണ്ണ ജൂബിലി തൊഴിൽ ദാനപരിപാടി (എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ.), കുടുംബശ്രീ മുതലായവയുടെ ഉത്പ്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനമേളകൾ എന്നിവ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിച്ച് മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകൾ നടത്തുന്നത് വിദൂരപ്രദേശങ്ങളിലെ പട്ടികവർഗ്ഗ സങ്കേതങ്ങളിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

6.10 സോഡിയം വേപ്പർ വിളക്കുകൾ വാങ്ങൽ

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വികസനഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് സോഡിയം വേപ്പർ ലാമ്പുകൾ, മെർക്കുറി വേപ്പർ ലാമ്പുകൾ, ഹൈവോൾട്ട് ഇൻകാൻഡിസന്റ് ലാമ്പ് എന്നിവ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനോ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പാടില്ല.

6.11 പരിശീലന പരിപാടികൾ

പരിശീലന പരിപാടികൾ ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവർക്കായി പരിമിതപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായോ വേതന തൊഴിൽ ലഭിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുള്ളതോ ആയ മേഖലകളിൽ മാത്രമായി പരിശീലന പരിപാടികൾ പരിമിതപ്പെടുത്തണം.

6.12 പൊതുമരാമത്തു പ്രവൃത്തികൾ

- (i) ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്നവ ഒഴികെയുള്ള എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ടെണ്ടർ ചെയ്യണം.
  - (a) 50,000 രൂപ വരെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
  - (b) അധ്യാപക രക്ഷാകർത്തൃ സമിതികൾ (Parent Teacher's Assosiation) നേരിട്ട് ചെയ്യാൻ തയ്യാറാകുന്ന സ്കൂൾ/അംഗൻവാടി കെട്ടിട നിർമ്മാണം, അവയുടെ ചെലവ് 50,000 രൂപയിൽ അധികമാണെങ്കിൽ തന്നെയും, ആ സമിതികളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
  - (c) ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം നിർബന്ധമായ ജലസേചനം, കുടിവെള്ള വിതരണം മുതലായ പ്രവൃത്തികളുടെ അടങ്കൽ തുക 50,000 രൂപയിൽ അധികമാണെങ്കിലും അവയുടെ നിർവഹണം അതത് ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ഗ്രൂപ്പിനെത്തന്നെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.
- (ii) വർക്കുകൾ വിഭജിക്കുന്നത് അനുവദനീയമല്ല.
- (iii) പൊതുമരാമത്തു പണികളുടെ നിർവ്വഹണം കമ്മ്യൂണിറ്റി കോൺട്രാക്ടിംഗ് എന്ന നിലയിൽ കുടുംബശ്രീ മേസൻ യൂണിറ്റുകളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. അത്തരം പ്രവൃത്തികൾ ബന്ധപ്പെട്ട സി.ഡി.എസുകൾ മോണിറ്റർ ചെയ്യണം. ഇതിന്റെ നടപടിക്രമങ്ങൾ അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളെ ഏൽപ്പിക്കുമ്പോഴുള്ളതുപോലെ ആയിരിക്കണം.
- (iv) ടെണ്ടർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വർദ്ധിച്ച പരസ്യ ചെലവ് ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ഒരു പരസ്യത്തിലൂടെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ഒരുമിച്ച് ടെണ്ടർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ടെണ്ടർ നോട്ടീസ് പൊതുജനങ്ങളുടെ അറിവിലേക്ക് ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റിലും ലഭ്യമാക്കണം. ടെണ്ടർ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്വവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പങ്കാളിത്തമുള്ള മോണിറ്ററിംഗ് സമിതികൾ രൂപീകരിക്കണം. ഈ സമിതികൾ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികളുടെ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയുടെ മാതൃകയിലായിരിക്കണം.

(v) രണ്ട് വർഷത്തിലധികം സമയമെടുത്ത് പൂർത്തിയാക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ സൗകര്യപ്രദമായ ഘട്ടങ്ങളിൽ വിഭജിക്കുകയും ഓരോന്നും പ്രത്യേകം ടെണ്ടർ ചെയ്യുകയും വേണം. എന്നാൽ ഒരു നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തി തുടർച്ചയായുള്ള രണ്ടു വർഷത്തെ വിഹിതമുപയോഗിച്ച് പൂർത്തീകരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുവെങ്കിൽ രണ്ടു വർഷത്തേയും ഫണ്ടുപയോഗിച്ച്, ഇടയ്ക്ക് നിർത്തിവയ്ക്കാതെ പൂർത്തിയാക്കാവുന്ന രീതിയിൽ ആദ്യവർഷം തന്നെ ടെണ്ടർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

6.13 കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകൾ

(i) കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകൾ മുഖേന പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളേയും ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പ് രൂപീകരിക്കേണ്ടതും മൂലധന നിക്ഷേപത്തിന്റെ 10 ശതമാനം തുക അവയിൽനിന്ന് സമാഹരിക്കേണ്ടതുമാണ്. ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം നൽകാൻ കഴിവില്ലാത്തവരുടെ കാര്യത്തിൽ മറ്റുള്ളവരിൽനിന്ന് അത് ശേഖരിച്ച് നൽകുന്നതിന് (cross subsidy) ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പിന് തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കിയശേഷം പ്രോജക്ടിന്റെ തുടർനടത്തിപ്പും അറ്റകുറ്റപ്പണിയുടെ ചുമതലയും (operation and maintenance) ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പ് തന്നെ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്. പൊതുവിഭാഗത്തിലുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾ കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെ ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം 10 ശതമാനം പണമായി തന്നെ നൽകണം. പട്ടികജാതി/പട്ടിക വർഗ്ഗ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിന്റെ 2 ശതമാനം എങ്കിലും പണമായും ബാക്കി തൊഴിൽദാനമോ സാധനങ്ങളോ ആയും നൽകാം. അറ്റകുറ്റപ്പണിക്കോ, പൈപ്പുകൾ മാറ്റാനോ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം ഈടാക്കേണ്ടതില്ല. അതുപോലെ വെള്ളം കോരിയെടുക്കുന്ന തുറസായ പൊതുകിണറുകൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം നിർബന്ധമാക്കേണ്ടതില്ല. ജലനിധി, മറ്റ് കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ എന്നിവയ്ക്കുള്ള ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിന് വികസന ഫണ്ടോ തനതു ഫണ്ടോ ഉപയോഗിക്കുവാൻ പാടില്ല. കുടിവെള്ള വിതരണ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിന് ഗുണഭോക്തൃ സമിതിയുമായോ നിർവഹണ ഏജൻസിയുമായോ കരാറിലേർപ്പെടുന്നതിന് മുമ്പ് തന്നെ നിർബന്ധമായും ലഭിക്കേണ്ട ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം പണമായി സ്വീകരിച്ച് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ കണക്കിൽ വകയിരുത്തണം.

(ii) ഇടക്കി വയനാട് ജില്ലകളിൽ സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള എസ്റ്റേറ്റ് ഭൂമിയിൽ കുടിവെള്ള ആവശ്യത്തിന് കിണർ കുഴിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, കിണർ പൊതുവായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ എതിർപ്പ് ഇല്ലെന്നും പൊതു ഉപയോഗത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ നൽകുന്നതാണെന്നുമുള്ള ഒരു കരാറിൽ ഭൂവുടമയുമായി ഏർപ്പെടണം.

6.14 പ്രോജക്ടുകളുടെ കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക

ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ 15 ലക്ഷം രൂപയിൽ കുറവ് ചെലവുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടില്ല. അതുപോലെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ/മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ പ്രോജക്ടുകളുടെ കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക 5 ലക്ഷം രൂപയും കോർപ്പറേഷനുകളുടേത് 15 ലക്ഷം രൂപയും ആയിരിക്കണം. എന്നാൽ മുമ്പ് തുടങ്ങിയ പ്രോജക്ടുകൾ പൂർത്തീകരിക്കുക, കമ്മീഷൻ ചെയ്യുക, വരൾച്ച/വെള്ളപ്പൊക്കം, മറ്റ് പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങൾ എന്നിവ നേരിടുക മുതലായ ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യങ്ങളിലും അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിലും നിശ്ചിത

തുകയിൽ കുറവ് അടങ്കൽ തുകയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ, പുതുക്കിപ്പണിയൽ, കുട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ എന്നിവയ്ക്കും സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നതിനും ഉള്ള പ്രോജക്ടുകൾക്ക് കുറഞ്ഞപരിധി ബാധകമല്ല.

6.15 ഭരണാനുമതിയും സാങ്കേതികാനുമതിയും

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന സംസ്ഥാന, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ പ്രോജക്ടുകൾക്കും ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം ഭരണാനുമതിയും ബന്ധപ്പെട്ട ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് സാങ്കേതികാനുമതിയും നൽകണം. എസ്.ജി.ആർ.വൈ., ആർ.സി.ആർ.എസ്.പി., എസ്.എസ്.എ. മുതലായ എല്ലാ പരിപാടികൾക്കും ഈ നിബന്ധന ബാധകമാണ്.

6.16 ജലസേചന/കുടിവെള്ള വിതരണ പരിപാടികൾക്ക് ഒ.വൈ.ഇ.സി. ചാർജ്ജ്

ജലസേചന പ്രോജക്ടുകൾക്കും കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകൾക്കും വൈദ്യുതി ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ വീടുകൾക്ക് ഗാർഹിക കണക്ഷൻ നൽകുന്നതിനും Own Your Electric Connection (OYEC) ചാർജ്ജ് അടയ്ക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ മറ്റുള്ളവർക്ക് വൈദ്യുതി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള OYEC ചാർജ്ജ് വികസനഫണ്ടിൽനിന്ന് നൽകാൻ പാടില്ല.

6.17 തനതുഫണ്ടിന്റെ/ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിന്റെ വിനിയോഗം

- (i) ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം നൽകേണ്ട എല്ലാ പ്രോജക്ടുകൾക്കും, അവ മറ്റ് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടിയുമായോ സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പരിപാടിയുമായോ സംയോജിപ്പിക്കുകയാണെങ്കിൽ തന്നെയും, പ്രോജക്ടിന്റെ ആകെ അടങ്കലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം കണക്കാക്കേണ്ടത്.
- (ii) ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം മുൻകൂറായി ഈടാക്കി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ തനതുഫണ്ടിലേയ്ക്ക് അടച്ചതിനുശേഷം, മറ്റൊരു നിർദ്ദേശം ഇല്ലാത്ത പക്ഷം, കരാറുകാരന്/നിർവഹണ ഏജൻസിക്ക് ഉചിതമായ സമയത്ത് കൈമാറാവുന്നതാണ്.
- (iii) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അവയുടെ തനതു ഫണ്ട് പ്രത്യേകഘടക പദ്ധതി/പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പാക്കാനുള്ള അധിക വിഭവമായി കൂടി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
- (iv) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവയുടെ തനതുഫണ്ട് വികസനഫണ്ടുമായും, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം വികസനഫണ്ടുമായും തനതുഫണ്ടുമായും ഇഷ്ടാനുസരണം സംയോജിപ്പിക്കാം. എന്നാൽ തനതു ഫണ്ടിന്റേയോ ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതത്തിന്റേയോ കുറവ് നികത്തുന്നതിന് വികസനഫണ്ടിന്റെ തുകയിൽ വർദ്ധനവ് വരുത്തുവാൻ പാടില്ല. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ഒരു തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് തനതു ഫണ്ടോ ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതമോ മതിയായ തോതിൽ ലഭ്യമാകുമെന്ന് നിശ്ചിതമായും ഉറപ്പുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ അവ പ്രോജക്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ പാടുള്ളൂ.

6.18 ജലസേചന പരിപാടികളുടെ ഗുണഭോക്തൃ പ്രദേശം

ജലസേചന പരിപാടികളുടെ ഗുണഭോക്തൃ പ്രദേശം (ayacut area) നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് കൃഷി ഓഫീസർ നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് മതിയാകുന്നതാണ്.

6.19 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും നടപ്പാലങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം

ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും നടപ്പാലങ്ങളുടെ നിർമ്മാണത്തിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ പൊതുവിഭാഗത്തിലോ പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതിയിലോ ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പാടില്ല. എന്നാൽ ആ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി പ്രകാരം പട്ടികവർഗ്ഗ ഊരുകളുടെ ഉപയോഗത്തിനു മാത്രമുള്ള നടപ്പാലങ്ങളുടെയും പടവുകളുടെയും (foot bridges and foot steps) നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.

6.20 ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ

- (a) ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ ആശ്രയ പരിപാടി പ്രകാരം കണ്ടെത്തുന്ന എല്ലാ അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്കും വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് സ്ഥലം നൽകൽ, ഭവന നിർമ്മാണം, വീടിന്റെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധന (upgradation of houses), കക്കൂസുകളുടെ നിർമ്മാണം, വീട് വൈദ്യുതീകരണം, പുകയില്ലാത്ത അടുപ്പുകൾ എന്നീ പ്രോജക്ടുകൾ പ്രകാരം ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നതിന് സ്വയമേവ അർഹരാകുന്നതാണ്.
- (b) ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളുടെയും ഗുണഭോക്തൃ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം മൂന്ന് ഘട്ടങ്ങളിലായുള്ള പ്രക്രിയയിലൂടെ ആയിരിക്കണം. ഒന്നാമതായി, മുൻപ് ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ അപേക്ഷകൾ ക്ഷണിക്കുകയും മുൻഗണനാ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കുള്ള മാർക്കുകൾ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യുക. രണ്ടാമതായി, ഇപ്രകാരം ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകളും അവയ്ക്ക് നൽകിയ മാർക്കുകളും കുടുംബശ്രീ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റി സംവിധാനത്തിലെ അയൽക്കൂട്ട ശൃംഖല മുഖേന പുനഃപരിശോധിക്കുക (reverification). മൂന്നാമതായി, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം നൽകിയ മാർക്കുകളും കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റിയുടെ അഭിപ്രായവും ഗ്രാമസഭ/വാർഡ് സഭകളിൽ അവതരിപ്പിച്ച് വിശദമായി ചർച്ചചെയ്ത് ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റ് അംഗീകരിക്കുക.

6.21 മറ്റിനങ്ങൾ

- (i) സർക്കാർ സ്കൂളുകളിൽ ഐ.ടി.എ സ്മാർട്ട് പ്രോജക്ടുകൾക്കും, കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികളുടെ കൊമ്പ്ര/കുരുമുളക് ഡ്രയർ യൂണിറ്റുകൾക്കും ജൈവവള യൂണിറ്റുകൾക്കും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.
- (ii) വെറ്ററിനറി പോളിക്ലിനിക്കുകൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ളതിനാൽ വെറ്ററിനറി പോളിക്ലിനിക്കുകളിലെ സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രോജക്ടുകൾ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.
- (iii) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പഞ്ചായത്ത് വിഭവ ഭൂപട നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതും അതിന് ആവശ്യമായ വിഹിതം വകയിരുത്തേണ്ടതുമാണ്.

- (iv) ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ള ഹൈസ്കൂളുകളുടെ/ഹയർസെക്കന്ററി സ്കൂളുകളുടെ ഭാഗമായിട്ടുള്ള ലോവർ പ്രൈമറി സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം/ ഫർണിച്ചർ വാങ്ങി നൽകൽ മുതലായവയ്ക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വികസനഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
- (v) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കുടിവെള്ളം, ടോയ്ലറ്റ് നിർമ്മാണം മുതലായ പ്രോജക്ടുകൾ എല്ലാ ഗവൺമെന്റ് സ്കൂളുകളിലും നടപ്പാക്കിയതിനുശേഷം എയ്ഡഡ് പ്രൈമറി സ്കൂളുകളിലും നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
- (vi) വൈദ്യുതി ലൈൻ ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ രാജീവ്ഗാന്ധി വൈദ്യുതീകരണ യോജന (RGVY)/സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാമിഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടുള്ളൂ. ഫീഡർ മാപ്പിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് തെരുവ് വിളക്കുകളുടെ മീറ്ററിംഗ് നടത്തേണ്ടത്.
- (vii) കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ സി.എഫ്.എൽ. വിതരണ പരിപാടി പ്രഖ്യാപിച്ചതിനുശേഷം മാത്രമേ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സി.എഫ്.എൽ. വിതരണ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ടുള്ളൂ.
- (viii) സി.എഫ്.എൽ. നിർമ്മാണം/ അസംബ്ലിംഗ് പ്രോജക്ടുകൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതില്ല.
- (ix) സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാമിഷന്റെ പരിപാടിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ചു മാത്രമേ വ്യക്തിഗതമോ സാമൂഹികമോ ആയ ജൈവ വാതക പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതുണ്ടുള്ളൂ.

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് നിർമ്മാണ സബ്സിഡി അനുവദിച്ചു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (പി) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(സാധാ)2712/07/തസ്വഭവ.

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 04-10-2007

- പരാമർശം :-
1. 24/7/07-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്.)183/07 തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  2. വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 24.08.07-ലെ 8-ാം നമ്പർ തീരുമാനം

ഉത്തരവ്

പരാമർശം 1-ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം സബ്സിഡി സംബന്ധിച്ച് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു.

ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് സൂചന പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം മുൻഗണന നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ടി ഉത്തരവിൽ മേൽ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ടവർക്ക് ഭവന നിർമ്മാണ സബ്സിഡി സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകിയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ പരാമർശം 2-ലെ തീരുമാനപ്രകാരം ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് ഭവന നിർമ്മാണ സബ്സിഡി സംബന്ധിച്ച് താഴെപ്പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന അംഗങ്ങളായിട്ടുള്ള പൊതു വിഭാഗം ബി.പി.എൽ. കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഭവന നിർമ്മാണ സബ്സിഡിയായി 75,000/- രൂപവരെ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം,

അനമ്മ ഡാനിയേൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്ലാൻ സ്കീം നടത്തിപ്പിനായി ഭൂമി വിലയ്ക്കു വാങ്ങൽ-മാർഗ്ഗരേഖ-ഭേദഗതി ചെയ്ത്-ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി എ) വകുപ്പ്

ജി.ഒ.(എം.എസ്.)നമ്പർ 280/2007/തസ്വഭവ

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 03.12.2007

- പരാമർശം :
1. സ.ഉ.(പി)നം. 18/98/തസ്വഭവ. തീയതി 22.01.1998
  2. സ.ഉ.(പി) നം. 169/2002/തസ്വഭവ. തീയതി 10.10.2002
  3. വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റിയുടെ 24.08.2007-ലെ 15-ാം നമ്പർ തീരുമാനം

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതു ആവശ്യത്തിന് ഭൂമി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുന്നതിന് അനുവദിക്കാവുന്ന തുകയുടെ പരിധി 30 ലക്ഷം രൂപയിൽനിന്നും ഒരു കോടി രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവാകുന്നു,

പരാമർശം രണ്ടിലെ ഉത്തരവ് ഇ പ്രകാരം ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണം - ഭൂരഹിതരായവരെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ - ഗുണഭോക്താക്കൾ ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുമ്പോൾ അനുവദിക്കാവുന്ന സബ്സിഡി നിരക്ക് പുതുക്കി നിശ്ചയിച്ച് - ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡിഎ) വകുപ്പ്

ജി.ഒ.(എം.എസ്)നമ്പർ 34/2008/തസ്വഭവ തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 2008 ഫെബ്രുവരി 6

- പരാമർശം : 1. 24.07.2007-ലെ ജി.ഒ.(എം.എസ്) 183/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്
- 2. 29.12.2007-ലെ ജി.ഒ.(എം.എസ്) 84/2007/പജ.പവ.വിവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്

ഉത്തരവ്

ഭൂരഹിതരായ പട്ടികജാതിക്കാർ, പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ, ആശ്രയപദ്ധതി പ്രകാരം കണ്ടെത്തുന്ന അഗതികൾ, റെയിൽവേ റോഡ് പുറമ്പോക്കുകളിൽ താമസിക്കുന്നവർ എന്നിവർ ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ വസ്തുവിന്റെ വില, ചില നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി, സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പരാമർശം ഒന്ന് പ്രകാരം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അതുപ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 30,000 രൂപയും മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ 40,000 രൂപയും കോർപ്പറേഷൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ 50,000 രൂപയും പരമാവധി സബ്സിഡി നൽകാവുന്നതാണ്.

പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് ഭൂരഹിതരായ പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി നടപ്പാക്കുന്ന സമാന പരിപാടിയുടെ സബ്സിഡി നിരക്ക് പരാമർശം രണ്ടിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ആ നിരക്ക് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്കും ബാധകമാക്കാവുന്നതാണെന്ന് കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 23.01.2008-ലെ യോഗം ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ ശുപാർശ സർക്കാർ വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. അതുപ്രകാരം ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾ, ആശ്രയ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കളായ അഗതികൾ, റെയിൽവേ, റോഡ് മുതലായ പുറമ്പോക്കുകളിൽ താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടിന്റെ പൊതുവിഭാഗം ഗുണഭോക്താക്കൾ എന്നിവർ വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ ഭൂമിയുടെ വിലയായി തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുവദിക്കാവുന്ന പരമാവധി സബ്സിഡി തുക ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 45,000 രൂപയായും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ 50,000 രൂപയായും കോർപ്പറേഷനുകളിൽ 60,000 രൂപയായും പുതുക്കി നിശ്ചയിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. ഈ പരിധിക്ക് വിധേയമായ തുകയോ ആധാരപ്രകാരമുള്ള തുകയോ ഏതാണ് കുറവ് ആ തുക ഭൂമി വിൽക്കുന്ന ആളിന്റെ പേരിൽ ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റായി കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. വാങ്ങുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്ത് കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് സെന്റും നഗരപ്രദേശത്ത് ഒന്നരസെന്റും ആയിരിക്കണം.

ആശ്രയ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കൾ ഇപ്രകാരം വിലയ്ക്കുവാങ്ങുന്ന ഭൂമിയുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ ചെലവുകൾ, സബ്സിഡി തുകയ്ക്ക് ഉപരിയായി പ്രോജക്ട് വിഹിതത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനും അനുവാദം നൽകുന്നു.

2007-08 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഗുണഭോക്താക്കൾ ഭൂമി നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നതിന് ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള എല്ലാ പ്രോജക്ടുകൾക്കും വർദ്ധിപ്പിച്ച നിരക്കിലുള്ള സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പ്രസ്തുത പ്രോജക്ടുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്ത് നടപ്പാക്കാവുന്നതും ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി മെമ്പർ സെക്രട്ടറി (ജില്ലാ കളക്ടർ)യുടെ നടപടി ഉത്തരവിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി ഭേദഗതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

Government of Kerala
Abstract

Local Self Government Department - Guidelines on specifications, standards, unit costs, O&M protocols, subsidy norms etc. for solid waste treatment plants to be set up or promoted by Local Governments using vermi-composting, bio-methanation and windrow composting technologies- Approved-Orders issued.

LOCAL SELF GOVERNMENT (DC) DEPARTMENT

G.O.(MS) No.39/2008/LSGD

Dated, Thiruvananthapuram, 11th February 2008

Read:- G.O.(Rt) No.3498/07/LSGD dt.24.12.2007

ORDER

As per the GO read above, Government constituted an Expert Committee to suggest the norms for specifications, standards, unit costs etc. for solid waste treatment plants using vermi-composting, bio methanation and windrow composting technologies. The recommendations of the Committee were considered by the State Level Coordination Committee on Decentralisation at its meeting held on 23.01.2008. In the light of the comments of the Kerala State Pollution Control Board and based on the decisions of the Co-ordination Committee appropriate modifications were made by the committee.

Government have accepted these recommendations and are pleased to approve the guidelines appended to this order on specifications, standards, unit costs, O&M protocols, subsidy norms and contract conditions for solid waste treatment plants to be set up or promoted by Local Governments using vermi-composting, windrow composting and bio-methanation technologies.

By order of the Governor

S.M. Vijayanand
Principal Secretary

GUIDELINES ON SPECIFICATIONS, STANDARDS, UNIT COSTS, O&M PROTOCOLS, SUBSIDY NORMS AND CONTRACT CONDITIONS FOR SOLID WASTE TREATMENT PLANTS TO BE SET UP OR PROMOTED BY LOCAL GOVERNMENTS USING VERMI COMPOSTING, WINDROW COMPOSTING AND BIO-METHANATION TECHNOLOGIES

1 INTRODUCTION

- 1.1 The Government of Kerala vide G.O.(Rt) No.3498/07/LSGD dated December 24, 2007 has constituted an Expert Committee to prepare the Standards, Specifications, Unit Cost, O&M Protocols, Subsidy norms and Contract conditions for Solid Waste Treatment Plants using Vermi composting, Bio-methanation and Windrow composting technology. This was in the background of difficulty to take up the waste management projects by the Local Governments in the absence of cost norms, standards and specifications. Considering the specific requirements for sustainable performance of the plants with different technologies and handling capacities, the O&M protocols are suggested. In view of the present level of knowledge and practices in the Local Governments, broad understanding on the capabilities of service providers and current level of understanding on the agreements between different service providers and Local Governments and the operational constraints of contract conditions in solid waste management sector etc., model agreement is proposed for installing the plant and O&M of the plant separately for indicating the desirable terms of contract.
- 1.2 Over the recent years, there has been considerable increase in the scientific and technological inputs on solid waste management and there is possibility of further refinement in the technology and practice in this sector. Therefore, these guidelines will be subjected to revision, later.
- 1.3 The solid waste management plants have been classified as Household level, Institutional level and Community level with different capacities under each category.
- 1.4 Guidelines on Specifications, Standards, Unit Cost and O&M protocols respectively for Vermi-composting, windrow composting and Biogas plants are given in succeeding paragraphs.

2 TECHNOLOGIES FOR TREATMENT OF ORGANIC FRACTION OF SOLID WASTE.

2.1 VERMI COMPOSTING

2.1.1 Household level vermi composting units for 1.5kg/day

Specifications

1. Two numbers of broad mouth plastic basin of 25 litre capacity each
2. Base layer with coconut fibre and gravel/sand with cow-dung(5kg) powder
3. Wire-mesh lid for the basins
4. 200 worms in each basin
5. Holes at the bottom of the basin to drain leachate/vermi wash to a vessel if kept at below
6. Arrangement for protecting the basin from mouse, red ants etc.
7. Thick wet cloth or wet sack piece for covering the waste
8. Surgical hand gloves for handling waste and manure
9. Vermi wash collection system(optional)

Standards

1. Eudrillus eugineae worms
2. Moisture content of waste 40-55%
3. Temperature 20 - 30°C

Unit cost

Rs. 800/- per unit

O&M Protocols

1. Chop the waste to size less than 5 cm before placing in the basin
2. Thickness of waste layer in the basin should not exceed 15 cm.
3. Use one basin for the first 15 days and then use the second basin after filling the first
4. Sprinkle cow-dung powder along with waste
5. Protect the basins from mouse, ants and other pests
6. Keep the basin covered with wet sack or cloth piece
7. Sprinkle water over the cover sack/cloth to maintain a moisture of 50 - 55%
8. Avoid over sprinkling of water and stagnation of liquid at the bottom of the basin
9. Basin should not be exposed to direct sun light or rainfall
10. Prevent introduction of excessive hot, sour and oily substances and also bones, meat & fibre materials
11. For removing the vermi compost, expose the basin with contents in shaded sunlight for 2 - 4 hours and remove the compost from the top and use the basin with earthworms for further composting of biowastes
12. Compost taken out should not be dried under sunlight
13. Renew the base layer annually
14. Collection of wash out from the basin in the final stages of composting for vermi-wash

Maintenance cost

Rs.0.4 per kg of waste for small household unit

2.1.2. Institutional level vermi composting plant for 10 - 100 kg/day

Specifications

1. Masonry tank of size 4m x 1m x 0.5m
2. Base layer with coconut husk of one or two layers with cow-dung powder (~10kg)
3. Wire-mesh fitted on wooden frame to cover the tank
4. 1000 worms to be placed in each tank
5. Bottom of the tank to have appropriate slope for ensuring leachate drainage
6. Tank to be fitted with 50mm PVC pipe to drain out leachate
7. Plastic bucket/can for collection of leachate
8. Temporary shed of GI pipe structure and light roofing and cement concrete floor
9. Electrical installations for lighting.

10. Washing area with water storage tank
11. Arrangements for protecting the tanks from mouse, red ants etc
12. Wet sackpiece for covering the waste
13. Cow-dung storage tank/bucket
14. Surgical hand gloves for handling waste and manure
15. Basket, showel, spade and chopper, gloves and boots
16. Manual 6mm sieve with wiremesh fitted on wooden frame of size 1.2m x 1m
17. Spring balance
18. Vermi wash collection system (optinal)

Standards

1. Eudrillus eugineae worms
2. Moisture content of waste 40-55%
3. Temperature 20 - 30°C
4. Tank size of 1m x 1m x 0.5m for waste input of 10kg/day
5. Wiremesh cover of size 2.1m x 1.2; Two cover for each tank for easy handling
6. 50mm size PVC pipe of length 5m for each tank
7. Leachate collection tank of volume 25 litre for 10 kg/day plant
8. Cowdung storage tank of 100 litre capacity for 10 kg/day plant
9. Size of the shed to be decided based on number of tanks and passage requirement (For example, 20m² for a 10 kg/day plant; 90m² for a 50 kg/day plant and 150 m² for a 100 kg/day palnt)
10. Electrical installation for lighting 1 CFL lamp for each for 12 m² shed area
11. Two basket, One spade, one showel and one set hand gloves and boots for 10 kg/day plant and one wheel barrow, 4 baskets, 2 spades, 2 showels and 2 set hand gloves and boots for 100kg/day plant
12. Manual chopper for waste shredding
13. Water storage of 40 litre for 10 kg/day plant

Unit cost for plant, implements, utilities etc.

Rs.0.65 lakh - 5.36 lakh for 10 to 100 kg/day plant; cost rудuces with increasing plant capacity

O&M Protocols

1. Chop the waste to size less that 5 cm before placing in the basin
2. Thickness of waste layer in the tank should not exceed 15 cm at a time
3. Introduce fresh waste at consecutive portion of the tank on successive days
4. Sprinkle cow-dung powder along with waste
5. Protect the tank from mouse, ants and other pests
6. Keep the tank covered with wet sack or cloth piece
7. Sprinkle water over the cover sack/cloth to maintain a moisture of 50 - 55 %

8. Avoid over sprinkling of water and stagnation of liquid at the bottom of the tank
9. Tank should not be exposed to direct sun light or rainfall
10. Prevent introduction of excessive hot, sour and oily substances. Bones, flesh & fibre materials can be placed as inter-layer within the soft waste layer.
11. Heap the compost with worms within the tank under light for two days and remove the compost from the top and use the worms at the bottom for further composting
12. Stop watering 3 - 4 days prior to removing the vermicompost from the tank
13. Allow the compost to dry in shade prior to sieving
14. Compost should not be dried under sunlight
15. Renew the base layer annually
16. Engage a part-time labour for plant maintenance
17. Collection of wash out from the basin in the final stages of composting for vermi-wash

Maintenance cost

Rs. 1.5 to 2.25 per kg of waste for 10 to 100 kg/day plant

2.1.3 Community level vermi composting plants for 250 - 1000 kg/day

Specifications

1. Waste receipt & initial waste processing facility (partical windrow composting yard)
2. Masonry tank of size 4m x 1m x 0.5m for vermi-composting
3. Base layer with coconut husk of one or two layers with cow-dung powder (~30 kg)
4. 1000 worms to be placed in each tank
5. Bottom of the tank to have appropriate slope for ensuring leachate drainage
6. Tank to be fitted with 50mm 100mm PVC pipe to drain out leachate
7. Plastic bucket/can/masonry tank for collection of leachate
8. Temporary shed of GI pipe structure and light roofing and cement concrete floor
9. Wiremesh protection for the shed to prevent birds, mouse, dogs etc.
10. Eelectrical installation for lighting
11. Enclosed store romm
12. Toilet and washing area of 4m²
13. Water Storage and supply system
14. Arrangements for protecting the tanks from mouse, red ants etc
15. Wet sackpiece for covering the waste
16. Cow-dung storage tank/bucket
17. Surgical hand gloves amd boots for labour handling waste and manure
18. Basket, showel, spade and Wheel barrow
19. Bag stitching machine
20. Machanical shredder
21. Manual platform sieve of 6mm size

22. Platform balance
23. Nursery tank of size 2m x 1m x 0.5 for worms
24. Vermi wash collection system (optional)

Standards

1. One windrow for each days waste
2. Windrow size of 2m width & 1.5 m height
3. Semi-decomposed waste as vermi feed
4. Eudrillus eugineae worms
5. Moisture content of waste 40-55%
6. Temperature 20 - 30°C
7. Tank size of 4m x 1m x 0.5 for waste input of 10 kg/day of semi decomposed waste
8. Leachate drainage system using 50mm/100mm size PVC pipe
9. Leachate collection tank of volume 500 litre for 250kg/day plant
10. Cowdung storage tank of 1m³ capacity of 250 kg/day plant
11. Size of the shed for 250 kg/day plant including waste receipt area, partial windrow composting yard, store room, toilet & wash area is 180 m²
12. Electrical installation for lighting 10 CFL lamp for 250 kg/day plant
13. Five baskets, two spade, three shovel and three set hand gloves for 250 kg/day plant
14. Water storage tank/bucket of 500 litre capacity for 250 kg/day plant
15. Nursery tank of size 2m x 1m x 0.5m for 250 kg/day plant
16. Store room size of 12 m² for 250 kg/day plant

Unit cost of plant, machineries, utilities etc

Rs.7.6 lakh - 20.72 lakh for 250 kg/day to 1000 kg/day plant; cost reduces with increasing plant capacity (Building cost estimated for normal foundation)

O&M Protocols

1. Shred the over-sized waste to size less than 5cm before composting
2. Windrow to be broken every seven days and partially decomposed waste to be shifted to the vermi composting tank
3. Thickness of waste layer in the tank should not exceed 30 cm at a time
4. Introduce fresh waste at consecutive portion of the tank on successive days
5. Sprinkle cow-dung powder along with waste
6. Protect the tank from mouse, ants and other pests
7. Keep the tank covered with wet sack or cloth piece
8. Sprinkle water over the cover sack/cloth to maintain a moisture of 50 - 55 %
9. Avoid over sprinkling of water and stagnation of liquid at the bottom of the tank
10. Tank should not be exposed to direct sun light or rainfall
11. Heap the compost with worm within the tank under light for two days and remove the compost from the top and use the worms at the bottom for further composting

12. Stop watering 3 - 4 days prior to removing the vermicompost from the tank
13. Allow the compost to dry in shade prior to sieving
14. Compost taken out should not be dried under sunlight
15. Renew the base layer annually
16. Engage appropriate number of labourers for management of the plant (For example 3 full-time laboureres are required for a 1000 kg/day plant)
17. Collection of wash out from the basin in the final stages of composting for vermi-wash

Maintenance cost

Rs. 0.75 to 1.5 per kg of waste (Cost reduces with increasing plant capacity)

2.2 COMPOSTING

2.2.1 Household level anaerobic composting units (1.5kg/day waste feed)

Specifications

1. Two numbers of concrete circular rings/ferro cement tanks of 0.7 m diameter and 1 m high each for placing over the cover slab of Septic Tank /over concreted base (without fixing)
2. Circular cement concrete/ferro cement cover slab of 0.75 m diameter and 2.5 cm thick with central circular hole of 0.30m diameter
3. Circular cement concrete/ferro cement cover of 0.40 m diameter and 2.5 cm thick as a sliding cover for the central hole of the cover slab
4. Base layer with cow-dung (~5 kg) powder
5. Surgical hand gloves for handling waste and manure

Standards

1. Moisture content of waste 40-55%
2. Temperature 20 - 30°C

Unit cost

Rs. 1200/- per unit

O&M protocols

1. Chop the waste to size less than 5cm before placing in the basin
2. Remove the central cover if the ring by sliding movement and drop the waste inside the ring
3. Spread the waste evenly in within the ring
4. Use one ring for the first 90 days and then use the second basin after filling the first
5. After 175 days, compost from the first ring can be emptied and the ring can be used for further waste feeding
6. Renew the base layer annually

Maintenance cost

Rs. 0.1 per kg of waste for small house-hold unit

2.2.2 Community level manual windrow composting plant of Capacity 1-5 tons/day

Specifications

1. Composting yard with permanent shed of GI pipe/angles structure with concrete pillars, light roofing & cement concrete floor having 1% slope
2. Area earmarked for waste receipt, shredder, windrow formation, maturity yard and sieve
3. Composting yard area of 85-370m² for 1-5 tpd plant
4. Front-side height of 4.5m and rear-side height of 3m for the shed of composting yard
5. Slope of the cement concrete floor according to the space allotted for waste receipt, shredder, windrow formation, maturity yard and sieve
6. Electrical installation for CFL lamps of 15W, one for each 12m² area and three phase connection for shredder
7. Wire-mesh protection for the building with collapsible gate of full height at the waste receipt area and sliding gate of 3m height in other portion of the front side
8. Storage room with of 20-100m² for 1-5 tpd plant for storage of compost for 3 months and other implements of the plant
9. Office room of size 6-12 m² for 1-5 tpd plant
10. Rest room of size 6-12m² for 1-5 tpd plant
11. Store room with covered shed of GI pipe/angle structure with concrete pillars, light roofing & polished cement concrete floor, plastered brick-masonry wall of 10 cm thick and 3.5 m height, ventilators of size 1m x 0.5m in steel angle frame and wire mesh to cover 50% of wall length, electrical installation for two CFL lamps of 15W for each 6m² area.
12. Office room and Rest room with covered shed of GI pipe/angles structure with concrete pillars, light roofing & polished cement concrete floor, plastered brick-masonry wall of 10cm thick and 3m height, 3-4 wooden windows of size 1m x 1.4m with wooden frame shutter with glass (3 windows for 6m² building and 4 windows for 12m² room), one wooden frame door of size 1m x 2m with wooden shutter and electrical installation for two CFL lamps of 15W for each 6m² area
13. One toilet and washing area of 4m² area with closet, wash basin, two tap connections, bathroom tiles on floors and walls (up to 1.5 m), ventilator of size 1m x 0.5m in steel angle frame with wire mesh
14. Cow-dung storage tank of plastered brick masonry with size 1.5 - 7.5m³ for plant of 1 - 5 tpd size located within the composting yard
15. Leachate collection tank of plastered brick masonry with size 0.6 - 3m³ for plant of 1 - 5 tpd size located within or adjacent to the composting yard
16. Slurry pump of 1 HP chemical process type with flexible delivery hose of 100m fitted with nozzle sprinkler for leachate recycling
17. Septic tank of size 1 - 3m³ for 1 - 5 tpd plant and soak pit for leachate treatment and disposal
18. Anaerobic composting tank of size 4m x 3m x 1m with brick masonry, cement concrete floor and temporary polythene cover for 3 months storage of sorted-out biodegradable rejects/slowly composting waste (Such pre-processed waste to be put again in windrow)-5 to 23 tanks for 1 to 5 tpd plant

19. Two reject collection polythene bags of 50 litre capacity
20. Water harvesting tanks in ferro-cement with storage capacity 10m³ each and each and roof-top rainwater collection system using PVC pipes and connectors to be provided at the rate 1 to 4 tanks for 1 to 5 tpd plant
21. Tank - 500 lit. tap - 4 & pipes, flexi pipes of 100m; electric motor 0.5 hp
22. Water supply installation with over-head tank of 500 lit, PVC pipe connections, four tap, flexi-pipes of 100m length and 0.5 HP electrical motor pump.
23. Mechanical shredder
24. Manually operated rotary sieve of 6mm size.
25. Platform balance of size 530 x 530 mm
26. Stitching machine
27. Wheel barrow with pneumatic wheel
28. Surgical hand gloves, gum boots and masks
29. Basket, Showel, Spade, Sorting tool an Chopper

Standards

1. Use of special steel wherever applicable
2. Waste size of 25-75 mm and moisture content of 55% is optimum for windrow composting
3. Roofing material, electrical items and PVC items with ISI mark

Unit cost for plant, implements, utilities etc

Rs.7.39 lakh - 24.67 lakh for 1 to 5 tpd plant

O & M Protocols

1. Receive the waste at the designated waste receipt area and spread it
2. Spreading enables reduction of moisture in waste to optimal level
3. Subject the spread waste to preliminary sorting for picking and removing non-biodegradables to 50 lit capacity recyclable polythene bags and move the large size (>75mm) and slowly composting biodegradables to shredder
4. Move primarily sorted and shredded waste to designated windrow yard
5. Mix the waste with cow-dung slurry or dust, depending on the moisture content of the waste, and form windrows
6. Addition of cow-dung slurry is only optional for improving the C/N ratio and enhance the form of bacteria, actinomycetes and fungi for augmenting the microbial activity
7. Regulate size of windrow to maximum width of 2m, height of 1.5m and length of 3m
8. Form on windrow exclusively for each days waste
9. Turn the windrow every 4 - 5 days and make 5 turnings in 25 days
10. Maintain the temperature within a windrow between 55-60°C for three days to destroy the pathogens and between 50-55°C for rest of the period for maximum microbial activity
11. Monitoring the temperature within the windrow and maintain the temperature by adjusting the turning interval
12. Sprinkle leachate over each windrow for maintaining the moisture of 55%

13. Break the windrow and spread it for secondary sorting and moisture reduction
14. Sent sorted non-biodegradables to 50 lit recyclable bag and sloe putrefying waste to anaerobic composting tank
15. Sieve the compost and move the output to the designated maturity yard and keep it in a heap of 3m height for 30 days
16. Rejects of biodegradable nature from the sieve to be moved to the anaerobic composting tank and non-biodegradable nature to the 50 lit polythene bag for recyclables
17. Break the matured compost heap and keep it under shade for 2 days for moisture escape and shift it to the store room. Application of a 4mm sieve to the matured compost prior to storage it optional
18. Drying of compost under direct sunlight is undersirable
19. Recover the waste subjected to anaerobic composting tank, apply deodorant and add it to the windrows for aerobic somposting
20. Make arrangements for disposing off recyclable waste collected in polythene bags
21. Avoid over sprinkling of leachate or water to the windrow and prevent stagnation of any liquid in the composting yard
22. Stop sprinkling of water 2-3 days prior to breaking the windrow
23. Prevent any obstruction to the drainage of leachate and collect it in the designated tank
24. Ensure that there is no leakage of leachate to surface or groundwater sources
25. Overflow of leachate tank to be directed to a septic tank and then to a soak pit
26. Cover the leachate tank securely to prevent mixing with rainwater
27. Maintain cow-dung storage for one month
28. Store an appropriate quality of saw dust or dry leaves for application to high moist waste
29. Labour requirement for 1-5 tpd plant vary from 2-5 Engagement of a Supervisor is optional for improving quality control
30. Biological odour management by maintaining optimum moisture, temperature and aeration is critical
31. Maintaining temperature of 55-60°C for 2-3 days is critical for removal of pathogens and parasites
32. Ensure the compliance of worker protection safeguards through the use of gloves, gum boots, masks etc and maintenance of personal hygiene
33. Subject the compost to physico-chemical test periodically for nutrient content, organic content, pH, texture, particle size distributionb, moisture content, moisture holding capacity, slat concetration, degree of stabilization, presence of pathogenic organisms, concentration of heavy metals to ensure quality and take precaution from health hazards

Maintenance cost

Rs. 0.65 to 0.50 per kg of waste for 1 to 5 tpd plant

2.3 BIOGAS PLANTS

2.3.1 Household level

2.3.1. a. Household level (Prefabricated - Low Cost Type) biogas plant

Specifications

1. Treatment capacity - 2.5 kg of solid waste per day
2. Volume of digester including gas holder - 0.50 m³
3. Plastic tank with circular shape as digester and gas holder
4. Inlet device with PVC pipe of diameter 110 mm
5. Inlet chamber with a plastic mug having circular shape and with a lid
6. Outlet device with PVC pipe of 63mm diameter
7. A plastic can of 10 liter capacity to be used for collecting slurry/effluent for safe disposal. If toilet waste is also treated in biogas plant, slurry from biogas plant to be treated in a septic tank soak pit arrangement
8. Rubber hose 25mm (3/4 inch) diameter for conveyance of biogas for use with a maximum length of 10m
9. Stove with single burner
10. Control Valve for regulating gas

* Plant to be established in a place fully exposed to sunlight and away from drinking water source

Standards

1. Minimum waste retention time of 40 days
2. All PVC pipe of class 4 kg/cm²
3. Rubber hose, stove and control valve with ISI mark
4. Particle size of waste not to exceed 20mm

Unit cost

Rs. 3,000/- for 2.5 kg/day plant

O & M Protocols

1. Start up by adding 25kg of cow dung with equal quantity of water
2. Waste feeding after chopping and mixed with water in the ratio 1 : 1
3. Daily feeding of easily degradable waste in slurry form or solid waste
4. Mixed with equal quantity of water Clean the inlet chamber after each feed and keep it closed
5. Limit the maximum quantity of daily feeding of waste to 2.5 kg/day
6. Daily removal of slurry in plastic cans and disposal as manure/disposal in to septic tank and soak pit arrangement
7. Prohibited to feed the wastes of slow degrading nature like straw, soil, egg shells, fibrous materials like banana leaves, coconut shells, coconut coir, pseudo stem etc. Feeding of toxic substances like fungicides, insecticides, pesticides, detergents and disinfectants like phenyl,

dettol etc. are also prohibited

8. Mix the substrate or rotate the drum atleast weekly for preventing scum formation

Maintenance cost

Rs. 200/- annum per unit

2.3.1. b. Household level floating dome type biogas plant for 7.5 kg/day (1m³ capacity)

Specifications

1. Treatment capacity - 7.5 kg of solid waste per day
2. Volume of digester 1 m³
3. Digester with cement concrete/Ferro cement
4. Gas holder dome with PVC Fiber Reinforced Plastic (FRP)
5. Central support of GI of 40mm (medium class), fixed to base concrete/fixed to central beam
6. Inlet device with PVC pipe of diameter 110 mm
7. Inlet chamber with cement concrete/ferro cement, having circular shape of 50cm diameter and with a lid
8. Outlet devise with PVC pipe of 63mm diameter
9. A plastic can of 10 liter capacity to be used for collecting slurry/effluent for safe disposal. If toilet waste is also treadted in biogas plant, slurry from biogas plant to be treated in a septic tank soak pit arrangement
10. Rubber hose 25mm (³/₄inch) diameter for conveyance of biogas for use with a maximum length of 10m
11. Stove with single burner
12. Control Valve for regulating gas

* Plant to be established in a place fully exposed to sunlight and away from drinking water source

Standards

1. Minimum waste retention time of 40 days
2. All PVC pipe of class 4 kg/cm²
3. Medium class GI Pipe for central support
4. Rubber hose, stove and control valve with ISI mark
5. Particle size of waste not to exceed 20mm

Unit cost

Rs. 10,000/- for 7.5 kg/day plant (without septic tank and soak pit)

O & M Protocols

1. Start up by adding 50kg of cow dung with equal quantity of water
2. Waste feeding after chopping and mixed with water in the ratio 1 : 1
3. Daily feeding of easily degradable waste in slurry form or solid waste mixed with equal quantity of water
5. Limit the maximum quantity of daily feeding of waste to 7.5 kg/day. A plastic can to be used

for collecting slurry/ effluent for safe disposal. If toilet waste is also treated in biogas plant, slurry from biogas plant to be treated in a septic tank soak pit arrangement.

6. Prohibited to feed the wastes of slow degrading nature like straw, soil, egg shells, fibrous materials like banana leaves, coconut shells, coconut coir, pseudo stem etc. Feeding of toxic substances like fungicides, insecticides, pesticides, detergents and disinfectants like phenyl, dettol etc. are also prohibited
8. Mix the substrate or rotate the drum atleast weekly for preventing scum formation

Maintenance cost

Rs. 500/- annum per unit

2.3.2. Institutional level biogas plant

2.3.2. a. Institutional level (Floating Dome Type) biogas plant

Specifications

1. Treatment capacity - 50 to 200 kg of solid waste per day
2. Volume of digester;

Daily waste feed rate	50 kg	75 kg	100 kg	125 kg	150 kg	200 kg
Volume of digester	6 m ³	9 m ³	12 m ³	15 m ³	17 m ³	23 m ³

3. Volume of the gas holding dome;

Daily waste feed rate	50 kg	75 kg	100 kg	125 kg	150 kg	200 kg
Volume of gas holder	1.5 m ³	2.25 m ³	3 m ³	3.75 m ³	4.5 m ³	6 m ³

4. Digester with cement concrete/Ferro cement for up to 100 kg plants
5. Gas holder dome with Fiber Reinforced Plastic (FRP) or GI sheet with epoxy coating
6. Central support of GI pipe of 50 to 65 mm (medium class), fixed to base concrete/fixed to central beam
7. Inlet device with PVC pipe of diameter 160 mm upto 100 kg capacity plant and 200 mm for above 100 kg plant
8. Inlet chamber with a lid of cement concrete/ferro cement, having circular shape of 75 cm diameter upto 100 kg/day plant and of 90 cm diameter for above 100 kg plants
9. Outlet device with PVC pipe of 140 mm diameter
10. Septic Tank - Soak Pit system for treatment and disposal of effluent from biogas plants. Septic tank of atleast 2 compartments with maximum of 1.7 m depth and L : B : H ratio of 7.5 : 2.25 : 1. The soak pit have to be concreted at bottom, honey-comb or perforated ring inside wall and 45 - 100cm thick 2 mm sand envelop around. Vent pipe is not necessary.

* Plant to be established in a place fully exposed to sunlight and away from drinking water source

Standards

1. Minimum waste retention time of 45 days

2. All PVC pipe of class 4 kg/cm²
3. Rubber hose, stove and control valve with ISI mark
4. Particle size of waste not to exceed 20mm
5. Rubber hose of ³/₄ to 1 inch diameter with a maximum length of 40 m for conveyance of biogas
6. Minimum thickness of GI Sheet for gas holder of 2 mm
7. The capacity of the bio gas plant to be mentioned in terms of the loading rate (ie, maximum quantity of waste to be fed in kg per day)

Unit cost

Rs. 1.20 lakh for 50 kg/day plant and 4.25 lakh for 200 kg/day plant

O & M Protocols

1. Start up by adding 25kg of cow dung with equal quantity of water
2. Waste feeding after chopping and mixed with water in the ratio 1 : 1
3. Daily feeding of easily degradable waste in slurry form or solid waste mixed with equal quantity of water
4. Limit the maximum quantity waste feed below the designed capacity
5. Maximum waste particle size not to exceed 20 mm
6. Daily removal of slurry in to Septic Tank - Soak Pit system
7. Clean the inlet chamber after each feed and keep it closed
8. Prohibited to feed the wastes of slow degrading nature like straw, soil, egg shells, fibrous materials like banana leaves, coconut shells, coconut coir, pseudo stem etc. Feeding of toxic substances like fungicides, insecticides, pesticides, detergents and disinfectants like phenyl, dettol etc. are also prohibited
9. Mix the substrate or rotate the drum atleast weekly for preventing scum formation

Maintenance cost

1. Rs. 20,000/- per unit as consultancy charge for technical support and capacity building for the initial period of six months.
2. Rs. 20,000 to Rs. 60,000/ annum per unit as O & M cost

2.3.2 b Institutional level (Fixed Dome Type) biogas plant

Specifications

1. Treatment Capacity - 50 to 200 kg of solid waste per day
2. Volume of digester including gas holde;

Daily waste feed rate	50 kg	75 kg	100 kg	125 kg	150 kg	200 kg
Volume of digester	7.5 m ³	10 m ³	15 m ³	18 m ³	22 m ³	30 m ³

4. Digesters with ferro cement for capacity upto 125 kg and cement concrete or brick masonry with concrete/ferro cement lining for plant up to 200 kg.

5. Inlet device with PVC pipe of diameter 160 mm for plant up to 100 kg capacity and 200 mm for above 100 kg capacity plants.
6. Inlet chamber with a lid of cement concrete/ferro cement, having circular shape of 75 cm diameter upto 100 kg/day plant and of 90 cm diameter for above 100 kg plants.
7. Balancing tank :

Balancing tank with Cement	Waste feed rate (Kg/day)	50	75	100	125	150	200
	Volume of digester (m ³)	7.5	10	15	18	22	30
Concrete/ Ferro cement	Total Volume	1	1	1.2	1.2	1.5	1.5
	Liquid Volume (m ³)	>0.7	>0.7	>0.8	>0.8	>1	>1

8. Outlet opening of 150 mm x 150 mm size.
9. Outlet pocket and outlet tank with cement concrete/brick masonry and the total liquid volume of 20% of the digester volume.
10. Septic Tank - Soak Pit system for treatment and disposal of effluent from biogas plants. Septic tank of atleast 2 compartments with maximum of 1.7 m depth and L:B:H ratio of 7.5:2.25: 1. The soak pit have to be concreted at bottom, honey-comb or perforated ring inside wall and 45 - 100cm thick 2 mm sand envelop around. Vent pipe is not necessary.

*Plant to be established in a place fully exposed to sunlight and away from drinking water source.

Standards

1. Minimum 45 days waste retention time
2. Particle size of waste not to exceed 20 mm
3. Rubber hose of $\frac{3}{4}$ to 1 inch diameter with maximum length of 40 m for conveyance of biogas
4. All PVC pipe of class 4 kg/cm²
5. Rubber hose, stove and control valve with ISI mark
6. The capacity of the bio gas plant to be mentioned in terms of the loading rate (ie, maximum quantity of waste to be fed in kg per day)

Unit cost

Rs. 1.00 lakh - for 50 kg/day plant to Rs 4.00 lakh - for 200 kg/day plant

O & M Protocols

1. Start up by adding cow dung and equal quantity of water.
2. Waste feeding after chopping and mixed with water in the ration 1:1
3. Daily feeding of easily degradable waster in slurry form or solid waste mixed with equal quantity of water.
4. Limit the quantity of daily waste feed below the designed capacity.
5. Maximum waste particle size of 20 mm.
6. Daily removal of slurry in to Septic Tank - Soak Pit system
7. Clean the inlet chamber after each feed and keep it closed/

8. Prohibited to feed wastes of slow degrading nature like straw, soil, egg shells, fibrous materials like banana leaves, coconut shells, coconut coir, pseudo stem etc. Feeding of toxic substances like fungicides, insecticides, pesticides, detergents, disinfectants like phenyl, dettol etc. are also prohibited
9. Mix the substrate or rotate the drum at least weekly for preventing scum formation.

Maintenance cost

1. Rs. 20,000/- per unit as consultancy charge for technical support and capacity building for the initial period of six months and Rs. 20,000 to Rs. 60,000/- per unit as annual O&M cost.

2.3.3 Community level biogas plant

2.3.3. a Community level (Floating Dome Type) biogas plant

Specifications

1. Treatment Capacity - 300 to 2000 kg of solid waste per day
2. Volume of digester:

Waste feed rate (kg/day)	300	400	500	600	800	1000	1500	2000
Volume of digester (m3)	35	45	57	68	90	115	170	225

3. The volume of the gas holding dome :

Waste feed rate (kg/day)	300	400	500	600	800	1000	1500	2000
Volume of holder (m3)	7.5	10	12	15	19	24	36	48

4. Digester with reinforced cement concrete and having the following;
  - Pressure release valve.
  - Scum breaker mechanism/mixing having agitator or mixer of propeller type or anchor type.
  - Bottom slope of digester shall be 1 in 8 for easy withdrawal of sludge.
  - Pumps of Screw Type or Submersible Type or External Chemical Process Type Pumps for pumping water, slurry and sludge.
5. Gas holder dome with Fiber Reinforced Plastic (FRP) or GI sheet with epoxy coating
6. The following accessories for increasing the efficiency of digestion/plant.
  - Pre-digester tank/primary digester for increasing the efficiency of main digester.
  - Homogenizer/Mixer/Pulper/Shredder for size reduction and to make the solid waste in to uniform composition before putting it into pre-digester tank. Waste converted into slurry form by mixing it with equal volume of water to feed into the digestion for easy and clog free digestion.
  - Solar water heater for making hot water, for mixing the waste with hot water, to maintain the temperature in the range of 55-60°C in the digester for the growth of themophilic microbes.
  - Biogas holder/balloon storage facility for storage of at least one day bio gas generated.
  - Control Panel for monitoring/operation of plant.
7. Central support of GI pipe (medium class) 65 to 100 mm, fixed to base concrete/fixed to

central beam.

8. Inlet device with PVC pipe diameter 250 mm up to 500 kg capacity plant and 300 mm concrete pipe for above 500 kg capacity plant.
9. Inlet chamber with a lid of cement concrete/ferro cement, having circular shape with brick masonry/cement concrete of 120 cm diameter up to 500 kg plant, 150 cm diameter for 600 kg to 1000 kg plant and 200 cm diameter for 1500 & 2000 kg capacity plant.
10. Outlet devise with PVC pipe of 140 to 200 mm diameter.
11. Septic Tank - Soak Pit system for treatment and disposal of effluent from biogas plants Septic tank of at least 2 compartments with maximum of 1.7 m depth and L:B:H ratio of 7.5: 2.25: 1. The soak pit has to be concreted at bottom, honey-comb or perforated ring inside wall and 45 - 100 cm thick 2 mm sand envelop around. Vent pipe is not necessary. Septic tank with size ranges from 1.5 m³ for 300 kg/day plant and 6 m³ for 2000 kg/day.
12. Bio gas engines of single mode fuel (using methane gas only) option in the case of waste to energy plants. Additional facilities to be provided are the following;
  - Facility for utilizing the electricity generated for operating the equipments in the plant/lighting the plant area.
  - Facility for flaring of excess gas with automatic or semi automatic flame ignition.
  - Facility for Biogas cleaning for removal of water vapour and H₂ S concentration to 100 ppm or less.
13. Skilled Manpower for operation of the Plant.
14. AMC with the consultant/supplier for a period of 2 years after installation .

*Plant to be established in a place fully exposed to sunlight and away from drinking water source.

Standards

1. Minimum 45 days waste retention time.
2. Particle size of waste not to exceed 20 mm
3. Rubber hose of $\frac{3}{4}$ to $1\frac{1}{2}$ inch diameter with maximum length of 40 m for conveyance of biogas.
4. All PVC pipe of class 4 kg/cm²
5. Rubber hose, stove and control valve with ISI mark
6. The capacity of the bio gas plant to be mentioned in terms of the loading rate (ie, maximum quantity of waste to be fed in kg per day)

Land requirement

Land area of 15m x 10m for 300 kg plant, 18m x 10m for 500 kg plant, 25m x 12m for 1000 kg plant and 30m x 15 m for 2000 kg plant

Unit cost

Rs. 5.00 lakh for 300 kg/d plant, Rs.5.50 lakh - for 400 kg/d plant, Rs 6.25 lakh - for 500 kg/d plant, Rs. 7.00 lakh - for 600 kg/d plant, Rs. 8.50 lakh - for 800 kg/d plant, Rs. 11.25 - for 1000 kg/d plant, Rs 13.50 lakh for 1500 kg/d plant and Rs. 17.00 lakh - for 2000 kg/d plant.

O&M Protocols

1. Start up by adding cow dung and equal quantity of water
2. Waste feeding after chopping and mixed with water in the ratio 1:1
3. Daily feeding of easily degradable waste in slurry form or solid waste mixed with equal quantity of water.
4. Limit the quantity of daily waste feed below the designed capacity.
5. Particle size of waste not to exceed 20mm
6. Daily removal of slurry in to Septic Tank - Soak Pit system.
7. Clean the inlet chamber after each feed and keep it closed.
8. Prohibited to feed wastes of slow degrading nature like straw, soil, egg, shells, fibrous, materials like banana leaves, coconut shells, coconut coir, pseudo stem etc. Feeding of toxic substances like fungicides, insecticides, pesticides, detergents, disinfectants like phenyl, dettol etc. are also prohibited.
9. Agitator or mixer of propeller type or anchor type to mix the substrate for preventing scum formation.

Maintenance cost

1. Rs. 30,000/- per unit up to 500 kg plant, Rs. 40,000/- up to 900 kg plant and Rs. 50,000/- for 1000 kg/day and above as consultancy charge for technical support and capacity building for the initial period of six months.
2. Rs. 60,000 to Rs. 300,000/- per annum per unit.

2.3.3.b Community level (Fixed Dome Type) biogas plant

Specifications

1. Treatment Capacity - 300 to 2000 kg of solid waste per day.
2. Volume of digester including gas holder;

Waste feed rate (kg/day)	300	400	500	600	800	1000	1500	2000
Volume of digester (m ³)	41	55	68	82	109	137	205	275

3. Digester with reinforced cement concrete or brick masonry with RCC lining and having the following;
  - Pressure release valve.
  - Scum breaker mechanism/mixing having agitator or mixer of propeller type or anchor type.
  - Bottom slope of digester shall be 1 in 8 for easy withdrawal of sludge.
  - Pumps of Screw Type or Submersible Type or External Chemical Process Type Pumps for pumping water, slurry and sludge.
4. The following units for increasing the efficiency of digestion/plant.
  - Pre-digester tank for increasing the efficiency of main digester.
  - Homogenizer/Mixer/Pulper/Shredder for size reduction and to make the solid waste in to uniform composition before putting it into pre-digester tank. Waste to be converted into slurry form by mixing it with equal volume of water to feed in to the digestion for easy and clog free digestion.
  - Solar water heater for making hot water, for mixing the waste with hot water, to maintain the

temperature in the range of 55-60° C in the digester for the growth of themophilic microbes.

- Biogas holder/balloon storage facility for storage of at least one day biogas generated .
  - Control Panel for monitoring/operation of plant
5. Inlet device with PVC pipe of diameter 250 mm up to 500 kg capacity plant and 300 mm concrete pipe for above 500 kg capacity plant.
  6. Inlet chamber with a lid of cement concrete/ferro cement, having circular shape with brick masonry/cement concrete of 120 cm diameter up to 500 kg plant, 150 cm diameter for 600 kg to 1000 kg plant and 200 cm diameter for 1500 & 2000 kg capacity plant.
  7. Outlet (balancing) tank with cement concrete/brick masonry having a free board of 30 cm and liquid volume of;
    - 4.5 m³ for 300 kg plant.
    - 6 m³ for 400 kg capacity plants.
    - 8.5 m³ for 500 kg capacity plants.
    - 12 m³ for 600 kg capacity plants.
    - 19 m³ for 800 kg capacity plants.
    - 23 m³ for 1000 kg capacity plants.
    - 30 m³ for 1500 kg capacity plants.
    - 40 m³ for 2000 kg capacity plants.
  8. Outlet opening with 200 to 300 mm diameter
  9. Septic Tank - Soak Pit system for treatment and disposal of effluent from biogas plants. Septic tank of at least 2 compartments with maximum of 1.7 m depth and L:B:H ratio of 7.5: 2.25: 1. The soak pit have to be concreted at bottom, honeycomb or perforated ring inside wall and 45 - 100 cm thick 2 mm sand envelop around. Vent pipe is not necessary. Septic tank with size ranges from 1.5m³ for 300 kg/day plant and 6 m³ for 2000 kg/day.
  10. Bio gas engines of single mode fuel (using methane gas only) option in the case of waste to energy plants. Additional facilities include;
    - Facility for utilizing the electricity generated for operating equipments in the plant/lighting the plant area.
    - Facility for flaring of excess gas with automatic or semi automatic flame ignition.
    - Facility for Biogas cleaning for removal of water vapour and H₂S concentration to 100 ppm or less.
  11. All metal parts to be coated with epoxy primer and epoxy enamel for avoiding corrosion.
  12. All masonry tanks to be coated with epoxy or other corrosion resistant coating.
  13. Skilled Manpower for Operation of the Plant.
  14. AMC with the consultant/supplier for a period of 2 years after installation.

*Plant to be established in a place fully exposed to sunlight and away from drinking water source.

Standards

1. Minimum 45 days waste retention time.
2. Particle size of waste not to exceed 20 mm.
3. Rubber hose of 3/4 to 1 1/2 inch diameter with maximum length of 40 m for conveyance of biogas.

4. All PVC pipe of class 4 kg/cm²
5. Rubber hose, stove and control valve with ISI mark.
6. The capacity of the bio gas plant to be mentioned in terms of the loading rate (ie, maximum quantity of waste to be fed in kg per day)

Land requirement

5 to 10% more land area than the floating drum type plant.

Unit cost

Rs. 5.00 lakh - for 300 kg/d plant, Rs. 5.5 lakh - for 400 kg/d plant, Rs. 6.25 lakh - for 500 kg/d plant, Rs. 7.00 lakh - for 600 kg/d plant, Rs.8.15 lakh - for 800 kg/d plant, Rs. 11.25 lakh - for 1000 kg/d plant, Rs. 13.50 lakh - for 1500 kg/d plant and Rs. 17.00 lakh - for 2000 kg/d capacity plant.

O&M Protocols

1. Start up by adding cow dung and equal quantity of water.
2. Waste feeding after chopping and mixed with water in the ration 1:1
3. Daily feeding of easily degradable waste in slurry form or solid waste mixed with equal quantity of water.
4. Limit the quantity of daily waste feed below the designed capacity.
5. Maximum particle size of waste shall be 20 mm.
6. Daily removal of slurry in to Septic Tank - Soak Pit system.
7. Clean the inlet chamber after each feeding and keep it closed.
8. Prohibited to feed wastes of slow degrading nature like straw, soil, egg, shells, fibrous, materials like banana leaves, coconut shells, coconut coir, pseudo stem etc. Feeding of toxic substances like fungicides, insecticides, pesticides, detergents, and disinfectants like phenyl, dettol etc. are prohibited.
9. Mix the substrate or rotate the drum at least weekly for preventing scum formation.

Maintenance cost

1. Rs. 30,000/- per unit up to 500 kg plant, Rs. 40,000/- up to 900 Kg plant and Rs. 50,000/ for 1000 kg/ day and above as consultancy charge for technical support and capacity building for the initial period of six months.
2. Rs. 60,000/- to Rs. 300,000/- per annum per unit as O&M cost.

3. SUBSIDY NORMS

- 3.1 Promotion of household level and institutional level facilities as decentralized solid waste treatment option is essential for reducing load in the centralized treatment facility. As a beginning subsidy shall be given as follows for household level vermi-compost facility/compost facility/ biogas plant.
  - i) Household level vermi-compost facility: 50% of the capital cost for procuring vermi-compost kit subject to a maximum of Rs. 400 per unit. The subsidy is to be sanctioned to the kudumbashree unit/agency which supplies the vermi-compost kit.
  - ii) Household level anaerobic compost facility : 50% of the capital cost for installation of anaerobic compost units with concrete rings and cover slab, subject to a maximum of Rs. 600 per unit.

- iii) Household level portable low cost biogas plants/pucca biogas plants 50% of the capital cost for installation of biogas plants subject to a maximum of Rs.1500 per unit.

3.2 The cost for setting up vermi compost/composting/biogas plants at the institutional and community levels can be met by the Local Governments.

4. GENERAL CONDITIONS

1. Efficiency of electrical energy generation from biogas plants from solid waste is yet to be proven, hence it is better to utilize the biogas generated as such for cooking or heating purposes. Therefore, at this stage, projects on Waste to Energy Plants using biogas from Organic Fraction of solid waste shall not be promoted.
2. Facility for flaring of excess biogas gas should be provided with automatic or semi automatic flame ignition in the community level biogas plants.
3. Skilled Manpower should be made available for operation of community level vermi-compost plants, windrow compost plants and biogas plants.
4. The indicative unit cost given is the cost inclusive of installation of the facility and for performing trial run for a period of six months from the date of starting of trial run. This will include technical support and capacity building activities for the sustainable operation of all categories of plants.
5. Annual Maintenance Contract (AMC) agreement shall be entered with the consultant/supplier of the treatment facility for a period of 3 years in the case of institutional and community level plants.
6. For procurement of vermi-compost kit and the worms required for household, institutional and community level plants priority should be given to kudumbashree units.

5. FORMATS FOR MEMORANDUM OF UNDERSTANDING/O&M AGREEMENT FOR TREATMENT OF SOLID WASTE

5.1. Format for memorandum of agreement for establishment of a solid waste treatment plant

This memorandum of Agreement is made and executed at ..... on this day of ..... BETWEEN M/s ..... (Hereafter called the Agency) AND the Secretary ..... (Hereafter called the Local Government).

- I. The expressions, Agency and the Local Government, wherever occur hereunder shall mean and include and always deem their successors, their representatives, assignees, executors, administrators and successors in office etc.,
- II. Whereas, Agency has offered the services to undertake the work of Construction of ..... plant for management of solid waste at ..... after having thoroughly understood

the obligations, terms and conditions involved in the job and after realizing all its implications, came forward and offered the services and placed the same at the disposal of the Local Government.

III The Agency has deposited a sum of Rs ..... as security deposit with the Local Government, which will be refunded to the agency after commissioning and successful operation of the plant.

IV. Terms & Conditions of the Memorandum of Agreement:

A. For establishment of the plant

- i. The agency shall build a plant as per specification attached.
- ii. The agency shall bear all cost incurred for water, electricity, loading and unloading charges and any other cost likely to occur during the construction.
- iii. The local government will pay the agency the rates approved as per tender no ..... dated .....
- iv. The site shall be handed over to the agency within 7 days of signing the agreement. The title, ownership and rights with regard to the land will vest with the local Government.
- v. The Agency should complete the construction work and install all machineries (where ever applicable) within 4 months from the date on which the site is physically handed over to the agency.
- vi. The Agency should carry out the construction as per the calender attached.
- vii. The local body should get the consent of the Kerala State Pollution Control Board and other agencies as required under law.
- viii. The Agency should submit monthly progress report to the local government or any other person authorized by the local government.
- ix. The plant should be commissioned on .....
- x. The plant shall have a trial run for a period of 2 months during the period the waste will be managed by the agency. The funds for the trial run shall be included in the tender.
- xi. The agency shall ensure that the plant attains its full capacity during the trial period.
- xii. The agency shall ensure that construction of the plant and erection of machineries (where ever required) is completed within a period of four months from the date of handing over physical possession of the site. The work shall have to be completed to the satisfaction of the Local Government.
- xiii. Suitable extension can be granted by the Local Government provided it is satisfied that the delay was unavoidable. In case failure on the part of the agency to complete the work within the stipulated period is adjudged by the Local Government to be attributable to causes within the control of the agency, then the agency shall pay to the Local Government compensation at the rate of 0.005% per week of the total estimated cost of the tender (as assessed by Local Government) subject to a maximum Of 2.0% of the

total estimated cost of the concerned public convenience. The Local Government may levy and collect compensation at a rate lower than 0.005% depending upon its assessment of the circumstances of delay. The decision of the Local Government in this regard shall be final and binding upon the agency. Action under this clause of this agreement shall be without prejudice to any other right or remedy available under law to the Local Government.

- xiv. The agency or supplier shall give warranty for all equipment supplied for a period of 2 years. The warranty shall cover all service and replacement cost.
- xv. The local Government shall provide segregated biodegradable waste between ..... and ..... Kilograms daily during the trial period. The biodegradable component of the waste supplied shall be 90% + 10%
- xvi. After completion of each facility, the agency shall provide 3 sets of completion plans including plans of various services provided therein including electrical drawing, water supply, sewerage, drainage drawings etc., along with inventory of various fitting & fixtures. Details of all equipments and diagrams (where ever necessary) shall be provided by the agency to the Local Government.
- xvii. On the completion of the contract period, the agency shall hand over the land, building, equipments along with fixtures and fittings and inventory.
- xviii. That any of the conditions mentioned in this agreement can be altered, modified, changed or removed by the appropriate authority as per the necessity without assigning any reason.

In witness there of Agency and the Secretary, Local Government, here into set their hands on this ..... day of ..... at .....

Signature of the agency

(Affix rubber stamp)

Witness:

- 1.
- 2.

**Signature of the Secretary,
Local Government.**

Witness:

- 1.
- 2.

PS. This is a supplementary agreement to be signed along with the agreement as per PWD Manual. In case of any contradiction with the PWD agreement the conditions of agreement as per PWD manual will prevail.

5.2. Format for memorandum of agreement for operation & maintenance of solid waste treatment plant

This memorandum of Agreement is made and executed at ..... on this day of .....
BETWEEN M/s ..... (Hereafter called the Agency) AND the Secretary ..... (Hereafter called the Local Government).

- I. The expressions, Agency and the Local Government, wherever occur hereunder shall mean and include and always deem their successors, their representatives, assignees, executors, administrators and successors in office etc.,
- II. Whereas, Agency has offered the services to undertake the operation and maintenance of ..... plant for management of solid waste at ..... after having thoroughly understood the obligations, terms and conditions involved in the job and after realizing all its implications, came forward and offered the services and placed the same at the disposal of the Local Government.
- III. The Agency has deposited a sum of Rs. .... as security deposit with the Local Government, which will be refunded to the agency at the end of the contract period.

IV Terms & Conditions of the Memorandum of a Agreement:

A. Operation & Maintenance

- i. The agency shall operate and maintain the plant for a period of ..... years starting from ..... till .....
- ii. The agency will keep the plant and its surroundings clean, hygienic, odourless and dust free to the complete satisfaction of Local Government.
- iii. The charges towards electricity, water, sewage and other such amenities shall be paid by the agency.
- iv. The Local Government shall not charge any license fee for the land and equipments provided to the agency.
- v. The agency shall ensure that the premises are not used for any un-lawful activities.
- vi. The entire structure as constructed along with fittings and fixtures provided in the plant will be handed over to the Local Government, on the conclusion of the agreement without causing any damage.
- vii. In case of loss due to theft or damage to the assets created in the plant, the agency shall be responsible for making good the same immediately at its own cost and shall continue

- to keep the plant operational.
- viii. In case of stoppage of works at any stage due to circumstances beyond the control of the agency, each instance will be reviewed and decision will be taken on a case by case basis.
  - ix. Both the parties shall be at liberty to cancel this agreement at any stage after giving three months notice from either side if they find the arrangement not workable according to their aims and objectives.
  - x. In the event of the Local Government considering it unavoidable and absolutely necessary in the interest of public necessity/requirement to take over the site and plant it shall do so after giving a minimum of three months advance notice.
  - xi. In such circumstances as in clause (ix) and (x). The agency will continue to operate the plant till it is taken over by the Local government.
  - xii. Disputes if any arising during the period of this agreement between Local Government and the agency shall be referred to the sole arbitration of the commissioner, Local Government or a person nominated by him (the fact that the person so nominated is also and employee of Local Government shall not be a bar on his acting as as Arbitrator, nor shall any of the parties have any objection to his nomination for the said reason.) The decision of the sole arbitration so appointed shall be final and binding on both the parties. The venue of Arbitration shall be at the head quarters of the local government. The courts in head quarters of the local government shall have exclusive jurisdiction, to the exclusion of all other suits.
  - xiii. The Local Government shall have the right to cancel/remove/terminate the agreement at any stage in case of breach of any of the stipulated terms and condition by the agency or in case their performance is not found satisfactory.
  - xiv. The Local Government shall be entitled to terminate the agreement in case of any neglect or lapse on the part of the agency in respect of the regular maintenance of the facility in clean and hygienic conditions.
  - xv. The agency shall keep the plant and all equipments in a state of good working condition at its own cost.
  - xvi. The site and the work assigned to the agency by the Local Government shall not be transferred by the agency to any person, trust, society or institution in any manner whatsoever at any time whether during of after the termination of this agreement.
  - xvii. The premises of plant shall not be used by the agency for purpose other than that for which it is allowed under the agreement for operation and maintenance.
  - xviii. The agency or its employees or agents shall behave and deal with courtesy.
  - xix. The agency will not use or allow any person to use plant or its premises for residential purpose and not keep any animal/motor vehicle in or around the complex other than those permitted by mutual consent.
  - xx. The agency shall be allowed to plant flowering and other shrubs around the plant subject to the approval by the Local Government.
  - xxi. The agency shall ensure enforcement of existing labour laws. Minimum Wages Act and

- at no point of time, the Local Government shall be drawn into litigations on these counts.
- xxii. The agency shall ensure that services of water supply, sewages, drainage, electricity, telephone etc., in this vicinity encountered during the period of running/maintenance are not damaged. In case these are required to be shifted, the same shall be done by the department.
  - xxiii. On the completion of the contract period, the agency shall hand over the possession of the site and plant along with fixtures and fittings, inventory, structures in good working condition to the Local Government within 24 hours and will not put any resistance failing which the premises shall be evicted and the Local Government shall assume the occupation without any notice whereupon the agency will have no claim.
  - xxiv. The running cost of the plant will have to be met by the Agency and the Local Government will pay the agency an amount of Rs. .... per tonne of waste received and processed in the plant.
  - xxv. The agency shall have the right to sell the fertilizer produced in the factory and the sales proceeds will be the right of the agency.
  - xxvi. In case gas is produced by the plant the agency shall have the right to sell the gas so produced and the sales proceeds will be the right of the agency.
  - xxvii. The agency shall carry out Annual preventive maintenance on the building and equipments so as to ensure their full utility over a period of time.
  - xxviii. The local government or its representative will have the power for inspecting with plant as and when required and the agency shall in no way prevent the local government inspection.
  - xxix. Standard operating procedures should be prepared and followed for the working of the plant.
  - xxx. The local Government shall provide segregated biodegradable waste between ..... and ..... Kilograms daily. The biodegradable component of the waste supplied shall be 90% +10%
- V. That Agency is willing to abide by all the above stipulated terms and conditions as laid down in the agreement.
- VI. That any of the conditions mentioned in this agreement can be altered, modified, changed or removed by the appropriate authority as per the necessity without assigning any reason and the new conditions shall be binding on the part of the first part.

In witness there of Agency and the Secretary, Local Government, here into set their hands on this
..... day of ....., at .....

Signature of the agency

(Affix rubber stamp)

Witness:

- 1.
- 2.

**Signature of the Secretary,
Local Government.**

Witness:

- 1.
- 2.

കേരള സർക്കാർ
സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - പതിനൊന്നാം പദ്ധതി ജനകീയാസൂത്രണം - സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ - പരിഷ്കാരങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ. (എം.എസ്) നമ്പർ. 199/2008/തസ്വഭവ തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 11.07.2008

- പരാമർശം :-
1. 24.07.2007 -ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്)183/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  2. 4.10.2007 -ലെ സ.ഉ. (എം.സാധാ)2712/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  3. 15.10.2007 -ലെ 58022/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ
  4. 18.10.2007 -ലെ 61522/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ
  5. 16.01.2008 -ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്)17/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  6. 6.02.2008 -ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്)34/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  7. 8.02.2008 -ലെ 60365/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ
  8. 11.02.2008 -ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്)39/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  9. 13.03.2008 -ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്)73/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  10. വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 30.06.2008 -ലെ യോഗതീരുമാനങ്ങൾ

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ പരാമർശം ഒന്ന് മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. ആ മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് മുകളിൽ 2 മുതൽ 9 വരെ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും മുഖേന ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പതിനൊന്നാം പദ്ധതിയുടെ ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലും തുടരുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം അടിസ്ഥാന മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും പരിഷ്കാരങ്ങളും കൂടി അംഗീകരിച്ച് സർക്കാർ ഉത്തരവാകുന്നു.

1. കൃഷി

(1) *ജൈവകീടനാശിനികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കീടനാശിനികൾ*

ഈ വിഭാഗത്തിൽ കുമ്മായം കൂടി ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതും നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് മാത്രം 50% സബ്സിഡിയോടെ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) *വിത്തുകളും തൈകളും*

പച്ചക്കറി വിത്തുകളും തൈകളും ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ വിത്തുകളും തൈകളും ചെറുകിട-നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് 100 ശതമാനം സബ്സിഡിയോടെ അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(3) *വിത്ത്, വളം കീടനാശിനികൾ മുതലായ ഉത്പാദനോപാധികളും പമ്പ്സെറ്റുകൾ, സ്പെയറുകൾ തുടങ്ങിയ കാർഷികോപകരണങ്ങളും ട്രാക്ടറുകൾ, ടില്ലറുകൾ, കൊയ്ത്ത്-മെതിയന്ത്രങ്ങൾ തുടങ്ങിയ കാർഷിക യന്ത്രങ്ങളും*

പാട്ടുകൃഷി നടത്തുന്ന കർഷക തൊഴിലാളി ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് കൂടി ഇവ പൊതുവിഭാഗത്തിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള സബ്സിഡി നിരക്ക് പ്രകാരം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(4.) **റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്**

(i.) കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾ, പാടശേഖര സമിതികൾ, കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പുറമെ കർഷക തൊഴിലാളി ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് കൂടി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(ii.) റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ഒറ്റത്തവണ മാത്രമേ നൽകാൻ പാടുള്ളൂ. റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ച് പ്രത്യേകം സർക്കുലർ പുറപ്പെടുവിക്കാവുന്നതാണ്.

(5.) **നെൽകൃഷി**

വിള ഇൻഷുറൻസ് പ്രീമിയം, കൃഷി ചെലവ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ കർഷകർക്ക് ഒരു ഹെക്ടറിന് പരമാവധി 2500 രൂപ ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. വിള ഇൻഷുറൻസ് സ്കീമിന്റെ പ്രീമിയം തുക 25:75 എന്ന അനുപാതത്തിൽ കൃഷി വകുപ്പും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും സംയുക്തമായി വഹിക്കേണ്ടതാണ്. ഇതിന്റെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രത്യേകം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

2. മ്യൂഗസംരക്ഷണം

(1.) പരാമർശം ഒന്ന് മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗരേഖയുടെ ഖണ്ഡിക 2.3 ii (1) ൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം പരിഷ്കരിക്കുന്നു.

- ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവർക്ക് സബ്സിഡി-യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ 50%
- മ്യൂഗപരിപാലനം മുഖ്യതൊഴിലായിട്ടുള്ള നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് സബ്സിഡി-യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ 33¹/₃%
- ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവർക്ക് മുൻഗണന നൽകണം.
- യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടി.എ.ജി. നിശ്ചയിക്കണം.
- യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 20,000 രൂപ
- പശു, എരുമ തുടങ്ങിയ വലിയ ഇനം മ്യൂഗങ്ങളെ സംസ്ഥാനത്തിന് പുറത്തു നിന്നുമാത്രമേ വാങ്ങാൻ പാടുള്ളൂ. തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ഗുണഭോക്താക്കളിൽനിന്നും അവരാൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗുണഭോക്തൃസമിതി രൂപീകരിച്ച് പ്രസ്തുത സമിതി മുഖേന മ്യൂഗങ്ങളെ വിലയ്ക്ക് വാങ്ങേണ്ടതാണ്.
- മ്യൂഗപരിപാലനം മുഖ്യതൊഴിലായിട്ടുള്ള നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് തീറ്റപ്പുൽ വിത്തുകൾ/നടിൽ വസ്തുക്കൾ സൗജന്യമായി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) പ്രത്യേക കന്നുകൂട്ടി പരിപാലന പരിപാടി(SLBP)

ഒരു യൂണിറ്റിന്റെ നിരക്ക് സംസ്ഥാന വിഹിതം 3750 രൂപ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ വിഹിതം 3750 രൂപ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം 7500 എന്ന നിരക്കിൽ പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു.

3. മണ്ണ് സംരക്ഷണം

നീർത്തട വികസന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഒറ്റത്തവണത്തെ ഭൂവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതി പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കാമെന്നുള്ളതിനാൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മണ്ണ് സംരക്ഷണ പ്രവൃത്തികൾക്ക് സബ്സിഡി അനുവദിക്കാൻ പാടില്ല.

4. മത്സ്യകൃഷി

(1) പരാമർശം ഒന്ന് മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗരേഖയുടെ ഖണ്ഡിക 2.3 IV -ൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന പ്രകാരം പരിഷ്കരിക്കുന്നു.

(എ) സമുദ്ര മേഖല

ക്രമ നം.	ഇനം	സബ്സിഡിയുടെ കൂടിയ പരിധി	സബ്സിഡി	അർഹത
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	ചിപ്പി ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള ഡിങ്കി	വിലയുടെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 25000 രൂപ	ബിപിൽ കുടുംബത്തിലെ സജീവമായി മത്സ്യ ബന്ധന മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മത്സ്യതൊഴിലാളി
2.	ഗിൽനെറ്റും ഡിങ്കിയും	വിലയുടെ 50 ശതമാനം ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 25000 രൂപ	ബിപിഎൽ കുടുംബത്തിലെ സജീവമായി മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മത്സ്യതൊഴിലാളി
3.	കട്ടമരം	വിലയുടെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ കൂടിയ പരിധി 25000 രൂപ	ബിപിഎൽ കുടുംബത്തിലെ സജീവമായി മത്സ്യബന്ധന മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മത്സ്യതൊഴിലാളി
4.	മത്സ്യബന്ധന വള്ളത്തിന് കടൽ സുരക്ഷാ ഉപകരണം (ഒരു വള്ളത്തിന്)	വിലയുടെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	1. യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ജില്ലാതല ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് നിശ്ചയിക്കണം 2. മത്സ്യഫെഡിന്റെ വ്യാസ സ്റ്റോറിൽ നിന്ന് വാങ്ങണം	1. ബിപിഎൽ കുടുംബത്തിലെ സജീവമായി മത്സ്യ ബന്ധന മേഖലയിൽ മത്സ്യതൊഴിലാളി 2. വള്ളം സ്വന്തമായി ഉണ്ടായിരിക്കണം
5.	മത്സ്യബന്ധനത്തിനുള്ള വല	വലയുടെ വിലയോ 2500 രൂപയോ ഏതാണോ കുറവ് അത് (ഒരു വ്യക്തിക്ക്)	1. മൂന്ന് വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഒരിക്കൽ മാത്രം 2. മത്സ്യഫെഡിന്റെ വ്യാസ സ്റ്റോറിൽ നിന്നും വാങ്ങണം	വള്ളം സ്വന്തമായുള്ള ബിപിഎൽ കുടുംബത്തിലെ മത്സ്യതൊഴിലാളികളും ഗ്രൂപ്പുകളും
6.	ഔട്ട്ബോർഡ് എഞ്ചിൻ, വല എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ ഡിങ്കി	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ 25 ശതമാനം	1. പരമാവധി വില 175000 രൂപ 2. വായ്പാ ബന്ധിത പ്രോജക്ട് ആയിരിക്കണം 3. ബാങ്ക് എൻഡ് സബ്സിഡി ആയി ബന്ധപ്പെട്ട ബാങ്കിന് നൽകണം 4. ഔട്ട്ബോർഡ് എഞ്ചിൻ, വല എന്നിവ വ്യാസ സ്റ്റോറിൽനിന്ന് വാങ്ങണം	1. 5-7 അംഗങ്ങൾ ഉള്ള ഗ്രൂപ്പ് 2. ബിപിഎൽ കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളായിരിക്കണം

ബി) ഉൾനാടൻ മേഖല

1.	അലങ്കാരമത്സ്യം വളർത്തലും വിപണനവും അകേരിയം രൂപകൽപന മുതലായവ	1. വ്യക്തികൾക്ക് ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ 2. അഞ്ച് അംഗങ്ങളിൽ കുറയാതെയുള്ള ഗ്രൂപ്പിന് ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 50,000 രൂപ	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഡിഎൽടിഎജി നിശ്ചയിക്കണം	നാമമാത്ര മത്സ്യകർഷകർ/ കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ/സ്വയം സഹായ ഗ്രൂപ്പുകൾ/തൊഴിൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ
2.	മത്സ്യം വളർത്തുന്നതിനുള്ള ഉൽപാദനോപാധികൾ	50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഒരു ഹെക്ടറിന് 30000 രൂപ	നാമമാത്ര മത്സ്യ കർഷകർ/ കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ/സ്വയം സഹായ ഗ്രൂപ്പുകൾ/തൊഴിൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ

ക്രമ നം.	ഇനം	സബ്സിഡിയുടെ കൂടിയ പരിധി	സബ്സിഡി	അർഹത
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3.	ചിപ്പി കൃഷി	ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	1. 25 ചതുരശ്രമീറ്ററിന്റെ യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് 10000 രൂപ 2. വിത്തുകൾ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വടത്തിന്റെ നീളം 100 മീറ്റർ	നാമമാത്ര മത്സ്യ കർഷകർ/കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ/സ്വയം സഹായ ഗ്രൂപ്പുകൾ/തൊഴിൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ
4.	കടൽ മുരിങ്ങ കൃഷി	ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	1. 25 ചതുരശ്രമീറ്ററിന്റെ യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് 10000 രൂപ 2. വിത്തുകൾ നിക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു വടത്തിന്റെ നീളം 100 മീറ്റർ	നാമമാത്ര മത്സ്യ കർഷകർ/കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ/സ്വയം സഹായ ഗ്രൂപ്പുകൾ/തൊഴിൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ
5.	ഞണ്ട് കൃഷി	ചെലവിന്റെ 50 ശതമാനം പരമാവധി 10000 രൂപ	പരമാവധി യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് ഒരു ഹെക്ടറിന് 60000 രൂപ	1. നാമമാത്ര മത്സ്യ കർഷകർ/കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ 2. വ്യക്തികൾക്ക് മാത്രം
6.	സംയോജിത മത്സ്യ കൃഷി	യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ 20 % പരമാവധി 15000 രൂപ	1. യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റിന്റെ പരിധി 80000 രൂപ 2. വായ്പാബന്ധിത പ്രോജക്ട് ആയിരിക്കണം	കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾ/സ്വയംസഹായ ഗ്രൂപ്പുകൾ/തൊഴിൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ

(2) മത്സ്യ ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് റിസർവോയറുകളിൽ മത്സ്യകുഞ്ഞുങ്ങളെ നിക്ഷേപിക്കൽ (ഒരു ഹെക്ടറിന് 1500 മത്സ്യ കുഞ്ഞുങ്ങൾ), സാമൂഹിക മത്സ്യകൃഷി (ഒരു ഹെക്ടറിന് 3000 മത്സ്യകുഞ്ഞുങ്ങൾ) എന്നീ പ്രോജക്ടുകൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.

(3) മത്സ്യവിപണന വാഹനം-ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക്, മത്സ്യമേഖലയിൽ മുഖ്യവർദ്ധന സംരംഭങ്ങൾ, സാങ്കേതിക യോഗ്യതയുള്ള യുവാക്കളുടെ സംരംഭങ്ങൾ(മത്സ്യ ബന്ധന സാമഗ്രികൾ, ഔട്ട് ബോർഡ് എഞ്ചിനുകളുടെ സ്പെയർ പാർട്ടുകൾ മുതലായവയുടെ വിപണനം), വിദ്യാഭ്യാസനരായ യുവാക്കളുടെ സമുദ്രതീര വിനോദ സഞ്ചാര സംരംഭങ്ങൾ(തുഴയൽ വള്ളങ്ങൾ, മത്സ്യവിഭവ വിൽപന ശാലകൾ മുതലായവ), വല നെയ്ത്ത് യൂണിറ്റുകൾ (കൈതൊഴിൽ) എന്നീ പ്രോജക്ടുകൾ സ്വയംതൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളുടെ മാതൃകയിൽ അതിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.

(4) കുളം നിർമ്മാണം/നവീകരണം/വൃത്തിയാക്കൽ എന്നിവ പൂർണ്ണമായും ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്.

5. വീട് നിർമ്മാണം, വീടുകളുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധന (shelter upgradation), അറ്റകുറ്റപ്പണി മുതലായവ

(1) വീട്

(i) നിലവിലുള്ള നിരക്കുകൾക്ക് മാറ്റമില്ല

(ii) പൊതുവിഭാഗം ആശ്രയ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് 75,000 രൂപ സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(iii) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അനുവദിക്കുന്ന ധനസഹായം വിനിയോഗിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകൾക്ക് ആസ്ബസ്റ്റോസ് മേൽക്കൂര പാടില്ല.

(iv) ഇന്ദിരാ ആവാസ് യോജന ഉൾപ്പെടെ ഒന്നിലേറെ തലങ്ങളിലെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപ

നങ്ങൾ ചേർന്ന് സംയുക്തമായി നടപ്പാക്കുന്ന ഭവന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വികേന്ദ്രീകൃതസുത്രണ പദ്ധതിയിൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പരമാവധി സബ്സിഡി തുക അനുവദിക്കണം.

(v) സംയോജിത ഭവന-ചേരി വികസന പരിപാടി (IHSDP), നഗരങ്ങളിലെ ദരിദ്രർക്ക് അടിസ്ഥാന സേവനങ്ങൾ (BSUP) എന്നീ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ധനസഹായത്തോടെ നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകളുടെ തറ വിസ്തീർണ്ണത്തിന്റെ ഉയർന്ന പരിധി 60 ചതുരശ്ര മീറ്ററായി പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു.

(2) വീടുകളുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധന

സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ പരിധി 15,000 രൂപയായി പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു.

(3) ലക്ഷം വീടിന്റെ പുതുക്കിപ്പണി/മെയിന്റനൻസ്

ലക്ഷം വീടിന്റെ നവീകരണ പരിപാടി ഭവന നിർമ്മാണ വകുപ്പ് ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സബ്സിഡി അനുവദിക്കാൻ പാടില്ല.

(4) വീട് വയറിംഗ്

സബ്സിഡി നിരക്കിന്റെ പരിധി 2000 രൂപയായി പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു.

6. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ

പരാമർശം എട്ട് പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ്, സ്പെസിഫിക്കേഷൻസ്, യൂണിറ്റ് കോസ്റ്റ് എന്നിവ അനുസരിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾക്ക് ഗാർഹിക തലത്തിൽ അനുവദിക്കാവുന്ന സബ്സിഡിയുടെ പരിധി ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പ്രകാരം പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു.

(തുക രൂപയിൽ)

വിഭാഗം	പ്ലാന്റിന്റെ ശേഷി		
	0.5 ക്യൂബിക് മീറ്റർ (പ്രതിദിനം 2.5 കി.ഗ്രാം ഖരമാലിന്യം)	ഒരു ക്യൂബിക് മീറ്റർ(പ്രതിദിനം 7.5 കി.ഗ്രാം ഖരമാലിന്യം)	രണ്ട് മുതൽ പത്ത് വരെ ക്യൂബിക് മീറ്റർ പ്രതിദിനം 10 കി.ഗ്രാം മുതൽ 90 കി.ഗ്രാം വരെ ഖരമാലിന്യം
1. ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾ	1500	2800	3500
2. മറ്റുള്ളവർ(ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് മുകളിലുള്ളവർ ഉൾപ്പെടെ)	1500	2100	2700

7. സാമ്പത്തിക വികസന പരിപാടികൾ

(1) സ്വയംതൊഴിലിന് ആസ്പതികൾ

(i) നിലവിലുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് മാറ്റമില്ല

(ii) എസ്.ജി.എസ്.വൈ/എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെയും കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെയും വ്യക്തിഗത/ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് കേരള സംസ്ഥാന പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന കോർപ്പറേഷന്റെ വായ്പയും സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(2) ഓട്ടോറിക്ഷ/പിക് അപ്പ് ഓട്ടോറിക്ഷ

സബ്സിഡി നിരക്കുകളുടെ പരിധി, പൊതുവിഭാഗം/പട്ടികജാതിക്കാർക്ക് 15000 രൂപയായും പട്ടിക വർഗ്ഗക്കാർക്ക് 30000 രൂപയായും പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കുന്നു.

8. വിവാഹ ധനസഹായം

(1) പട്ടികജാതി വനിതകൾക്ക് അനുവദിക്കാവുന്ന ധനസഹായത്തിന്റെ നിരക്കിന് (5000

രൂപ) മാറ്റില്ല. പട്ടിക വർഗ്ഗ വനിതകൾക്ക് പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് 10000 രൂപ അനുവദിക്കുന്ന തിനാൽ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ പദ്ധതിയിലും ആ നിരക്ക് ബാധകമാക്കി ഏകീകരിക്കുന്നു. പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷനുകളും മുഖേന യാണ് പ്രസ്തുത പരിപാടി നടപ്പാക്കുന്നത്. അതിനാൽ വകുപ്പ് അനുവദിക്കുന്ന വിഹിതം തിക യാതെ വരുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ മാത്രമേ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷനു കളും ഈ പരിപാടിക്ക് തുക വകയിരുത്താൻ പാടുള്ളൂ.

(2) മിശ്രവിവാഹിതരുടെയും (intercaste marriage), വ്യത്യസ്ത മതത്തിൽപ്പെട്ടവർ വിവാഹം കഴിക്കുകയാണെങ്കിൽ (inter-religion marriage), അവരുടെയും വിവാഹത്തിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും 5000 രൂപ ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. ദാരിദ്ര്യ രേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവർക്ക് മാത്രമേ ധനസഹായം അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

9. മറ്റുള്ളവ

(1) പദ്ധതി ആസൂത്രണ, മോണിറ്ററിംഗ് ചെലവുകൾ

2008-09 വാർഷിക പദ്ധതി രണ്ട് ഘട്ടങ്ങളിലായി തയ്യാറാക്കാൻ, പഞ്ചവൽസര പദ്ധതി തയ്യാറാക്കൽ എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ വർഷം പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതുളളതിനാൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണത്തിന് കഴിഞ്ഞ വർഷം നിശ്ചയിച്ച അതേ പരിധിയും മാനദണ്ഡങ്ങളും തന്നെ നടപ്പ് വർഷത്തേക്കും നിശ്ചയിക്കുന്നു. പദ്ധതി മോണിറ്ററിംഗ് ചെലവുകളുടെ പരിധിക്കും മാറ്റമില്ല.

(2) പ്രോജക്ടുകളുടെ കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക

മുകൾതട്ട് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളായ ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മാത്രമേ കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക ബാധകമാക്കുന്നുള്ളൂ. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള നിർദ്ദേശം മാർഗരേഖയിൽനിന്നും ഒഴിവാക്കുന്നു. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക 10 ലക്ഷം രൂപയും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ കുറഞ്ഞ അടങ്കൽ തുക 5 ലക്ഷം രൂപയും ആയിരിക്കും. എന്നാൽ മുൻപ് തുടങ്ങിയ പ്രോജക്ടുകൾ പൂർത്തീകരിക്കുക, കമ്മീഷൻ ചെയ്യുക, വരൾച്ച/വെള്ളപ്പൊക്കം, മറ്റ് പ്രകൃതി ക്ഷോഭങ്ങൾ എന്നിവ നേരിടുക മുതലായ ഒഴിവാക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യങ്ങളിലും അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിലും നിശ്ചിത തുകയിൽ കുറവ് അടങ്കൽ തുകയുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ, പുതുക്കിപ്പണിയൽ, കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകൾ എന്നിവയ്ക്കും സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നതിനും ഉള്ള പ്രോജക്ടുകൾക്ക് കുറഞ്ഞ പരിധി ബാധകമല്ല.

(3) മറ്റിനങ്ങൾ

ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരാമർശം ഒന്ന് മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗരേഖയുടെ ഖണ്ഡിക 6.21 ൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കുന്നു.

(എ) വൈദ്യുതി ലൈൻ ദീർഘിപ്പിക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ രാജീവ്ഗാന്ധി വൈദ്യുതീകരണ യോജന (RGVY)/ സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാ മിഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

(ബി) സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാ മിഷന്റെ പരിപാടിയുമായി സംയോജിപ്പിച്ചു മാത്രമേ വ്യക്തിഗതമോ സാമൂഹികമോ ആയ ജൈവ വാതക പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കേണ്ടതുളളൂ.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം
എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
 പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

Government of Kerala
Abstract

Local Self Government Department – Subsidy Norms for Renewable Energy Devices to be followed by Local Governments as part of Total Energy Security Mission-Approved-Orders issued.

LOCAL SELF GOVERNMENT (DA) DEPARTMENT

G.O.(MS) No.221/2008/LSGD

Dated, Thiruvananthapuram, 7th August 2008

Read:- G.O.(Rt) No.1775/08/LSGD Dt. 23.06.2007

ORDER

As per the GO read above, Government constituted an Expert Committee to suggest the norms for various devices and systems in the non-conventional energy sector for the plans implemented by Local Governments as part of Total Energy Security Mission. The State Level Co-ordination Committee on Decentralisation at its meeting held on 25.07.2008 considered the recommendations of the Expert Committee and finalized the norms.

Government are pleased to approve the subsidy norms for renewable energy devices to be followed by Local Governments as part of Total Energy Security Mission as appended to this order.

By order of the Governor

S.M. Vijayanand
Principal Secretary

(Appendix to G.O.(MS)No.221/2008/LSGD dated 07.08.2008)

1. FIXED CHULHA MODELS FOR DOMESTIC PURPOSES

1.1 Introduction

Under the improved Chulha Programme, ANERT had been propagating Parishad 1+1, and 2+1 chulha models. These models have established thermal efficiencies of 20-25%. Acceptance of these models have come down primarily because of aesthetic and finish considerations. It is proposed to provide wide ranging finish options ranging from ordinary mud finish to terracotta, ceramic tile and steel finish. It has been observed that imitations of Parishad 1+1 and Parishad 2+1 with superior finishes have altered dimensions which seriously affect thermal efficiencies. Control of dimensions is therefore fixed as a major intervention point to ensure complete field level functionality. New Self Employed Workers identified through CDS shall be trained and positioned for installations. Existing SEWs would be thoroughly screened and be also inducted if necessary. Thus the subsidy programme apart from environment and cost of energy benefits would have an additional benefit of gainful local employment.

A campaign for fixed chulha installation is to be launched in September by TESH linking Banks, Community Development Society (CDS) network and improved Chulha Self Employed Workers (SEW). The Chulhas are so sought to be installed through ward level camps organised in local self governments who want to avail subsidy. Material procurement shall be through banks and CDS. Wire cut bricks, AC pipes, gratings, terracotta liners etc., shall be through banks if possible. Otherwise procurement shall be through CDS network or the procurement mechanism for NREGS. Sand, tiles, clay, rice husk shall be through CDS network. Insurance coverage shall be attempted. 10% of the installations shall be verified by third party agencies for functionality, use and performance.

1.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost including corpus fund
1.	IC 110	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and ordinary finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 1no., junction box, AC pipe 10"x4", 10kg cement, 10kg mud, clay and rice husk	Rs 1000
2	IC 11T	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and terracotta finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 1 no., junction box, AC pipe 10"x4", 10kg cement, 10kg mud, clay and rice husk, 1 sq.m. terracotta tiles for finishing	Rs. 1500
3	IC11C	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and Ceramic finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 1 no., junction box, AC pipe 10"x4", 10kg cement, 10kg mud, clay and rice husk 1 sq.m. ceramic tiles for finishing	Rs. 1800
4	IC11S	Improved wood burning fixed	Wire cut bricks 25, terracotta	Rs. 2100

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost including corpus fund
		chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and Steel liner finish	liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 1 no, junction box, AC pipe 10"x4", 10kg cement, 10kg mud, clay and rice husk 1 sq.m. steel liner for finishing	
5	IC21O	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and Ordinary finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 1 no, junction box, AC pipe 10"x4", 15kg cement, 15kg mud, clay and rice husk	Rs. 1200
6	IC21T	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and terracotta finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 1 no, junction box, AC pipe 10"x4", 15kg cement, 15kg mud, clay and rice husk 1.5 sq.m. terracotta tiles for finishing	Rs. 1700
7	IC21C	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and Ceramic finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 2 set, CI plate (6"x12"x1/2") 2no, junction box, AC pipe 10"x4", 15kg cement, 15kg mud, clay and rice husk 1.5 sq.m. ceramic tiles for finishing	Rs. 2000
8	IC21S	Improved wood burning fixed chulha model Parishad-one plus one, with terracotta liners, reducer, grating, baffle, junction box and chimney; using Wire cut bricks and steel liner finish	Wire cut bricks 25, terracotta liner 1 set, gratings (6"x6") 1 set, CI plate (6"x12"x1/2") 2no, junction box, AC pipe 10"x4", 15kg cement, 15kg mud, clay and rice husk 1.5 sq.m. steel liner for finishing	Rs. 2300

1.3 Subsidy Norms

Sl.No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			General (BPL)	SC(BPL)	ST(BPL)
1	IC110	Rs 1000	60% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 330. Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM	80% subsidy for material cost of base model released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 440 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM	100% subsidy for material cost including transportation released through bank/ CDS net work subject to a limit of Rs 550. Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary

Sl.No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			General (BPL)	SC(BPL)	ST(BPL)
				Rs.150 paid from local government against actual work out turn of beneficiary, as wages	of TESM Rs.150 paid from local government against actual work out turn of beneficiary, as wages
2	IC11T	Rs 1500	60% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 330. Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM	80% subsidy for material cost including transportation cost released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 440 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.150 paid from local government against actual work out turn of beneficiary, as wages	100% subsidy for material cost including transportation cost released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 550 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.150 paid from Panchayat against actual work out turn of beneficiary, as wages
3	IC11C	Rs 1800	As above	As above	As above
4	IC11S	Rs.2100	As above	As above	As above
5	IC21O	Rs 1200	60% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 330. Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM	80% subsidy for material cost including transportation cost released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 600 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.150 paid from Panchayat against actual work out turn of beneficiary, as wages	100% subsidy for material cost including transportation cost released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 700. Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.150 paid from Panchayat against actual work out turn of beneficiary, as wages

Sl.No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			General (BPL)	SC(BPL)	ST(BPL)
6	IC21T	Rs. 1700	60% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 500. Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM	80% subsidy for material cost including transportation cost released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 600 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.150 paid from Panchayat against actual work out turn of beneficiary, as wages	100% subsidy for material cost including transportation cost released through bank/CDS network subject to a limit of Rs 700 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.150 paid from Panchayat against actual work out turn of beneficiary, as wages
7	IC21C	Rs. 2000	As above	As above	As above
8	IC21S	Rs. 2300	As above	As above	As above

2. PORTABLE CHULHA MODELS FOR DOMESTIC PURPOSES

2.1 Introduction

A variety of improved chulha models in the portable stove segment have come up in India recently. Most of them are Thomas Reed's model or equivalent micro gasifier stoves with thermal efficiencies in the range 25-35%. They have excellent indoor air pollution performance as well.

1. SHELL foundation promoting IISc model.
2. British petroleum hybrid biomass stove.
3. Phillips wood stove.
4. TERI invert down draft gasifier
5. Envirofit INDIA (Private) ltd.

are to cite a few. TESM has invited an Expression of Interest (EOI) for selecting suitable models for dissemination in Kerala. Single pot or two pot models are sought to be selected. A Subsidy package proposed based on these models of stove shall be routed through TESM, based on prior orders to accredited vendors. Provision for electronic transaction on portal shall be also attempted. It is proposed to distribute the stove through block level energy marts and through Community Development Society (CDS) network. Wherever required, pelletised or briquetted biomass distribution shall also be entrusted with this network. Maintenance cost shall be built into the product cost. The annual maintenance cost shall cover only repair and not replacement.

2.2 Estimated Cost

Sl.N.	Item Code	Description	Estimated Cost
1	IC1PO	Improved wood burning gasifier type portable chulha model for one pot ordinary finish	Rs 1250
2	IC1PEF	Improved wood burning gasifier type portable chulha model for one pot extra finish	Rs 2500
3.	IC2POF	Improved wood burning gasifier type portable chulha model for one pots ordinary finish	Rs 2500
4	IC2PLF	Improved wood burning gasifier type portable chulha model for one pots extra finish	Rs 5000

2.3 Subsidy Norms

Sl. No	Item Code	Estimat ed Cost	Subsidy Particulars			
			All Categories (APL)	General (BPL)	SC (BPL)	ST(BPL)
1	IC1POF	Rs 1250	25% subsidy on base price limited to Rs. 312.5	60% subsidy base price limited to Rs. 750	60% subsidy base price limited to Rs. 750	60% subsidy base price limited to Rs. 750
2	IC1PLF	Rs 2500	25% subsidy on base price limited to Rs. 312.	As above	As above	As above
3.	IC2POF	Rs 2500	25% subsidy on base price limited to Rs. 312.5	60% subsidy base price limited to Rs. 1500	60% subsidy base price limited to Rs. 1500	60% subsidy base price limited to Rs. 1500
4	IC2PLF	Rs 5000	25% subsidy on base price limited to Rs. 312.5	As above	As above	As above

3. COMMUNITY CHULHA MODELS FOR DOMESTIC, COMMERCIAL AND INSTITUTIONAL PURPOSES

3.1 Introduction

Integrated Rural Technology Centre (IRTC) model community chulhas are being disseminated within the state for last several years. Field level thermal efficiencies are in the range of 35-40. Altering of dimensions in the field by SEWs is reported to affect thermal efficiencies seriously. A new of SEWs are being identified and a mechanism of quality control put in place to ensure better field performance. This

would ensure that the subsidy programme apart from environmental and cost of energy gains would have an additional benefit of gainful local employment. A campaign for fixed chulha installation is to be launched in September by TESM linking banks, Community Development Society (CDS) network and improved chulha Self Employed Workers(SEW)/ The chulhas are sought to be installed through ward level camps organised in local self governments who want to avail subsidy. Material procurement shall be through banks and CDS. Wire cut bricks, AC pipes, gratings, ceramic liners etc, shall be through banks if possible. Otherwise procurement shall be through CDS network of the procurement mechanism for NREGS. Sand, tiles, clay, rice husk shall be through CDS network. 10% of the cost of the devices shall be set apart as corpus fund for maintenance support and quality control. Annual Maintenance Contract (AMC) shall be worked out availing the corpus fund for maintenance support and quality control. Annual Maintenance Contract (AMC) shall be worked out availing the corpus fund through SEWs certified at the state level. AMC shall cover preventive maintenance and repair charges. Material replacement shall be extra. Insurance coverage shall be also attempted. 10% of the installations shall be verified by third party agencies for functionality, use and performance.

3.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost
1.	ICCA	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 25 cm – 40 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 100, 1 set CI gratings (22.5"x22.5") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x4", 50kg cement, 20 pans sand, 2 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs 2500
2	ICCB	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 41 cm – 55 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 120, 1 set CI gratings (22.5"x22.5") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x4", 50kg cement, 20 pans sand, 20 pans sand, 3 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs 2600
3	ICCC	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 56 cm – 70 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 140, 1 set CI gratings (22.5"x22.5") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x4", 50kg cement, 25 pans sand, 3 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs 3450
4	ICCD	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 71 cm – 85 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 150, 1 set CI gratings (22.5"x22.5") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x4", 75kg cement, 30 pans sand, 3 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs.3950

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost
5	ICCE	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 86 cm – 100 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl finish	Wire cut bricks 170, 1 set CI gratings (30"x30"x1") 1 set, CI plate (30"x30"x1") AC pipe 10"x6", 75kg cement, 30 pans sand, 4 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs.4750
6	ICCF	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 101 cm – 115 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 190, 1 set CI gratings (30"x30"x1") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x6", 75kg cement, 35 pans sand, 4 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs. 5000
7	ICCG	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 116 cm – 130 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 200, 1 set CI gratings (45"x30"x1") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x6", 75kg cement, 35 pans sand, 4 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs. 5650
8	ICCH	Improved wood burning Community chulha model IRTC, Dia 131 cm – 145 cm, with wire cut brick liners, grating baffle, junction box and chimney with cowl	Wire cut bricks 210, 1 set CI gratings (45"x30"x1") 1 set, CI plate (22.5"x22.5"x3/4") AC pipe 10"x6", 100kg cement, 40 pans sand, 4 pans coarse aggregate and 1 no cowl.	Rs. 6050

3.3. Subsidy Norms

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
1	ICCA	Rs. 2500	60% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 437.50 Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEW on production of a digital photograph of the installation attested by gazetted officer or	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs1400 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs1750 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
			functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.200 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.200 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.
2	ICCB	Rs 2600	25% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 467.50 Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs1496 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.200 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs1870 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.200 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.
3	ICCC	Rs 3450	25% subsidy for	80% subsidy for	100% subsidy for

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
			material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs 530 Rs. 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs1696 Rs 300 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.400 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs2120 Rs 600 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.400 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.
4	ICCD	Rs 3950	25% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs. 645 Rs. 600 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs.2064 Rs 600 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs.2580 Rs 600 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
			proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.400 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.400 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.
5	ICCE	Rs 4750	25% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs.700 Rs. 900 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs.2240 Rs 900 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.600 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs.2800 Rs.900 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.600 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
6	ICCF	Rs 5000	25% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs 762.5 Rs. 900 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs2440 Rs 900 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.600 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs 3050 Rs 900 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.600 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.
7	ICCG	Rs 5650	25% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs 782.5 Rs. 1200 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs2504 Rs 1200 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS network subject to a limit of Rs3130 Rs 1200 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
			along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.800 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.800 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.
8	ICCH	Rs 6050	25% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 870 Rs. 1200 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Corpus fund for maintenance to be met by local self governments.	80% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs 2784 Rs 1200 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.800 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self	100% subsidy for material cost including transportation cost released through banks/CDS net work subject to a limit of Rs.3480 Rs.1200 as SEW wages from local self governments to TESM certified SEWs on production of a digital photograph of the installation along with a proforma on the installation attested by gazetted officer or functionary of TESM Rs.800 paid from local self governments against actual work out turn of beneficiary, as wages. Corpus fund for maintenance to be met by local self

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Commercial	Community Institutions	Government Institutions
				governments.	governments.

4. SOLAR COOKER MODELS FOR DOMESTIC, COMMUNITY AND INSTITUTIONAL PURPOSES

4.1. Introduction

Box type solar cookers with transparent topped boxes and reflective lids designed to capture solar heat have been tried out in Kerala successfully. Dish type solar cookers using parabolic concentrators for directing sunlight on to a container are also becoming popular. Community solar cookers with flexible reflectors capable of reaching temperatures for steam cooking shall be used to more than 50 persons. A process of vendor accreditation for agencies which can provide delivery and support for such services shall be undertaken by TESM. The specifications mentioned are base specifications which shall be fine tuned during accreditation process.

4.2 Estimated Cost

Sl.no.	Item code	Description	Estimated materials	Estimated cost (Rs)
1.	SCBOX	Solar Cooker box type Domestic	<p>Box type solar cooker consisting of an insulated box made of galvanised steel sheet of minimum thickness 0.45 mm/Aluminium sheet (0.5 mm)/ fiber reinforced plastic (FRP) with minimum thickness 1 mm, metallic cooking tray, double glass lid on the cooking tray and a reflecting mirror fitted on the under side of the lid of the box. Insulation should be provided at sides and bottom including edges.</p> <p>The inner surface of the cooking tray shall be painted black with matte finish and it should withstand a temperature of 175⁰C. Single piece toughened glass of minimum thickness 4 mm at a spacing of 10 ± 2 mm shall be used in the cover plate. The cover plate should have the provision for keeping it in an inclined position. Gaskets and sealants may be of neoprene/EDPM/silicon rubber of minimum 2 mm thick. Cooking pots shall be made of aluminum alloy/stainless steel with suitable lids. The out side of pots and lids shall be coated with matte black. Bottom of the pots shall not be painted. 4 nos. of castor wheels as per</p>	3000

			IS: 5932 shall be provided. The screws, hinges, lever rods, lock, handles etc. used in the solar cooker shall be of stainless steel.	
2.	SCSK 14	Solar cooker Dish type Domestic	<p>Configuration: Paraboloid dish, made of single reflector, or by joining smaller pieces of reflector, fixed firmly to a rigid frame. Size and shape of the dish shall be such that when exposed to sun in the normal direction, a point focus would be formed. Dish diameter 1.4m, minimum</p> <p>Reflector material</p> <p>Bright anodized aluminum sheets of thickness 0.4 mm, or Glass mirrors, thickness about 3 mm, with suitable protective layer on back to minimize degradation of the reflective coating due to weathering. Reflectivity > 80%, minimum Useful Life 5 Years, minimum focal point when dish is exposed to sun's rays at normal incidence, the size of the point where reflected rays get focused would be less or equal to the size of base area of the cooking pot.</p> <p>Supporting Frame of the dish</p> <p>Made either of MS rings supported by MS strips, FRP material, or thick MS wiremesh structure. Rigid enough to resist any deformation of the dish shape due to wind pressure or manual handling. The MS structure will have epoxy/anti-rust coating.</p>	7000
3	SCSCHF	Solar cooker Dish type for Community cooking	<p>Configuration Concentrating type having a secondary reflector to enable cooking of food inside the kitchen.</p> <p>Primary Reflector</p> <p>Shape and make Elliptical dish, made up of multiple pieces of reflecting mirrors supported with a rigid frame/structure to form Scheffler reflector.</p> <p>Aperture area 7.0 sq.m, minimum</p> <p>Material Bright anodized aluminum sheets of thickness 0.4 mm, or Glass mirrors, of thickness about 3 mm and having suitable protective layer on back to minimize degradation of the</p>	7,5000

			<p>reflective coating due to weathering Reflectivity >80%, minimum Useful life 5 years, minimum Focal point When exposed to sun's rays at normal incidence, shape of the focal point should nearly be circular with a diameter of 350 to 400 mm formed on the opening of kitchen wall to reach the secondary reflector.</p> <p>Frame & support structure Rigid enough to resist deformation of the dish shape due to wind pressure or manual handling. made of anodized aluminum/mid steel with epoxy/powder coating</p> <p>Tracking mechanism Automatic, mechanical clock – work arrangement designed for E-W tracking of the reflector along its polar axis to align it in the direction normal to the sun's rays having a provision for seasonal adjustment manually for the tilt angle.</p> <p>Secondary Reflector Bright anodized aluminum sheet with minimum reflectivity of 80% fixed on a curved metallic structure. Size & curvature of the structure is such that the reflected rays get focused on to the bottom of the cooking pot of about 300 mm diameter.</p> <p>Other Requirements The entire structure should be able to withstand wind pressure up to a speed of 60km per hour without any damage. All parts/components should be weather resistant and able to withstand degradation due to climatic conditions for a period of 15 years (except for reflecting mirrors which may require replacement early).</p> <p>The cooker to be installed and commissioned at the site by the supplier. Necessary training will be imparted to the beneficiary regarding operation, maintenance and trouble shooting of the cooker to be provided by vendor.</p> <p>Two years warranty shall be given by the vendor for the whole system with free service for repair/replacement of parts during warranty period.</p>	
--	--	--	---	--

4.3 Subsidy Norms

Sl No.	Item Code	Estimated Cost	Subsidy Particulars		
			Domestic (BPL only)	Community	Institutional
1.	SCBOX	3000	30% of the system price + applicable MNRE subsidy	Not Applicable	Not Applicable
2.	SCSK14	7000	30% of the system price + applicable MNRE subsidy	Not Applicable	Not Applicable
3.	SCSCHF	75000	Not Applicable	50% of the system price + applicable MNRE subsidy	100% of the system price

5. SOLAR WATER HEATER MODELS FOR DOMESTIC, COMMERCIAL AND INSTITUTIONAL PURPOSES

5.1 Introduction

Solar water heaters for generating hot water of around 60 to 70⁰C using flat plate collector and evacuated tubes have been disseminated widely. Models using Heat Exchanger can ensure that solar water heaters can be used to provide hot water for cooking as well. However this is not very popular in the state as of now. Solar water heater products are provided by vendors accredited for the programme. Dissemination of Solar Water Heating Systems (SWHS) approved by the Total Energy Security Mission shall be based on a combined programme of capital subsidy and loan linked interest subsidy. The interest subsidy scheme of Ministry of New and Renewable Energy is integrated into the package. 5 years' gaurantee shall be covered. Minimum cost for cold water and hot water plumbing and wiring shall be covered as additional capital cost. A corpus fund shall be created with 10% costs for post waranty maintenance, repair, and insurance. The corpus fund shall be maintained by the local self governments separately for quality control, technical support and maintenance of community installations through accredited vendors. Release of cost of accessories shall be subject to submission of proof of installation and measurement of plumbing and electrical connection particulars by TESM functionaries. The specifications mentioned are base specifications which shall be fine tuned during accreditation process.

5.2 Estimated Cost

Sl.no.	Item code	Description	Estimated materials	Estimated cost (Rs)
1.	SWHO100F	100 LPD Flat Plate Collector (FPC) Based solar water heater without heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS 12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 2 sq.m, with makeup tank of 50 liters, 2 KW electric back up heater (ISI), 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand	25000

			<p>assembly must be of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled with black colour or powder coated. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X-04Cr19Ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1" PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using 3/4" CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5 sq.mm ISI marked copper cable.</p>	
2	SWHO200F	200 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	<p>IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, with makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 2 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and clad with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of</p>	40000

			32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5 sq.mm ISI marked copper cable.	
3.	SWHO300F	300 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS 12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 2 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial	50000

			Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5 sq.mm ISI marked copper cable.	
4.	SWHO300F	300 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater with heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS 12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 2 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connections. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5 sq.mm ISI marked copper cable.	76500

5.	SWHO500F	500 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 4 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and clad with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 4 sq.mm SWG ISI marked copper cable.	75000
6	SWHH500F	500 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater with heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS 12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 4 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet &	103000

			<p>make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, isulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 4 sq.mm SWG ISI marked copper cable.</p>	
7	SWHO1000F	1000 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	<p>IS 12933 (part-1), IS 12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 9 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and cladded with 26</p>	170000

			swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 6 sq.mm ISI marked copper cable.	
8	SWHH1000F	1000 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater with heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 9 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick	206000

			rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 6 sq. mm SWG ISI marked copper cable.	
9	SWHO1500F	1500 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS 12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 9 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and clad with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid	255000

			Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 6 sq.mm SWG ISI marked copper cable.	
10	SWHH1500F	1500 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater with heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 9 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 6 sq.mm SWG ISI marked copper cable.	304000

11	SWHO2000F	2000 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 12 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and clad with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 10 sq.mm ISI marked copper cable.	350000
12	SWHH2000F	2000 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater with heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 12 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet &	396000

			make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, isulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 10 sq.mm ISI marked copper cable.	
13	SWHO3000F	3000 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 12 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank.. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26	525000

			<p>swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 10 sq.mm ISI marked copper cable.</p>	
14	SWHH3000F	3000 LPD Flat Plate Collector (FPC) solar water heater without heat exchanger	<p>IS 12933 (part-1), IS12933 (Part-2)/2003 marked solar flat plate collector with a minimum surface area of 4 sq.m, makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 12 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and clad with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick</p>	591000

			rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 10 sq.mm ISI marked copper cable.	
15	SWHO100E	100 LPD ETC based Solar water heater with heat exchanger	Manufactured by MNES approved firms having minimum 14 tubes makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 2 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr	19000

			using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5sq.mm ISI marked copper cable.	
16	SWHO200E	200 LPD ETC based Solar water heater without heat exchanger	Manufactured by MNES approved firms having minimum 28 tubes makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 2 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5sq.mm ISI marked copper cable.	35000
17	SWHO300E	300 LPD ETC based Solar water heater without heat	Manufactured by MNES approved firms having minimum 42 tubes makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 2 KW	45000

		exchanger	<p>electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 2.5sq.mm ISI marked copper cable.</p>	
18	SWHO500E	500 LPD ETC based Solar water heater without heat exchanger	<p>Manufactured by MNES approved firms having minimum 70 tubes makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 4 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and cladded with 26</p>	72000

			<p>swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 4 sq.mm ISI marked copper cable.</p>	
19	SWHO1000E	1000 LPD ETC based Solar water heater without heat exchanger	<p>Manufactured by MNES approved firms having minimum 120 tubes makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 9 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m³ density with 22 SWG</p>	155000

			aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto 10mtr using ¾''CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 6 sq.mm ISI marked copper cable.	
20	SWHO1500E	1500 LPD ETC based Solar water heater without heat exchanger	Manufactured by MNES approved firms having minimum 180 tubes makeup tank of 50 liters PVC tank with adequate structure, 9 KW electric back up heater with (ISI) mark, 3 valves to be provided one at inlet, Outlet & make up tank. Collector stand assembly made of MS angle size 38 x 38 x 4mm, or tubular structure, pretreated, stove enamelled/powder coated in black colour. Interconnection ISI marked class (B) GI pipe insulated with 50 mm thick glass wool with density of 48kg/m ³ and cladded with 26 swg Aluminium sheet, EDPM hose pipes may also be used wherever applicable for inter connection. Hot water storage tank shall be non-pressure type made of stainless steel grade X04Cr19ni9 or X07Cr18Ni9 Tig Welded, insulated with 40mm thick PUF of 32 Kg/m ³ or with 100 mm thick rock wool/mineral wool of 48Kg/m ³ density with 22 SWG aluminium cladding. PUF insulation may be pre extruded type fitted with FRP external cladding or injection moulded in a twin walled steel tank and PPE/HDPE end cap. Sacrificial Anode has to be provided to avoid Galvanising. Plumbing for cold water for a length upto 10 mtr using ISI marked 1''PVC pipe, hot water plumbing for a length upto	225000

			10mtr using ¾”CPVC, Wiring for back up heater upto a length of 10 mtr with 6 sq.mm ISI marked copper cable.	
--	--	--	---	--

Note: Cost includes 10 mtr. cold water pipe line of specified dia, 10 mtr. hot water pipe line of specified dia and 10 mtr electrical wiring with ISI marked 3 pin plug, socket and switch of specified amperage. For additional plumbing and wiring rates shall be as follows.

SL No.	Description	Pipe dia/Wire size	Unit rate (Rs.) per metre
1.	Cold water piping	¾”	50
2.	Cold water piping	1”	65
3.	Hot water piping	¾”	100
4.	Hot water piping	1”	140
5.	Electrical wiring	2.5 sq.mm	100
6.	Electrical wiring	4 sq.mm	140
7.	Electrical wiring	6 sq.mm	200
8.	Electrical wiring	10 sq.mm	300

5.3. Subsidy Norms

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
1	SWHO 100F	2500 Plus 2800 For accessories	15% subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 3750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs.2800/- interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 2% can be also availed.	NOT APPLICABLE	100% Subsidy of System Cost released through bank subjected a maximum of Rs. 25000/- Rs.2500/- has to be set apart by Local self government for future maintenance

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
2.	SWHO 200F	40000 Plus 2800 for accessories	15% subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs.6000/- Plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs.2800/- interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 2% can be also availed	NOT APPLICABLE	100% Subsidy of System Cost released through bank subjected a maximum of Rs. 40000/- Rs. 4000/- has to be set apart by Local self, government for future maintenance
3.	SWHO 300F	50000 Plus 2800 for accessories	15% subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 7500/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs.2800/- interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend o 2 % can be also availed	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 7500/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs.2800/- interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5% can be also availed.	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 50000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs.5000/- had to be set apart by Local self government for future maintenance
4.	SWHH 300F	65000 Plus 2800 for accessories	15% subsidy of system cost related through bank subjected a maximum of Rs. 9750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring	15% subsidy of system cost related through bank subjected a maximum of Rs. 9750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to	100% subsidy of system cost related through bank subjected a maximum of Rs.65000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
			limited to Rs.2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 2% can be also availed.	Rs.2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%.	limited to Rs.2800/- Rs. 6500 has to be set apart by local self government for future maintenance.
5.	SWHO 500F	75000 Plus 3150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 11250/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 75000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Rs. 7500 has to be set apart by local self government for future maintenance.
6.	SWHO 500F	103000 Plus 3150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 15450/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 103000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Rs. 10,000 has to be set apart by local self government for future maintenance.

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
7.	SWHH 1000F	170000 Plus 3150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 25500/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 170000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Rs. 17000 has to be set apart by local self government for future maintenance.
8	SWHH 1000F	206000 Plus 3150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 30900/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs.206000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 3150/- Rs. 20600 has to be set apart by local self government for future maintenance.
9.	SWHH 1500F	255000 Plus 4650 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 38250/- plus cost of essential plumbing and	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 255000/- plus cost of essential plumbing and

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
				electrical wiring limited to Rs. 4650/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	electrical wiring limited to Rs. 4650/- Rs. 25500 has to be set apart by local self government for future maintenance.
10	SWHH 1500F	304200 Plus 4650 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs 45630/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 4650/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 304200/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 4650/- Rs. 304200 has to be set apart by local self government for future maintenance.
11	SWHH 2000F	350000 Plus 4650 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 52500/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 4650/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 350000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 4650/- Rs. 35000 has to be set apart by local self government for future maintenance.

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
12	SWHH 2000F	396000 Plus 4650 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 59400/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 4650/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 396000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 4650/- Rs. 39600 has to be set apart by local self government for future maintenance.
13	SWHO 3000F	525000 plus 5150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 78750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 525000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 52500 has to be set apart by local self government for future maintenance.
14	SWHH 3000F	591000 plus 5150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 88650/- plus cost of essential plumbing and	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 591000/- plus cost of essential plumbing and

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
				electrical wiring limited to Rs. 5150/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	electrical wiring limited to Rs. 5150/- Rs. 59100 has to be set apart by local self government for future maintenance.
15	SWHO 100E	19000 plus 2800 for accessories	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 2850/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	NOT APPLICABLE	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 19000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 1900 has to be set apart by local self government for future maintenance.
16	SWHO 200E	35000 plus 2800 for accessories	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 5250/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of	NOT APPLICABLE	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 35000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 3500 has to be set apart by local self government for future maintenance.

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
			2%		
17	SWHO 300E	45000 plus 2800 for accessories	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 6750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 2%	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 6750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 45000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 4500 has to be set apart by local self government for future maintenance.
18	SWHO 500E	72000 plus 3150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 10800/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 72000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 7200 has to be set apart by local self government for future maintenance.

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy Particulars		
			Domestic	Commercial	Government Institutions
19	SWHO 1000E	155000 plus 3150 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 23250/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 155000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 15500 has to be set apart by local self government for future maintenance.
20	SWHO 1500E	225000 plus 4650 for accessories	NOT APPLICABLE	15% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 33750/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Avail interest subsidy from MNRE for 85% of the loan to the extend of 5%	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs. 225000/- plus cost of essential plumbing and electrical wiring limited to Rs. 2800/- Rs. 22500 has to be set apart by local self government for future maintenance.

MNRE capital subsidy for vendors not enjoying interest subsidy to the extent of Rs.1100 per m² for registered institutions and Rs.825 per m² for Commercial institutions.

6. SOLAR DRIER MODELS FOR DOMESTIC, COMMERCIAL AND INSTITUTIONAL PURPOSES

6.1 Introduction

Low temperature solar technologies using green house effect are being used widely for drying of food material and several other products. Appropriately designed and constructed drying cabinets are used for the purpose. Dissemination for Solar Drier approved by the Total Energy Security Mission shall be based on a programme of capital subsidy. MNRE subsidy shall be also obtained on reimbursement. A corpus fund shall be created with 10% of the capital cost for post warranty maintenance, repair, and insurance. The corpus fund shall be maintained by the local self government separately. The specifications mentioned are base specifications which shall be fine tuned during accreditation process.

6.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost (Rs.)
1.	SDOR70	Solar Drier 70kg/batch for Fish/ vegetables/green leaves	Plinth area 14 sq.m, solar collector area of minimum 11.5 sq.m, loading capacity of 70kg, optimum drying temperature 55-60 ⁰ C	192000
2.	SDHS70	Solar Drier 70kg/batch for Fish/ vegetables/green leaves	Plinth area 18 sq.m, solar collector area of minimum 15.5 sq.m, loading capacity of 70kg, optimum drying temperature 50-70 ⁰ C	222000
3	SDOR35	Solar Drier 35kg/batch for Fish/ vegetables/green leaves	Plinth area 7 sq.m, solar collector area of minimum 6 sq.m, loading capacity of 35kg, optimum drying temperature 58-62 ⁰ C	150000
4	SDM200R	Solar Tumble/wet cloth/herbal rubber product drier 200kg (max) perbatch	Collector area 55 sq.m, Retrofitment model with 25 KW backup power, operating temperature 60-80 ⁰ C	5,00,000

6.3. Subsidy Norms

Sl. No	Item Code	Estimated Cost	Subsidy Particulars	
			Domestic Commercial	Government Institutions
1	SDOR70	192000	15% Subsidy of system cost	100% Subsidy of system

			released through bank subject to a maximum of Rs. 28800/- Reimbursement of MNRE subsidy Rs.20125/- shall be additional	cost released through bank subjected a maximum of Rs.192000/-, Rs 19200/- has to be provided by LB for future maintenance space for installation has to be provided by beneficiary MNRE subsidy obtained as reimbursement
2	SDHS70	222000	15% Subsidy of system cost released through bank subject to a maximum of Rs. 33300/- Reimbursement of MNRE subsidy Rs.20125/- shall be additional	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs.222000/-, Rs 22200/- has to be provided by LB for future maintenance space for installation has to be provided by beneficiary MNRE subsidy obtained as reimbursement
3	SDOR35	150000	15% Subsidy of system cost released through bank subject to a maximum of Rs. 22500/- Reimbursement of MNRE subsidy Rs.10500/- shall be additional	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs.150000/-, Rs 15000/- has to be provided by LB for future maintenance space for installation has to be provided by beneficiary MNRE subsidy obtained as reimbursement
4	SDM200R	500000	15% Subsidy of system cost released through bank subject to a maximum of Rs. 75000/- Reimbursement of MNRE subsidy Rs.96250/- shall be additional	100% Subsidy of system cost released through bank subjected a maximum of Rs.500000/-, Rs 50000/- has to be provided by LB for future maintenance space for installation has to be provided by beneficiary MNRE subsidy obtained as reimbursement

7. SOLAR LIGHTING SYSTEMS FOR NON-ELECTRIC HOMES AND FOR STREET LIGHTING

7.1 Introduction

Dissemination of Solar lighting system shall be based on LED technologies approved by the Total Energy Security Mission. New generation LEDs of more than 80 lumen/watt shall be used. The solar street lighting system using LED shall be made available for institutional use where as solar home lighting systems and solar lanterns shall be limited to non-electric homes certified by the civil supplies

department and the local government. Solar lantern and solar home lighting system will be limited to one unit per ration card. A corpus fund shall be created with 10% costs for community installations for post warranty maintenance, repair, and insurance. The corpus fund shall be maintained by the local self government separately. The specifications mentioned are base specifications which shall be fine tuned during accreditation process.

7.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost (Rs)
1.	SLLED	Multi purpose portable lantern for out doors as well as indoors with a connected load of 1 watt delivering up to 80/100 lumens and provided with multipurpose brightness	Compact lantern unit with solar panel 2.5 watt, LED luminire 6v 4.5 AH SMF battery, with charging socket, indicators, connecting wires etc.	1100
2	SHLS	Fixed type lighting system of 3 watt or multiple levels in a group of three lights for small home	Three LED light units of 3 watt and 1 watt with 10 watt solar panel, 12v 7AH SMF battery with charge controller, connection wires etc.	5000

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost (Rs)
3	SSLSS	Pole mounted street lighting system with LED which consumes 5 watt with solar panel, battery and all accessories. (Lumen out put 80-100 lumen/watt)	<ul style="list-style-type: none"> • Pole (5 Meters 2.5 inch diameter MS pole with either powder coated/silver painted/Galvanized) • Panel Structure (This supporting structure for the solar panel) • Battery Box (plastic/MS suitable for out door applications with a lining for temperature control and corrosion proof painting) • Luminary (Engineering plastic /MS powder coated luminary/Aluminum luminary) • Luminary fixing rod (powder coated/silver painted/Galvanized) • Cables (Adequately rated Electrical grade copper cables set) • Grouting Rods (to support the mounted pole) • Solar Module (mono/poly crystalline 12v solar panels of 12 W) • Sealed maintenance free Battery 12v, 17AH • Fixing clamps and hardware (all environment protected) 	9500
4	SSLS10	Pole mounted street lighting system with LED which consumes 10 watt with solar panel, battery and all accessories. (Lumen out put 80-100 lumen/watt)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pole (5 Meters 205 inch diameter MS pole with either powder coated/silver painted/Galvanized) ❖ Panel structure (This is a supporting structure for the solar panel) ❖ Battery Box (Plastic/MS 	19000

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost (Rs)
			<p>suitable for out door applications with a lining for temperature control and corrosion proof painting.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Luminary (Engineering plastic/MS powder coated luminary/Aluminum luminary) ❖ Luminary fixing rod (powder coated/silver painted/Galvanized) ❖ Cables (Adequately rated Electrical grade copper cable set) ❖ grouting Rods (to support the mounted pole) ❖ Solar Module (Mono/Poly crystalline 12 V solar panels of 25W) ❖ sealed maintenance free Battery 12 V, 26 AH ❖ Fixing clamps and hardware (all environment protected) 	
5	SOLST	Double-sided-Flashing Stays on more than 10 hours at night & 7 raining days Ultra Bright super LED's, Epoxy with L shaped screws and anti theft patent, installation system	<p>Lamp LED X6 in Red, White, Yellow, Green & Blue</p> <p>Solar Cell Mono Crystalline, 525mW, 2.5V, 120mA</p> <p>Storage Battery NI-MH or Capacitor</p> <p>Material Aluminum &PC</p> <p>Dimensions DIA 110x90x30mm</p> <p>Weight 398 g</p> <p>Flashing 60/min or 90/min or</p>	2800

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials	Estimated Cost (Rs)
			120/min or as required LED's Luminosity ≥ 7500 mcd to 14000 mcd Visibility 1 km	

7.3 Subsidy Norms

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost (Rs)	Subsidy particulars			
			ST(BPL)	SC (BPL)	GEN(BPL)-Non electric homes only	Community
1	SLLED	1100	100%	100%	90%	NA
2	SHLS	5000	100%	100%	90%	NA
3	SSLS5	9500	NA	NA	NA	100%
4	SSLS10	19000	NA	NA	NA	100%
5	SOLST	2800	NA	NA	NA	100%

8. LIGHTING GADGETS

8.1 Introduction

Dissemination of lighting gadgets approved by the Total Energy Security Mission shall be based on high efficiency Light Emitting Diodes (LED) technology. The products shall be made available through accredited vendors to start with. Assembling by Community Development Societies (CDS) based micro enterprises is envisaged in the long run. For LED lantern kiosk, an essential spare parts kit and accessories for charging panel have been included in the cost. The specifications mentioned are base specifications which shall be fine tuned during accreditation process.

8.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Cost (Rs)
1.	LIGTS	LED based light unit with 2 watt which delivers around 150 lumens with built in rechargeable battery that can be used for various outside tasks	900
2	LIGCS	LED based light unit which delivers around 20 lumens with built in rechargeable battery that can used as study light for children that can be charged using Mobile charger.	100

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Cost (Rs)
3	LIGFL	LED based light unit with rechargeable battery which helps to identify fishing nets on the sea visible from 3kms and is in red and yellow in color which floats on water and is hooked to the net under water	500
4	LIGVL	A set of 25 nos. grid charged LED based lantern model long lasting vendor lights which consumes 2 watt (150 lumens) with built in battery that lasts 20 plus hrs requiring recharge once in 4 to 5 days to be issued on a daily lease basis replacing kerosene wick lamps, kerosene hurricane lanterns and petromax lamps. Essential spares include batteries, luminire, charging sockets, control cards etc.	22500 + spares cost of Rs.7500

8.3 Subsidy Norms

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy particulars		
			ST(BPL)	SC (BPL)	GEN(BPL)
1	LIGTS	900	100%	90%	60%
2	LIGCS	100	100%	90%	60%
3	LIGFL	500	100%	90%	60%
4	LIGVL	22500+ essential spares and accessories for Rs.7500	Programme shall be linked to SGSY. Capital cost shall be met from SGSY. Essential spare and accessories made available as subsidy by the local Government	Programme shall be linked to SGSY. Capital cost shall be met from SGSY. Essential spare and accessories made available as subsidy by the local Government	Programme shall be linked to SGSY. Capital cost shall be met from SGSY. Essential spare and accessories made available as subsidy by the local Government

9. PART, WOOD FIRED GASIFIER CREMETORIUM

9.1 Introduction

Cremation in Kerala is mostly through open burning. In certain urban locations electric cremetoria exists. Both these options are very poor from an energy consumption and environmental point of view. Wood fired gasifier cremetoria have come in as an alternative. This has been widely tried out in Tamil Nadu and has been found to economically very attractive.

9.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials and Cost
1.	WBGCR	Down draft gasifiers with blowers, biomass feeders, furnace, chimney, scrubbers, gas engine, ash conveyor, cooling tower,	Rough estimate Civil work including cost of furnace based on design Rs 20 lakh

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Materials and Cost	
		water treatment plant etc. having an out put. of 2,50,000 kCal/h, input rating of 100 kg/hour, overall efficiency 70% with rigorous ash pollution, water pollution carbon dioxide emission standards. Minimum space of 180 sq. mtr for gasifier unit and furnace. Minimum space requirement for the project would be around 5 Are.	Gasifier	Rs 37 lakh
			Contingencies, integration charges, AMC, Statutory Clearances	Rs 9 lakh
			Civil cost shall vary depending on location, number of furnaces etc.	

9.3 Subsidy Norms

Sl. No.	Item Code	Estimated Cost	Subsidy particulars
1	WBGCR	Rs. 67,00000	100% subsidy for installations of Local Governments. MNRE subsidy reimbursible

10. HOT BOX

10.1 Introduction

The HOT BOX is an improvement of the traditional hay box used in Kerala kitchen of energy conservation from time immemorial. Private vendors have come up with costly models for this which are excellent in finish and durability. However there are a variety problems of ergonomics and flexibility around these products. Further, they are too expensive for the common man. Simple hot boxes with assured durability is proposed to be disseminated as a part of the programme. The specifications mentioned are base specifications which shall be fine tuned during accreditation process.

10.2 Estimated Cost

Sl. No.	Item Code	Description	Estimated Cost (Rs)
1.	HOT BOX	An insulated box made of thermocole with poly propylene jacket which can save 65 to 75% of cooking fuel in the case of water based cooking, suitable for rice cooking	250

10.3 Subsidy Norms

Sl. No	ITEM CODE	Estimated Cost	Subsidy particulars		
			ST(BPL)	SC (BPL)	GEN(BPL)
1	HOT BOX	250	100%	90%	60%

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 52936/ഡി.എ1/2008/തസ്വഭവ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ(ഡിഎ) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി: 11.8.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം:- പതിനൊന്നാം പദ്ധതി ജനകീയാസൂത്രണം-സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ-വിശദീകരണം-സംബന്ധിച്ച്

- സൂചന:-1. സ.ഉ.(എം.എസ്)183/2007/തസ്വഭവ; തീയതി 24.7.2007
- 2. സ.ഉ (സാധാ) 1760/08/തസ്വഭവ.തീയതി 20.6.2008
- 3. സ.ഉ.(എം.എസ്) 199/2008/തസ്വഭവ; തീയതി 11.7.2008

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് സൂചന ഒന്ന് മുഖേന പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് ചില വിശദീകരണങ്ങൾ നൽകേണ്ടതുണ്ടെന്ന് വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സംസ്ഥാന തല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 25.7.2008-ലെ യോഗം ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ ശുപാർശ സർക്കാർ വിശദമായി പരിശോധിച്ച് ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന വിശദീകരണങ്ങൾ നൽകുന്നു.

1. നെൽകൃഷി

- (1) വിള ഇൻഷുറൻസ് പ്രീമിയം, കൃഷി ചെലവ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ ഒരു ഹെക്ടറിന് പരമാവധി 2500 രൂപ ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നതിന് സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തേക്കാണ് 2500 രൂപ ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നത്. ഒരു വർഷം കുറഞ്ഞത് ഒരുപ്പു കൃഷിയെങ്കിലും ചെയ്താൽ ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.
- (2) ഒരു ഹെക്ടറോ അതിൽ കുറവോ ഭൂമി സ്വന്തമായുള്ള കർഷകർക്കും (നാമമാത്ര കർഷകർ) പാട്ടകൃഷി ചെയ്യുന്ന കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ/കർഷകതൊഴിലാളി ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരം ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. പാട്ടകൃഷി ചെയ്യുന്ന കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾക്ക് മാത്രം ഒരു ഏക്കറിന് പരമാവധി 1000 രൂപ ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നതാണെന്ന് സൂചന രണ്ട് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ചാണ് 2500 രൂപ ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നതിന് സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ സൂചന രണ്ടിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.
- (3) നടീലിനു/വിതയ്ക്കു ശേഷം തുക അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു വർഷം ഒന്നിലേറെ പ്രാവശ്യം കൃഷി ചെയ്യുകയാണെങ്കിലും ആദ്യ കൃഷിക്ക് തന്നെ ധനസഹായം നൽകാം.

- (4) കൃഷി ചെലവിന് കൃഷി വകുപ്പിന്റെ/മറ്റ് ഏജൻസികളുടെ ധനസഹായം ലഭിക്കുന്ന വർക്ക് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ധനസഹായത്തിന് അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.
- (5) മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച പ്രകാരമുള്ള ധനസഹായത്തിന് പുറമെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരമുള്ള ഉത്പാദനോപാധികളും അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

2. ഭൂവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ

- (1) കൃഷി വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്ന സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി തരിശ് ഭൂമി കൃഷിയോഗ്യമാക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ഭൂവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതിയുടെ ആക്ഷൻ പ്ലാനിൽ ഉൾപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല.
- (2) നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ തരിശ് ഭൂമി കൃഷിയോഗ്യമാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒറ്റത്തവണത്തേക്ക് വികേന്ദ്രീകൃതസുത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പൊതു മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്.
- (3) നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ മണ്ണ് സംരക്ഷണ പ്രവൃത്തികൾക്ക് പശ്ചിമഘട്ട വികസന പരിപാടിയുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

3. ഓട്ടോറിക്ഷ/പിക്-അപ്പ് ഓട്ടോറിക്ഷ

സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിൽ പട്ടികജാതിക്കാർക്ക് അനുവദിക്കാവുന്ന സബ്സിഡിയുടെ നിരക്ക് 15,000 രൂപ എന്ന് തെറ്റായിട്ടാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. പട്ടികജാതിക്കാർക്ക് 30,000 രൂപ സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്നതാണെന്ന് സ്പഷ്ടീകരണം നൽകുന്നു.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - ആശ്രയ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള ഭവന നിർമ്മാണം - ധനസഹായ തുക വർദ്ധിപ്പിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ (സാധാ) നമ്പർ 3958/2008/തസ്വഭവ.

തിരുവനന്തപുരം, 11-11-2008

- പരാമർശം :
1. 24.07.2007-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്) 183/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  2. 04.10.2007-ലെ സ.ഉ.(സാധാ) 2712/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  3. 11.07.2008-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്) 199/08/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  4. വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റിയുടെ 29.10.2008-ലെ യോഗ തീരുമാനം (ഇനം 2.37)

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളും അനുബന്ധ വിഷയങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് പരാമർശം ഒന്ന് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് പരാമർശം മൂന്ന് പ്രകാരം ചില കുട്ടിച്ചേർക്കലുകളും പരിഷ്കാരങ്ങളും വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗരേഖ പ്രകാരം ആശ്രയ-അഗതി പുനരധിവാസ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്തൃ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകാവുന്ന പരമാവധി ധനസഹായം 75,000 രൂപയാണ്. ഭവന നിർമ്മാണ ധനസഹായം 1.00 ലക്ഷം രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കാവുന്നതാണെന്ന് വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതി ഗവൺമെന്റിലേയ്ക്ക് ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ ശുപാർശ സർക്കാർ വിശദമായി പരിശോധിച്ച്, ആശ്രയ-അഗതി പുനരധിവാസ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്തൃ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന ഭവനനിർമ്മാണ ധനസഹായം 1.00 ലക്ഷം രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകി ഉത്തരവാകുന്നു. സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ കുട്ടിച്ചേർക്കലുകളും പരിഷ്കാരങ്ങളും വരുത്തിക്കൊണ്ട് പരാമർശം മൂന്ന് പ്രകാരം ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച 11.07.2008-നുശേഷം കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ട ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഈ ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള ധനസഹായം അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

ജില്ലാതല ആസൂത്രണസമിതിയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ച ആശ്രയ പ്രോജക്ടിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന തീരുമാനപ്രകാരം അധിക തുക വകയിരുത്തി ഭേദഗതി ചെയ്ത് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. മേഖല വിഭജനത്തിൽപ്പെടാത്ത പ്രോജക്ടുകളുടെ വിഹിതത്തിൽനിന്നോ സേവന-പശ്ചാത്തല മേഖലകളിൽനിന്നോ അധിക തുക കണ്ടെത്തണം. ലഭ്യമാണെങ്കിൽ തനത് ഫണ്ടും വകയിരുത്താവുന്നതാണ്. ഭേദഗതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ നടപടി ഉത്തരവിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

2 സാധനങ്ങളും സാമഗ്രികളും വാങ്ങൽ

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണം-പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ഭൂമി ലഭ്യമാക്കൽ-നടപടി ക്രമങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ (എം.എസ്.) നമ്പർ 9/2008/തസ്വഭവ.

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 07.01.2008

- പരാമർശം : 1. 11.07.2002-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്) 27/2002/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
 2. 24.07.2007-ലെ സ.ഉ.(സാധാ) 183/2007/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവയുടെ വികസനപ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഭൂമി ലഭ്യമാക്കുവാൻ ഇപ്പോൾ ഒട്ടേറെ കാലതാമസം നേരിടുന്നതായി സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ആ വിഭാഗം പ്രോജക്ടുകൾ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

2. പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ഭൂമി ആവശ്യമുള്ള എല്ലാ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും ചുവടെ വിവരിക്കുന്നതിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു രീതിയോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ട് രീതികളും അവലംബിച്ചുമോ അനുയോജ്യമായ ഭൂമി കണ്ടെത്തണം.

(i) ആവശ്യമായ ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി, സ്ഥാനം, തരം എന്നിവ വ്യക്തമാക്കി ഭൂമി വിൽക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തെ സമീപിക്കാവുന്നതാണെന്ന് സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് വ്യാപകമായ പരസ്യം നൽകണം. അതുപ്രകാരം ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥരിൽനിന്ന് വിൽക്കാൻ തയാറാണെന്ന വാഗ്ദാനപത്രം (offers) സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(ii) ഒരു തിരച്ചിൽ സമിതി (search committee) രൂപീകരിച്ച് ആ സമിതിമുഖേന അനുയോജ്യമെന്ന് കാണുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ/സ്ഥലങ്ങളുടെ ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കണം.

മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്ന ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥരുമായി തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനം ചർച്ചകൾ നടത്തി ഏറ്റവും അനുയോജ്യമെന്ന് കണ്ടെത്തുന്ന ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനു പുറമെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് നേരിട്ടും അനുയോജ്യമായ ഭൂമി കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. അനുയോജ്യമായ ഭൂമി കണ്ടെത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ വില നിശ്ചയിച്ചു നൽകണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് ഈ ഉത്തരവിന്റെ അനുബന്ധം - 1 ൽ വിശദാംശങ്ങൾ തയ്യാറാക്കി റവന്യൂ വകുപ്പിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

3. സ്ഥലത്തിന്റെ വില നിശ്ചയിക്കുന്നതിന് റവന്യൂ വകുപ്പിന് നൽകുന്ന വിശദാംശങ്ങളുടെ പകർപ്പ് (അനുബന്ധം -1) ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർക്കും (ജനറൽ) നൽകേണ്ടതാണ്. മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തും മേൽ സൂചിപ്പിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് നേരിട്ട് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന വിശദാംശങ്ങൾ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ/അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ ജില്ലാടി

സ്ഥാനത്തിൽ അനുബന്ധം 2- ൽ ക്രോഡീകരിച്ച് ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കണം. റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥർ വില നിശ്ചയിക്കുന്നത് ഉൾപ്പെടെ ഭൂമി ആർജ്ജിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികൾ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ ഈ റിപ്പോർട്ടുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നേരിട്ട് മോണിറ്റർ ചെയ്യേണ്ടതും അവ തിരിച്ചറിയപ്പെടുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

4. ഭൂമി വാങ്ങേണ്ട പ്രോജക്ടുകളിൽ റവന്യൂ വകുപ്പിൽനിന്നും വില നിശ്ചയിച്ചുകിട്ടിയവ, വില നിശ്ചയിച്ചുകിട്ടാത്തവ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ച് പ്രതിമാസ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ മുഖേനയും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ മുഖേനയും ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കണം. മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തും ആ റിപ്പോർട്ടുകൾ നേരിട്ട് ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കണം.

5. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി നിർവഹണ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി വിളിച്ചു ചേർക്കുന്ന പ്രതിമാസ യോഗത്തിലും സൂചന ഒന്നിലെ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത് പ്രകാരം ജില്ലാ കളക്ടർ വിളിച്ചുചേർക്കുന്ന പ്രതിമാസ അവലോകന യോഗത്തിലും ഭൂമി ആർജ്ജിക്കൽ നടപടിയുടെ പുരോഗതി സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ പ്രത്യേകം ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതും ആവശ്യമായ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്.

6. റവന്യൂ വകുപ്പ് നിശ്ചയിക്കുന്ന വിലയ്ക്ക് ഭൂമി നൽകുവാൻ ഉടമസ്ഥൻ/ഉടമസ്ഥർ തയാറാകുന്നില്ലെങ്കിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഉടമസ്ഥൻ/ഉടമസ്ഥർ ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിലയും റവന്യൂ വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ച വിലയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം, റവന്യൂ വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ച വിലയുടെ 30 ശതമാനം എന്ന പരിധിക്ക് വിധേയമായി, നഷ്ടപരിഹാരമായി (solatium) അധികം നൽകാവുന്നതാണ്. അതുപ്രകാരമുള്ള തീരുമാനത്തിന് അധികവില നൽകേണ്ട സാഹചര്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ കാരണങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഭരണസമിതി ഏകകണ്ഠമായ പ്രമേയം അംഗീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

7. മുകളിൽ വിവരിച്ച നടപടികൾ പാലിച്ച് ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഭൂമി ആർജ്ജിക്കൽ നിയമപ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഭൂമി വാങ്ങുന്നതും ഏറ്റെടുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏതെങ്കിലും വിഷയത്തിൽ സർക്കാർ അനുമതി ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

8. ഭൂരഹിതരായവർക്ക് വീട് വയ്ക്കുന്നതിന് ഭൂമി നൽകുവാൻ ആവശ്യമായ ഭൂമിയും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വിലയ്ക്ക് വാങ്ങി/ഏറ്റെടുത്ത് നൽകാവുന്നതാണ്. ഭൂരഹിതരായ പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർ, ആശ്രയപ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കളായ അഗതികൾ, റെയിൽവേ, റോഡ് പുറമ്പോക്കുകളിൽ താമസിക്കുന്നവർ എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവർ ഭൂമി നേരിട്ട് കണ്ടെത്തി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങുകയാണെങ്കിൽ ഭൂമിയുടെ വില സബ്സിഡിയായി അനുവദിക്കുന്നതിന് സൂചന രണ്ടിലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പരിധി ഭൂരഹിതരായവരെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ ഭൂമി വിലയ്ക്ക് വാങ്ങി/ഏറ്റെടുത്ത് നൽകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ബാധകമല്ലെന്ന് വിശദീകരണം നൽകുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

വികേന്ദ്രീകൃതാനുതരണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഭൂമിയുടെ വില നിശ്ചയിച്ചു നൽകണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ റവന്യൂ വകുപ്പിൽ സമർപ്പിക്കുന്ന ഫോറം

തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ പേര്: ..... ജില്ല: .....

ക്രമ നമ്പർ	പ്രോജക്ടിന്റെ പേര്	പ്രോജക്ട് നമ്പർ	ആവശ്യമുള്ള ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി (ഏക്കർ)	ഭൂമി ലഭ്യമായിട്ടുള്ള		ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥന്റെ/ഉടമസ്ഥരുടെ പേരും പൂർണ്ണ മേൽവിലാസവും	ഉടമസ്ഥൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ആകെ വില (രൂപ)	അഭിപ്രായം	
				വില്ലേജ്	താലൂക്ക്				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)

തീയതി സ്ഥലം

(ഓഫീസ് മുദ്ര)

ഒപ്പ് പേര്: ഔദ്യോഗികപദവി

വികേന്ദ്രീകൃതാനുസൃതണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഭൂമിയുടെ വില നിശ്ചയിച്ചു നൽകണമെന്ന് ആവശ്യപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും റവന്യൂ വകുപ്പിന് നൽകിയിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ/അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ ക്രോഡീകരിച്ച് ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കുന്ന ഫോറം.

ക്രമ നമ്പർ	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ പേര്	പ്രോജക്ടിന്റെ പേര്	പ്രോജക്ട് നമ്പർ	ആവശ്യമുള്ള ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി (ഏക്കർ)	ഭൂമി ലഭ്യമായിട്ടുള്ള			ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥന്റെ/ഉടമസ്ഥരുടെ പേരും പൂർണ്ണ മേൽവിലാസവും	ഉടമസ്ഥൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ആകെവില (രൂപ)	അഭിപ്രായം
					വില്ലേജ് താലൂക്ക്	സർവ്വേ നമ്പർ	(8)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
(ഓഫീസ് മുദ്ര)										

തീയതി സ്ഥലം

ഒപ്പ് പേര്: ഔദ്യോഗികപദവി

GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

Local Self Government Department - Purchase of Allopathic medicines by Local Governments using Maintenance Fund - Procedure prescribed- orders issued.

Local Self Government (FM)Department

G.O (MS) No.71/2008/LSGD.

Dated, Thiruvananthapuram, 12/03/08

ORDER

As per the existing instructions, Local Governements are allowed to spend upto 10% of their Maintenance Funds for purchase of medicines for hospitals under their management, over and above those supplied by Government. In the case of Ayurveda, they are allowed to purchase from Public Sector Units like, Oushadhi and Ayurdhara and in the case of Homoeopathy, they are allowed to purchase from HOMECOS, a cooperative organisation.

As there is no clear procedure for purchase of allopathic medicines, Local Governments are finding it difficult to provide much -needed medicines to the allopathy hospitals under their control.

Government have examined the matter and are pleased to order as follows:

- (i) The medicines to be purchased by Local Governments may be classified into two categories - medicines urgently required for the period upto 31.3.2008 and medicines for which there is a local demand beyond what is supplied by Government.
- (ii) The lists and quantities under these two categories required would be prepared by the Medical Officer of the institution or by the implementing officer in consultation with the Medical Officers of the institutions concerned, where more than one institution is involved.
- (iii) This would be placed before a Committee consisting of the elected head of the Local Government, Chairperson of the Standing Committee on Health and the Medical Officer/Implementing Officer and approval obtained.
- (iv) Thereafter for medicines which are urgently required, purchase can be made from the nearest Maveli Store or Neethi Store or Medical Stores run by Hospital Development Committees, KHRWS or similar organisations functioning within Government Hospitals including Medical Colleges. For the second category of medicines, Local Governments may give their indent to the newly created Kerala Medical Services Corporation and deposit the amount in advance by Demand Draft. In both cases, there would be on need for obtaining a non-availability certificate from the District Medical Stores.
- (v) The list of medicines and qualities purchased/indented under both the categories would be furnished to the District Medical Officer for information by the Medical Officer/Implementing Officer concerned. In addition Local Governments could purchase directly from the KDPL, a Public Sector Undertaking.
- (vi) This procedure could be evaluated after six months and changes made if required. This order is issued with the concurrence of Health & Family Welfare Department and Finance Department.

By Order of the Governor
S.M. Vijayanand
Principal Secretary to Government

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 14673/ഡിഎ1/08/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡിഎ) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 13.03.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം : കാർഷിക മേഖലയിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വിത്തുകളും തൈകളും വാങ്ങുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്

- പരാമർശം :
1. സർക്കുലർ നമ്പർ 4348/എൽ.3/98/എൽ.എ.ഡി. തീയതി 28.03.1998
  2. സർക്കുലർ നമ്പർ 33549/ഡി.പി.1/99 തസ്വഭവ തീയതി 15.02.2000.

കാർഷിക മേഖലയിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ആവശ്യമായ വിത്തുകളും തൈകളും, സർക്കാർ/തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്ന സ്കീമുകളുടെ ഭാഗമായി അനുവദിക്കുന്ന നഴ്സറികളിൽ/കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളിൽനിന്നു കൂടി, സർക്കാർ അംഗീകൃത നിരക്കിൽ, ഗുണമേന്മ ഉറപ്പാക്കി, നേരിട്ട് വാങ്ങാവുന്നതാണ്. വിത്തുകൾ, തൈകൾ എന്നിവ വാങ്ങുന്നത് സംബന്ധിച്ച് സൂചന സർക്കുലറുകളിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ മുൻപറഞ്ഞ പ്രകാരം ഭേദഗതിയോടെ നിലനിൽക്കുന്നതാണ്.

അനമ്മ ഡാനിയൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 55909/ഡിഎ1/06/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ(ഡി.എ.) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 13.03.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം : തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - മലബാർ ഫീഡ്സ് - കാലിത്തീറ്റ വിതരണം - സംബന്ധിച്ച്

- പരാമർശം :
1. കൃഷി(എ.എച്ച്.എഫ്)വകുപ്പിന്റെ 7.1.08 ലെ 1396/എ.എച്ച്.എഫ്3/2007/എം.ഡി നം. അനൗദ്യോഗിക കുറിപ്പ്.
  2. 21.2.08 ലെ സംസ്ഥാന കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 3.30 നമ്പർ തീരുമാനം.

സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളായ കേരള ഫീഡ്സും മിൽമയും ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന കാലിത്തീറ്റ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന് തികയാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ കന്നുകൂട്ടി പരിപാലന പദ്ധതിയിലും ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിയിലും ഉൾപ്പെടുത്തി ക്ഷീര കർഷകർക്കായി കണ്ണൂർ ജില്ലാ കാലിത്തീറ്റ നിർമ്മാണ വിപണന സഹകരണ സംഘത്തിന്റെ ഉൽപ്പന്നമായ 'മലബാർ ഫീഡ്സ്' വാങ്ങുന്നതിന് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഇതിനാൽ അനുമതി നൽകുന്നു.

അനമ്മ ഡാനിയൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 9484/പി.1/07/തസ്വഭവ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (പി) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 22.03.2007

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - സ്കൂൾ ലബോറട്ടറി ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന :-
1. 9.12.04 ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്) നം. 330/04/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്.
  2. 14.03.2005 ലെ 12245/പി1/05/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ.
  3. 30.12.2005 ലെ 49776/പി1/05 നമ്പർ സർക്കുലർ.
  4. 24.3.2006 ലെ സ.ഉ.(സാ) നം. 829/06/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റും മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റും വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ സൂചനയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവും സർക്കുലറും പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു.

പരാമർശം 3-ലെ സർക്കുലർ പ്രകാരം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സർക്കാർ സ്കൂളുകളിൽ ഫർണിച്ചർ വാങ്ങുന്നതിനും പരാമർശം 4 ലെ സർക്കുലർ പ്രകാരം സ്കൂൾ ലൈബ്രറികളുടെ നവീകരണത്തിനും മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റ് വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് അനുമതി നൽകിയിരുന്നു. അതുപോലെ പരാമർശം 3-ലെയും 4-ലെയും സർക്കുലറുകളിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്കൂൾ ലബോറട്ടറികൾക്ക് ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുകൂടി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റ് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നം.55239/ഡി.എ1/08/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ(ഡിഎ) വകുപ്പ്,
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 28.08.08

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - ഐ.ടി. @ സ്കൂൾ പ്രോജക്ട് - സ്കൂളുകളിൽ കമ്പ്യൂട്ടർ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്നത് - മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന :-**
1. പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടറുടെ 6.05.2008-ലെ NEP3/80281/07/DPI നമ്പർ നടപടികൾ.
  2. 25.07.08-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 2.6 നമ്പർ തീരുമാനം.

സ്കൂളുകൾക്ക് കമ്പ്യൂട്ടറുകളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും വാങ്ങുന്നതിനുള്ള പരിഷ്കരിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ 6.05.2008-ലെ NEP3/80281/07/DPI നമ്പർ നടപടികൾ പ്രകാരം പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. കമ്പ്യൂട്ടറുകൾക്കും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾക്കും ഉണ്ടാകേണ്ട കുറഞ്ഞ സ്പെസിഫിക്കേഷൻ, നൽകാവുന്ന പരമാവധി വില, വിതരണക്കാരൻ നൽകേണ്ട സേവന വ്യവസ്ഥകൾ എന്നിവ പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്കൂളുകൾക്ക് ആവശ്യമായ കമ്പ്യൂട്ടറുകളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും വാങ്ങുമ്പോൾ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടറുടെ ഉത്തരവിലെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണെന്നും കമ്പ്യൂട്ടർ സംബന്ധമായ സാങ്കേതിക സഹായത്തിനായി ഐ.ടി. @ സ്കൂൾ പ്രോജക്ടിന്റെ ജില്ലാ കോ-ഓർഡിനേറ്ററുമായി ബന്ധപ്പെടാവുന്നതാണെന്നും ഇതിനാൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

**PROCEEDINGS OF THE DIRECTOR OF PUBLIC INSTRUCTION,
THIRUVANANTHAPURAM**

Sub :- Report of technical committee constituted to centralize the price, specification, quality and service conditions of computer and hardware purchase to schools using MLA/MP/LSG funds - revised rates and specification -- reg.

- Ref :- 1. G.O.(Rt.)5120/2007/G.Edn. dated 9/11/2007
2. Order No. NEP3/80281/07/DPI dated 7/12/2007 of DPI

ORDER NO. NEP3/80281/07/DPI DATED 06/05/2008

Based on the recommendations of the technical committee constituted vide reference Ist cited, the following minimum specification, pricing and service conditions shall to be observed on purchase of computer and hardware:

I.	Desktop PC	
a.	Minimum Specifications for a desktop PC:	
	Intel/AMD CPU @ 1.6 GHz or higher with a minimum of 512 KB L2 Cache, and 800 FSB/HTBUS, 65nm Intel/Asus/OEM Mother Board with integrated graphics, 10/100/1000 Ethernet and matching Chipsets appropriate to the CPU option supporting its features. 1GB DDR2 RAM (533 MHz, PC 2 -4200) 80 GB SATA HDD 7200 RPM DVD Writer, Ist TFT LCD Display ATX/MINI ATX Cabinet and SMPS Keyboard, Optical Mouse, speaker/headphone Preloaded with Linux Warranty comprehensive onsite for 3 years	
b.	Options can be:	
1.	Above configuration with celeron (Dual Core) or Sempron CPU (2GHz) (All inclusive price)	Rs. 18000/- Max
2.	Above configuration with Dual Core (2.2Ghz)/(All inclusive price)	Rs. 20500/- Max
II	UPS	
	600VA Offline UPS, 10 to 15 minutes backup, 3 years Warranty including battery (All inclusive price)	Rs. 2000/- Max
III	Multimedia Projector	
1.	LCD/DLP - 2000 Lumen Resolution : SVGA (800 x 600) PC compatibility (SXGA), XGA, SVGA, VGA) Full function, Wireless Remote, Screen & stand, (6' x 4' with tripod stand), video output for monitor Three year warranty (onsite) Lamp (90 days)	
2.	Maximum price (All inclusive price)	Rs. 30000/- Max

IV	Printers	
1.	Laser Printer resolution 600 x 600, 14 ppm monochrome 1 year warranty (All inclusive price)	Maximum Price Rs. 5100/-
2.	Dot-matrix Printer 9 pin 80 col, 300 cps 1 Year warranty (All inclusive price)	Maximum Price Rs. 5600/-
c	Service Conditions:	
1.	Any change in technical specifications, however minor it may be shall be informed to the directorate for obtaining its prior sanction before affecting the supply. However, supply of equipments with higher specifications at the quoted price shall be entertained.	
2.	Computers shall be supplied with following software installed: 1. IT @ School Linux 3.0, 2. Open Office 2 etc. on all computers supplied 3. Free anti-virus	
3.	The supplier shall demonstrate the performance of the computer systems to the satisfaction of School IT Co-ordinator (SITC) in charge of the school computer lab and HM/Principal.	
4.	The following shall be clearly marked on the equipments using labels or indelible ink in the presence of school staff: 1. The date of installation, 2. Period of warranty, 3. The details of service person	
5.	Supplier has to set up a call center/Telephone number to monitor, rectify and register all the calls from schools regarding hardware and software support arising after the supply.	
IV	Other accessories	As per DGS&D rates

IT @ School Project had already entered into an agreement for supply of desktop computers and accessories from M/s. Keltron that includes specific conditions for the establishment of Infrastructure for service network. Hence it is suggested that priority may be given to M/s. Keltron at recommended rates base on above conditions. But the purchase can also be made through any other vendors satisfying the price, quality and service conditions mentioned above observing store purchase rules.

This price and specification are valid till next revision.

Director of Public Instruction

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - കൊല്ലം ജില്ലാ ആയുർവേദ ഔഷധ നിർമ്മാണ സഹകരണ സംഘം (ഭേദം) നിർമ്മിക്കുന്ന ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഇ (സാധാ) നമ്പർ 3075/2008/തസ്വഭവ.

തിരുവനന്തപുരം, 11-8-2008

- പരാമർശം :
1. ഭേദം പ്രസിഡന്റിന്റെ അപേക്ഷ.
  2. 16.5.08-ലെ ഇൻഡ്യൻ സിസ്റ്റംസ് ഓഫ് മെഡിസിൻ ഡയറക്ടറുടെ സി2-5111/08 നമ്പർ കത്ത്.
  3. സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ആഫീസറുടെ 10.7.08-ലെ അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്.
  4. 25.7.08-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റിയുടെ 2.19 നമ്പർ തീരുമാനം

ഉത്തരവ്

ഭാരതീയ ചികിത്സാ വകുപ്പ് ഡയറക്ടറുടേയും സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ആഫീസറുടേയും ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭേദം സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായ ഡോക്ടർമാരുടെ ക്ലിനിക്കുകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന വിലക്കിഴിവ് (30 മുതൽ 35 ശതമാനം വരെ) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അനുവദിക്കേണ്ടതാണെന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിലുള്ള ആയുർവേദ ആശുപത്രികൾക്ക് ആവശ്യമായ ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ കൊല്ലം ജില്ലാ ആയുർവേദ ഔഷധ നിർമ്മാണ സഹകരണ സംഘത്തിൽ (ഭേദം) നിന്നും വാങ്ങുന്നതിന് ഒരു വർഷത്തേക്ക് അനുമതി നൽകി ഉത്തരവാകുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

അനമ്മ ഡാനിയേൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

Government of Kerala

Abstract

Local Self Government Department - Purchase and supply of Bitumen for works under taken by Local Governments-Permission granted - orders issued.

LOCAL SELF GOVERNMENT (DA) DEPARTMENT

G.O.(MS) 275/08/LSGD

dated, Thiruvananthapuram, 13.10.2008

- Read: 1. G.O.(MS) 289/07/LSGD dated 22.12.07
2. G.O. (MS) 122/08/LSGD dated 28.04.08

ORDER

As per Government Order read as first paper above Local Governments were permitted to purchase bitumen required for road works where the quantity of bitumen required per work was less than 10 tons, if they so desired.

In view of the complaints received regarding the misuse of this facility, further orders were issued as per G.O. read as second paper above withdrawing the permission granted for the purchase of bitumen on the advice of the Finance Department.

It has come to the notice of Government that small contractors find it very difficult to procure bitumen in small quantities and transport it to the work spot from Kochi or Mangalore and there is demand to maintain the status quo before the issue of the order read as second paper above.

Considering the request and the practical difficulties and the fact that tender excess is not allowed in public works taken up by local governments, Government are pleased to permit local government institutions to purchase and supply bitumen for works undertaken by local governments subject to the following conditions with immediate effect:

1. This order will have effect only from the date of issue.
2. Local Government Institutions are permitted to purchase bitumen for the works for which the quantity of bitumen required is less than 10 tone only.
3. Bitumen should be purchased by the Local Governments directly from the nearest public sector institutions located at Kochi or Mangalore as the case may be.
4. Wide publicity should be given locally on the quantity of bitumen procured by the local institution and the works where they are put to use.
5. This permission is granted till the revision of SOR 2008 by the PWD authorities.

By Order of Governor
ANNAMMA DANIEL
Additional Secretary

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് -പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക് ആവശ്യമായ ടാർ, സിമെന്റ് കമ്പി എന്നിവയ്ക്ക് അധിക നിരക്ക് നൽകൽ - അനുമതി നൽകി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(എം.എസ്.)278/2008/തസ്വഭവ

തീയതി, തിരുവനന്തപുരം, 23.10.2008

- പരാമർശം: 1) സ.ഉ.(എം.എസ്.) നം.122/2008/തസ്വഭവ, തീയതി 28.04.2008
 2) സ.ഉ.(സാധ) നം.2927/2008/തസ്വഭവ, തീയതി 28.07.2008
 3) സ.ഉ.(സാധ) നം.3030/2008/തസ്വഭവ, തീയതി 06.08.2008
 4) സ.ഉ.(എം.എസ്.) നം.275/2008/തസ്വഭവ, തീയതി 13.10.2008

ഉത്തരവ്

2008- ലെ ഷെഡ്യൂൾ നിരക്കുകളെ ആധാരമാക്കി തയ്യാറാക്കുന്ന എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ 01.04.2008 മുതൽ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കിവരുന്നത്. എന്നാൽ ടാർ, സിമെന്റ്, കമ്പി എന്നീ നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളുടെ വിലയിൽ വർദ്ധനവ് ഉണ്ടായതുകാരണം മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണത്തിൽ ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിടുന്നതായി സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. സർക്കാർ ഈ വിഷയം വിശദമായി പരിശോധിച്ച് 2008-ലെ ഷെഡ്യൂൾ നിരക്കുകൾ പ്രകാരം എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി നടപ്പാക്കുന്ന പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക്, ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, അധിക നിരക്ക് (ടെൻഡർ എക്സസ്) അനുവദിക്കുവാൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകി ഉത്തരവാകുന്നു.

(1) ടാർ, സിമെന്റ്, കമ്പി എന്നീ നിർമ്മാണ സാമഗ്രികൾ ആവശ്യമുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്ക് മാത്രമേ ടെണ്ടർ എക്സസ് അനുവദിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. എന്നാൽ ഇപ്രകാരം ഒരു പ്രവൃത്തിക്ക് അനുവദിക്കുന്ന ടെൻഡർ എക്സസ്, ആ പ്രവൃത്തിക്ക് ആവശ്യമായ ടാർ, സിമെന്റ്, കമ്പി എന്നിവയ്ക്ക് 2008-ലെ ഷെഡ്യൂൾ നിരക്ക് പ്രകാരമുള്ള വിലയും പ്രവൃത്തി നടപ്പാക്കുവാൻ കരാറിൽ ഏർപ്പെടുന്ന ദിവസത്തെ വിപണി വിലയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തേക്കാൾ അധികമാകാൻ പാടില്ല. ടെണ്ടറിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അധിക നിരക്ക് (quoted tender excess), ഷെഡ്യൂൾ നിരക്ക് പ്രകാരമുള്ള വിലയും വിപണി വിലയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസത്തേക്കാൾ കുറവാണെങ്കിൽ ടെണ്ടറിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള അധിക നിരക്ക് മാത്രമേ ടെണ്ടർ എക്സസ് ആയി അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളൂ.

(2) സിമെന്റ്, കമ്പി, ടാർ എന്നവയ്ക്ക് യഥാക്രമം മലബാർ സിമെന്റ്സ് ലിമിറ്റഡ്, പാലക്കാട്, സ്റ്റീൽ അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യാ ലിമിറ്റഡ്, ഇൻഡ്യൻ ഓയിൽ കോർപ്പറേഷൻ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന വിലകളാണ് അതത് ദിവസത്തെ വിപണി വിലയായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടത്.

(3) ഈ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന തീയതിക്കുശേഷം ടെൻഡർ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് മാത്രമേ ഇപ്രകാരം ടെൻഡർ എക്സസ് അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളൂ. അധിക നിരക്ക് അനുവദിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ ടെൻഡർ പരസ്യത്തിൽ തന്നെ അക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുകയും കരാറിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും വേണം. അപ്രകാരമല്ലാതെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്ക് ടെൻഡർ എക്സസ് അനുവദനീയമല്ല.

(4) ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ, അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ എന്നിവ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്കും ഈ ഉത്തരവ് പ്രകാരമുള്ള ടെൻഡർ എക്സസ് അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

(5) 10 ടണ്ണിൽ കുറവ് ടാർ ആവശ്യമുള്ള റോഡ് പ്രവൃത്തികൾക്ക് പൊതുമേഖലാ എണ്ണ കമ്പനികളിൽ നിന്നും ടാർ വാങ്ങി നൽകുവാൻ പരാമർശം നാല് പ്രകാരം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ച 13.10.2008 നുശേഷം ടെൻഡർ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് മാത്രമേ ആ ഉത്തരവിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ടാർ വാങ്ങി നൽകുവാൻ പാടുള്ളൂ. ടാർ വാങ്ങി നൽകുന്നതാണെങ്കിൽ ടെൻഡർ പരസ്യത്തിൽ തന്നെ അക്കാര്യം വ്യക്തമാക്കുകയും കരാറിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുകയും വേണം. അപ്രകാരമല്ലാതെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്ക് ടാർ വാങ്ങി നൽകാൻ പാടില്ല. ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ, അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ എന്നിവ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്ന റോഡ് പ്രവൃത്തികളിൽ 10 ടണ്ണിൽ കുറവ് ടാർ ആവശ്യമുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്കും ടാർ വാങ്ങി നൽകാവുന്നതാണ്.

(6) സിമെന്റ്, കമ്പി, ടാർ എന്നിവയ്ക്ക് അധിക വില അനുവദിക്കുന്ന സംഗതികളിൽ കരാറുകാരനിൽ/അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിയിൽ/ഗുണഭോക്തൃ സമിതി കൺവീനറിൽ നിന്നും ഒർജിനൽ ബില്ലിന് വാങ്ങി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രോജക്ട് രേഖയോടൊപ്പം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഉത്തരവിലെയും പരാമർശം നാല് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിലെയും വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം ടാർ വിലയ്ക്ക് വാങ്ങി നൽകുന്ന സംഗതിയിലും പ്രോജക്ട് രേഖയോടൊപ്പം ഒർജിനൽ ബില്ലിന് സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

(7) ഒരു പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ അനുമതി ലഭിച്ചതിൽ കൂടുതൽ തുകയ്ക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി ലഭിക്കുകയോ 10 ടണ്ണിൽ കുറവ് ടാർ ആവശ്യമുള്ള റോഡ് പ്രവൃത്തികൾക്ക് ടാർ വാങ്ങി നൽകുകയോ ടാർ, സിമെന്റ്, കമ്പി എന്നിവയ്ക്ക് അധിക നിരക്ക് അനുവദിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന സംഗതികളിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന തീരുമാനപ്രകാരം വാർഷിക പദ്ധതി ഭേദഗതി ചെയ്ത് അധിക തുക കണ്ടെത്തി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രോജക്ടുകൾക്ക് വകയിരുത്തേണ്ടതും നടപടി ഉത്തരവിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനായി ഭേദഗതിയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതുമാണ്. മേഖലാ വകയിരുത്തൽ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി മാത്രമേ ഇപ്രകാരം വാർഷിക പദ്ധതി ഭേദഗതി ചെയ്യാൻ പാടുള്ളൂ. അതായത് പശ്ചാത്തല മേഖലയിലെ ഒരു പ്രവൃത്തിക്ക് പശ്ചാത്തല മേഖലയിലെ പ്രോജക്ടുകൾ പുനഃക്രമീകരിച്ച് വിഹിതം കണ്ടെത്തണം. സേവന മേഖലയിലെ പ്രവൃത്തിക്ക് സേവന മേഖലയിൽനിന്നോ പശ്ചാത്തല മേഖലയിൽനിന്നോ വിഹിതം കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. ഉത്പാദനമേഖലയിലെ പ്രവൃത്തിക്ക് ഏതുമേഖലയിൽ നിന്നും വിഹിതം കണ്ടെത്താവുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം വിഹിതം കണ്ടെത്തുന്നതിനായി അംഗീകരിച്ച പ്രോജക്ടുകൾ ഉപേക്ഷിക്കുകയോ അംഗീകരിച്ച പ്രോജക്ടുകളുടെ വിഹിതത്തിൽ കുറവു വരുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

നടപടി ഉത്തരവ് ഭേദഗതി ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്ക് സമർപ്പിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങളോടൊപ്പം വാർഷിക പദ്ധതി ഭേദഗതിയുടെ വിവരങ്ങൾ കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷനിൽ ഡാറ്റാ എൻട്രി ചെയ്തതിന്റെ സി.ഡി. കൂടി സമർപ്പിക്കണം. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനു

സൂതമായി മാത്രമേ ഭേദഗതിയുടെ വിവരങ്ങൾ കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷനിൽ ഡാറ്റാ എൻട്രി ചെയ്യാൻ കഴിയുകയുള്ളൂ. അതായത് 2008-09 വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ അംഗീകാരം ലഭിച്ചത് പ്രകാരം ഉത്പാദന മേഖല, വനിതാ ഘടക പദ്ധതി, ശിശുക്കൾ, വൃദ്ധർ, വികലാംഗർ എന്നിവരുടെ പ്രത്യേക പദ്ധതി, അനിവാര്യ പരിപാടികൾ മുതലായവയ്ക്ക് വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള തുകയിൽ കുറയാനോ പശ്ചാത്തല മേഖലയിൽ വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ള തുകയിൽ കൂടാനോ പാടില്ല. മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം റോഡിതര ഫണ്ട് റോഡ് വിഭാഗത്തിലേയ്ക്ക് വകമാറ്റാൻ പാടില്ല.

(8) മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച ഭേദഗതികളല്ലാതെ മറ്റൊരു തരത്തിലുള്ള ഭേദഗതിയും 2008-09 വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് അനുവദനീയമല്ല. അംഗീകാരം ലഭിച്ച പ്രോജക്ടുകൾ ഉപേക്ഷിച്ച് പകരം പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാനോ അംഗീകാരം ലഭിച്ച പ്രോജക്ടുകൾ തമ്മിൽ ഭേദഗതി ചെയ്യാനോ പാടില്ല. ഈ ഉത്തരവിലെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായ നിയന്ത്രണ സംവിധാനങ്ങൾ കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷനിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 59850/എഫ്.എം.2/08/തസ്വഭവ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (എഫ്.എം.) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 28.10.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആയുർവേദ ആശുപത്രികൾക്കും ഡിസ്പെൻസറികൾക്കും ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങൽ - സ്പഷ്ടീകരണം - സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന :-
1. 08.01.2007 ലെ സ.ഉ.(സാധാ) 91/07/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്.
  2. 27.10.2007 ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)245/07/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  3. 12.03.2008 ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)71/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  4. കണ്ണൂർ ജില്ലാ സഹകരണ ആയുർവേദിക് റിസർച്ച് ഹോസ്പിറ്റൽ സൊസൈറ്റി പ്രസിഡന്റിന്റെ 10.09.2008-ലെ കത്ത്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അലോപ്പതി മരുന്നുകൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിന്റെ ആദ്യ ഖണ്ഡികയിൽ ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ ചില സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നതിന് സർക്കാർ അനുമതി നൽകിയിട്ടുള്ള കാര്യം പരാമർശിക്കുന്ന ഭാഗത്ത് ആരോഗ്യ ഫാർമയുടെ പേര് പ്രത്യേകം സൂചിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ആ സ്ഥാപനത്തിൽനിന്നും ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ നേരിട്ട് വാങ്ങാൻ പാടില്ലെന്നാണ് അർത്ഥമാക്കുന്നതെന്ന തരത്തിൽ തെറ്റായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നതായി സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് സർക്കാർ ചുവടെയുള്ള സ്പഷ്ടീകരണം നൽകുന്നു.

ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ നേരിട്ട് വാങ്ങാവുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങളല്ല സൂചന മൂന്ന് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിൽ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അലോപ്പതി ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളാണ് പ്രസ്തുത ഉത്തരവ് പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ ചില സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നതിന് സർക്കാർ അനുമതി നൽകിയിട്ടുള്ള കാര്യം പ്രസ്തുത ഉത്തരവിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളൂ. ഔഷധി, ആയുർധാര എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നു മാത്രമേ ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങാൻ പാടുള്ളുവെന്നല്ല സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഔഷധി, ആയുർധാര മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നതിന് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നാണ് പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളത്. ആയുർവേദ/ഹോമിയോ ഔഷധങ്ങൾ നേരിട്ട് വാങ്ങാൻ ഒരു ഉത്തരവ് മുഖേന സർക്കാർ അനുമതി നൽകിയിട്ടുള്ള സ്ഥാപനത്തിൽ/സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും, ഇപ്രകാരം അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അവ നേരിട്ട് വാങ്ങാവുന്നതാണ്.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - ആയുർവേദ ആശുപത്രികൾക്ക് ആവശ്യമായ മരുന്നുകൾ വാങ്ങുമ്പോൾ ഡിസ്കൗണ്ട്/കമ്മീഷൻ നൽകണമെന്ന നിബന്ധന നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കേരള ആയുർവേദിക് കോപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയിൽനിന്നും ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ടും ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഇ (സാധാ) നമ്പർ 321/2008/തസ്വഭവ.

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 4.12.2008

- പരാമർശം :
1. 24.07.07-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്.)നം 183/07/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  2. 27.10.07-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്.)നം 245/07/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  3. 11.08.08-ലെ സ.ഉ.(സാധാ)നം 3075/08/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്
  4. കോഴിക്കോട് കേരള ആയുർവേദിക് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയുടെ 15.02.07-ലെ 227-ാം നമ്പർ അപേക്ഷ.
  5. 17.04.08-ലെ ഇൻഡ്യൻ സിസ്റ്റംസ് ഓഫ് മെഡിസിൻ ഡയറക്ടറുടെ സി2-17695/07 നമ്പർ കത്ത്
  6. 29.10.08-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റിയുടെ 2.45 നമ്പർ തീരുമാനം.

ഉത്തരവ്

പരാമർശം (2) ഉത്തരവ് പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലാ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് ആയുർവേദിക് റിസർച്ച് ഹോസ്പിറ്റൽ സൊസൈറ്റിയുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആരോഗ്യഫാർമയിൽ നിന്നും ഔഷധി, ആയുർധാര എന്നീ സ്ഥാപനത്തോടൊപ്പം ആരോഗ്യകുടുംബക്ഷേമ വകുപ്പ് ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തിയ ഔഷധങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആശുപത്രികൾക്കും ഡിസ്പൻസറികൾക്കും നേരിട്ട് വാങ്ങാവുന്നതാണെന്നും പരാമർശം(3)-ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം കൊല്ലം ജില്ലാ ആയുർവേദ ഔഷധ നിർമ്മാണ സഹകരണ സംഘം(ഭേദഭം) നിർമ്മിക്കുന്ന ഔഷധങ്ങൾ സംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായ ഡോക്ടർമാരുടെ ക്ലിനിക്കുകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന വിലക്കിഴിവ് (30 മുതൽ 35 ശതമാനം വരെ) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അനുവദിക്കേണ്ടതാണെന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ ഒരു വർഷത്തേക്ക് ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വാങ്ങുന്നതിനും അനുമതി നൽകിയിരുന്നു.

2) പരാമർശം (4) പ്രകാരമുള്ള കേരള ആയുർവേദിക് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയുടെ അപേക്ഷയിന്മേൽ ഭാരതീയ ചികിത്സാ വകുപ്പ് ഡയറക്ടറുടെ പരാമർശം (5)-ലെ ശുപാർശയുടെയും പരാമർശം(6)-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റി തീരുമാനത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംഘത്തിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മരുന്നുകൾ മറ്റു വിപണന എജൻസിക്ക് നൽകി വരുന്ന കമ്മീഷൻ/ഡിസ്കൗണ്ട് വ്യവസ്ഥയിൽ (19 മുതൽ 25% വരെ) തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപ

നങ്ങൾക്കും മരുന്നു നൽകണമെന്ന വ്യവസ്ഥയിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിലുള്ള ആയുർവേദ ആശുപത്രികൾക്ക് ആവശ്യമായ ആയുർവേദ ഔഷധങ്ങൾ ഒരു വർഷത്തേക്ക് കോഴിക്കോട് കേരള ആയുർവേദിക് കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയിൽ നിന്നും വാങ്ങുന്നതിനും അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട് ഉത്തരവാകുന്നു.

3) പരാമർശം (1), (2) ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആശുപത്രികൾക്കും ഡിസ്പൻസറികൾക്കും നേരിട്ട് മരുന്നു വാങ്ങാൻ അനുമതി നൽകിയിട്ടുള്ള സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഔഷധി ഒഴികെ ആയുർധാര, ആരോഗ്യ ഫാർമ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ ഔഷധ നിർമ്മാണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അവർ മറ്റു വിപണന ഏജൻസികൾ/സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങൾ എന്നിവർക്ക് അനുവദിക്കുന്ന ഡിസ്കൗണ്ട്/കമ്മീഷൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നൽകണമെന്ന വ്യവസ്ഥ ബാധകമാക്കിക്കൊണ്ടും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആവശ്യമായ മരുന്നുകൾ വാങ്ങുന്ന അവസരത്തിൽ സർക്കാർ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഔഷധിക്ക് മുൻഗണന നൽകേണ്ടതാണെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചുകൊണ്ടും ഇതിനാൽ ഉത്തരവാകുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

അനമ്മ ഡാനിയേൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

നമ്പർ.6040/ഡി.സി.2/09/തസ്വഭവ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ഡി.സി.) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 11.02.2009

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്-സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാമിഷൻ പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങൽ - നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്.

സൂചന :- 07.08.2008-ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്.) നം.221/2008/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്.

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്ന സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാ മിഷൻ പ്രോജക്ടിന്റെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ സൂചന ഉത്തരവ് പ്രകാരം സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. സബ്സിഡി അനുവദിക്കാവുന്ന ഉപകരണങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഫിക്സഡ് ചൂള, കമ്മ്യൂണിറ്റി ചൂള, സോളാർ വാട്ടർ ഹീറ്റർ, സോളാർ ഡ്രയർ, സോളാർ ലൈറ്റിംഗ് സിസ്റ്റം മുതലായവ ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഉപകരണങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച് സർക്കാർ ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

- (1) കമ്മ്യൂണിറ്റി ചൂള, ഫിക്സഡ് ചൂള എന്നിവ ഒഴികെയുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള റേറ്റ് കോൺട്രാക്ട് അനുസരിച്ചാണ് വാങ്ങേണ്ടത്. ഇങ്ങനെ വാങ്ങേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങളുടെ എണ്ണം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിനും ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങളുടെ എണ്ണം ഈ സർക്കുലറിന്റെ അനുബന്ധത്തിൽ നൽകിയിട്ടുള്ള പ്രൊഫോർമയിൽ രേഖപ്പെടുത്തി ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള വിലാസത്തിൽ ഫെബ്രുവരി 20-നകം അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

ശ്രീ. ആർ. ഹരികുമാർ
 സംസ്ഥാന ടെക്നിക്കൽ ഡയറക്ടർ
 സമ്പൂർണ്ണ ഊർജ്ജ സുരക്ഷാമിഷൻ
 അനൈർട്ട്, പോസ്റ്റ് ബോക്സ് നമ്പർ 1094
 കേശവദാസപുരം - 695004
 ഫാക്സ് നം. 0471 - 2449853

- (2) കമ്മ്യൂണിറ്റി ചൂള, ഫിക്സഡ് ചൂള എന്നിവയുടെ നിർവഹണം പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകിയ അടുപ്പ് പ്രവർത്തകരുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടത്തേണ്ടത്. അതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സർക്കാർ പ്രത്യേകം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതാണ്.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
 പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ 2008-09 വാർഷിക പദ്ധതി സമ്പൂർണ്ണ ഉൾജ്ജ സുരക്ഷാ മിഷൻ പ്രോജക്ട് വാങ്ങേണ്ടുന്ന ഉപകരണങ്ങളുടെ എണ്ണം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഫോറം

തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനം:-----

ജില്ല:-----

നമ്പർ	ഉപകരണം	ഗുണഭോക്താവ്	വിലാസം	ഗ്രൂപ്പ്	കോഡ്	സബ്സിഡി കോർപ്പസ് ഫണ്ട് ഉൾപ്പെടെ	എണ്ണം
1	താപഭരണി	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	HOTBOXBPL	Rs. 150	
2	താപഭരണി	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	HOTBOXSCP	Rs. 225	
3	താപഭരണി	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	HOTBOXTSP	Rs. 250	
4	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1PEFAPL	Rs. 313	
5	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1PEFBPL	Rs. 750	
6	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1PEFSCP	Rs. 750	
7	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1PEFTSP	Rs. 750	
8	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1POFAPL	Rs. 313	
9	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1POFBPL	Rs. 750	
10	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1POFSCP	Rs. 750	
11	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC1POFTSP	Rs. 750	
12	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2POFAPL	Rs. 313	
13	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2POFBPL	Rs. 1,500	
14	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2POFSCP	Rs. 1,500	
15	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2POFTSP	Rs. 1,500	
16	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2PEFAPL	Rs. 313	
17	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2PEFBPL	Rs. 1,500	
18	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2PEFSCP	Rs. 1,500	
19	പോർട്ടബിൾ അടുപ്പ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	IC2PEFTSP	Rs. 1,500	
20	സോളാർകുക്കർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SCBOX	Rs. 900	

നമ്പർ	ഉപകരണം	ഗുണഭോക്താവ്	വിലാസം	ഗ്രൂപ്പ്	കോഡ്	സബ്സിഡി കോർപ്പസ് ഫണ്ട് ഉൾപ്പെടെ	എണ്ണം
21	സോളാർകുക്കർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SCSCHFINTL	Rs. 75,000	
22	സോളാർകുക്കർ	വ്യക്തിഗതം	വ്യക്തിഗതം	വ്യക്തിഗതം	SCSK14BPL	Rs. 2,100	
23	സോളാർകുക്കർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SCSCHFCMTY	Rs. 37,500	
24	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	ഗാർഹികം	SDOR35DOM	Rs. 22,500	
25	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SDOR35CMML	Rs. 22,500	
26	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SDOR35INTL	Rs. 165,000	
27	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	ഗാർഹികം	SDOR70DOM	Rs. 28,800	
28	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SDOR70CMML	Rs. 28,800	
29	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SDOR70INTL	Rs. 211,200	
30	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	ഗാർഹികം	SDHS70DOM	Rs. 33,300	
31	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SDHS70CMML	Rs. 33,300	
32	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SDHS70INTL	Rs. 244,200	
33	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	ഗാർഹികം	SDM200RDOM	Rs. 75,000	
34	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SDM200RCMML	Rs. 75,000	
35	സോളാർഡ്രയർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SDM200RINTL	Rs. 550,000	
36	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHO100FDOM	Rs. 6,550	
37	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO100FINTL	Rs.27,500	
38	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHO200FDOM	Rs. 8,800	
39	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO200FINTL	Rs. 44,000	
40	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHO300FDOM	Rs. 10,300	
41	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SWHO300FCMML	Rs. 10,300	
42	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO300FINTL	Rs. 57,800	
43	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHH300FDOM	Rs. 12,550	
44	സോളാർവാട്ടർഹീറർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SWHH300FCMML	Rs. 12,550	

നമ്പർ	ഉപകരണം	ഗുണഭോക്താവ്	വിലാസം	ഗ്രൂപ്പ്	കോഡ്	സബ്സിഡി കോർപ്പസ് ഫണ്ട് ഉൾപ്പെടെ	എണ്ണം
45	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHH300FINTL	Rs. 74,300	
46	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHO500FCMML	Rs. 14,400	
47	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO500FINTL	Rs. 85,650	
48	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHH500FCMML	Rs. 18,600	
49	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHH500FINTL	Rs. 116,450	
50	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHO1000FCMML	Rs. 28,650	
51	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO1000FINTL	Rs. 190,150	
52	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHH1000FCMML	Rs. 34,050	
53	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHH1000FINTL	Rs. 229,750	
54	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHO1500FCMML	Rs. 42,900	
55	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO1500FINTL	Rs. 285,150	
56	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHH1500FCMML	Rs. 50,280	
57	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHH1500FINTL	Rs. 339,270	
58	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHO2000FCMML	Rs. 57,150	
59	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO2000FINTL	Rs. 389,650	
60	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHH2000FCMML	Rs. 64,050	
61	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHH2000FINTL	Rs. 440,250	
62	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHO3000FCMML	Rs. 83,900	
63	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO3000FINTL	Rs. 582,650	
64	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യവസായികം	SWHH3000FCMML	Rs. 93,800	
65	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHH3000FINTL	Rs. 655,250	
66	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHO100EDOM	Rs. 5,650	
67	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO100EINTL	Rs. 23,700	
68	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHO200EDOM	Rs. 8,050	

നമ്പർ	ഉപകരണം	ഗുണഭോക്താവ്	വിഭാഗം	ഗ്രൂപ്പ്	കോഡ്	സബ്സിഡി കോർപ്പസ് ഫണ്ട് ഉൾപ്പെടെ	എണ്ണം
69	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO200EINTL	Rs. 41,300	
70	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	വ്യക്തിഗതം	എ.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SWHO300EDOM	Rs. 9,550	
71	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO300ECMML	Rs. 9,550	
72	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO300EINTL	Rs. 52,300	
73	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SWHO500ECMML	Rs. 13,950	
74	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO500EINTL	Rs. 82,350	
75	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SWHO1000ECMML	Rs. 26,400	
76	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO1000EINTL	Rs. 173,650	
77	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	വ്യാവസായികം	SWHO1500ECMML	Rs. 38,400	
78	സോളാർവാട്ടർഹീനർ	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SWHO1500EINTL	Rs. 252,150	
79	സോളാർലൈറ്റ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SHLSBPL	Rs. 4,500	
80	സോളാർലൈറ്റ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SHLSSCP	Rs. 5,000	
81	സോളാർലൈറ്റ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SHLSTSP	Rs. 5,000	
82	സോളാർലൈറ്റ്	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SOLST	3080	
83	സോളാർലൈറ്റ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SLLEDBPL	Rs. 990	
84	സോളാർലൈറ്റ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SLLEDSCP	Rs. 1,100	
85	സോളാർലൈറ്റ്	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	SLLEDTSP	Rs. 1,100	
86	സോളാർലൈറ്റ്	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SSLS10	Rs. 20,900	
87	സോളാർലൈറ്റ്	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	SSLS5	Rs. 10,450	
88	നന്തന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGCSBPL	Rs. 60	
89	നന്തന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGSSCP	Rs. 90	
90	നന്തന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGCTSP	Rs. 100	
91	നന്തന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGFLBPL	Rs. 300	
92	നന്തന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGFLSCP	Rs. 450	
93	നന്തന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGFLTSP	Rs. 500	

നമ്പർ	ഉപകരണം	ഗുണഭോക്താവ്	വിലാസം	ഗ്രൂപ്പ്	കോഡ്	സബ്സിഡി കോർപ്പസ് ഫണ്ട് ഉൾപ്പെടെ	എണ്ണം
94	നന്ദന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGTLBPL	Rs. 540	
95	നന്ദന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGTLSCP	Rs. 810	
96	നന്ദന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	വ്യക്തിഗതം	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGTLTSP	Rs. 900	
97	നന്ദന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	ഗ്രൂപ്പ്	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGVLBPL	Rs. 7,500	
98	നന്ദന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	ഗ്രൂപ്പ്	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGVLSCP	Rs. 7,500	
99	നന്ദന പ്രകാശ സാമഗ്രികൾ	ഗ്രൂപ്പ്	ബി.പി.എൽ	ബാധകമല്ല	LIGVLTSP	Rs. 7,500	
100	ഗ്യാസിഫയർ ശ്മശാനം	ഗ്രൂപ്പ്	ബാധകമല്ല	സ്ഥാപനതലം	WBGCR	Rs. 6,700,000	

സ്ഥലം :
തീയതി :

(ഓഫീസ് സീൽ)

ഒപ്പ്
സെക്രട്ടറി (പേര്) :

3 പ്രോജക്ട് നിർവ്വഹണം

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ മുഖേന പൊതു മരാമത്ത് പണികളുടെ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡിഎ) വകുപ്പ്

ജി.ഒ.(എം.എസ്)നം. 133/07/തസ്വഭവ

തീയതി, തിരുവനന്തപുരം, 18.5.2007

- പരാമർശം :
1. സ.ഉ.(പി) നം. 216/97/തഭവ; തീയതി 23.09.1997
  2. സ.ഉ (എം.എസ്) നം. 254/97/തഭവ; തീയതി 12.11.1997
  3. സ.ഉ (എം.എസ്) നം. 68/98 തഭവ; തീയതി 21.03.1998
  4. സ.ഉ (പി) നം. 21/99/തഭവ; തീയതി 28.1.1999
  5. സ.ഉ (പി) നം.135/99/തഭവ. തീയതി 6.7.1999
  6. സ.ഉ (എം.എസ്) നം. 47/2001/പ്ളാനിംഗ് തീയതി 28.11.2001
  7. സർക്കുലർ നം 13527/ഡി.പി.1/03/തസ്വഭവ, തീയതി 19.3.2003
  8. സ.ഉ (ആർ.ടി) നം. 4288/04/തസ്വഭവ; തീയതി 14.12.2004
  9. സ.ഉ (ആർ.ടി) നം. 856/05/തസ്വഭവ; തീയതി 5.3.2005

ഉത്തരവ്

പരാമർശം ഒന്ന്, രണ്ട് എന്നിവപ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പ്) ചട്ടങ്ങളെയും കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പും സാധനങ്ങൾ വാങ്ങലും) ചട്ടങ്ങളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി സർക്കാർ ചില സ്ഥാപനങ്ങളെ / സർക്കാരിതര സംഘടനകളെ/ലേബർ കോൺട്രാക്ട് സഹകരണ സംഘങ്ങളെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളായി അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ലാഭേച്ഛ കൂടാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും സാമ്പത്തികക്ഷമതയുള്ളതും പ്രവർത്തിപരിചയമുള്ളതുമായ സ്ഥാപനങ്ങൾ/സംഘടനകൾ/സംഘങ്ങൾക്കാണ് അക്രഡിറ്റേഷൻ നൽകുന്നത്. ഇപ്രകാരം അംഗീകാരം നൽകുന്ന അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ മുഖേന, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതിന് പരാമർശത്തിലെ 3,4,5,6,7,9 എന്നിവ പ്രകാരം നിശ്ചയിച്ചിരുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന പ്രകാരം പരിഷ്കരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

1. ഒരു സ്ഥാപനത്തിന്/സംഘടനയ്ക്ക്/സംഘത്തിന് അക്രഡിറ്റേഷൻ നൽകിക്കൊണ്ട് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഇനം പ്രവൃത്തികൾ മാത്രമേ ആ സ്ഥാപനം/സംഘടന/സംഘം മുഖേന നിർവ്വഹണം നടത്താൻ പാടുള്ളൂ. ചില ഏജൻസികളുടെ കാര്യത്തിൽ ചില പ്രദേശങ്ങൾക്ക്/ജില്ലയ്ക്ക് മാത്രമായാണ് അക്രഡിറ്റേഷൻ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. അതിനാൽ പ്രവൃത്തിയുടെ നിർവ്വഹണചുമതല ഈ ഉത്തരവിലെ നടപടിക്രമങ്ങൾ പ്രകാരം ഒരു അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിയെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസിക്ക് തങ്ങളുടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള അക്രഡിറ്റേഷൻ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം.
2. ലാഭം അനുവദനീയമല്ലാത്തതിനാലും യഥാർത്ഥ മൂല്യം (actual cost) മാത്രമേ ചെലവഴിക്കാൻ പാടുള്ളൂ എന്നതിനാലും കരാറുകാരന്റെ ലാഭവിഹിതം കൂടാതെയാണ് എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ മൂല്യവർധിത നികുതി (Value Added Tax), ആദായ നികുതി (Income Tax), മറ്റു നികുതികൾ, നിർമ്മാണ തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധി വിഹിതം, മാനേജ്മെന്റ് ചാർജ്ജ്, എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രതിഫലം (അനുവദനീയമാണെങ്കിൽ മാത്രം) മുതലായ ചെലവുകൾക്കുള്ള തുക എസ്റ്റിമേറ്റിൽ പ്രത്യേകം കാണിച്ചിരിക്കണം. പ്രാബല്യത്തിലുള്ള നിരക്കുകൾ പ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയ്ക്ക് പുറമേയാണ്

(over and above estimates as per rates in vogue) ഈ ചെലവുകൾക്കുള്ള തുക വകയിരുത്തേണ്ടത്.

3. എസ്റ്റിമേറ്റ് തയാറാക്കൽ

- (എ) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പൊതുമരാമത്ത് ചട്ടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയായിരിക്കണം പ്ലാൻ, ഡിസൈൻ, എസ്റ്റിമേറ്റ് മുതലായവ തയാറാക്കേണ്ടത്. സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്ന നിരക്കുകളാണ് (schedule of rates) എസ്റ്റിമേറ്റ് തയാറാക്കുന്നതിന് അവലംബിക്കേണ്ടത്.
- (ബി) നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ, കോസ്റ്റ്ഫോർഡ്, ഹാബിറ്റാറ്റ് ടെക്നോളജി ഗ്രൂപ്പ് തുടങ്ങിയ ഏജൻസികളുടെ തനത് സാങ്കേതികവിദ്യ (alternate technology) ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് ഈ ഏജൻസികൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഡാറ്റായുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസ്തുത ഏജൻസികളുടെ തന്നെ സ്റ്റാൻഡേർഡും സ്പെസിഫിക്കേഷനും അനുസരിച്ച് എസ്റ്റിമേറ്റ് തയാറാക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ ആകെ മതിപ്പ് ചെലവ്, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളും നിബന്ധനകളും അനുസരിച്ച് തയാറാക്കുമ്പോൾ ലഭിക്കുന്ന എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയേക്കാൾ അധികമാകരുത്.
- (സി) തനത് സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ പ്ലാൻ, ഡിസൈൻ, എസ്റ്റിമേറ്റ് മുതലായവ ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസികളുടെ എഞ്ചിനീയർമാർക്കും തയാറാക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ മറ്റ് പ്രവൃത്തികളുടെ കാര്യത്തിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ എഞ്ചിനീയർ തന്നെയായിരിക്കണം ഇവ തയാറാക്കേണ്ടത്.

4. സാങ്കേതികാനുമതി

പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി വാങ്ങുന്നതിന് സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കുന്ന പൊതുവായ നടപടിക്രമങ്ങൾ അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ മുഖേന നിർവഹണം നടത്തുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്കും ബാധകമായിരിക്കും. എന്നാൽ നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ, കോസ്റ്റ്ഫോർഡ്, ഹാബിറ്റാറ്റ് ടെക്നോളജി ഗ്രൂപ്പ് തുടങ്ങിയ ഏജൻസികളുടെ തനത് സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നതിനായി ജില്ലാതലത്തിൽ ഒരു പ്രത്യേക സമിതി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഈ ഏജൻസികൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യ പരിചയമുള്ള എഞ്ചിനീയർമാരെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സമിതി രൂപീകരിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ കളക്ടർമാർ നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ, കോസ്റ്റ്ഫോർഡ്, ഹാബിറ്റാറ്റ് ടെക്നോളജി ഗ്രൂപ്പ് മുതലായ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എഞ്ചിനീയർമാരെ ഈ സമിതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. ഈ സമിതിയിൽനിന്നാണ് എല്ലാ തലത്തിലെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇത്തരം പ്രവൃത്തികൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി വാങ്ങേണ്ടത്. തനത് സാങ്കേതികവിദ്യ പരിചയമുള്ള എഞ്ചിനീയർമാർ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഇപ്രകാരമൊരു സമിതി ഏതെങ്കിലും ജില്ലയിൽ രൂപീകരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിലോ സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രസ്തുത സമിതിക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി നൽകാൻ കഴിയുന്ന അധികാരപരിധിയിലും കൂടുതൽ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയുള്ള പ്രവൃത്തിയാണെങ്കിലോ പരാമർശം എട്ട് പ്രകാരം രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനതല സമിതിയിൽനിന്ന് സാങ്കേതികാനുമതി വാങ്ങാവുന്നതാണ്.

- 5. ടെണ്ടർ നടപടിക്രമങ്ങൾ കൂടാതെതന്നെ പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണം അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ഷെഡ്യൂൾ നിരക്കിനേക്കാൾ കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ പ്രവൃത്തി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം ആരായണം. അതുപ്രകാരം നിശ്ചയിക്കുന്ന നിരക്കിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കണം നിർവ്വഹണ ചുമതല ഏജൻസിയെ ഏൽപ്പിക്കേണ്ടത്. ഷെഡ്യൂൾ നിരക്കിനേക്കാൾ അധിക നിരക്ക് അനുവദിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നാൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക് ടെണ്ടർ എക്സസ് അനുവദിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ഒരു പൊതു ഉത്തരവിലൂടെ അനുമതി നൽകുകയാണെങ്കിൽ മാത്രം

അതിന് നിശ്ചയിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം അധികനിരക്ക് അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്.

- 6. നിരതദ്രവ്യം (EMD), ജാമ്യതുക (Security) മുതലായവ അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളിൽ നിന്നും ഈടാക്കേണ്ടതില്ല.
- 7. പ്രവൃത്തി ഏൽപ്പിക്കുമ്പോൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവും ഏജൻസിയും തമ്മിൽ കരാർ ഉടമ്പടിയിൽ ഏർപ്പെടണം.
- 8. സൂപ്പർവിഷൻ നടത്തി അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തൽ
  - (എ) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ എഞ്ചിനീയറാണ് സൂപ്പർവിഷൻ നടത്തി അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടത്. തനത് സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ കാര്യത്തിൽ മാത്രം ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസികളുടെ എഞ്ചിനീയർമാർക്കും അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. എന്നിരുന്നാലും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ എഞ്ചിനീയർ അവ പരിശോധിച്ച് ശരിയാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെടേണ്ടതാണ്.
  - (ബി) പ്രവൃത്തിയുടെ സാങ്കേതിക ഗുണനിലവാരം (technical soundness) ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം ഏജൻസിക്ക്.
  - (സി) പ്ലാൻ, ഡിസൈൻ, എസ്റ്റിമേറ്റ് മുതലായവ തയ്യാറാക്കുക., സൂപ്പർവിഷൻ നടത്തുക എന്നീ ചുമതലകൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് സ്വന്തമായി എഞ്ചിനീയർ ഇല്ലെങ്കിൽ/എഞ്ചിനീയറുടെ തസ്തിക ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുകയാണെങ്കിൽ സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായി പകരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

9. അളവുകൾ പരിശോധിക്കൽ (check measurement)

- (എ) അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തിയ എഞ്ചിനീയറുടെ ഉയർന്ന റാങ്കിലുള്ള മറ്റൊരു എഞ്ചിനീയർക്ക് ചെക്ക് മെഷർമെന്റ് നടത്താവുന്നതാണ്. എന്നാൽ തനത് സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയുടെ അളവുകൾ ഏജൻസിയുടെ എഞ്ചിനീയറാണ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതെങ്കിൽ അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറുടെ റാങ്കിൽ താഴെയല്ലാത്ത ഒരു എഞ്ചിനീയറായിരിക്കണം ചെക്ക്മെഷർമെന്റ് നടത്തേണ്ടത്.
- (ബി) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ/ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് പുനർവിന്യസിച്ച എഞ്ചിനീയർമാർക്ക് പുറമേ സർക്കാർ/പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജോലിയുള്ള എഞ്ചിനീയർമാർക്കും സർക്കാർ/പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽനിന്നും വിരമിച്ചതും സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നതിനുള്ള സമിതികളിൽ അംഗങ്ങളുമായ എഞ്ചിനീയർമാർക്കും ചെക്ക്മെഷർമെന്റ് നടത്താവുന്നതാണ്. വിരമിച്ച എഞ്ചിനീയർമാരുടെ കാര്യത്തിൽ അവർ ഏത് പദവിയിൽ നിന്നാണോ വിരമിച്ചത് പ്രസ്തുത പദവിയിലുള്ള എഞ്ചിനീയറായി അവരെ കണക്കാക്കാവുന്നതാണ്.

10. മാനേജ്മെന്റ് ചാർജ്ജ്/എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രതിഫലം

പ്രവൃത്തി ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തുന്നതിനുള്ള മാനേജ്മെന്റ് ചാർജ്ജ് ആയി എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയുടെ 2 (രണ്ട്) ശതമാനം, പരിധിയില്ലാതെ, ഏജൻസിക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്. തനതു സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയുടെ കാര്യത്തിൽ ഏജൻസിതന്നെയാണ് പ്ലാൻ, ഡിസൈൻ, എസ്റ്റിമേറ്റ് എന്നിവ തയ്യാറാക്കുന്നതെങ്കിൽ പ്രതിഫലമായി എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയുടെ അര ശതമാനം ഏജൻസിക്ക് അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. ഇത്തരം ചെലവുകൾക്ക് വേണ്ട തുക മാനേജ്മെന്റ് ചാർജ്ജ്/എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രതിഫലം എന്ന ഇനത്തിൽ പ്രോജക്ടിൽ പ്രത്യേകം ഉൾപ്പെടുത്തണം.

11. പെയ്മെന്റ്

ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത് പ്രകാരം ഘട്ടം ഘട്ടമായി മാത്രമേ ഏജൻസിക്ക് തുക നൽകാൻ പാടുള്ളൂ.

- എ. ഘട്ടം 1 : കരാർ ഉടമ്പടിയിൽ ഏർപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞാൽ പ്രവൃത്തിക്കുള്ള കരാർ ഉടമ്പടി തുകയുടെ 20%
- ബി. ഘട്ടം 2,3,4 : മുൻ അഡ്വാൻസുകളുടെ 90% ചെലവഴിച്ചതിനുള്ള വാലോഷൻ, ചെക്ക് മെഷർ ചെയ്യുന്ന എഞ്ചിനീയർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന മുറയ്ക്ക് 20 ശതമാനം വീതം
- സി. ഘട്ടം 5 : മുൻ അഡ്വാൻസുകളുടെ 90ശതമാനം ചെലവഴിച്ചതിനുള്ള വാലോഷൻ, ചെക്ക് മെഷർ ചെയ്യുന്ന എഞ്ചിനീയർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന മുറയ്ക്ക് 10% വീതം
- ഡി. ഘട്ടം 6 : പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം, ഫൈനൽ വാലോഷൻ ചെക്ക് മെഷർ ചെയ്യുന്ന എഞ്ചിനീയർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയും ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ രേഖകളും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന മുറയ്ക്ക് ബാക്കി 10%

ഇ. മാനേജ്മെന്റ് ചാർജ്ജ് /എസ്റ്റിമേറ്റ് തയാറാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രതിഫലം അവസാനഘട്ടത്തിൽ നൽകിയാൽ മതിയാകും.

- 12. തനതു സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയുടെ അളവുകൾ ഏജൻസിയുടെ എഞ്ചിനീയറാണ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതെങ്കിൽ മെഷർമെന്റ് ബുക്ക്, വൗച്ചറുകൾ, മറ്റ് രേഖകൾ എന്നിവ ഏജൻസി തന്നെ തയാറാക്കി സൂക്ഷിക്കണം. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനമോ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം നിയോഗിക്കുന്ന എഞ്ചിനീയറോ സമിതിയോ എപ്പോൾ ആവശ്യപ്പെട്ടാലും അവ പരിശോധനയ്ക്കായി നൽകേണ്ടതാണ്. മെഷർമെന്റ് ബുക്ക്, മറ്റ് രേഖകൾ എന്നിവ പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കി 15 ദിവസത്തിനകം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് നൽകണം.
- 13. പരാമർശം ഒന്ന്, രണ്ട് എന്നിവ പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച പൊതുമരാമത്ത് ചട്ടങ്ങളിലെ 17-ാമത് ചട്ടത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളത് പ്രകാരം പ്രവൃത്തിയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരം അടങ്ങിയ ഒരു നോട്ടീസ് ഏജൻസി തയാറാക്കി വ്യക്തമായി കാണാവുന്ന തരത്തിൽ പണി സ്ഥലത്ത് പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.
- 14. പ്രവൃത്തികൾ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ രേഖകളും പൊതുരേഖകളായിരിക്കുന്നതാണ്. ഏതെങ്കിലും പൗരൻ ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ പകർപ്പ് എടുക്കുന്നതിനുള്ള ഫീസ് ഈടാക്കിക്കൊണ്ട് ഏജൻസി/തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകളുടെ പകർപ്പ് നൽകേണ്ടതാണ്.
- 15. നികുതികളും ക്ഷേമനിധി വിഹിതവും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം തന്നെ നേരിട്ട് അടയ്ക്കണം. ഈ ചെലവുകൾ പൂർത്തിയാക്കിയ പ്രവൃത്തിയുടെ ബില്ലിൽനിന്നും കുറവ് ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഇവ അടച്ചുവെന്ന് തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ (മൂല്യവർദ്ധിത നികുതിയെ (VAT) സംബന്ധിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരമുള്ള നിശ്ചിതഫോറം, ക്ഷേമനിധിവിഹിതം അടച്ച രസീതിന്റെ പകർപ്പ്, ആദായനികുതി അടച്ചതിന്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് മുതലായവ) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിക്ക് നൽകണം, ഏജൻസികൾ അവരുടെ ടേൺ ഓവർ സംബന്ധിച്ച കണക്കുകൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പിൽ/സ്ഥാപനത്തിൽ സമർപ്പിക്കുമ്പോൾ ഈ പ്രവൃത്തികൾക്ക് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം നികുതി/ക്ഷേമനിധി വിഹിതം അടച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കിയില്ലെങ്കിൽ ഏജൻസികൾ വീണ്ടും അവ അടയ്ക്കേണ്ടിവരുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കുന്നതിനാണ് ഇപ്രകാരം സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്. മുൻകാലങ്ങളിൽ അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ മുഖേന നിർവ്വഹണം നടത്തുകയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം തന്നെ നേരിട്ട് നികുതി/ക്ഷേമനിധിവിഹിതം അടയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തികളുടെ കാര്യത്തിൽ അവ അടച്ചുവെന്ന് തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ഏജൻസികൾക്ക് നൽകിയില്ലെങ്കിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉടൻതന്നെ അവ ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസികൾക്ക് നൽകേണ്ടതാണ്.

പരാമർശം 4,6,9 എന്നീ സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും 7-ാമത്തെ സർക്കുലറും റദ്ദ് ചെയ്യുന്നു. പരാമർശം 3,5 എന്നീ സർക്കാർ ഉത്തരവുകളിലെ, അക്രഡിറ്റേഷൻ സംബന്ധിച്ച ഭാഗങ്ങളെ ശീകെയുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളും റദ്ദ് ചെയ്യുന്നു. അതായത് പരാമർശം മൂന്നിലെ ഉത്തരവിൽ സംസ്ഥാന നിർമ്മിതി കേന്ദ്രം, ജില്ലാ നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ, കോസ്റ്റഫോർഡ് എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അക്രഡിറ്റേഷൻ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഭാഗവും പരാമർശം അഞ്ചിലെ ഉത്തരവിൽ ഹാബിറ്റാറ്റ് ടെക്നോളജി ഗ്രൂപ്പിന് അക്രഡിറ്റേഷൻ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള ഭാഗവും മാത്രം തുടർന്നും പ്രാബല്യത്തിലുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

എസ്. എം. വിജയാനന്ദ്
ഗവൺമെന്റ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ - ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നിർവ്വഹണം നടത്താവുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ അടങ്കൽ തുക - പരിധി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(എം.എസ്.) 17/08/തസ്വഭവ.

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി, 16.01.2008

- പരാമർശം : 1. 06.06.02 - ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)20/2002/പ്ലാനിംഗ് നമ്പർ ഉത്തരവ്
- 2. 16.12.04 - ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)85/04/പ്ലാനിംഗ് നമ്പർ ഉത്തരവ്.
- 3. 24.07.07 - ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)183/07/തസ്വഭവ നമ്പർ ഉത്തരവ്.

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പൊതുമരാമത്ത് ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃ സമിതി/അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസി മുഖേന, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം നേരിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ ടെണ്ടർ പ്രകാരം എന്നീ രീതികളിൽ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണം നടത്താവുന്നതാണ്. ആയതിന് പ്രകാരം ഒമ്പതാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലയളവിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഏത് പ്രവൃത്തിയും ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നു.

എന്നാൽ പത്താം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃസമിതികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കാവുന്ന ഇത്തരത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണം സംബന്ധിച്ച് സർക്കാർ പരിധി നിശ്ചയിക്കുകയും 25,000/- രൂപയിൽ കുറവ് അടങ്കൽ തുകയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ മാത്രമേ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നടത്താൻ പാടുള്ളൂ എന്ന വ്യവസ്ഥ സൂചന (1) പ്രകാരം ഏർപ്പെടുത്തുകയും പിന്നീട് 2005-06 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പരിധി തുക 50,000/- രൂപയായി സൂചന (2) പ്രകാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയുമുണ്ടായി.

പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ വർഷത്തിലും 50,000/- രൂപ എന്ന പരിധി തുടരാവുന്നതാണെന്നുള്ള വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതി തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നിർവ്വഹണം നടത്താവുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ അടങ്കൽ തുക 50,000/- രൂപയായി തന്നെ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടും, അദ്ധ്യാപക-രക്ഷാകർത്തൃ സമിതികൾ (PTA) നേരിട്ട് നിർവ്വഹണം നടത്താൻ തയ്യാറാകുന്ന സ്കൂൾ/അംഗൻവാടി കെട്ടിട നിർമ്മാണം, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം നിർബന്ധമായ ജലസേചനം, കുടിവെള്ള വിതരണം എന്നീ പ്രവൃത്തികളുടെ കാര്യത്തിൽ ഈ പരിധി ബാധകമല്ല എന്നും അത്തരത്തിലുള്ള പ്രവൃത്തികളുടെ അടങ്കൽ തുക 50,000/- രൂപയിൽ അധികമാണെങ്കിലും അവയുടെ നിർവ്വഹണം അതത് ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കാവുന്നതാണെന്നും വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ട് സൂചന (3) പ്രകാരം സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയുണ്ടായി.

എന്നാൽ ടെണ്ടർ മുഖേന പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഒട്ടേറെ പ്രയാസങ്ങൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതായും ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ കരാറുകാർ ടെണ്ടർ ബഹിഷ്കരണ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതായും സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. കരാറുകാരുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള ഇത്തരത്തിലുള്ള നടപടി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി പ്രവർത്തനത്തെ വളരെയേറെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുമെന്ന് സർക്കാരിന് ബോധ്യപ്പെട്ട സാഹചര്യത്തിൽ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നിർവ്വഹണം നടത്താവുന്ന പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ അടങ്കൽതുക നിലവിലുള്ള 50,000/- രൂപയിൽനിന്നും 5 ലക്ഷം രൂപയായി (അഞ്ചുലക്ഷം രൂപ) വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിനാൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

ടി.കെ. ജോസ്
ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി എ) വകുപ്പ്

നമ്പർ. 65822/ഡിഎ1/2007/തസ്വഭവ.

സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം, 30.10.2007

സർക്കുലർ

വിഷയം : പതിനൊന്നാം പദ്ധതി - വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണം - ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുതല നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ - ചുമതല നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച് നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

പരാമർശം : 14.05.2007-ലെ ജി.ഒ. (എം.എസ്) 128/07/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്

വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിന്റെ നിലവിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾപ്രകാരം ലോവർപ്രൈമറി സ്കൂളുകളും അപ്പർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും ഹൈസ്കൂളുകളും ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂളുകളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ എൽ.പി.എസ്/യു.പി.എസ്. ഹെഡ്മാസ്റ്റർമാർ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലെയും ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർമാർ/ഹയർസെക്കന്ററി സ്കൂൾ പ്രിൻസിപ്പൽമാർ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും വിദ്യാഭ്യാസ പ്രോജക്ട് നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരാണ്.

എന്നാൽ, എൽ.പി., യു.പി. വിഭാഗങ്ങൾ ഹൈസ്കൂളിന്റെ ഭാഗമായിട്ടുള്ളതും ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്ററുടെ പൂർണ്ണ ഭരണ നിയന്ത്രണത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമായ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിലവിലുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുമുണ്ട്. അവിടങ്ങളിൽ പരാമർശത്തിലെ മാർഗ്ഗരേഖപ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണത്തിന് ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടുന്നതായി ഗവൺമെന്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിനാൽ ലോവർ പ്രൈമറി/അപ്പർ പ്രൈമറി വിഭാഗത്തിന്റെ ഭരണ നിയന്ത്രണമുള്ള ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർമാർക്ക് അതത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ വികസന പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണ ചുമതല നൽകാവുന്നതാണെന്ന് സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കായുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ - ഏറ്റെടുക്കാൻ അനുമതി നൽകി ഉത്തരവാകുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(എം.എസ്)നം. 73/08/തസ്വഭവ

തീയതി, തിരുവനന്തപുരം, 13.03.2008

പരാമർശം : 1. 24.07.07-ലെ ജി.ഒ.(എം.എസ്.) നം. 183/07/തസ്വഭവ.

2. 21.02.08-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസുത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റിയുടെ 1.14 നമ്പർ തീരുമാനം.

ഉത്തരവ്

പരാമർശം ഒന്നിലെ ഉത്തരവു പ്രകാരം ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലൂടെ നൽകണം എന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ പല ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും മേൽപ്പറഞ്ഞ ആനുകൂല്യം ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലൂടെ നൽകാൻ അനുമതി ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു.

21.02.08-ൽ കൂടിയ വികേന്ദ്രീകൃതസുത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റി ഈ വിഷയം ചർച്ച ചെയ്യുകയുണ്ടായി. കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാനപ്രകാരം ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വിഭാഗക്കാരുടെ പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും വ്യക്തിഗത ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ അനുമതി നൽകുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

അനമ്മ ഡാനിയേൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ.55287/എബി2/07/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (എബി) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 16/10/08

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണം - നടപടി ക്രമങ്ങൾ പാലിക്കൽ - നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന :-**
- 1) സ.ഉ. (പി) നം. 216/97/തഭവ; തീയതി 23.09.1997
  - 2) സ.ഉ. (എം.എസ്.) നം. 254/97/തഭവ; തീയതി 12.11.1997
  - 3) ധനകാര്യ പരിശോധന വിഭാഗം ചീഫ് ടെക്നിക്കൽ എക്സാമിനറുടെ 10.08.2004 ലെ 53019/എഫ്.ഐ.ഡബ്ല്യു-സി 3/04/ധന നമ്പർ കത്ത്.

പരാമർശം ഒന്ന്, രണ്ട് എന്നിവ പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പ്) ചട്ടങ്ങളെയും കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പും സാധനങ്ങൾ വാങ്ങലും) ചട്ടങ്ങളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കേണ്ടത്. പ്രസ്തുത ചട്ടങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷമായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളിൽ ഒഴികെ ഒരു പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തിയെ സംബന്ധിച്ച് പ്ലാനും എസ്റ്റിമേറ്റും തയ്യാറാക്കൽ, ടെണ്ടർ ക്ഷണിക്കൽ, പ്രവൃത്തിയുടെ നടത്തിപ്പ്, പണം നൽകൽ, അക്കൗണ്ട്സ് തയ്യാറാക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് സർക്കാരിന്റെ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിൽ തൽസമയം അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതാണെന്നും ചട്ടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് അനുസൃതമായി സർക്കാർ ചില മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ചില തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവർത്തികൾ നടപ്പാക്കുമ്പോൾ നടപടിക്രമങ്ങളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ലെന്ന് ധനകാര്യ പരിശോധനാ വിഭാഗം നടത്തിയ പരിശോധനയിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ സർക്കാർ ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുമ്പോൾ ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകളും നടപടിക്രമങ്ങളും കർശനമായി പാലിക്കേണ്ടതാണ്. പൊതു പണം ദുർവ്വയം ചെയ്യപ്പെടുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുകൂടിയാണ് പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കൽ, ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകാരം, എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ, സാങ്കേതികാനുമതി, നിർവ്വഹണ രീതിക്ക് അനുസൃതമായി പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കൽ, അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തൽ, അളവുകൾ പരിശോധിക്കൽ (check measurement), ചീഫ് ടെക്നിക്കൽ എക്സാമിനർക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ട സംഗതികളിൽ യഥാസമയം വിവരം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യൽ, ബില്ലുകൾ തയ്യാറാക്കൽ തുടങ്ങി വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ കൃത്യമായി പാലിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്,
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

Government of Kerala

No.70301/DB2/08/LSGD

Local Self Government(DB) Department
Thiruvananthapuram, dtd. 7.11.2008

Circular

- Sub:- Local Self Government Department:- Implementation of Total Physical Fitness Programme(TPFP)-Formation of Panchayat Technical Council-reg.
- Ref:- 1. G.O.(MS) No.10/08/GE dn. dtd 07.01.08
2. Letter No.KSSC/B6/6445/08 dtd. 28.10.08 of Secretary, Kerala State Sports Council

Government of Kerala have launched a project called “Total Physical Fitness Programme”(TPFP) with the objective of transforming Kerala in to a state having cent percentage physically fit population, in a phased manner. This project is being implemented with the co-operation of Local Self Government Institutions.

The first stage of the project, ie the fitness test is proposed to commence on 14th November 2008 in around 12000 schools, all over the state.

The constitution of Panchayat level technical council with following structure is going on, and this process is to be completed before the fitness test.

Panchayat Technical Council- Structure

Chairman	:	President, Grama Panchayat
Vice-Chairman	:	Chairman of Welfare Standing Committee, Grama Panchayat
Convenor	:	Secretary, Grama Panchayat
Joint Convenor	:	Qualified Physical Education Teacher/Lecturer nominated by the Chairman to co-ordinate programme in Panchayat.
Member	:	Ward Members of Schools locality, Medical Officer, PHC
	:	Village Officer
	:	Sub Inspector of Police
	:	Principals /Headmasters of the Schools under the Panchayat
	:	Physical Education Teachers of the schools under the Panchayat
	:	Officials of Panchayat level PTA
	:	2 Nominated members representing registered clubs.

In the circumstances all LSGI's concerned are requested to complete the formation of Panchayat level technical committee before 14th November 2008 and to lend all cooperations and assistance for the successful conduct of TPFP

S.M. Vijayanand
Principal Secretary

കേരള സർക്കാർ

നം. 13184/ഡി.എ. 1/09/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.എ.) വകുപ്പ്,
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 27.02.09

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് മുഖേന റോഡ്, കെട്ടിടം എന്നീ പ്രവൃത്തികൾ ഡെപ്യൂസിറ്റ് വർക്ക് ആയി നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച്.

സൂചന :- 05.02.9-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 2.19(2) നമ്പർ തീരുമാനം.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന റോഡ്, കെട്ടിടം എന്നീ പ്രവൃത്തികൾ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് മുഖേന ഡെപ്യൂസിറ്റ് വർക്ക് ആയി നടപ്പാക്കുവാൻ അനുവാദം നൽകണമെന്ന ആവശ്യത്തിന്മേൽ സൂചനയിലെ കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

“തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് സ്വന്തമായി എഞ്ചിനീയറിംഗ് സംവിധാനം ഉണ്ടായിരിക്കെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ റോഡ്, കെട്ടിടം എന്നീ പ്രവൃത്തികൾ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് മുഖേന ഡെപ്യൂസിറ്റ് വർക്ക് ആയി നടപ്പാക്കുന്നത് ശരിയായ പ്രവണതയല്ലാത്തതിനാൽ ഇത്തരം പ്രവൃത്തികൾ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് മുഖേന ഡെപ്യൂസിറ്റ് പ്രവൃത്തിയായി നടപ്പാക്കാൻ പിടില്ല എന്നു സ്പഷ്ടീകരണം നൽകുന്നു.”

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

4 ഭരണ നിർവ്വഹണം

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് - തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകളുടെ കുടിശ്ശിക നൽകുന്നതിന് അനുമതി നൽകി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ഡി.എ) വകുപ്പ്

ജി.ഒ.(എം.എസ്) നമ്പർ 82/2008/തസ്വഭവ

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി 15.3.2008

- പരാമർശം :
1. ജി.ഒ. (എം.എസ്) 330/2004/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്.
  2. 21.02.2008 -ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ- ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 1.13 നം. തീരുമാനം.

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകൾ (obligatory expenses) ചുവടെ വിവരിക്കുന്നവയാണ്.

- (1) കേരളവാട്ടർ അതോറിറ്റിക്ക് നൽകുവാനുള്ള വെള്ളക്കരം
  - (2) കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡിന് നൽകുവാനുള്ള വൈദ്യുതി ചാർജ്ജ്.
  - (3) കൈമാറിക്കിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ, തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെ വാടക, കരം, നികുതി എന്നിവ.
  - (4) കൈമാറിക്കിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ടെലഫോൺ ചാർജ്ജ്.
  - (5) കൈമാറിക്കിട്ടിയവ ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഓഫീസുകളുടെയും വെള്ളക്കരം, വൈദ്യുതി ചാർജ്ജ് എന്നിവ.
  - (6) കൈമാറിക്കിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങളിലേത്/ഓഫീസുകളിലേത് ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള വാഹനങ്ങളുടെ ഇന്ധനചെലവ്, പ്രവർത്തനചെലവ്, മെയിന്റനൻസ് ചെലവ് എന്നിവ.
  - (7) സ്റ്റേഷനറി, പോസ്റ്റേജ് മുതലായ ചെലവുകൾ.
2. മുകളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകളുടെ 1995 ഒക്ടോബർ 1-ന് ശേഷമുള്ള കുടിശ്ശിക തുക ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ പൊതുആവശ്യ ഗ്രാന്റിൽ/മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിൽനിന്ന് നൽകാവുന്നതാണെന്ന് പരാമർശത്തിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം അനുവാദം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
  3. എന്നാൽ ചില തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവയുടെ ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകളുടെ 1995 ഒക്ടോബർ 1-ന് മുമ്പുള്ള കുടിശ്ശിക തുക നൽകാതെ അവശേഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവയുടെ ബാധ്യത തീർക്കുന്നതിന് നടപടി ഉണ്ടാകണമെന്നും വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 21.2.2008- ലെ യോഗം ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
  4. ഈ വിഷയം ഗവൺമെന്റ് വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലപ്പെട്ട ചെലവുകളിൽ 1995 ഒക്ടോബർ 1-ന് മുമ്പുള്ള കുടിശ്ശിക തുക എന്തെങ്കിലും കൊടുത്തു തീർക്കാനുണ്ടെങ്കിൽ ഈ തുക മുഴുവൻ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ പൊതു ആവശ്യഗ്രാന്റിൽ നിന്നോ, മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിൽ നിന്നോ കൊടുത്തു തീർക്കുവാൻ അനുവാദം നൽകി ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. പൊതു ആവശ്യഗ്രാന്റ്/മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റ് വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിച്ചാണ് ഇപ്രകാരം ബാധ്യത തീർക്കുന്നതിനുള്ള തുക കണ്ടെത്തേണ്ടത്.
  5. പരാമർശത്തിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് ഈ രീതിയിൽ ഭേദഗതിചെയ്യുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻപ്രകാരം

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ
സംഗ്രഹം

പട്ടികജാതി വികസനം - പ്രീമെട്രിക് ഹോസ്റ്റലുകളിലെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഏൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

പട്ടികജാതി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന (ബി) വകുപ്പ്

സ.ഉ. (സാധ) നം. 1084/2008/പജ.പവ.വിവ.

തീയതി, തിരുവനന്തപുരം: 17/09/2008

- പരാമർശം :-
1. 9/05/2008-ലെ പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പ് ഡയറക്ടറുടെ ഇ6-2866/2008-ാം നമ്പർ കത്ത്.
  2. 19/08/2008-ലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡി.ബി.) വകുപ്പിന്റെ 54677/ഡി.ബി.2/08/ത.സ്വ.ഭ.വ. നമ്പർ അഭിപ്രായ കുറിപ്പ്

ഉത്തരവ്

പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള പ്രീമെട്രിക് ഹോസ്റ്റലുകൾ എല്ലാം സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ പ്രീമെട്രിക് ഹോസ്റ്റലുകളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള എസ്.സി.പി. ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് നടത്തുവാൻ 18-10-07-ൽ കൂടിയ സംസ്ഥാന വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ് മീറ്റിംഗിൽ തീരുമാനിച്ചതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രീമെട്രിക് ഹോസ്റ്റലുകളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഏൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവാകണം എന്ന് പരാമർശം ഒന്ന് പ്രകാരം പട്ടികജാതി വികസനവകുപ്പ് ഡയറക്ടർ അഭ്യർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി.

സർക്കാർ ഇക്കാര്യം വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള പ്രീമെട്രിക് ഹോസ്റ്റലുകൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയിട്ടുള്ള സാഹചര്യത്തിൽ അവയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ തന്നെ ഏൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിനാൽ ഉത്തരവാകുന്നു.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

പോൾ ആന്റണി
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ.59670/ഡിബി2/08/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡിബി) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 17/09/08

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - അഗതി (വിധവാ) പെൻഷൻ - നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്.

സൂചന :- 16.01.2008-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)2/2008/സാ.ക്ഷേ.വ നമ്പർ കത്ത്

അഗതി(വിധവാ) പെൻഷൻ പദ്ധതി പ്രകാരം ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിന് 20 വയസിൽ കൂടുതൽ പ്രായമുള്ള ആൺമക്കളുള്ളവർക്കും അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണെന്ന് സൂചന പ്രകാരം സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ചില തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രസ്തുത നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നില്ലെന്ന് സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇരുപത് വയസ്സിൽ കൂടുതൽ പ്രായമുള്ള ആൺമക്കളുള്ള അർഹരായ വിധവകൾക്കും അഗതി(വിധവാ) പെൻഷൻ പദ്ധതി പ്രകാരം പെൻഷൻ അനുവദിക്കണമെന്ന് സർക്കാർ നിർദ്ദേശം നൽകുന്നു. ഈ നിർദ്ദേശം എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും പാലിക്കേണ്ടതാണ്.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്,
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ.34900/ഡിഎ3/08/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡിഎ) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 23/10/08

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് -ഡിസംബർ 24ന് ആചരിക്കുന്ന ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ ദിനത്തിലും മാർച്ച് 15 ന് ആചരിക്കുന്ന ലോക ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണ ദിനത്തിലും ഗ്രാമസഭകൾ കൂടുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്.

- സൂചന :-**
1. ഭാരത സർക്കാരിന്റെ പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയത്തിലെ ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറിയുടെ 16.05.08 ലെ എൻ-11012/25/08/പിആന്റ് ജെ നമ്പർ കത്ത്
  2. 4.10.08-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 1.12 തീരുമാനം.

ഡിസംബർ 24-ന് ആചരിക്കുന്ന ദേശീയ ഉപഭോക്തൃ ദിനത്തിലും (National Consumer Day) മാർച്ച് 15 ന് ആചരിക്കുന്ന ലോക ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണദിനത്തിലും (World Consumer Rights Day) ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗ്രാമീണ ജനതയെ ബോധവാൻമാരാക്കുന്നതിനും തർക്കങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നതിനുമായി നിർബന്ധമായും ഗ്രാമസഭകൾ കൂടണമെന്ന് കൺസ്യൂമർ അഫയേഴ്സ്, ഫുഡ് ആന്റ് പബ്ലിക് ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷനുവേണ്ടിയുള്ള പാർലമെന്ററി സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ ഒറ്റദിവസം കൊണ്ട് എല്ലാ ഗ്രാമസഭകളും വിളിച്ചുചേർക്കുക എന്നത് പ്രായോഗികമല്ല. ഗ്രാമസഭകളിൽ പ്രസിഡന്റ് / വൈസ് പ്രസിഡന്റ് പങ്കെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. മാത്രമല്ല സംഘാടനത്തിനും ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ട്.

മേൽ സാഹചര്യത്തിൽ ഒരു കലണ്ടർ വർഷാവസാനം, കഴിയുമെങ്കിൽ ഡിസംബർ മാസത്തിൽ ചേരുന്ന ഗ്രാമ/വാർഡ് സഭകളിൽ ഭക്ഷ്യമായംചേർക്കൽ തടയൽ നിയമം, ഉപഭോക്താക്കളുടെ അവകാശങ്ങൾ തുടങ്ങി ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങൾ നിർബന്ധമായും അവതരിപ്പിച്ച് ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കണമെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകുന്നു.

അനമ്മ ഡാനിയേൽ
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

5 മോണിറ്ററിംഗ്

കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (ഡി.എ.) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(എം.എസ്.)28/09/തസ്വഭവ

തിരുവനന്തപുരം, തീയതി: 13.02.2009

- പരാമർശം :
1. 11.07.2002-ലെ സ.ഉ.(എം.എസ്.) 27/2002/പ്ലാനിംഗ് നമ്പർ ഉത്തരവ്
  2. വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതിയുടെ 29.10.2008 -ലെ 1.3 നമ്പർ തീരുമാനം

ഉത്തരവ്

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം കാര്യക്ഷമവും ശക്തവുമാക്കി പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് സുഗമമാക്കുന്നതിനായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത ബോധ്യപ്പെട്ടതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ വിഷയം 29.10.2008-ലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോ-ഓർഡിനേഷൻ സമിതി യോഗത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്ത് മാർഗ്ഗരേഖകൾ നിശ്ചയിക്കുകയും സർക്കാർ ആയത് വിശദമായി പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെ മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം കാര്യക്ഷമവും ശക്തവുമാക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന പ്രകാരമുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് ഇതിനാൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

- (2) (i) പദ്ധതി-പദ്ധതിയേതര പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനായി എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ യോഗം എല്ലാ മാസവും ആറാമത് പ്രവൃത്തി ദിവസം ഉച്ചയ്ക്ക് ശേഷം പ്രസിഡന്റിന്റെ/ചെയർമാന്റെ/മേയറുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ വിളിച്ചു ചേർക്കണം. ഇക്കണോമിക്സ് ആന്റ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പിൽനിന്ന് തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ/തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ചുമതല നൽകിയിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ നിർബന്ധമായും ആ യോഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്. മുൻമാസം വരെയുള്ള നിർവ്വഹണ പുരോഗതിയും ചെലവുകണക്കുകളും നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ നിശ്ചിത ഫോർമാറ്റിൽ പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ രേഖാമൂലം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ അത് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കണം. ക്രോഡീകരിച്ച കണക്കുകൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ സെക്രട്ടറി ട്രഷറി കണക്കുകളുമായി ഒത്തുനോക്കി (reconcile) ക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്. സെക്രട്ടറി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ ചെലവുകണക്കുകൾ ഇക്കണോമിക്സ് ആന്റ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പിൽനിന്ന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിയമിച്ചിട്ടുള്ള/ചുമതല നൽകിയിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ കമ്പ്യൂട്ടർ ആപ്ലിക്കേഷൻ ഉപയോഗിച്ച് ഓൺലൈനായി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- (ii) കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ നിർവഹണ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനായി ബ്ലോക്ക്

തലത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെയും സെക്രട്ടറിമാരുടെയും പ്രതിമാസ യോഗം, ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിലെ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ യോഗത്തിന് ശേഷം ഒരു നിശ്ചിത ദിവസം ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെ അധ്യക്ഷതയിൽ ചേരേണ്ടതാണ്. ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുമായി കൂടിയാലോചിച്ചായിരിക്കണം ഇതിനുള്ള തീയതി ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്. പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗങ്ങളും പങ്കെടുക്കണം. ഇപ്രകാരം ബ്ലോക്ക്തല അവലോകനയോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിന് ഓരോ അംഗത്തിനും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി തീരുമാനം എടുക്കേണ്ടതാണ്.

- (iii) ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതി ചെയർപേഴ്സന്റെ അധ്യക്ഷതയിലും മെമ്പർ സെക്രട്ടറി കൂടിയായ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ സാന്നിധ്യത്തിലും എല്ലാ മാസവും മൂന്നാമത്തെ തിങ്കളാഴ്ച ജില്ലാതല അവലോകനയോഗം ചേരേണ്ടതാണ്. മൂന്നാമത് തിങ്കളാഴ്ച പൊതു അവധിയാണെങ്കിൽ തൊട്ടടുത്ത പ്രവൃത്തി ദിവസം യോഗം ചേരണം. യോഗത്തിൽ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിധ്യം ജില്ലാ കളക്ടർ പ്രത്യേകം ഉറപ്പുവരുത്തണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് രാവിലെയും മറ്റ് തലങ്ങളിലെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഉച്ചയ്ക്ക് ശേഷവും എന്ന രീതിയിൽ പ്രത്യേക സെഷനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതായിരിക്കും ഉചിതം. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അധ്യക്ഷന്മാരും സെക്രട്ടറിമാരും നിർബന്ധമായും പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്. കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവഹണ പുരോഗതി വിലയിരുത്തണം. പ്രതിമാസ അവലോകന യോഗത്തെ തുടർന്ന്, പദ്ധതി ആസൂത്രണ-നിർവഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ, അവ പരിഹരിക്കുന്നതിന് ജില്ലാതലത്തിൽ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ, സംസ്ഥാന തലത്തിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്, ജില്ലാ കളക്ടർമാർ 11.07.2002-ലെ സ.ഉ. (എം.എസ്.) 27/2002/പ്ലാനിംഗ് നമ്പർ ഉത്തരവിൽ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളത് പ്രകാരം വിശദമായ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി ഒരു അർദ്ധ ഔദ്യോഗിക കത്ത് സഹിതം ചീഫ് സെക്രട്ടറിക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- (iv) തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും അവലോകനയോഗങ്ങൾ ചേരുന്നതിന് നിശ്ചയിക്കുന്ന ആറാമത്തെ പ്രവൃത്തി ദിവസവും മൂന്നാമത് തിങ്കളാഴ്ചയും പ്രാദേശിക തലത്തിൽ/ജില്ലാ തലത്തിൽ/സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ടവർ പങ്കെടുക്കേണ്ട മറ്റ് യോഗങ്ങൾ വിളിച്ച് ചേർക്കുന്നില്ലായെന്ന് ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ/ വകുപ്പു മേധാവികൾ ഉറപ്പുവരുത്തണം. അവലോകന യോഗങ്ങളിൽ ഹാജരാകാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ ജില്ലാ കളക്ടർമാർ ഉചിതമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.
- (v) ജില്ലാതല അവലോകന യോഗത്തെ തുടർന്ന് പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ റാങ്ക് ചെയ്ത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പേര് വിവരം തയ്യാറാക്കി പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് വകുപ്പു മുഖേന പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനായി മാധ്യമങ്ങൾക്ക് നൽകണം. അതുപോലെ ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച കണക്കുകളും പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് നൽകേണ്ടതാണ്. ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അധ്യക്ഷന് പത്രസമ്മേളനം വിളിച്ച് വിവരങ്ങൾ മാധ്യമങ്ങളെ അറിയിക്കാവുന്നതാണ്.
- (vi) പ്രതിമാസ റിപ്പോർട്ടിംഗ്, ക്രോഡീകരണം എന്നിവ വെബ് അധിഷ്ഠിതമായി നടത്തുന്നതിനാൽ ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത സുലേഖാ ആപ്ലിക്കേഷനാണ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പിലെ ചുമതലപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. ജില്ലാ/സംസ്ഥാന തലത്തിലെ അവലോകന യോഗങ്ങൾക്ക്, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാകുന്ന ക്രോഡീകരിച്ച റിപ്പോർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

- (vii) വിവിധ വികസന മേഖലകളിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകളുടെയും കേന്ദ്രസംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പരിപാടികളുടെയും നിർവഹണ പുരോഗതി ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളും അവലോകനം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി ജില്ലാതലത്തിൽ 3-ാമത് തിങ്കളാഴ്ച പൊതു അവലോകനയോഗം ചേരുന്നതിന് മുമ്പായി ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ തങ്ങളുടെ മേഖലയിലെ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ജില്ലാതലത്തിൽ വിളിച്ച് ചേർത്ത് പുരോഗതി വിലയിരുത്തണം. നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥർ തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കുന്ന പുരോഗതി റിപ്പോർട്ടുകൾ ജില്ലാതലത്തിൽ ജില്ലാ ഓഫീസർ ക്രോഡീകരിക്കേണ്ടതാണ്. വകുപ്പു മേധാവികൾ എല്ലാ മാസവും പകുതിയോടെ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ യോഗം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ വിളിച്ചുചേർത്ത് അവലോകനം നടത്തണം. ജില്ലാതലത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കുന്ന പുരോഗതി റിപ്പോർട്ടുകൾ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ സംസ്ഥാനതല അവലോകന യോഗത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കേണ്ടതും വകുപ്പ് മേധാവി അത് സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കേണ്ടതുമാണ്. എല്ലാ മാസവും നാലാമത് തിങ്കളാഴ്ച വിവിധ വകുപ്പ് മേധാവികളുടെ യോഗം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/ആസൂത്രണ സാമ്പത്തികകാര്യ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി വിളിച്ചുചേർക്കുന്നതാണ്. വകുപ്പ് മേധാവികൾ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ക്രോഡീകരിക്കുന്ന പുരോഗതി റിപ്പോർട്ടുകൾ ഈ യോഗത്തിൽ വച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്.
- (viii) വിവിധ തലങ്ങളിൽ നടക്കുന്ന അവലോകനയോഗങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉരുത്തിരിയുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ എല്ലാ മാസവും അവസാനത്തെ ആഴ്ചയിൽ നടക്കുന്ന കോ-ഓർഡിനേഷൻ കമ്മിറ്റി യോഗത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- (ix) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതി നിർവഹണ പുരോഗതിയും ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളും ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി നടത്തുന്ന ത്രൈമാസ പദ്ധതി അവലോകന യോഗത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി/ആസൂത്രണ സാമ്പത്തികകാര്യ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്.
- (x) വിവിധ വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യുന്നതിനായി വകുപ്പ് മേധാവികൾ/ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അധ്യക്ഷൻമാരുടെയും സെക്രട്ടറിമാരുടെയും യോഗങ്ങൾ പ്രത്യേകം വിളിച്ചു ചേർക്കുന്നത് തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പല വിധത്തിലുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. ആയതിനാൽ വകുപ്പു മേധാവികൾക്കോ ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കോ ഏതെങ്കിലും വിഷയം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെങ്കിൽ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികൾ മൂന്നാമത്തെ തിങ്കളാഴ്ച വിളിച്ചു ചേർക്കുന്ന പ്രതിമാസ അവലോകന യോഗങ്ങളിൽ ആ വിഷയം പ്രത്യേക അജണ്ടയായി നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്. ചർച്ച ചെയ്യേണ്ട വിഷയം ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പ് മേധാവി/ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥൻ രേഖാമൂലം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ടതും ജില്ലാകളക്ടർ അതിനായി പ്രത്യേക സമയം അനുവദിച്ചു നൽകേണ്ടതുമാണ്.
- (xi) ഈ രീതിയിലുള്ള മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം 01.04.2009 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തേണ്ടതാണ്.

ഗവർണ്ണറുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

ടി.കെ. ജോസ്
സെക്രട്ടറി

6 മറ്റിനങ്ങൾ

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 75326/എഫ്.എം.1/2007/തസ്വഭവ.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ(എഫ്.എം.) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, 30.01.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം : മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിന്റെ വിനിയോഗം - നിർദ്ദേശം നൽകുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്

പരാമർശം : 19.12.2004-ലെ സ.ഉ.(കയ്യെഴുത്ത്) നം. 330/04/തസ്വഭവ. ഉത്തരവ്

രണ്ടാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യകമ്മീഷന്റെ ശുപാർശ പ്രകാരം വികേന്ദ്രീകണത്തിന്റെ ഭാഗമായി കൈമാറിക്കിട്ടിയവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആസ്തികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനാണ് മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റ് വിനിയോഗിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ, ഇപ്പോൾ പല തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഓഫീസ് കെട്ടിടങ്ങൾ, ഷോപ്പിംഗ് കോംപ്ലക്സുകൾ, തെരുവുവിളക്കുകളുടെ മെയിന്റനൻസ് തുടങ്ങിയ തനത് ആസ്തികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനും നിർമ്മാണത്തിനും ഉപയോഗിക്കുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ നടപടിക്രമം ശരിയല്ല. ആയതിനാൽ മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിന്റെ ചെലവാക്കൽ ഇതു സംബന്ധിച്ച് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള സൂചനയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസൃതമായിരിക്കണമെന്ന് എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകിക്കൊള്ളുന്നു.

എം.എസ്. ശാന്തി
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ 25918/ഡിബി2/2008/തസ്വഭവ

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഡിബി) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി : 14.07.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം :- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് - സാധുക്കളായ വിധവകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹ ധനസഹായ അപേക്ഷകൾ അയയ്ക്കുന്നതിന് സമയപരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നത് - സംബന്ധിച്ച്

സാധുക്കളായ വിധവകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹധനസഹായ അപേക്ഷ നിലവിലുള്ള നിയമപ്രകാരം വിവാഹത്തിന് മുൻപ് തന്നെ സമർപ്പിക്കണം. എന്നാൽ ഏതെങ്കിലും അപേക്ഷകർക്ക് മതിയായ കാരണങ്ങളാൽ സമയപരിധി പാലിക്കാൻ കഴിയാതെ വന്നുവെന്ന് അന്വേഷണത്തിൽ ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ അത്തരം അപേക്ഷകളിന്മേൽ ബന്ധപ്പെട്ട നിബന്ധനയിൽ അയവുവരുത്തി തീരുമാനമെടുക്കാൻ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. ഇത് വിവാഹശേഷം മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽ സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന അപേക്ഷകൾക്കും ബാധകമാണെന്നും എന്നാൽ വിവാഹം നടന്ന് മൂന്ന് മാസത്തിനുശേഷം ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ യാതൊരു കാരണവശാലും പരിഗണിക്കുവാൻ പാടുള്ളതല്ല എന്ന് 31.03.93-ലെ സ.ഉ.(പി)5/93/സാക്ഷേപ നമ്പർ ഉത്തരവിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം വിവാഹശേഷം മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കാലവിളംബം വരുത്തുന്നതായി സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ സാധുക്കളായ വിധവകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹധനസഹായത്തിന് വേണ്ടി വിവാഹ ശേഷം മൂന്നുമാസത്തിനുള്ളിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകൾ മുപ്പത് ദിവസത്തിനുള്ളിൽ ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതാണെന്ന് എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ഇതിനാൽ സ്പഷ്ടീകരണം നൽകുന്നു.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

കേരള സർക്കാർ

നമ്പർ. 55178/എഫ്.എം.3/2008/തസ്വഭവ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ(എഫ്.എം.) വകുപ്പ്
തിരുവനന്തപുരം, തീയതി: 24.08.2008

സർക്കുലർ

വിഷയം:- തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ അധീനതയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ സംരക്ഷണം
-നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച്

സംസ്ഥാന സർക്കാരിൽ നിന്ന് കൈമാറ്റം ചെയ്ത് കിട്ടിയവ ഉൾപ്പെടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അധീനതയിലുള്ള ആസ്തികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ ഗുരുതരമായ വീഴ്ച സംഭവിക്കുന്നതായി സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളുടെയും നഗരസഭകളുടെയും അധീനതയിലുള്ള പുറമ്പോക്ക് ഭൂമി, തോട്, കുളം എന്നിവ കൈയേറുന്നതായും പരാതികൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആസ്തി സംബന്ധമായ വിവരങ്ങൾ കൃത്യമായി ആസ്തി രജിസ്റ്ററിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിലും കാലാകാലങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ പുതുക്കി സൂക്ഷിക്കുന്നതിലും പല തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും വേണ്ടത്ര ശുഷ്കാന്തി കാണിക്കുന്നില്ല എന്ന കാര്യവും സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആയതിനാൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കൈമാറിക്കിട്ടിയവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആസ്തികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഭൂമി കൈയേറ്റം തടയുന്നതിനും സർക്കാർ ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

(1) എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും കൈമാറിക്കിട്ടിയവ ഉൾപ്പെടെ തങ്ങളുടെ അധീനതയിലുള്ള ആസ്തികൾ അടിയന്തിരമായി തിട്ടപ്പെടുത്തണം. ഭൂമി, കുളങ്ങൾ എന്നിവയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്ഥാനവും വിസ്തീർണ്ണവും കൃത്യമായി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന് വില്ലേജ് ഓഫീസറുടെ സഹായം തേടാവുന്നതാണ്. അവ സർവ്വെ ചെയ്ത് അതിർത്തികൾ വേർതിരിക്കേണ്ടതും സംരക്ഷണ വേലി കെട്ടി ഉടമസ്ഥാവകാശം കാണിക്കുന്ന പരസ്യ ബോർഡ് പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

(2) കൈമാറിക്കിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആസ്തികളും സംരക്ഷിക്കേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടേതാണ്. കൈമാറിക്കിട്ടിയവ ഉൾപ്പെടെ തങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിവരങ്ങൾ ആസ്തി രജിസ്റ്ററിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം.

(3) ചില തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആസ്തി രജിസ്റ്ററിൽ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതിൽ ന്യൂനതകൾ ഉള്ളതായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രധാന ന്യൂനതകൾ ചുവടെ വിവരിക്കുന്നവയാണ്.

- (i) തങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലല്ലാത്ത സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
- (ii) കെട്ടിടങ്ങളുടെ വിസ്തീർണ്ണം ചതുരശ്ര അടിയിലാണോ ചതുരശ്ര മീറ്ററിലാണോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല.
- (iii) കെട്ടിടങ്ങളുടെ എണ്ണവും പേരും നൽകിയിട്ടുണ്ട്; എന്നാൽ വിസ്തീർണ്ണം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
- (iv) കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണ വർഷം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
- (v) റോഡുകളുടെ നീളം മീറ്ററിലാണോ കിലോ മീറ്ററിലാണോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല.

(vi) ഗ്രാവൽ, കോൺക്രീറ്റ്, മെറ്റൽ, ടാർ ചെയ്തത് എന്നിങ്ങനെ റോഡുകൾ ഏത് വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. അല്ലെങ്കിൽ ഒന്നിലേറെ വിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. അതുപോലെ റോഡ് ഒറ്റവരിപ്പാതയാണോ, ഇരട്ടവരിപ്പാതയാണോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല.

(vii) ചില ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ തങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത റോഡ് പ്രവൃത്തികളുടെ വിവരങ്ങൾ കൂടി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. (ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് റോഡുകളുടെ സംരക്ഷണ ചുമതലയില്ല. വില്ലേജ് റോഡുകൾ, മറ്റ് ജില്ലാ റോഡുകൾ, പി.എം.ജി.എസ്.വൈ റോഡുകൾ എന്നിവ മാത്രമാണ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ നിയന്ത്രണ ചുമതലയിലുള്ളത്)

പ്രധാനപ്പെട്ട ചില ന്യൂനതകൾ മാത്രമാണ് മുകളിൽ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. എല്ലാ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ആസ്തി രജിസ്റ്ററിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ കൃത്യവും പൂർണ്ണവും ആണോയെന്ന് പരിശോധിച്ച് ന്യൂനതകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ തിരുത്തൽ വരുത്തുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

(4) ആസ്തികൾ തിട്ടപ്പെടുത്തി ന്യൂനതകളില്ലാതെ രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗത്തിന്റെ സേവനം ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

(5) ആസ്തികൾ തിട്ടപ്പെടുത്തി രജിസ്റ്റർ പൂർണ്ണമാക്കുന്ന പ്രക്രിയ 2008 ഒക്ടോബർ 31-നകം പൂർത്തിയാക്കണം.

(6) കാലാകാലങ്ങളിൽ സ്ഥല പരിശോധന നടത്തി ആസ്തികൾ നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രത്യേക സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തണം. സ്ഥല പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അധ്യക്ഷൻ/സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ അധ്യക്ഷനായി ജനപ്രതിനിധികളെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

(7) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അധീനതയിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും കൈമാറിക്കിട്ടിയ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ചുറ്റുമതിൽ ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കണം. ചുറ്റുമതിൽ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വികസന ഫണ്ട്/മെയിന്റ് നൻസ് ഫണ്ട്/തനത് ഫണ്ട് വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

(8) ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന കെട്ടിടങ്ങൾ പൊതു ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കണം.

(9) ഈ സർക്കുലറിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവും സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് ഗവൺമെന്റിലേക്ക് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കോർപ്പറേഷനുകളും നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ (എഫ്.എം) വകുപ്പ് അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിക്ക് 2008 നവംബർ 1-ന് മുമ്പ് റിപ്പോർട്ട് നൽകണം. പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർ സമാഹൃത റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർക്ക് നൽകണം. വകുപ്പു മേധാവികൾ 2008 നവംബർ 15-നകം സമാഹൃത റിപ്പോർട്ട് ഗവൺമെന്റിന് നൽകേണ്ടതാണ്.

എസ്.എം. വിജയാനന്ദ്
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

7 അനുബന്ധങ്ങൾ

7.1 ഭാഗം: ഒന്ന്, രണ്ട്, മൂന്ന് : വിഷയസൂചിക സംഗ്രഹം

ഭാഗം : ഒന്ന്

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.1 ഭരണ വികേന്ദ്രീകരണം			
1.1.1	സ.ഉ. (പി) 189/95/തഭവ	18.09.1995	അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ചുമതലകളും സ്ഥാപനങ്ങളെയും ജീവനക്കാരെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറൽ
1.1.2	സ.ഉ. (അ) 161/97/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	07.07.1997	1997-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെമേൽ നിയന്ത്രണം) ചട്ടങ്ങൾ
1.1.3	8597/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	18.02.1998	കമ്മ്യൂണിറ്റി ഹെൽത്ത് സെന്ററുകളുടെ കീഴിലുള്ള സബ്സെന്ററുകളുടെ നിയന്ത്രണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് - സ്പഷ്ടീകരണം.
1.1.4	സ.ഉ. (പി) 112/98/തഭവ	30.5.1998	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട പരിപാടികളുടെ നടത്തിപ്പ് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.5	സ.ഉ. (പി) 113/98/തഭവ	02.06.1998	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ജീവനക്കാരുടെ മേൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നിയന്ത്രണാധികാരങ്ങൾ
1.1.6	സ.ഉ. (പി) 114/98/തഭവ	02.06.1998	തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് വിവിധ വകുപ്പുകൾക്കുമുമ്പെയും ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും പങ്ക്
1.1.7	37806/എ 3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	10.09.1998	ഗ്രാമസഭകൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.8	37936/ഡി1/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	10.09.1998	വാർഡ് കമ്മിറ്റികൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.9	സ.ഉ. (പി) 69/99/തഭവ	29.03.1999	ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ചുമതല നൽകൽ
1.1.10	സ.ഉ. (പി) 184/99/തഭവ	27.09.1999	ജില്ലാആശുപത്രികൾ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറിക്കൊണ്ട്
1.1.11	31259/പി2/99/തസഭവ	03.11.1999	കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വസ്തുവകകളുടെ ദുരുപയോഗം നിയന്ത്രിക്കാൻ നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.12	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി.) 262/2000/തസഭവ	17.01.2000	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും എഞ്ചിനീയറുടെ തസ്തിക ഒഴിവുള്ളപ്പോൾ പകരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് അനുമതി
1.1.13	സ.ഉ. (പി) 186/2000/തസഭവ	04.07.2000	അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ കമ്മിറ്റി (സെൻ കമ്മിറ്റി) ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതുമരാമത്ത്/ജലസേചന വകുപ്പുകളിലെ എഞ്ചിനീയറിംഗ് ജീവനക്കാരുടെ പുനർ വിന്യാസം

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.1.14	സ.ഉ. (പി) 187/2000/തസ്വഭവ	04.07.2000	അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ കമ്മിറ്റി ശുപാർശ പ്രകാരം വിവിധ വകുപ്പുകളിലെ മിനിസ്റ്റീരിയൽ ജീവനക്കാരുടെ പുനർവിന്യാസം.
1.1.15	സ.ഉ. (പി) 188/2000/തസ്വഭവ	04.07.2000	അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ കമ്മിറ്റി ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവിധ വികസന വകുപ്പുകൾ പുനഃസംഘടിപ്പിച്ച് കൂടുതൽ ജീവനക്കാരെ കൈമാറിക്കൊണ്ടുള്ള നടപടി
1.1.16	സ.ഉ. (പി) 189/2000/തസ്വഭവ	04.07.2000	അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ കമ്മിറ്റി ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അധിക ജോലി നിർവഹിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക സംവിധാനങ്ങൾ
1.1.17	33276/ഡി.പി.1/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	09.08.2002	ഗ്രാമസഭ/വാർഡ് സഭകളിൽ ജീവനക്കാരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.18	6184/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	06.02.2003	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്ത സ്ഥാപനത്തിന്റെ പേര് ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.1.19	14565/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	24.03.2003	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ നിർബന്ധമായും ഗ്രാമസഭ/വാർഡ് സഭകളിൽ പങ്കെടുക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം
1.1.20	19989/പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	26.04.2003	പുനർവിന്യസിക്കപ്പെട്ട എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗം ജീവനക്കാരുടെ ചുമതലകൾ
1.1.21	34701/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	13.08.2003	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ജീവനക്കാരുടെ പങ്കാളിത്തം ഗ്രാമസഭാ/വാർഡ് സഭാ യോഗങ്ങളിൽ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.22	സ.ഉ. 259/2003/തസ്വഭവ	27.08.2003	2003-ലെ കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുജനാരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള മാനേജിംഗ് കമ്മിറ്റി) ചട്ടങ്ങൾ
1.1.23	സ.ഉ. (എം.എസ്) 269/2003/തസ്വഭവ	05.09.2003	എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗം ജീവനക്കാരുടെ പുനർവിന്യാസം-ഭേദഗതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.1.24	57125/പി.2/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	13.01.2006	ഹൈസ്കൂളുകളോടനുബന്ധിച്ചുള്ള തല്ലാത്ത അപ്പർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളുടെ നിയന്ത്രണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കൊന്നെന്ന് വിശദീകരണം
1.1.25	സ.ഉ. (എം.എസ്) 132/2006/തസ്വഭവ	05.06.2006	ജില്ലാ ഗ്രാമവികസന ഏജൻസികൾ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിൽ ലയിപ്പിക്കൽ
1.1.26	സ.ഉ. (എം.എസ്) 212/2006/തസ്വഭവ	13.09.2006	ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതികളെ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ-ടെക്നിക്കൽ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് രൂപീകരണം.
1.1.27	35151/ഡി.പി.2/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	29.11.2006	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളുടെ (പഞ്ചായത്ത് സ്കൂളുകൾ) വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണെന്ന സ്പഷ്ടീകരണം

1.2 ജനപ്രതിനിധികളുടെ അധികാരങ്ങൾ, അവകാശങ്ങൾ

1.2.1	1362/പി3/97/തഭവ (സർക്കുലർ)	06.05.1997	ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ യഥാക്രമം ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുമ്പോഴുള്ള ഹാജർബത്ത സംബന്ധിച്ച സ്പഷ്ടീകരണം.
-------	----------------------------	------------	---

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.2.2	42473/പി1/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	14.10.1998	ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ യഥാക്രമം ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുമ്പോൾ വോട്ടവകാശം സംബന്ധിച്ച സ്പഷ്ടീകരണം.
1.2.3	20223/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	14.12.1998	പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളുടെ യാത്രാബത്ത സംബന്ധിച്ച് വിശദീകരണം
1.2.4	52055/പി2/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	07.01.1999	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ അവയുടെ അധികാര പരിധി കവിഞ്ഞുള്ള തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം
1.2.5	51317/എൻ. 2/99/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	22.05.2000	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ജീവനക്കാരുടെ അവധി അപേക്ഷ ശുപാർശ ചെയ്യൽ - സ്പഷ്ടീകരണം
1.2.6	സ.ഉ. (എം.എസ്) 163/2002/തസ്വഭവ	04.10.2002	ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികളിൽ ബ്ലോക്ക്/ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ പ്രതിനിധികളെ പ്രത്യേക ക്ഷണിതാക്കളായി ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ട്.
1.2.7	സ.ഉ. (എം.എസ്) 203/2002/തസ്വഭവ	25.11.2002	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഭരണത്തലവന്മാരുടെ തൊഴിൽ, അവധി എന്നിവ സംബന്ധിച്ച്.
1.2.8	സ.ഉ. (പി) 51/2003/തസ്വഭവ	22.02.2003	2003-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ദുരിതാശ്വാസ നിധി രൂപീകരണവും വിനിയോഗവും) ചട്ടങ്ങൾ.
1.2.9	സ.ഉ. (പി) 92/2003/തസ്വഭവ	18.03.2003	2003-കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റി (ദുരിതാശ്വാസ നിധി രൂപീകരണവും വിനിയോഗവും) ചട്ടങ്ങൾ
1.2.10	16103/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	31.03.2003	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളുടെ യാത്രപ്പടിയും മറ്റ് അലവൻസുകളും - വിശദീകരണം.
1.2.11	50454/ഡി.പി.1/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	19.07.2003	ജീവനക്കാരുടെ പെട്ടെന്നുള്ള സ്ഥലംമാറ്റം ഒഴിവാക്കണമെന്നും ജീവനക്കാർ ലീവ് എടുക്കുന്നത് പ്രസിഡന്റിന്റെ അനുമതിയോടെയായിരിക്കണമെന്നുമുള്ള നിർദ്ദേശം
1.2.12	34704/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	04.08.2003	ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റിൽ മാറ്റം വരുത്തരുതെന്നും ഗ്രാമസഭായോഗത്തിലേക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, അസംബ്ലി മെമ്പർമാരെ കൂടി ക്ഷണിക്കണമെന്നുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.2.13	സ.ഉ. (എം.എസ്) 168/2004/തസ്വഭവ	22.05.2004	കോർപ്പറേഷൻ മേയർമാർക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും മൊബൈൽ ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് അനുമതി
1.2.14	സ.ഉ. (എം.എസ്) 217/2004/തസ്വഭവ	05.07.2004	മുനിസിപ്പൽ ചെയർമാന്മാർക്ക് മൊബൈൽ ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് അനുമതി
1.2.15	സ.ഉ. (പി) 265/2004/തസ്വഭവ	13.08.2004	ജനപ്രതിനിധികളുടെ ഹോണററിയവും ബത്തകളും - പുതുക്കിയ നിരക്കുകൾ
1.2.16	സ.ഉ. (എം.എസ്) 271/2004/തസ്വഭവ	04.09.2004	ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്ക് ചെലവാക്കാവുന്ന കണ്ടിജന്റ് ചെലവുകളുടെ പുതുക്കിയ പരിധി
1.2.17	സ.ഉ. (പി) 121/2005/തസ്വഭവ	30.04.2005	2005-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അധികാരികളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും തമ്മിലുള്ള തൊഴിൽപരമായ ബന്ധം) ചട്ടങ്ങൾ.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.3. സുതാര്യത			
1.3.1	സ.ഉ. 104/98/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	25.05.1998	1998-ലെ കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (റെക്കോർഡുകളുടെ സൂക്ഷിപ്പും പകർപ്പ് നൽകലും) ചട്ടങ്ങൾ-രേഖകളുടെ പകർപ്പ് ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ
1.3.2	സ.ഉ. (പി) 181/98/തഭവ	02.09.1998	ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ
1.3.3	46996/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	06.11.1998	ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ വരുമാനം ഒരു മാനദണ്ഡമാണെങ്കിൽ-സ്പഷ്ടീകരണം
1.3.4	46997/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	06.11.1998	ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ- അപേക്ഷാഫോറങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.3.5	52086/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	10.12.1998	ഗുണഭോക്തൃ സമിതി മുഖേന നടപ്പാക്കുന്ന പണികളുടെ രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കൽ - നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.3.6	സ.ഉ. (പി) 138/99/തഭവ	09.07.1999	ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് ഭേദഗതിയും വിശദീകരണവും
1.3.7	46770/ഡി.പി.1/99/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	16.05.2000	ഗുണഭോക്തൃ സമിതി രൂപീകരണം സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.3.8	സ.ഉ. (പി) 335/2000/തസ്വഭവ	01.12.2000	2000-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി പൗരാവകാശ രേഖ തയ്യാറാക്കൽ ചട്ടങ്ങൾ.
1.3.9	25421/ഡി.പി.1/2001/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	30.07.2001	ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ-വിശദീകരണം.
1.3.10	13077/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	19.03.2003	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്ന സംസ്ഥാന/സംസ്ഥാനവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ ഗുണഭോക്താക്കളെ ഗ്രാമസഭ/വാർഡ് സഭകൾ മുഖേന മാത്രമേ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ പാടുള്ളുവെന്ന നിർദ്ദേശം
1.3.11	57414/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	18.12.2003	സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷനുകളുടെ ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം
1.3.12	54017/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	08.03.2004	ഗ്രാമസഭ അംഗീകരിച്ച ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റിൽ മാറ്റം വരുത്തരുതെന്ന നിർദ്ദേശത്തിന് സ്പഷ്ടീകരണം.
1.3.13	2200/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	20.03.2004	ഗുണഭോക്തൃ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് - വിവിധ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ അപേക്ഷയോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കേണ്ടതില്ലെന്നത് സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം.
1.3.14	സ.ഉ. (പി) 167/2004/തസ്വഭവ	17.05.2004	2004-ലെ കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൗരാവകാശരേഖ തയ്യാറാക്കൽ) ചട്ടങ്ങൾ
1.4 നടപടികൾ ലഘൂകരണം			
1.4.1	47132/ഡി.പി.1/2001/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	01.11.2001	ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃ ലിസ്റ്റ് നൽകുമ്പോൾ ലിസ്റ്റിലുള്ളവർ എല്ലാം ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവരാണെന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തണമെന്ന നിർദ്ദേശം

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.4.2	സ.ഉ. (എം.എസ്) 289/2001/തസ്വഭവ	22.11.2001	മരാമത്ത് പണികളുടെ പ്ലാൻ, എസ്റ്റിമേറ്റ് മുതലായവ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സ്വകാര്യ എഞ്ചിനീയർമാരെ നിയോഗിക്കുന്നതിന് ചില നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി അനുമതി.
1.4.3	സ.ഉ. (പി) 105/2002/തസ്വഭവ	25.06.2002	സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷനുകളുടെ വിതരണവും വിവിധ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികളും ദ്രുതഗതിയിലാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.4.4	22440/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	17.05.2003	അർഹതയുള്ള ഗുണഭോക്താവ് ബി.പി.എൽ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം
1.4.5	43284/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	04.09.2003	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ ഫയലുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.4.6	46126/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	13.10.2003	അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയറുടെ (ഇലക്ട്രിക്കൽ) സേവനം ലഭ്യമല്ലെങ്കിൽ പകരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് അനുമതി
1.4.7	52894/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	15.11.2003	രണ്ടിലധികം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതല ഒരു എഞ്ചിനീയർക്ക് നൽകരുതെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു കൊണ്ടും എഞ്ചിനീയറുടെ സേവനം ലഭ്യമല്ലെങ്കിൽ പകരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ചും നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.4.8	45155/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	18.12.2003	അർഹതയുള്ള ഗുണഭോക്താവ് ബി.പി.എൽ ലിസ്റ്റിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം-വിശദീകരണം
1.4.9	33933/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	02.08.2004	നഗരപ്രദേശത്ത് ഭൂമിയില കൂടുതലായതിനാൽ സമീപ പ്രദേശങ്ങളിൽ ഭൂഹിതരായ പട്ടികജാതിക്കാരെ പുനരധിവസിപ്പിക്കുന്നതിന് അനുമതി.
1.4.10	8906/ഡി.പി.3/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	30.06.2005	ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ മുഖേന നിർവഹണം നടത്തുന്ന പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക് അഡ്വാൻസ്-സ്പഷ്ടീകരണം.
1.4.11	44137/ഡി.പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	03.10.2005	എഞ്ചിനീയർമാരുടെ തസ്തിക ഒഴിഞ്ഞ് കിടക്കുകയാണെങ്കിൽ പകരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് അനുമതി.
1.4.12	സ.ഉ. (എം.എസ്) 58/2006/തസ്വഭവ	16.02.2006	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ അസാധാരണ ചെലവുകൾ പൊതുപരിധിക്ക് വിധേയമായി തനതു വരുമാനത്തിൽനിന്ന് വഹിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.5 സാധനങ്ങൾ, സാമഗ്രികൾ : സമാഹരണം			
1.5.1	സ.ഉ. (അ) 221/97/തഭവ	03.10.1997	പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ആസ്തികൾ/സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുമുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.5.2	51967/പി2/97/തഭവ (സർക്കുലർ)	12.01.1998	വിത്തും വിത്തിനങ്ങളും കൃഷി വകുപ്പ് മുഖേന സംഭരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.5.3	സ.ഉ. (പി) 18/98/തഭവ	22.01.1998	പ്രോജക്ടുകളുടെ ഭാഗമായി ഭൂമിവാങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ
1.5.4	4348/എൽ 3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	28.03.1998	കാർഷിക പ്രോജക്ടുകളുടെ ഭാഗമായി വിത്തിനങ്ങൾ, കാർഷികോപകരണങ്ങൾ മുതലായവ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ
1.5.5	4349/എ 3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	28.03.1998	കന്നുകാലികളെയും കാലിത്തീറ്റയും വാങ്ങുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ
1.5.6	21948/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	02.06.1998	നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തുന്ന അദ്ധ്യാപക രക്ഷാകർതൃ സമിതികൾക്ക് ആവശ്യമായ സാധന സാമഗ്രികൾ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നേരിട്ട് വാങ്ങി നൽകാവുന്നതാണെന്ന സ്പെഷ്യാലിസേഷൻ.
1.5.7	34562/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	18.12.1998	ഓഫീസുപകരണങ്ങളും മറ്റും വാങ്ങുമ്പോൾ സ്റ്റോക്ക് പർച്ചേസ് ചട്ടങ്ങൾ പാലിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.5.8	33549/ഡി.പി.ഐ/99/തസഭവ (സർക്കുലർ)	15.02.2000	കാർഷിക പ്രോജക്ടുകൾക്കുള്ള നടീൽ വസ്തുക്കൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്ന നഴ്സറികളിൽ നിന്നും വാങ്ങുന്നതിന് അനുമതി.
1.5.9	14259/എൻ. 2/2000/തസഭവ (സർക്കുലർ)	18.04.2000	ബിറ്റുമിൻ, സിമന്റ്, സ്റ്റീൽ എന്നിവ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനം വാങ്ങി ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾക്ക് നൽകുമ്പോൾ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം
1.5.10	സ.ഉ. (പി) 88/2002/തസഭവ	31.05.2002	ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ബിറ്റുമിൻ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി സിഡ്കോയെ അംഗീകരിക്കുന്നു.
1.5.11	സ.ഉ. (പി) 169/2002/തസഭവ	10.10.2002	പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഭൂമിവിലയ്ക്ക് വാങ്ങൽ-തുകയുടെ പരിധി 30 ലക്ഷം രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്.
1.5.12	സ.ഉ. (പി) 147/2003/തസഭവ	24.04.2003	ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബിറ്റുമിൻ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് സിഡ്കോയ്ക്ക് അനുമതി
1.5.13	22446/ഡി.പി.1/2003/തസഭവ (സർക്കുലർ)	19.06.2003	സിഡ്കോയുടെ രജിസ്ട്രേഷനുള്ള ചെറുകിട വ്യവസായ യൂണിറ്റുകളുടെ ഉല്പന്നങ്ങൾ ടെണ്ടർ കൂടാതെ വാങ്ങുമ്പോൾ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തണമെന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശം
1.5.14	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 156/2004/തസഭവ	13.01.2004	ഫർണിച്ചറുകളും മറ്റും ഫോറസ്റ്റ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് (ട്രാവൻകൂർ) ലിമിറ്റഡ്, എന്ന സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്ന് വാങ്ങുന്നതിനും ചില പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം ഈ സ്ഥാപനത്തെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതിനും അനുമതി
1.5.15	56414/ഡി.പി.1/2003/തസഭവ (സർക്കുലർ)	20.03.2004	കാർഷിക ഉപകരണങ്ങളുടെ വാങ്ങൽ-വിശദീകരണം.
1.5.16	14829/ഡി.പി.1/2004/തസഭവ (സർക്കുലർ)	30.03.2004	കാർഷിക ഉപകരണങ്ങളുടെ വാങ്ങൽ-അധിക വിശദീകരണം
1.5.17	6535/ഡി.പി.1/2004/തസഭവ (സർക്കുലർ)	19.04.2004	ഉൾനാടൻ മത്സ്യവികസ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ആവശ്യമായ ചെമ്മീൻ കുഞ്ഞുങ്ങൾ മത്സ്യഫെഡിന്റെ ഹാച്ചറികളിൽനിന്നും വാങ്ങുന്നതിന് അനുമതി.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.5.18	46322/ബി.3/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	18.10.2004	ചിലയിനം സാധനസാമഗ്രികൾ ഷൊർണൂർ മെറ്റൽ ഇൻഡസ്ട്രീസിൽ നിന്നും നേരിട്ട് വാങ്ങുന്നതിന് അനുമതി
1.5.19	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 4321/2004/തസ്വഭവ	07.12.2004	കോഴിവളർത്തൽ പ്രോജക്ടുകൾക്കാവശ്യമായ കോഴികുഞ്ഞുങ്ങൾ, കോഴിത്തീറ്റ, കൂട് എന്നിവ സംസ്ഥാന പൗൾട്രി ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനിൽനിന്നും വാങ്ങുന്നതിന് അനുമതി.
1.5.20	386/ഡി.പി 1/2006/ തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	03.01.2006	ബിറ്റുമിൻ വാങ്ങി കരാറുകാർക്ക് നൽകുന്നതിന് അനുമതി.
1.5.21	8777/ഡി.പി.3/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	04.03.2006	മുൻകൂറായി പണം നൽകി ടാർ വാങ്ങുന്നതിനും ഇൻഡന്റ് പ്രകാരം കരാറുകാർക്ക് ടാർ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും അനുമതി.
1.5.22	ഡി.ബി 4/2929/സി.ഇ./ തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	14.03.2006	റോഡ് പ്രവൃത്തികൾക്ക് എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതും ടാർ വാങ്ങി നൽകുന്നതും സംബന്ധിച്ച്-സ്പെഷ്യാലൈസേഷൻ.
1.5.23	36911/ഡി.പി.ഐ/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	19.09.2006	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സാധനസാമഗ്രികൾ വാങ്ങി നൽകുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ ടെണ്ടർ തുക കണക്കാക്കൽ-സ്പെഷ്യാലൈസേഷൻ
1.5.24	ജെ-419280/2006 (സർക്കുലർ)	16.10.2006	അംഗൻവാടികളിലേക്ക് ആവശ്യമായ ഭക്ഷ്യസാധനങ്ങൾ നീതി/മാവേലിസ്റ്റോർ/സഹകരണ സംഘങ്ങൾ എന്നിവയിൽനിന്നും മാത്രമേ വാങ്ങാൻ പാടുള്ളുവെന്ന നിർദ്ദേശം
1.5.25	46499/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	06.12.2006	റോഡ് പ്രവൃത്തികൾക്കാവശ്യമായ ടാർ വാങ്ങി നൽകുമ്പോൾ പാലിക്കേണ്ട നടപടിക്രമം-വിശദീകരണം.
1.6 അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ			
1.6.1	സ.ഉ. (എം.എസ്) 68/98/തഭവ	21.03.1998	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിയായി നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾക്കും കോസ്റ്റ് ഫോർഡിനും അംഗീകാരം
1.6.2	സ.ഉ. (പി) 21/99/തഭവ	28.01.1999	അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികൾ മുഖേന മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ
1.6.3	സ.ഉ. (പി) 135/99/തഭവ	08.07.1999	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിയായി ഹാബിറ്റാറ്റ് ടെക്നോളജി ഗ്രൂപ്പിന് അംഗീകാരം
1.6.4	34628/ഡി.പി 1/99/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	20.11.1999	കോസ്റ്റ്ഫോർഡ്, നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ എന്നിവയിൽ തുക ഡെപ്പോസിറ്റ് ചെയ്യുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം
1.6.5	സ.ഉ. (പി) 25/2000/തസ്വഭവ	15.01.2000	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിയായി കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷന് അംഗീകാരം
1.6.6	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2334/2001/തസ്വഭവ	16.07.2001	സോഷ്യോ ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ ചില മേഖലകളിലെ പ്രോജക്ടുകൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി അംഗീകാരം.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.6.7	സ.ഉ. (സാ) 2515/2001/തസ്വഭവ	08.08.2001	സിൽക്ക്, കിറ്റ്കോ, സിഡ്കോ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പൊതുമരാമത്ത് പ്രവർത്തികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസികളായി അംഗീകാരം.
1.6.8	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3755/2001/തസ്വഭവ	06.12.2001	കേരളാ റൂറൽ വാട്ടർ സപ്ലൈ ആന്റ് സാനിറ്റേഷൻ ഏജൻസിയ്ക്ക് ചില മേഖലകളിലെ പ്രോജക്ടുകൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി അംഗീകാരം.
1.6.9	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3982/2001/തസ്വഭവ	28.12.2001	നെഹ്റു യുവകേന്ദ്ര ജില്ലാ യൂണിറ്റുകൾക്ക് ഭവനനിർമ്മാണം, സാനിറ്ററി കക്കൂസ് എന്നീ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവഹണ ഏജൻസിയായി അംഗീകാരം.
1.6.10	13527/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ	19.03.2003	അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസികളെ ടെണ്ടർ നിബന്ധനകളിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കൽ.
1.6.11	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1011/2003/തസ്വഭവ	21.03.2003	ഊരാളുകങ്കൽ ലേബർ കോൺട്രാക്ട് സൊസൈറ്റിയ്ക്ക് മരാമത്ത് പ്രവർത്തികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി അംഗീകാരം.
1.6.12	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3081/2003/തസ്വഭവ	25.08.2003	ഐ.ആർ.ടി.സി.-യ്ക്ക് ചിലമേഖലകളിലെ പ്രോജക്ടുകൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി അംഗീകാരം.
1.6.13	സ.ഉ. (സാ) 1089/2004/തസ്വഭവ	22.03.2004	പിണറായി ഇൻഡസ്ട്രിയൽ കോ ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിയ്ക്ക് റോഡ്, കെട്ടിടം, പാലം എന്നീ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള അക്രഡിറ്റഡ് ഏജൻസിയായി അംഗീകാരം.
1.6.14	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2849/2004/തസ്വഭവ	10.08.2004	ജലവിതരണം, സാനിറ്റേഷൻ എന്നീ പ്രോജക്ടുകൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി മൈത്രി എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് അംഗീകാരം.
1.6.15	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2856/2004/തസ്വഭവ	11.08.2004	മഴവെള്ള സംഭരണ പ്രവൃത്തികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസിന് അംഗീകാരം.
1.6.16	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3469/2004/തസ്വഭവ	01.10.2004	മഴവെള്ള സംഭരണ പ്രവൃത്തികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി സോഷ്യാ ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ അംഗീകാരം.
1.6.17	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 4288/2004/തസ്വഭവ	04.12.2004	ചെലവ് കുറഞ്ഞ സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിതി കേന്ദ്ര, കോസ്റ്റഫോർഡ് തുടങ്ങിയ ഏജൻസികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്ന പ്രവൃത്തികൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നതിന് സംസ്ഥാനതല പ്രത്യേക കമ്മിറ്റി പുനഃസംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്.
1.6.18	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 856/2005/തസ്വഭവ	05.03.2005	അക്രഡിറ്റഡ് എൻ.ജി.ഒ.കൾക്ക് ഘട്ടംഘട്ടമായി തുക നൽകുന്നതിനുള്ള അനുമതി സംബന്ധിച്ച ഉത്തരവിന്റെ ആനുകൂല്യംപിണറായി ഇൻഡസ്ട്രിയൽ കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റിക്കും ബാധകമാണ് എന്ന നിർദ്ദേശം.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.6.19	സ.ഉ. (സാധാ) 977/2005/തസ്വഭവ	15.03.2005	വനാതിർത്തിക്കുള്ളിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം ഇക്കോ ഡെവലപ്മെന്റ് സൊസൈറ്റിയെയോ വനസംരക്ഷണ സമിതിയെയോ ഏൽപ്പിക്കുന്നതിന് അനുമതി
1.6.20	സ.ഉ. (സാധാ) 1109/2005/തസ്വഭവ	22.03.2005	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി കേരളാ ഇലക്ട്രിക്കൽ ആന്റ് അലൈഡ് ഇഞ്ചിനീയറിംഗ് കമ്പനി ലിമിറ്റഡിന് അംഗീകാരം.
1.6.21	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി.) 2230/2005/തസ്വഭവ	01.06.2005	കോടോംബെന്റൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി ഹോസ്പുർഗ് താലൂക്ക് ലേബർ കോൺട്രാക്ട് സൊസൈറ്റിക്ക് അംഗീകാരം.
1.7 അംഗീകൃത ഏജൻസികൾ			
1.7.1	22442/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	17.05.2003	ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന എജൻസിയായി കെൽട്രോണിന് അംഗീകാരം.
1.7.2	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2727/2003/തസ്വഭവ	23.07.2003	അന്ധരുടെ പുനരധിവാസ പ്രോജക്ടുകൾ നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി കേരളാ ഫെഡറേഷൻ ഓഫ് ദി ബ്ലൈന്റ് എന്ന സംഘടനയ്ക്ക് അംഗീകാരം.
1.7.3	സ.ഉ. (സാധാ) 2044/2005/തസ്വഭവ	20.05.2005	മലപ്പുറം ജില്ലാ ആശുപത്രിയുടെ വികസന പ്രവൃത്തികൾ മലപ്പുറം ഡിസ്ട്രിക്ട് ഹോസ്പിറ്റൽ വെൽഫെയർ കൗൺസിൽ മുഖേന നടത്തുന്നതിന് അനുമതി.
1.7.4	സ.ഉ. (സാധാ) 4053/2005/തസ്വഭവ	04.10.2005	സൈന്യത്തിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടാൻ സഹായകമായ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്രമായി പ്രീ-റിക്രൂട്ട്മെന്റ് സെന്ററിന് അംഗീകാരം.
1.7.5	സ.ഉ. (സാധാ) 817/2006/തസ്വഭവ	23.03.2006	മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സാങ്കേതികസഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി മലപ്പുറം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എൻട്രപ്രണോറിയൽ ഡെവലപ്മെന്റിന് അംഗീകാരം.
1.7.6	സ.ഉ. (സാധാ) 1576/2006/തസ്വഭവ	04.07.2006	അർദ്ധസൈനിക പോലീസ് സേനകളിലേക്ക് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടാൻ സഹായകമായ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്രമായി പ്രീ-റിക്രൂട്ട്മെന്റ് സെന്ററിന് അംഗീകാരം.
1.7.7	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2929/2005/തസ്വഭവ	25.07.2005	അക്ഷയ ഇ-വിദ്യാ കോഴ്സിന് അംഗീകാരം
1.8 പ്രോജക്ട് നിർവഹണം			
1.8.1	സ.ഉ. 216/97/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	23.09.1997	1997-ലെ കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പ്) ചട്ടങ്ങൾ.
1.8.2	സ.ഉ. (എം.എസ്.) 254/97/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	12.11.1997	1997-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പും സാധനങ്ങൾ വാങ്ങലും) ചട്ടങ്ങൾ.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.8.3	സ.ഉ. (എം.എസ്) 31/98/തഭവ	13.02.1998	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ എഞ്ചിനീയറുടെ തസ്തിക ഒഴിവുള്ളപ്പോൾ പകരം സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് അനുമതി (എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കൽ, സൂപ്പർവിഷൻ, ബില്ലുകൾ തയ്യാറാക്കൽ മുതലായവയ്ക്കുള്ള പ്രതിഫലത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ)
1.8.4	സ.ഉ. (എം.എസ്) 36/98/തഭവ	13.02.1998	ഗുണഭോക്തൃസമിതി കൺവീനർ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനവുമായി ഏർപ്പെടേണ്ട കരാറിന്റെയും ഗുണഭോക്തൃസമിതി അംഗങ്ങൾ ഒപ്പിട്ട് നൽകേണ്ട സമ്മതപത്രത്തിന്റെയും ഫോർമാറ്റുകൾ
1.8.5	സ.ഉ. (പി) 105/98/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	25.05.1998	1998-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പ്) ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ.
1.8.6	സ.ഉ. (എം.എസ്) 129/98/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	11.06.1998	മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നതിന് എഞ്ചിനീയർമാരുടെ സാമ്പത്തിക പരിധി
1.8.7	41935/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	29.08.1998	നാമമാത്രകർഷകർ, ചെറുകിട കർഷകർ, ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ള കുടുംബങ്ങൾ എന്നിവയുടെ നിർവചനം
1.8.8	37803/പി2/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	11.09.1998	കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, ആരോഗ്യം മുതലായ മേഖലകളിലെ സാങ്കേതിക പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥനായി സെക്രട്ടറിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം.
1.8.9	47752/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	12.11.1998	ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ അനുവർത്തിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ
1.8.10	46490/പി3/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	17.11.1998	സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിന് ലഭിക്കുന്ന ധനസഹായത്തിന്റെ വിനിയോഗം- നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.8.11	സ.ഉ. (പി) 18/99/തഭവ	25.01.1999	ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളുടെ അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തുമ്പോൾ തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടാകുകയാണെങ്കിൽ പരിഹരിക്കുന്നതിന് സംവിധാനം.
1.8.12	സ.ഉ. (പി) 66/99/തഭവ	25.03.1999	1999-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പും സാധനങ്ങൾ വാങ്ങലും) ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ. എസ്റ്റിമേറ്റിൽ കരാറുകാരന്റെ ലാഭം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതും ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെ അഡ്വാൻസ് നൽകുന്നതും സംബന്ധിച്ച്.
1.8.13	സ.ഉ. (പി) 67/99/തഭവ	25.03.1999	1999-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പ്) ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ. എസ്റ്റിമേറ്റിൽ കരാറുകാരന്റെ ലാഭം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതും ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾക്ക് ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെ അഡ്വാൻസ് നൽകുന്നതും സംബന്ധിച്ച്
1.8.14	17351/പി2/99/തഭവ (സർക്കുലർ)	03.05.1999	കാമധേനു ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.8.15	27582/പി3/99/തസ്വ (സർക്കുലർ)	29.06.1999	ഗുണഭോക്തൃസമിതികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്ന മരാമത്ത് പണികളുടെ അടങ്കൽ തയ്യാറാക്കൽ- സ്പഷ്ടീകരണം.
1.8.16	സ.ഉ. (കൈ) 43/2000/തസ്വഭവ	31.01.2000	കൈമാറിയിട്ടില്ലാത്ത ഒരുദ്യോഗസ്ഥന് പ്രോജക്ട് നിർവഹണത്തിന് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുമ്പോൾ ഒപ്പിട്ടു വാങ്ങേണ്ട സമ്മതപത്രത്തിന്റെ മാതൃക.
1.8.17	41029/പി.1/99/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	20.04.2000	ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ നിർവഹണം നടത്തുന്ന മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾക്ക് ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം സമാഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.8.18	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2069/2000/തസ്വഭവ	23.05.2000	ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെയുള്ള ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള പദ്ധതി - കേരള ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള ശുചിത്വ ഏജൻസിയ്ക്ക് ഫണ്ട് കൈമാറുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമം.
1.8.19	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2141/2000/തസ്വഭവ	31.05.2000	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന കുടിവെള്ള പരിപാടികളുടെ തുടർനടത്തിപ്പ്-ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ
1.8.20	39412/ഡി.പി.2/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	14.08.2000	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്ന കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകളുടെ തുടർനടത്തിപ്പ്-ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകളുടെ പ്രവർത്തനം-നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.8.21	39414/ഡി.പി.2/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	19.08.2000	ലോകബാങ്ക് സഹായത്തോടെ നടപ്പാക്കുന്ന ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള പ്രോജക്ടുകളോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കേണ്ട ഫോറത്തിന്റെ മാതൃക
1.8.22	സ.ഉ. (സാ) 1416/2002/തസ്വഭവ	31.05.2002	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ് പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ ധനകാര്യ പരിധി വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്.
1.8.23	34947/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	04.08.2003	സ്വകാര്യകരാറുകാർ സമർപ്പിക്കുന്ന ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ടെണ്ടറിനെക്കാൾ 10 ശതമാനം അധികം നൽകി ലേബർ കോൺട്രാക്ട് സഹകരണസംഘങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ വർക്കുകൾ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണെന്ന സഹകരണ വകുപ്പിന്റെ ഉത്തരവ് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ബാധകമല്ല എന്ന നിർദ്ദേശം
1.8.24	40308/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	21.08.2003	വൈദ്യുതി വിതരണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഡെപ്പോസിറ്റ് നൽകുമ്പോൾ നിലവിലുള്ള നിരക്കുകൾ അനുസരിച്ച് തന്നെ പ്രവൃത്തി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണെന്ന് വൈദ്യുതി ബോർഡുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെടണമെന്ന് നിർദ്ദേശം.
1.8.25	സ.ഉ. 278/2003/തസ്വഭവ	18.09.2003	2003-ലെ കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ നടത്തിപ്പ്) ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങൾ. ഗുണഭോക്തൃക്കളുടെ യോഗം വിളിച്ചു ചേർക്കുന്ന ചുമതല നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥന് നൽകിക്കൊണ്ട്.
1.8.26	45174/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	19.09.2003	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പൊതുമരാമത്ത് പണികളുടെ ചുമതല വ്യക്തമാക്കൽ.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.8.27	45363/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	20.09.2003	ടെണ്ടർ പരസ്യത്തിന്റെ ചെലവ് വഹിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.8.28	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 4485/2003/തസ്വഭവ	17.12.2003	വൈദ്യുതി ലൈൻ ദീർഘിപ്പിക്കൽ പ്രോജക്ടുകളുടെ ഡെപ്പോസിറ്റ് തുക ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റായി നൽകുന്നതിന് അനുമതി
1.8.29	53494/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	23.12.2003	ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി കമ്മിറ്റികളിലും ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റികളിലും അംഗങ്ങളായിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങളിൽ നിർബന്ധമായും പങ്കെടുക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം.
1.8.30	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 2152/2004/തസ്വഭവ	24.06.2004	ജില്ലാ ഖാദി - ഗ്രാമ വ്യവസായ പ്രോജക്ട് ഓഫീസർമാർക്ക് ഖാദി ഗ്രാമ വ്യവസായ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥരായി അംഗീകാരം.
1.8.31	36192/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	14.08.2004	സർവശിക്ഷാ അഭിയാൻ - തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വകയിരുത്തേണ്ടുന്ന തുക സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം.
1.8.32	സ.ഉ. (എം.എസ്) 15/2005/തസ്വഭവ	12.01.2005	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള പുതുക്കിയ ഷെഡ്യൂൾ നിരക്കുകൾ സ്വീകരിക്കൽ.
1.8.33	844/ഡി.പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	04.02.2005	സോഷ്യോ ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ നടപ്പാക്കുന്ന കുടിവെള്ള വിതരണ പ്രോജക്ടുകൾ-നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.8.34	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 538/2006/തസ്വഭവ	24.02.2006	ജലനിധി പ്രോജക്ടിന് കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്. എ.-ക്ക് ഫണ്ട് കൈമാറുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആ പ്രോജക്ട് പുതുതായി നടപ്പാക്കുന്ന 10 ജില്ലകൾക്ക് കുടി ബാധകമാണ്.
1.8.35	6352/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	24.02.2006	സ്കൂൾ ലൈബ്രറി നവീകരണ പദ്ധതി-സർക്കാർ യു.പി./ഹൈസ്കൂളുകളിൽ നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.8.36	സ.ഉ. (എം.എസ്) 104/2006/തസ്വഭവ	18.05.2006	ഇന്റർനെറ്റ് ജനങ്ങളിലേക്ക് എന്ന പരിപാടി മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
1.8.37	20314/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	01.06.2006	2006-07 വർഷത്തേക്കുള്ള എസ്.എസ്.എ. പദ്ധതി അന്തിമമാക്കുന്നതിനും പദ്ധതി നിർവഹണം സുഗമമാക്കുന്നതിനുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.8.38	സ.ഉ. (എം.എസ്) 227/2006/തസ്വഭവ	04.10.2006	കെട്ടിടം, പാലം എന്നീ പ്രവൃത്തികൾക്ക് 15 ശതമാനം വരെ ടെണ്ടർ എക്സസ്സ് അനുവദിക്കുന്നതിന് അനുമതി.
1.8.39	43756/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	20.10.2006	ജലനിധി പ്രോജക്ടിനുള്ള ഫണ്ട് യഥാസമയം നിർദ്ദിഷ്ട ഗുണഭോക്തൃ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് കൈമാറണമെന്ന നിർദ്ദേശം.

ഭാഗം : രണ്ട്

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.1 ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ പരിപാടികൾ			
2.1.1	സ.ഉ. (പി) 240/97/തഭവ	29.10.1997	കുടുംബശ്രീ പ്രോജക്ടിന് അംഗീകാരം.
2.1.2	സ.ഉ. (പി) 111/98/തഭവ	29.05.1998	സർണ്ണജയന്തി ഷഹരി റോസ്ഗാർ യോജന, ദേശീയ ചേരി വികസന പരിപാടി എന്നിവയുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.3	സ.ഉ. (എം.എസ്.) 187/99/തസ്വഭവ	01.10.1999	സർണ്ണജയന്തി ഗ്രാമസ്വരോസ്ഗാർ യോജന (എസ്.ജി.എസ്.വൈ)- മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.1.4	സ.ഉ. (എം.എസ്.) 264/99/തസ്വഭവ	24.12.1999	എസ്.ജി. എസ്.വൈ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി
2.1.5	സ.ഉ. (എം.എസ്.) 19/2000/തസ്വഭവ	13.01.2000	എസ്.ജി.എസ്.വൈ. മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി
2.1.6	6715/ബി 2/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	09.02.2000	മുനിസിപ്പൽ സി.ഡി.എസ്. -സ്വയം തൊഴിൽ വായ്പാ പരിധി ഉയർത്തൽ-ത്രിഫ്റ്റ് സൊസൈറ്റി ബെലായ്ക്ക് ഭേദഗതി
2.1.7	1530/പി.ബി./2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	02.03.2000	ഇന്ദിരാ ആവാസ് യോജന-വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത കുരകളുടെയും കുടിലുകളുടെയും പരിഷ്കരണ ജോലികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.1.8	സ.ഉ. (എം.എസ്.) 82/2000/തസ്വഭവ	14.03.2000	എസ്.ജി. എസ്.വൈ. സ്വയം സഹായസംഘങ്ങൾക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്-മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.9	സ.ഉ. (പി) 87/2000/തസ്വഭവ	20.03.2000	ഗ്രാമീണ ഭവന നിർമ്മാണ വായ്പാ സബ്സിഡി പരിപാടി-നിർവഹണ നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.10	സ.ഉ. (പി) 96/2000/തസ്വഭവ	28.03.2000	എസ്.ജി.എസ്.വൈ-അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസന പരിപാടി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.11	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1497/2000/തസ്വഭവ	30.03.2000	എസ്.ജെ.എസ്.ആർ.വൈ.-നഗരസഭകൾക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
2.1.12	സ.ഉ. (എം.എസ്) 31/2001/തസ്വഭവ	13.02.2001	കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.1.13	സ.ഉ. (എം.എസ്) 34/2001/തസ്വഭവ	15.02.2001	എസ്.ജി.എസ്.വൈ- മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
2.1.14	സ.ഉ. (എം.എസ്) 129/2001/തസ്വഭവ	15.05.2001	എസ്.ജി.എസ്.വൈ- മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
2.1.15	സ.ഉ. (പി) 140/2001/തസ്വഭവ	26.05.2001	ഗ്രാമീണ ഭവന നിർമ്മാണ വായ്പാ സബ്സിഡി പരിപാടി- സൗത്ത് മലബാർ ഗ്രാമീൺ ബാങ്കിനെകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തൽ.
2.1.16	സ.ഉ. (എം.എസ്) 233/2001/തസ്വഭവ	27.09.2001	എസ്.ജി.എസ്.വൈ. മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി
2.1.17	സ.ഉ. (എം.എസ്) 245/2001/തസ്വഭവ	05.10.2001	എസ്.ജി.എസ്.വൈ-പരിശീലന ചെലവ് സംബന്ധിച്ച

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.1.18	8034/പി.ബി.1/2001/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	23.10.2001	ഇന്ദിരാ ആവാസയോജന-വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത കുരകളുടെയും കുടിലുകളുടെയും പരിഷ്കരണജോലികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
2.1.19	സ.ഉ. (എം.എസ്) 297/2001/തസ്വഭവ	30.11.2001	സമ്പൂർണ്ണ ഗ്രാമീണ റോസ്ഗാർ യോജനയ്ക്ക് (എസ്.ജി.ആർ.വൈ) ആരംഭിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.1.20	സ.ഉ. (എം.എസ്) 170/2002/തസ്വഭവ	10.10.2002	എസ്.ജി.ആർ.വൈ-ഭക്ഷ്യധാന്യത്തിന്റെ വിലയും വിതരണവും നടപടിക്രമങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
2.1.21	സ.ഉ. (എം.എസ്) 119/2003/തസ്വഭവ	29.03.2003	എസ്.ജി.ആർ.വൈ. പ്രകാരമുള്ള ഭക്ഷ്യധാന്യ വിതരണം-ഗോതമ്പിന്റെ വില നിശ്ചയിക്കൽ.
2.1.22	10106/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	16.03.2004	പത്തുവർഷം മുമ്പ് ഭവനനിർമ്മാണ ധനസഹായം ലഭിച്ചവർക്ക് വീണ്ടും ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.23	സ.ഉ. (എം.എസ്) 317/2004/തസ്വഭവ	24.11.2004	എസ്.ജി. ആർ.വൈ പ്രവൃത്തികൾ- സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നതിനുള്ള അധികാരം ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റികൾക്ക് പുറമേ ബ്ലോക്കിലെ അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയർമാർക്കും ഡി.ആർ.ഡി.എ യിലെ അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർമാർക്കുംകൂടി നൽകുവാൻ അനുവാദം.
2.1.24	സ.ഉ. (എം.എസ്) 11/2005/തസ്വഭവ	05.01.2005	നഗരങ്ങളിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതി - ഭരണാനുമതി
2.1.25	സ.ഉ. (കൈ) 20/2005/തസ്വഭവ	20.01.2005	പ്രധാനമന്ത്രി ഗ്രമോദയ യോജന- പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.26	സ.ഉ. (സാധാ) 1258/2005/തസ്വഭവ	30.05.2005	ആശ്രയ അഗതി പുനരധിവാസ പരിപാടി- മുൻകൂർ തുക കൈമാറുന്നതിന് അനുമതി.
2.1.27	സ.ഉ. (എം.എസ്) 45/2006/തസ്വഭവ	31.01.2006	ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകളിൽ നടപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.1.28	2210/ഡി.പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	24.02.2006	ഭക്ഷ്യധാന്യം ലഭിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ സ്പെഷ്യൽ എസ്.ജി.ആർ.വൈ.പ്രകാരം പുതിയ പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടുള്ളുവെന്ന നിർദ്ദേശം.
2.1.29	സ.ഉ. (എം.എസ്) 68/2006/തസ്വഭവ	28.02.2006	ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പാലക്കാട്, വയനാട് ജില്ലകളിലെ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.1.30	സ.ഉ. (എം.എസ്) 242/2006/തസ്വഭവ	25.10.2006	ടേക്ക്ഹോം റേഷൻ സ്ക്രാറ്റജി പരിപാടി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.

2.2 ഖരമാലിന്യപരിപാലനം, മഴവെള്ള സംഭരണം

2.2.1	സ.ഉ. (എം.എസ്) 38/2003/തസ്വഭവ	03.02.2003	ക്ലീൻ കേരള പദ്ധതി-പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.2.2	സ.ഉ. (പി) 264/2003/തസ്വഭവ	01.09.2003	ക്ലീൻ കേരള പദ്ധതി-30 മൈക്രോണിൽ കുറവ് ഘനമുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരിബാഗുകൾക്ക് നിരോധനം.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.2.3	14495/ജി3/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	07.10.2003	ക്ലീൻ കേരള പദ്ധതി -30 മൈക്രോണിൽ കുറവ് ഘനമുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരിബാഗുകളുടെ നിരോധനം പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികൾ
2.2.4	6792/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	17.03.2004	മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണം - മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.2.5	സ.ഉ. (എം.എസ്) 144/2004/തസ്വഭവ	03.04.2004	ക്ലീൻ കേരള പദ്ധതി - സേവനദാതാക്കളെ നിയോഗിക്കൽ.
2.2.6	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1961/2004/തസ്വഭവ	11.06.2004	ക്ലീൻ കേരള പദ്ധതി- സേവനദാതാക്കളെ നിയോഗിക്കുന്നതിന് പാലിക്കേണ്ട നടപടിക്രമങ്ങൾ.
2.2.7	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 459/2005/തസ്വഭവ	03.02.2005	ക്ലീൻ കേരള പദ്ധതി - സേവനദാതാക്കളുടെ പട്ടിക.
2.2.8	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 796/2005/തസ്വഭവ	03.03.2005	ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പ്രോജക്ടുകൾ-സേവനദാതാക്കളുടെ പട്ടികയിൽ ഭേദഗതി.
2.2.9	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1875/2005/തസ്വഭവ	09.05.2005	ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സാങ്കേതിക ആംഗീകാരം നൽകുന്ന ഏജൻസിയായി ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ അംഗീകാരം
2.2.10	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1961/2005/തസ്വഭവ	13.05.2005	സംയോജിത ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണം-മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.2.11	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3682/2005/തസ്വഭവ	27.08.2005	ഖരമാലിന്യ പരിപാലന ബോധവൽക്കരണ ക്യാമ്പയിൻ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് സ്മാപനങ്ങളെ/സംഘടനകളെ തിരഞ്ഞെടുത്തുകൊണ്ടും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ടും.

2.3 ബഡ്ജറ്റ്, കണക്കുകൾ, ആഡിറ്റ്

2.3.1	സ.ഉ. (എം.എസ്) 172/97/തഭവ	11.07.1997	പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് സമ്പ്രദായം നടപ്പിലാക്കൽ.
2.3.2	സ.ഉ. (പി) 185/97/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	26.07.1997	1997-ലെ കേരളാ മുനിസിപ്പാലിറ്റി (പരിശോധനാ രീതിയും ആഡിറ്റ് സംവിധാനവും) ചട്ടങ്ങൾ.
2.3.3	സ.ഉ. 235/97/തഭവ (വിജ്ഞാപനം)	17.10.1997	1997-ലെ കേരളാ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പരിശോധനാ രീതിയും ആഡിറ്റ് സംവിധാനവും) ചട്ടങ്ങൾ.
2.3.4	109/98/തഭവ (സർക്കുലർ)	29.05.1998	മുനിസിപ്പൽ ഭരണ റീജിയണൽ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാരെ റീജിയണൽ പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ഓഫീസർമാരായി നിലയുറപ്പിക്കൽ.
2.3.5	സ.ഉ. (എം.എസ്) 191/98/തഭവ	19.09.1998	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാരെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ജില്ലാതല പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ഓഫീസർമാരായി ചുമതലപ്പെടുത്തൽ
2.3.6	31238/പി.എ.4/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	03.08.2000	പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.3.7	സ.ഉ. (എം.എസ്) 333/2000/തസ്വഭവ	30.11.2000	പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.3.8	സ.ഉ. (പി) 68/2003/തസ്വഭവ	27.02.2003	അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറലിന്റെ ആഡിറ്റ്- തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശങ്ങൾ.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.3.9	16104/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	31.03.2003	വാർഷിക പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ ബഡ്ജറ്റിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം
2.3.10	സ.ഉ. (എം.എസ്) 149/2003/തസ്വഭവ	25.04.2003	കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പരിപാടികളും പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം
2.3.11	49590/ഡി.പി.3/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	13.12.2006	വികസനഫണ്ട്, മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് എന്നീ ഇനങ്ങളിൽ അനുവദിക്കുന്ന തുകയുടെ വിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച കണക്കുകൾ നിശ്ചിത സമയത്ത് നൽകിയില്ലെങ്കിലുള്ള നടപടി.
2.4 ഏകോപനവും അവലോകനവും			
2.4.1	സ.ഉ. (അ) 69/98/തഭവ	21.03.1998	പദ്ധതി നിർവഹണാവലോകനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ
2.4.2	സ.ഉ. (പി) 33/99/തഭവ	15.02.1999	സംസ്ഥാന തലത്തിലും ജില്ലാ തലത്തിലും കോഓർഡിനേഷൻ സമിതികൾ രൂപീകരണം.
2.4.3	സ.ഉ. (സാ) 2003/99/തഭവ	22.06.1999	നഗരഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പിന്റെ ജില്ലാ തല ഓഫീസുകളെ ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ സ്ഥലപര ആസൂത്രണ വിഭാഗമായി ചുമതലപ്പെടുത്തൽ.
2.4.4	19078/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	22.04.2003	ജില്ലാകലക്ടർമാർ പദ്ധതി നിർവഹണ അവലോകനയോഗം സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം.
2.4.5	സ.ഉ. (എം.എസ്) 198/2003/തസ്വഭവ	30.06.2003	പദ്ധതി നിർവഹണപുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംവിധാനവും ഫോർമാറ്റുകളും.
2.4.6	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3709/2003/തസ്വഭവ	17.10.2003	ധനകാര്യ(എക്സ്പെൻഡിച്ചർ) സെക്രട്ടറിയെ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സംസ്ഥാനതല കോർഡിനേഷൻ സമിതി അംഗമായി ഉൾപ്പെടുത്തൽ.
2.4.7	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1282/2004/തസ്വഭവ	13.04.2004	ഇക്കണോമിക്സ് ആൻഡ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പദ്ധതി നിർവഹണ പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചുമതല.
2.4.8	10100/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	06.05.2004	ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികൾ പദ്ധതി നിർവഹണാവലോകനയോഗം ചേരുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശം.
2.4.9	26050/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	23.06.2004	പദ്ധതി നിർവഹണ പുരോഗതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് വിവിധ വകുപ്പുകൾ ജില്ലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ സെൽ രൂപീകരിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം
2.4.10	സ.ഉ. (എം.എസ്) 370/2005/തസ്വഭവ	08.12.2005	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ജീവനക്കാരുടെ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം സുദൃഢമാക്കി പദ്ധതിയുടെ ഗുണമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും പദ്ധതി മോണിറ്ററിംഗ് കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനുമുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.4.11	സ.ഉ. (എം.എസ്) 379/2005/തസ്വഭവ	19.12.2005	കൈമാറിയ സ്ഥാപന മേധാവികളുടെ യോഗം എല്ലാ മാസവും വിളിച്ചുചേർക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം.
2.4.12	50123/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	25.02.2006	തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പദ്ധതി നിർവഹണ അവലോകന യോഗം ചേരണമെന്ന നിർദ്ദേശം.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)

2.5 മറ്റിനങ്ങൾ

2.5.1	26139/പി3/99/തഭവ (സർക്കുലർ)	17.06.1999	ആതുര ശുശ്രൂഷയുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത ചുമതലകൾ മെഡിക്കൽ ഓഫീസർമാരെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതിന് നിയന്ത്രണം.
2.5.2	31457/എൻ.1/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	24.08.2000	നികുതി ഒടുക്കുന്നതിലെ വീഴ്ച - പിഴപ്പലിശ ഈടാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം
2.5.3	38974/ഡി.പി.3/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	17.10.2000	കർമ്മസമിതി (വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പ്)കളിൽ വികലാംഗ സംഘടനാ പ്രതിനിധികളെ ഉൾപ്പെടുത്താവുന്നതാണെന്ന വിശദീകരണം.
2.5.4	22153/പി.1/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	23.01.2001	ഫണ്ടുകൾ വകമാറ്റി ചെലവഴിക്കുന്നതിന് നിരോധനം.
2.5.5	സ.ഉ. (പി) 68/2001/തസ്വഭവ	19.03.2001	സന്നദ്ധ തൊഴിൽ സേന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.6	121/ഡി.പി.1/2001/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	06.04.2001	സമീപജില്ലകളിലേക്ക് സാങ്കേതികാനുമതിക്കായി അയയ്ക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സെന്റേജ് ചാർജ്ജ് ഈടാക്കരുതെന്ന നിർദ്ദേശം.
2.5.7	9298/ഡി.പി.1/2000/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	17.09.2001	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും അംഗങ്ങളുടെയും ലെറ്റർ ഹെഡ്ഡിൽ സർക്കാരിന്റെ മുദ്ര ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം.
2.5.8	സ.ഉ. (എം.എസ്) 282/2001/തസ്വഭവ	15.11.2001	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ രൂപീകരണം-സ്പഷ്ടീകരണം.
2.5.9	15687/ഡി.പി.1/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	16.05.2002	മരാമത്ത് പ്രവൃത്തികൾ-അഡ്വാൻസ് തുക കൈപ്പറ്റിയിട്ട് പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കാത്ത കൺവീനർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിന് സെക്രട്ടറിമാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തൽ.
2.5.10	629/പി.3/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	01.08.2002	ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ റോഡ് രജിസ്റ്റർ യഥാസമയം പുതുക്കി സൂക്ഷിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം
2.5.11	45722/ഡി.പി.1/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	12.11.2002	കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഫീൽഡ് സന്ദർശന പരിപാടികൾ ക്രമീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.12	30196/എ .3/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	08.01.2003	തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തീരുമാനമെടുക്കേണ്ട വിഷയങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച നിവേദനങ്ങൾ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് തന്നെ നൽകണമെന്ന നിർദ്ദേശം
2.5.13	49991/പി.1/2002/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	09.01.2003	വിദേശ ഇന്ത്യാക്കാരിൽ നിന്നും അവരുടെ സംഘടനകളിൽ നിന്നും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഫണ്ട് സ്വരൂപിക്കൽ-മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.14	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 677/2003/തസ്വഭവ	27.02.2003	കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം തനത് വരുമാനമായി കണക്കാക്കുന്നതിന് അനുമതി.
2.5.15	17891/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	09.04.2003	ട്രൈബർ പരസ്യത്തിന്റെ തലവചകം സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശം

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.5.16	സ.ഉ. (സാ) 1443/2003/തസ്വഭവ	23.04.2003	പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള റോഡ് റോളറുകൾ-വാടകയിനത്തിൽ ലഭിക്കുന്ന തുകയുടെ വിനിയോഗം സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.17	സ.ഉ. (സാ) 1721/2003/തസ്വഭവ	20.05.2003	മൂന്നാർ, ദേവികുളം, പീരുമേട്, ഏലപ്പാറ എന്നീ ഡിവിഷനുകളിലെ എസ്റ്റേറ്റ് റോഡുകൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി ചെയ്യുന്നതിന് അനുമതി.
2.5.18	സ.ഉ. (സാ) 2136/2003/തസ്വഭവ	16.06.2003	പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള റോഡ് റോളറുകൾക്ക് വാടക നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ട്
2.5.19	41083/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	22.08.2003	തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പിൽ നിന്ന് പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന ഉത്തരവുകൾ, സർക്കുലറുകൾ, നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ബാധകമാണെന്ന നിർദ്ദേശം
2.5.20	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3139/2003/തസ്വഭവ	28.08.2003	പമ്പുസെറ്റുകളും കാർഷിക ഉപകരണങ്ങളും വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഏക ഏജൻസിയായി റെയ്ഡ്കോയെ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉത്തരവ് റദ്ദ് ചെയ്യുന്നു
2.5.21	43282/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	03.09.2003	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലെ വാഹനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.22	45366/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	20.09.2003	പദ്ധതി തുക ദുർവിനിയോഗം ചെയ്തതായി കണ്ടെത്തിയാൽ തുക ഈടാക്കുന്നതിന് തുടർനടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം
2.5.23	45367/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	27.09.2003	പുനർവിന്യസിക്കപ്പെട്ട എഞ്ചിനീയർമാർ വർക്ക് ഡയറി സമർപ്പിക്കുന്നതും ഹാജർ രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുന്നതും സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.24	15523/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	23.10.2003	കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഭൂമിയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം തനത് വരുമാനമായി കണക്കാക്കൽ - സ്പെഷ്യാലൈസേഷൻ
2.5.25	32506/എൻ.3/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	27.11.2003	വനിതകളുടെയും കുട്ടികളുടെയും ക്ഷേമവുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത ചുമതലകൾ അംഗനവാടി ജീവനക്കാരെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതിന് നിരോധനം.
2.5.26	സ.ഉ. 52/2004/തസ്വഭവ	06.02.2004	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കെതിരെ അപ്പീൽ/റിവിഷൻ പരിഗണിക്കുന്നതിനും തീർപ്പാക്കുന്നതിനും ട്രൈബ്യൂണൽ.
2.5.27	10105/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	16.03.2004	പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ, ടെണ്ടർ പരസ്യങ്ങൾ, ക്ഷണക്കത്തുകൾ എന്നിവയിലെ തലവാചകവും ലോഗോയും സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശം.
2.5.28	22448/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ	06.04.2004	ഗുണഭോക്തൃസമിതികൾ മുഖേനയുള്ള പൊതുമാതൃക പണികളുടെ നിർവഹണം-ആദായ നികുതി ഒഴിവാക്കൽ
2.5.29	7941/ജെ.2/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	02.06.2004	മാർക്കറ്റുകൾ, മാർക്കറ്റ് സ്റ്റാളുകൾ, ഷോപ്പിംഗ് കോംപ്ലക്സ് മുറികൾ എന്നിവ പാട്ടത്തിന് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.30	53495/ഡി.പി.1/2003/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	13.07.2004	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ലീവ് രജിസ്റ്ററുകൾ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.5.31	9237/ഡി.പി.1/2004/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	18.09.2004	വിവിധ വകുപ്പുകൾ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.5.32	സ.ഉ. (എം.എസ്) 298/2004/തസ്വഭവ	11.10.2004	സ്വകാര്യമേഖലാ പങ്കാളിത്തത്തോടെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗരേഖ.
2.5.33	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3803/2004/തസ്വഭവ	30.10.2004	ദുരിതാശ്വാസനിധി വൗച്ചർ, രസീത്, ക്യാഷ് ബുക്ക് എന്നിവയുടെ മാതൃക.
2.5.34	സ.ഉ. (എം.എസ്) 330/2004/തസ്വഭവ	09.12.2004	പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റും മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റും വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ.
2.5.35	സ.ഉ. (കൈ) 339/2004/തസ്വഭവ	17.12.2004	റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് സൗജന്യമായി സ്ഥലം വിട്ടുകൊടുക്കുന്നവർക്ക് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിൽ ഇളവ്-സ്പഷ്ടീകരണം.
2.5.36	ബി.1.18681/2004	06.01.2005	വെണ്ടറുടെ പക്കൽനിന്നും വാങ്ങുന്ന മുദ്രപത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് കാലാവധി നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലെന്ന വിശദീകരണം
2.5.37	12245/പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	14.03.2005	പൊതു ആവശ്യ ഗ്രാന്റും മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റും വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ -വിശദീകരണം
2.5.38	8906/ഡി.പി.3/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	08.07.2005	അഡ്വാൻസ് തുക കൈപ്പറ്റിയിട്ട് പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കാത്ത ഗുണഭോക്തൃ സമിതി കൺവീനർമാർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ (തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കേണ്ട തുക ഈടാക്കുന്നത് 1968-ലെ കേരളാ റവന്യൂ റിക്കവറി ആക്ടിന്റെ പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി റവന്യൂ വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച വിജ്ഞാപനം അനുബന്ധമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.)
2.5.39	36854/ഡി.പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	01.08.2005	സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷനുകളും തൊഴിലില്ലായ്മ വേതനവും വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.5.40	39368/ഡി.പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	22.08.2005	മത്സരപരീക്ഷയ്ക്കും ഇന്റർവ്യൂവിനും പങ്കെടുക്കുന്ന പട്ടികവർഗ്ഗ ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾക്ക് യാത്രാബത്ത നൽകണമെന്ന നിർദ്ദേശം.
2.5.41	46013/എൻ.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	17.10.2005	സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ രൂപീകരണം സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.42	5319/ഡി.പി.3/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	26.10.2005	വനിതാഘടക പദ്ധതിക്ക് നിർബന്ധമായും 10 ശതമാനം തുക വിനിയോഗിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം.
2.5.43	49776/പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	30.12.2005	മെയിന്റനൻസ് ഗ്രാന്റിന്റെ വിനിയോഗം - സ്കൂളുകൾക്ക് ഫർണിച്ചർ വാങ്ങുന്നതിന് അനുമതി
2.5.44	സ.ഉ. (എം.എസ്) 21/2006/തസ്വഭവ	19.01.2006	ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലെ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർമാരുടെ ചുമതലകളും കർത്തവ്യങ്ങളും.
2.5.45	9541/ഡി.പി.1/2005/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	21.01.2006	തെരുവിളക്കുകൾക്ക് മീറ്ററിംഗ് സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.5.46	5398/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	27.02.2006	ഔഷധിയിൽ നിന്നും മരുന്നുകൾ വാങ്ങുമ്പോൾ മുൻകൂർ പണം നൽകുവാൻ അനുമതി.
2.5.47	സ.ഉ. (എം.എസ്) 80/2006/തസ്വഭവ	18.03.2006	ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട്

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
2.5.48	12968/കെ.2/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	23.03.2006	കുടിവെള്ള പരിപാടികളുടെ വൈദ്യുതി ചാർജ്ജ്-സ്പഷ്ടീകരണം.
2.5.49	സ.ഉ. (എം.എസ്) 86/2003/തസ്വഭവ	31.03.2006	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള പരിഷ്കരിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
2.5.50	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 1501/2006/തസ്വഭവ	23.06.2006	പൊതുടാപ്പുകളുടെ വെള്ളക്കരം കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്ക് നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5.51	12592/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	11.08.2006	പുതുതായി ജീവനക്കാരുടെ തസ്തിക സൃഷ്ടിച്ച് നിയമനം നടത്തിയാൽ മാത്രം ഉപ യോഗിക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിലുള്ള പശ്ചാത്തല വികസന പരിപാടികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം.
2.5.52	34807/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	26.09.2006	തോട്ടം മേഖലയിലെ റോഡുകളുടെ ടാറിംഗ്, അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ എന്നിവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം
2.5.53	33447/ഡി.പി.1/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	28.09.2006	പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗക്കാരുടെ ഭവന നിർമ്മാണം-വില്ലേജ് എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർമാർക്കും സ്റ്റേജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകാവുന്നതാണെന്ന സ്പഷ്ടീകരണം
2.5.54	സ.ഉ. (എം.എസ്) 222/2006/തസ്വഭവ	03.10.2006	ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ വികസനത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പരിപാടികൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖയ്ക്ക് 2006-07-വാർഷികപദ്ധതിയിലും പ്രാബല്യം നൽകൽ.
2.5.55	47380/ഡി.പി.3/2006/തസ്വഭവ (സർക്കുലർ)	27.10.2006	വയനാട് ജില്ലയിലെ എസ്റ്റേറ്റ് ഭൂമിയിൽ കുടിവെള്ള കിണറുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് അനുമതി
2.5.56	സ.ഉ. (സാധാ) 2873/2006/തസ്വഭവ	14.11.2006	ഇലക്ട്രിക്കൽ പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള നിരക്കുകൾ പുതുക്കി നിശ്ചയിക്കൽ.
2.5.57	സ.ഉ. (എം.എസ്) 270/2006/തസ്വഭവ	25.11.2006	ജില്ലാ ആസൂത്രണസമിതികളിൽ സർക്കാർ നോമിനികളെ ഉൾപ്പെടുത്തൽ.
2.5.58	സ.ഉ. (എം.എസ്) 285/2006/തസ്വഭവ	15.12.2006	വരും വർഷങ്ങളിലെ വിഹിതത്തിൽനിന്ന് തിരിച്ചടയ്ക്കുന്ന തരത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ വായ്പബന്ധിത പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പൊതുമാനദണ്ഡങ്ങൾ
2.5.59	സ.ഉ. (എം.എസ്) 295/2006/തസ്വഭവ	28.12.2006	നീർത്തട വികസന മാസ്റ്റർപ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ഒന്നാംഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ

ഭാഗം : മൂന്ന്

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
3.1 ആസൂത്രണ സാമ്പത്തികകാര്യ വകുപ്പ്			
3.1.1	സ.ഉ. (എം.എസ്) 10/96/പ്ലാനിംഗ്	30.07.1996	ബന്ധം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി- വികേന്ദ്രീകൃത സൂത്രണ പരിപാടി അംഗീകാരം.
3.1.2	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 350/96/പ്ലാനിംഗ്	10.09.1996	വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ പദ്ധതിയിൽ സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ചുമതലകളും കൈമാറിയ പരിപാടികളുടെ നടത്തിപ്പിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും.
3.1.3	സ.ഉ. (പി) 12/97/പ്ലാനിംഗ്	30.08.1997	പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന പരിപാടികൾക്ക് അംഗീകാരം നൽകുന്നതിനും നിർവഹണ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നതിനുമുള്ള ജില്ലാതല കമ്മിറ്റികൾ.
3.1.4	സ.ഉ. (പി) 13/98/പ്ലാനിംഗ്	15.04.1998	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതി വിഹിതം വിഭജിച്ചു നൽകുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ
3.1.5	9518/എ1/99/പ്ലാനിംഗ് (സർക്കുലർ)	30.06.1999	പ്രത്യേകാനുമതിക്കായി പ്രോജക്ടുകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ
3.1.6	സ.ഉ. (എം.എസ്) 43/99/പ്ലാനിംഗ്	24.09.1999	കർമ്മസമിതികൾക്ക് (വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക്) പദ്ധതി മോണിറ്ററിംഗിനുള്ള ചുമതല.
3.1.7	സ.ഉ. (എം.എസ്) 47/2001/പ്ലാനിംഗ്	28.11.2001	നിർമ്മിതി കേന്ദ്രങ്ങൾ, കോസ്റ്റ്പോർഡ് മുതലായ ഏജൻസികൾ മുഖേന പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവഹണം നടത്തൽ- അധിക മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
3.1.8	സ.ഉ. (എം.എസ്) 27/2002/പ്ലാനിംഗ്	11.07.2002	വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ജില്ലാ കളക്ടർമാരുടെ ചുമതലകൾ.
3.1.9	സ.ഉ. (എം.എസ്) 54/2003/പ്ലാനിംഗ്	31.05.2003	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും നിർവഹണം നടത്തുന്നതിനുമുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ
3.1.10	സ.ഉ. (എം.എസ്) 36/2004/പ്ലാനിംഗ്	29.03.2004	ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ വികസനത്തിന് ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പരിപാടികൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ
3.1.11	സ.ഉ. (എം.എസ്) 7/2004/പ്ലാനിംഗ്	03.02.2004	പദ്ധതി നിർവഹണ പുരോഗതി റിപ്പോർട്ട് വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.1.12	സ.ഉ. (എം.എസ്) 40/2004/പ്ലാനിംഗ്	31.03.2004	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് മാർഗ്ഗരേഖ
3.1.13	സ.ഉ. (എം.എസ്) 46/2004/പ്ലാനിംഗ്	11.06.2004	അഗതികളെ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങൾക്കും നഗരപ്രദേശങ്ങൾക്കും വ്യത്യസ്തമാനദണ്ഡങ്ങൾ.
3.1.14	സ.ഉ. (എം.എസ്) 48/2004/പ്ലാനിംഗ്	28.06.2004	പദ്ധതി ആസൂത്രണ മാർഗ്ഗരേഖ ഭേദഗതികളും വിശദീകരണവും
3.1.15	സ.ഉ. (എം.എസ്) 60/2004/പ്ലാനിംഗ്	28.07.2004	പദ്ധതി ആസൂത്രണമാർഗ്ഗരേഖ - ഭേദഗതികൾ
3.1.16	11123/എ1/2004/പ്ലാനിംഗ് (സർക്കുലർ)	04.10.2004	പദ്ധതി ആസൂത്രണമാർഗ്ഗരേഖ - വിശദീകരണങ്ങൾ
3.1.17	സ.ഉ. (എം.എസ്) 72/2004/പ്ലാനിംഗ്	08.10.2004	ഹൗസ് കം വർക്ക്ഷെഡ് പരിപാടിയുടെ യൂണിറ്റ് ചെലവ്.

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/ വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
3.1.18	സ.ഉ. (എം.എസ്) 74/2004/പ്ലാനിംഗ്	13.10.2004	ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ വികസനത്തിനായി ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പരിപാടികൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ - ഭേദഗതികൾ.
3.1.19	13634/എ1/2004/പ്ലാനിംഗ് (സർക്കുലർ)	04.12.2004	ടെക്നിക്കൽ കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യ ക്ഷമമാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.1.20	സ.ഉ. (എം.എസ്) 85/2004/പ്ലാനിംഗ്	16.12.2004	വാർഷിക പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള അധിക മാർഗ്ഗരേഖ (സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ)
3.1.21	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 6/2005/പ്ലാനിംഗ്	06.01.2005	അക്ഷയ കമ്പ്യൂട്ടർ സാക്ഷരതാ പരിപാടി-ജില്ലാ കോ-ഓർഡിനേറ്ററുടെ ചുമതല ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസർക്ക് നൽകിക്കൊണ്ട്
3.1.22	2496/എ1/2005/പ്ലാനിംഗ് (സർക്കുലർ)	28.02.2005	ഭവനശ്രീ പദ്ധതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.1.23	സ.ഉ. (എം.എസ്) 17/2005/പ്ലാനിംഗ്	14.03.2005	പദ്ധതി ആസൂത്രണമാർഗ്ഗരേഖ-വിശദീകരണങ്ങൾ.
3.1.24	സ.ഉ. (എം.എസ്) 35/2005/പ്ലാനിംഗ്	07.04.2005	ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ വികസനത്തിന് ഏറ്റെടുക്കാവുന്ന പരിപാടികൾ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ. - ഭേദഗതികൾ.
3.1.25	5168/എ1/2005/പ്ലാനിംഗ് (സർക്കുലർ)	02.05.2005	നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുന്ന മൃഗസംരക്ഷണ പരിപാടികളുടെ സബ്സിഡി മാനദണ്ഡങ്ങൾ-വിശദീകരണം.
3.1.26	സ.ഉ. (എം.എസ്) 40/2005/പ്ലാനിംഗ്	13.05.2005	ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്നതിനുള്ള പുതുക്കിയ മാനദണ്ഡങ്ങൾ
3.1.27	സ.ഉ. (എം.എസ്) 41/2005/പ്ലാനിംഗ്	07.06.2005	സർവ്വശിക്ഷാ അഭിയാൻ പരിപാടി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.1.28	സ.ഉ. (എം.എസ്) 50/2005/പ്ലാനിംഗ്	08.08.2005	ലക്ഷംവീട് കോളനികളിൽ ഭവന നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൂടി അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട്
3.1.29	9971/എ1/2005/പ്ലാനിംഗ് (സർക്കുലർ)	22.08.2005	റെയിൽവേ, റോഡ് മുതലായ പുറമ്പോക്കുകളിൽ താമസിക്കുന്നവരുടെ പുനരധിവാസ പ്രോജക്ടുകളുടെ സബ്സിഡി സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം
3.1.30	സ.ഉ. (എം.എസ്) 54/2005/പ്ലാനിംഗ്	25.08.2005	തെങ്ങ്/മരം കയറ്റതൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ഇൻഷുറൻസ് പരിപാടി - മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.1.31	സ.ഉ. (എം.എസ്) 59/2005/പ്ലാനിംഗ്	30.08.2005	ഇക്കണോമിക്സ് ആന്റ് സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് പദ്ധതി മോണിറ്ററിംഗിന് ആവശ്യമായ വിശദാംശങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചുമതല.
3.2 ധനകാര്യ വകുപ്പ്			
3.2.1	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 609/98/ഫിൻ	10.02.1998	ഗ്രാമീണ പശ്ചാത്തല വികസന ഫണ്ട് (ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്.)- ഗ്രാമീണ റോഡ് പ്രോജക്ടുകൾ സംബന്ധിച്ച നടപടിക്രമങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
3.2.2	സ.ഉ. (പി) 2460/98/ഫിൻ	04.10.1998	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. ഗ്രാമീണ റോഡ് പ്രോജക്ടുകൾ - നടപടിക്രമങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
3.2.3	സ.ഉ. (പി) 1016/2001/ഫിൻ	06.09.2001	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. ഗ്രാമീണ റോഡ് പ്രോജക്ടുകളുടെ സാങ്കേതികാനുമതി - നടപടിക്രമങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.
3.2.4	81/2003/ഫിൻ (സർക്കുലർ)	03.10.2003	കേരളാ ലോക്കൽ ഫണ്ട് അക്കൗണ്ട്സ് കമ്മിറ്റി - ആഡിറ്റ് തടസ്സങ്ങൾക്ക് വേഗത്തിൽ തീർപ്പാക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.2.5	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 3330/2004/ഫിൻ	05.05.2004	അക്ഷയ പരിപാടി - ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുടെ പേരിൽ സ്പെഷ്യൽ ടി.എസ്.ബി. അക്കൗണ്ട് തുടങ്ങുന്നതിന് അനുമതി.
3.2.6	സ.ഉ. (പി) 177/2006/ഫിൻ	12.04.2006	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ധനവിനിയോഗ ക്രമം - പുതുക്കിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
3.3 ഗ്രാമവികസനവകുപ്പ്			
3.3.1	13005/എഫ് & ബി3/95/ഗ്രാവിവ	18.12.1995	പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും കർത്തവ്യങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും.
3.3.2	3684/ജെ.ആർ.വൈ 2/97/സിആർഡി	31.01.1997	പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും കർത്തവ്യങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും - വിശദീകരണം.
3.3.3	ഡി.ഡബ്ലിയു.സി 2/17511/98/സിആർഡി (ബി.പി)	01.08.1998	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിന്റെ പദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങൾ-പ്രോഗ്രാം കോഓർഡിനേറ്ററുടെ നിയമനത്തിന് വിശദീകരണം.
3.3.4	സ.ഉ. (എം.എസ്) 36/98/ഗ്രാവിവ	30.12.1998	സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ ആരോഗ്യ മിഷൻ രൂപീകരണം.
3.3.5	സ.ഉ. (ആർ.റ്റി) 15/99/ആർഡിഡി	07.01.1999	കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പദ്ധതികളുടെയും ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. പ്രവൃത്തികളുടെയും സാങ്കേതികാനുമതിയും അളവുകൾ രേഖപ്പെടുത്തലും - സ്പെഷ്യാലൈസേഷൻ.
3.3.6	40452/റ്റി.ആർ. & ഐ.ഡബ്ലിയു.ഡി. 5/98/സിആർഡി	03.02.1999	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. ഗ്രാമീണ റോഡ് പ്രോജക്ട് - മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
3.3.7	10846/റ്റി.ആർ. & ഐ.ഡബ്ലിയു.ഡി. 5/99/സിആർഡി	17.08.1999	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. ഗ്രാമീണ റോഡ് പ്രോജക്ട്- ബോർഡ് പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച്
3.3.8	21166/ജെ.ആർ.വൈ 2/2001/സിആർഡി	06.12.2001	എസ്.ജി.ആർ.വൈ. പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
3.3.9	15799/ഐ.ഇ.സി./99/സിആർഡി	15.12.1999	പുനരാവിഷ്കൃത ഗ്രാമ ശുചിത്വ പരിപാടി - പ്രവർത്തന മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
3.3.10	15798/ഐ.ഇ.സി./99/സിആർഡി	30.07.2001	പുനരാവിഷ്കൃത ഗ്രാമ ശുചിത്വ പരിപാടി - റൂറൽ സാനിറ്ററി മാർട്ടുകളും ഉത്പാദന കേന്ദ്രങ്ങളും - മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ.
3.3.11	..	..	പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമ സഡക് യോജന - മാർഗ്ഗരേഖ.
3.3.12	..	..	പ്രധാനമന്ത്രിയുടെ ഗ്രാമീണ ആവാസയോജന-മാർഗ്ഗരേഖ.
3.3.13	28012/16/2001/എസ്.ജി. എസ്.വൈ	06.03.2003	എസ്.ജി.എസ്.വൈ. - മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് ഭേദഗതി.

7.2 ഭാഗം നാല് : വിഷയസൂചികസംഗ്രഹം

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1	വികേന്ദ്രീകൃത ആസൂത്രണം		
1.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)128/2007/തസ്വഭവ	14.05.2007	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ 2007-08 വാർഷിക പദ്ധതിയും പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയും (2007-12) തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ
1.2	ജി.ഒ.(സാധാ)3278/2007/തസ്വഭവ	30.11.2007	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ കമ്പ്യൂട്ടർ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് മേഖലാ വിഭജനത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കുവാൻ അനുവാദം
1.3	57744/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	17.12.2007	ഒരു പ്രാവശ്യം ഭവന നിർമ്മാണ ആനുകൂല്യം ലഭിച്ചവർക്ക് വീണ്ടും ധനസഹായം നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.4	69989/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	31.12.2007	പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി, പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി എന്നീ വിഭാഗങ്ങളിലെ പശ്ചാത്തല വികസന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സോഷ്യൽ മാപ്പും സർട്ടിഫിക്കറ്റും നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.5	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)46/2008/തസ്വഭവ	16.02.2008	സർവ്വശിക്ഷാ അഭിയാൻ പ്രോജക്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നിർമ്മിക്കുന്ന സ്കൂൾ കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണ ചെലവിന്റെ അധിക വിഹിതം വകയിരുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.6	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)65/2008/തസ്വഭവ	6.03.2008	പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയുടെ ശേഷിക്കുന്ന ഭാഗം തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ
1.7	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)73/2008/തസ്വഭവ	13.03.2008	ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും അനുവാദം
1.8	38651/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	10.06.2008	ഭക്ഷ്യ ഉല്പാദന വർദ്ധനവിന് കൂടുതൽ ഭൂമി കൃഷി യോഗ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.9	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)174/2008/തസ്വഭവ	24.06.2008	ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടി മാർഗ്ഗരേഖ
1.10	ജി.ഒ.(ആർ.റ്റി.)2927/2008/തസ്വഭവ	28.07.2008	2008-ലെ ഷെഡ്യൂൾ ഓഫ് റേറ്റിൽ തൊഴിലാളികളുടെ വേതനം ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് 28.06.2008-ൽ വരുത്തിയ ഭേദഗതി ബാധകമാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള നിർദ്ദേശം

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.11	65519/ഡി.എ.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	11.08.2008	കെട്ടിട നിർമ്മാണ പ്രോജക്ടുകളിൽ വൈദ്യുതി ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ചെലവുകൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശം
1.12	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)226/2008/തസ്വഭവ	19.08.2008	എം.എൻ. ലക്ഷം വീട് നവീകരണ പദ്ധതി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.13	ജി.ഒ.(സാധാ)3170/2008/തസ്വഭവ	25.08.2008	നഗരസഭകളുടെ സ്വർണ്ണജയന്തി ഷഹരി റോസ്ഗാർ യോജന പദ്ധതിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകാരം നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ
1.14	60256/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	19.09.2008	ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുന്ന പ്രോജക്ടിന്റെ ഡേറ്റാ എൻട്രി നടത്തുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.15	നമ്പർ 60/2008/ധന (സർക്കുലർ)	10.10.2008	2008-ലെ പൊതുമരാമത്ത് നിരക്കുകൾ (schedule of rates) 2004-ലെ പൊതുമരാമത്ത് നിരക്കുകൾ പ്രകാരം ഏറ്റെടുത്ത് പൂർത്തിയാക്കാത്ത പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ബാധകമാക്കുന്ന നിർദ്ദേശം
1.16	66138/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	18.10.2008	ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.17	ജി.ഒ.(സാധാ)3752/2008/തസ്വഭവ	25.10.2008	ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. പ്രവൃത്തികൾക്ക് വികസനഫണ്ടിൽനിന്ന് മുൻകൂർ പണം നൽകുവാൻ അനുവാദം
1.18	71413/ഡി.ബി.2/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	10.11.2008	ഭക്ഷ്യധാന്യ വിതരണ പ്രോജക്ടുകൾ സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.19	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)310/2008/തസ്വഭവ	22.11.2008	ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിക്ക് അധിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.20	76422/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	29.11.2008	ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ പദ്ധതിയുടെ ഏകോപനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.21	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)328/2008/തസ്വഭവ	11.12.2008	അനിവാര്യമായ ഭേദഗതികൾ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.22	ജി.ഒ.(ആർ.റ്റി.)4134/2008/തസ്വഭവ	25.11.2008	ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടിക്ക് അധിക വിഭവം നിർദ്ദേശിക്കുവാൻ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള സമിതി
1.23	192/ഡി.ബി.1/2007/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	01.01.2009	ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടി സമഗ്ര മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.24	35180/ഡി.ബി.2/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	1.01.2009	മത്സ്യകേരളം പദ്ധതി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.25	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)15/2009/തസ്വഭവ	31.01.2009	ഇ.എം.എസ്. ഭവന പരിപാടി - പലിശ നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച്

ക്രമ നമ്പർ	ഉത്തരവ്/സർക്കുലർ/വിജ്ഞാപനം	തീയതി	വിഷയം
(1)	(2)	(3)	(4)
1.26	ജി.ഒ.(സാധാ)396/2009/തസ്വഭവ	17.2.2009	എം.എൻ.ലക്ഷം വീട് നവീകരണ പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖ ഭേദഗതി
1.27	6418/ഡി.എ.1/2009/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	27.02.2009	സുനാമി പുനരധിവാസ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി അംഗൻവാടി കെട്ടിടങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.28	14832/ഡി.ബി.1/2009/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	03.03.2009	എം.എൻ. ലക്ഷം വീട് നവീകരണ പദ്ധതിയുടെ അംഗീകാരം സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
1.29	19658/ഡി.എ.1/2009/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	24.03.2009	2009-10 വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ സ്പിൽ ഓവർ പ്രോജക്ടുകൾ തുടർന്നു നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2	പദ്ധതി പരിശോധന, സാങ്കേതികാനുവാദം		
2.1	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)249/2007/തസ്വഭവ	01.11.2007	പൊതുമരാമത്ത് പ്രവൃത്തികളുടെ സാങ്കേതിക പരിശോധന നടത്തി സാങ്കേതികാനുവാദം നൽകുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ
2.2	45201/ഡി.സി.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	30.6.2008	ഖരമാലിന്യ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി നൽകുന്നത് സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗരേഖ
2.3	50764/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	31.07.2008	ടെക്നിക്കൽ അഡ്വൈസറി ഗ്രൂപ്പ് പ്രവർത്തന നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.4	54913/ഡി.എ.1/2008/തസ്വഭവ(സർക്കുലർ)	22.08.2008	പദ്ധതി പരിശോധന, അംഗീകാരം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.5	ജി.ഒ.(സാധാ)3169/2008/തസ്വഭവ	25.08.2008	കുടുംബശ്രീ സമഗ്ര പ്രോജക്ടുകൾ പരിശോധന സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ
2.6	ജി.ഒ.(എം.എസ്.)06/2009/തസ്വഭവ	17.01.2009	സംസ്ഥാനതല ടെക്നിക്കൽ പൊതുമരാമത്ത് പ്രവർത്തികളുടെ മുൻ യോഗ്യതാ നിർണ്ണയ ദർഘാസ് പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല
2.7	...	...	പദ്ധതി രൂപീകരണം, പരിശോധന, അംഗീകാരം മുതലായ നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ